

Shrnutí hlavních závěrů analýzy vysílání České televize a Českého rozhlasu v období před volbami do Poslanecké sněmovny PČR 2017

Ve dnech 20. a 21. října 2017 se v České republice konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Praxe opakovaně potvrzuje zkušenost, že vysílání významným způsobem ovlivňuje politickou soutěž. Monitoring předvolebního rozhlasového a televizního vysílání byl proto v roce 2017 jednou z priorit Rady. Koncepce tohoto monitoringu byla zvolena tak, aby primárně pokrýval všechny nejvýznamnější celoplošné televizní a rozhlasové programy, které mají největší dopad na veřejnost. Z časového hlediska se předvolební monitoring soustředil na takzvanou horkou fázi kampaně, kdy probíhá politické soupeření nejintenzivněji a kdy vrcholí úsilí politických uskupení a kandidátů oslovit voliče. Vzhledem ke značnému rozsahu analytického materiálu byl tradičně kombinován monitoring interní a externí. Vlastním cílem analytického vyhodnocení jak standardního zpravodajského a publicistického obsahu jednotlivých sledovaných programů, tak publicistiky, připravené provozovateli speciálně v souvislosti s konáním voleb, bylo posoudit, zda provozovatelé v citlivém předvolebním období respektovali zásady objektivního a vyváženého informování.

Pokud jde o předvolební vysílání provozovatelů ze zákona, tj. České televize a Českého rozhlasu, jeho analýza byla zadána k vypracování agentuře FOCUS. Analytická metodika, kterou agentura FOCUS aplikovala, přinesla mnoho poznatků, které poskytují relativně ucelený pohled na předvolební vysílání ČT a ČRo. Analýza poskytuje podrobnější pohled na práci ČT a ČRo před volbami, než jen údaje použitelné bezprostředně k posouzení souladu obsahu předvolebního vysílání se zákonem, a může sloužit v širším smyslu i jako příspěvek do průběžné veřejné diskuse o fungování vysílání veřejné služby.

Předmětem zadání analýzy pro agenturu FOCUS bylo vypracování kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy vybraných pořadů ČT a ČRo odvysílaných v období čtyř týdnů předcházejících volbám (včetně prvního dne konání voleb). Do monitoringu byly kromě toho zařazeny i ty publicistické a diskuzní pořady s předvolební dramaturgií, které některý z provozovatelů zařadil do vysílání i v období dřívejším než v rámci čtyř týdnů před volbami. Hlavním cílem bylo posoudit, zda v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek i v rámci jednotlivých cyklů či pořadů dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování. Dílčími cíli analýzy bylo poskytnout informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, s jakými konotacemi a v jakých kontextech, dále jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta od komentářů a jaká byla míra konfrontace svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti, a zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz kandidujících subjektů a jejich představitelů. Nad rámec základního zadání zpracovatel zohlednil i další zákonná vymezení a normy regulující fungování ČRo a ČT, především o Zákon o Českém rozhlasu a Zákon o České televizi, dále Kodex Českého rozhlasu a Kodex České televize a interní dokumenty „Pravidla Českého rozhlasu v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2017“ a „Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konají dne 20. října 2017 a 21. října 2017“.

Analýza je strukturována do tří základních částí. Po expozici teoreticko-metodologických východisek následuje analytická část členěná do podkapitol, které ukončují dílčí závěry. Výsledky celé analýzy

shrnují hlavní závěry, které v několika stručných tezích odpovídají na klíčové otázky, zda předvolební vysílání České televize a Českého rozhlasu jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Před seznámením s výsledky analýzy, je vhodná poznámka, že nehledě na značný rozsah zpracovaných vstupů analytickému zpracování byl podroben – jako je tomu vždy u analýz plošného typu – jen výběr pořadů a jejich příspěvků ve zvoleném období. Přes robustnost, a zároveň detailnost výzkumné metodiky nemohou být u tohoto typu analýz poznatky chápány nikdy zcela absolutně – vždy existuje širší programový kontext, který by mohl být brán v úvahu k poskytnutí komplexnějšího pohledu na práci určitého programu a provozovatele vysílání, v tomto případě na práci ČT a ČRo v době před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2017. Výsledky analýzy je také nutné vnímat v kontextu použité metodiky, která je detailně popsána v úvodní části výzkumné zprávy. Je třeba počítat také s tím, že pomyslné přesné analytické váhy použité při výzkumu daného typu mohou odhalit i dílčí jevy, které dobře vypovídají o jednotlivých posuzovaných pořadech či příspěvcích, ale jejichž závažnost a možnost promítnutí do celkových závěrů závisí na váze takovýchto dílčích poznatků a konkrétních relevantních souvislostech. I přes nemalý rozsah vstupů se vyskytly případy, kdy množství dat o určitém jevu nebylo dostatečné pro analytické vyhodnocení, zejména při analýze dílčích programových jednotek.

Zde je přehled analyzovaných pořadů a hlavních závěrů analýzy:

Český rozhlas

Zadání analýzy zahrnovalo tyto pořady Českého rozhlasu:

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební diskuze** (Radiožurnál a ČRo Plus)
- **Rozhovor s lídrem** (ČRo Plus a Radiožurnál)
- **Volební vizitky** (ČRo Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Region, Regina DAB Praha, Vysočina, Sever)
- **Závěrečná debata** (Radiožurnál a ČRo Plus)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Hlavní zprávy + Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře** (Radiožurnál, ve 12 a 18 hodin, všechna vysílání z období 22. 9.–20. 10. 2017)
- **Dvacet minut Radiožurnálu** (všechna vysílání z období 22. 9.–20. 10. 2017)
- **Názory a argumenty** (ČRo Plus, všechna vysílání z období 22. 9.–20. 10. 2017)

Analytické zpracování bylo provedeno nejprve za zpravodajské a publicistické pořady Českého rozhlasu, a následně pak za diskusní pořady ČRo. Potom bylo provedeno shrnutí výsledů analýzy za celek všech analyzovaných pořadů ČRo.

Česká televize

Zadání analýzy zahrnovalo tyto pořady České televize:

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební debaty** (ČT24, 14 debat odvysílaných v období 15. 9.–16. 10. 2017)
- **Události, komentáře** (jen vysílání s volebními rozhovory s lídry kandidujících subjektů)
- **Politické spektrum** (ČT24, 6 vysílání z období 9. 9. do 14. 10. 2017)
- **Superdebata** (ČT1 a ČT24)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Události** (všechna vysílání z období 22. 9.–20. 10. 2017, jen zpravodajské příspěvky relevantní z hlediska sněmovních voleb)
- **Události, komentáře** (všechna vysílání z období 22. 9.–20. 10. 2017, mimo volební rozhovory)
- **Otázky Václava Moravce** (všechna vysílání z období 24. 9.–15. 10. 2017)
- **168 hodin** (všechna vysílání z období 24. 9.–15. 10. 2017)
- **Reportéři ČT** (všechna vysílání z období 24. 9.–16. 10. 2017)
- **Interview ČT24** (všechna vysílání z období 22. 9.–20. 10. 2017)
- **90' ČT24** (všechna vysílání z období 26. 9.–19. 10. 2017)

Analytické zpracování bylo provedeno nejprve za zpravodajské a vybrané publicistické pořady České televize, a následně za diskusní pořady ČT. Pak bylo provedeno shrnutí výsledů analýzy za celek všech analyzovaných pořadů České televize.

Hlavní závěry z analýzy vysílání České televize a Českého rozhlasu v období před volbami do Poslanecké sněmovny PČR 2017 jsou shrnuty v poslední kapitole výzkumné zprávy.

Podle zadání měla analýza odpovědět na dva základní okruhy otázek. Prvním z nich bylo, zda a do jaké míry poskytovaly sledované pořady objektivní, ověřené, ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů.

Ve zpravodajských a publicistických pořadech ČT a ČRo zaujímala analyzovaná agenda (tj. tematizace voleb do poslanecké sněmovny v říjnu 2017 nebo reprezentace některého z kandidujících subjektů či jejich představitelů) různou mírou celkové stopáže vysílání. Společným rysem analyzované agendy v jednotlivých pořadech však byla relativně malá pozornost věnovaná konání voleb a zaměření na politické strany a jejich představitele v mimovolebních kontextech.

Ve vysílání monitorovaných pořadů dostaly prostor především parlamentní strany a v jejich rámci zejména ty, které nesly větší míru exekutivní odpovědnosti. Tyto rozdíly pokládá zpracovatel analýzy za vysvětlitelné rozdílnou relevancí kandidujících stran ve společenském a politickém životě společnosti a tomu odpovídající různou mírou participace na aktuální zpravodajské agendě.

V diskusních pořadech kvantitativní a kvalitativní analýza identifikovaly pouze dílčí pochybení na úrovni jednotlivých pořadů nebo jejich částí, která neměla charakter systematického porušování objektivního a vyváženého přístupu.

Významný rozdíl mezi Českou televizí a Českým rozhlasem spočíval v rozdílné míře uplatnění selekčního kritéria pro účast v analyzovaných diskuzních pořadech. Zatímco ČRo takové kritérium s výjimkou jednoho pořadu neuplatňoval, Česká televize zvolila cestu zvaní hostů podle klíče dosaženého volebního potenciálu v předvolebních průzkumech. Rozdíly v zastoupení jednotlivých subjektů v diskuzních pořadech ČRo tedy vznikly především rozhodnutím zástupců stran pořadů se nezúčastnit nebo individuálními odlišnostmi mluvních stylů. V případě ČT ovšem analýza zaznamenala zásadní rozdíly v prostoru nabídnutém jednotlivým kandidujícím subjektům. Zvolený klíč pro zvaní hostů do diskuzních pořadů ČT mechanicky rozdělil strany na dvě skupiny s výrazně odlišným poskytnutým prostorem ve vysílání. Zatímco prvních deset stran a hnutí v předvolebním průzkumu volebního potenciálu dostalo prostor v každém ze 14 vydání cyklu Předvolebních debat a v Superdebatě, strany a hnutí od 11. místa v předvolebním průzkumu volebního potenciálu dostaly prostor v jediném ze čtyř předvolebních debatních vydání cyklického pořadu Politické spektrum.

Druhým okruhem otázek, na které hledala analýza odpovědi, bylo, zda provozovatel vysílání zajistil, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti, a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Zpracovatelé analýzy dospěli k závěru, že lze konstatovat, že kvantitativní ani kvalitativní analýza předvolebního vysílání ČT a ČRo před volbami do poslanecké sněmovny neodhalila porušení objektivit, vyváženosti a nestrannosti v celku vysílaných programů nebo jednostranné zvýhodňování některého z kandidujících politických subjektů.

Poznámka k návrhům usnesení

Návrhy usnesení reflektují v první řadě analýzu jako celek a její hlavní závěry.

Kromě toho je připraven návrh usnesení k reportáži Výpovědi v kauze nákupu letounů CASA, která byla součástí pořadu Události ze dne 17. října 2017, na niž upozornila kvalitativní analýza (pasáž 3.2.1.1.4.) pořadu Události (ČT1 a ČT24). Zpracovatelé analýzy v tomto případě při srovnávání obsahu příspěvků zaznamenali, že v této reportáži, která se týkala mj. obžalované někdejší ministryně Vlasty Parkanové (TOP 09), nebyla uvedena informace o stranické příslušnosti obžalované exministryně. Je to rozdílná praxe oproti jiným příspěvkům: *„Za relativně nejproblematictější považujeme nejednotnost v uvádění stranické příslušnosti u bývalých politiků, kteří jsou v současnosti trestně stíháni. Ve vysílání ze dne 17. 10. byla v reportáži o soudním jednání ve věci nákupu letounů CASA bývalá ministryně Vlasta Parkanová představována pouze jako „bývalá ministryně“ nebo „exministryně“ a nebylo uvedeno její členství v TOP 09. Oproti tomu u obviněných bývalého primátora Prahy Bohuslava Svobody (Vysílání z 28. 9. 2017.) nebo bývalého poslance Ivana Fuksy (Vysílání z 12. 10. 2017.) stranická příslušnost uvedena byla. Protože informace o trestním stíhání představitele strany má potenciál tento subjekt v očích diváků defavorizovat, měla by ČT v uvádění stranických příslušností obviněných politiků postupovat ve všech případech stejně.“* (Pozn.: V citaci z analýzy jsou původní číslované odkazy uvedeny jako text v závorce v místě odkazu.) Před formulací návrhu usnesení bylo ověřeno, že stranická příslušnost tehdejší ministryně obrany Vlasty Parkanové nebyla v reportáži uvedena v mluveném textu ani v titulcích

(analytik zhlédl záznam vysílání 24. dubna 2018). Reportáž byla vysílána v pořadu Události na programu ČT1 (a ČT24) dne 17. října 2017 v úseku 19:09:24-19:11:44 hodin. Pro srovnání uvádíme způsob představování politiků ve dvou dalších reportážích, které jsou zmíněny v odkazech k případu:

- Události, ČT1, 28. září 2017, reportáž Soud v kauze Opencard, 19:35:29-19:37:41 hodin
Tomáš Hudeček /nestr./ obžalovaný, bývalý pražský primátor, nynější zastupitel
Bohuslav Svoboda /ODS/ obžalovaný, bývalý pražský primátor, nynější poslanec
Pavel Bém /ODS/ bývalý pražský primátor
- Události, ČT1, 12. října 2017, reportáž Soud s exposlanci ODS, 19:10:26-19:12:59 hodin
Ivan Fuksa svědek
Ivan Fuksa bývalý poslanec ODS
Miroslav Kalousek /TOP 09/ tehdejší ministr financí

Ve druhé reportáži byl Ivan Fuksa titulkem představen ve dvou různých jeho zařazených promluvách různě, v jednom případě jako bývalý poslanec ODS. Kromě toho přímo v názvu reportáže, který byl uveden titulkem, bylo deklarováno, že jde o soud s exposlanci ODS.

Dílčí kritika je v analýze (pasáže 3.2.1.6.1. až 3.2.1.6.3.) formulována ve vztahu k příspěvku Prezident Zeman, který byl součástí pořadu 168 hodin (ČT1, 15. října 2017 od 21:30 hodin). Příspěvek byl v době vysílání předmětem divácké stížnosti a byl analyzován v rámci souhrnu podání k obsahu televizního vysílání na zasedání č. 20/2017, bod 34, podání č. 2 v souhrnu. Rada měla k dispozici koncept usnesení, kterým by zahájila řízení o přestupku z moci úřední pro možné porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., avšak po seznámení s případem o konceptu usnesení nehlasovala a případ byl projednán bez přijetí specifického usnesení. Nové usnesení k případu není nyní navrhováno.

Návrhy usnesení:

Rada se seznámila s Analýzou objektivit a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo a ČT v období před parlamentními volbami v říjnu 2017.

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), žádá provozovatele vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem Kavčí hory, Praha 4, PSČ 14070, o podání vysvětlení, z jakých důvodů zvolil výrazně jiný přístup ke zvaní zástupců politických stran a hnutí do debatních pořadů s předvolební dramaturgií před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v říjnu 2017, konkrétně do cyklu 14 Předvolebních debat na ČT24, do Superdebaty a do předvolebních vydání cyklu Politické spektrum, u prvních deseti subjektů podle výsledků výzkumů volebního potenciálu stran a hnutí, které dostaly prostor v každé ze 14 Předvolebních debat a v Superdebatě, a u ostatních subjektů v pořadí, které dostaly prostor vždy v jediném ze čtyř předvolebních debatních vydání cyklického pořadu Politické spektrum; Rada zejména žádá, aby

provozovatel vysvětlil, jak při volbě tohoto klíče pro zvaní hostů do zmíněných debat přihlížel k rozdílům v reálném postavení v politickém a společenském životě u subjektů bezprostředně nad zvolenou hranicí a pod ní. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), žádá provozovatele vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem Kavčí hory, Praha 4, PSČ 14070, o podání vysvětlení, z jakých důvodů v reportáži Výpovědi v kauze nákupu letounů CASA, která byla součástí pořadu Události vysílaného dne 17. října 2017 od 19:00 hodin na programu ČT1, nebyla uvedena stranická příslušnost bývalé ministryně obrany Vlasty Parkanové; Rada žádá provozovatele o vysvětlení této věci v kontextu uvádění stranické příslušnosti politiků v podobných případech v předvolebním období. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

26. dubna 2018

duben 2018

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČR VE VYSÍLÁNÍ
ČESKÉ TELEVIZE A ČESKÉHO ROZHLASU

**Analýza objektivity a vyváženosti
vybraných pořadů odvysílaných ČRo a ČT v období před parlamentními volbami v říjnu
2017**

Objednatel: Česká republika – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
Zpracovatel: FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r. o.

OBSAH

1.	ZADÁNÍ ANALÝZY	6
2.	TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	8
2.1	Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení	9
2.2	Mediální obraz a mediální rámce	10
2.2.1	<i>Mediální rámce</i>	10
2.2.2	<i>Mediální obraz</i>	11
2.3	Soubor, analytická jednotka	12
2.4	Zvolené metody.....	13
2.4.1	<i>Obsahová analýza</i>	14
2.4.2	<i>Kvalitativní analýza</i>	16
2.5	Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři	17
3.	ANALYTICKÁ ČÁST.....	18
3.1	Český rozhlas	19
3.1.2	<i>Zpravodajské a publicistické pořady ČRo</i>	20
3.1.2.1	Hlavní zprávy	22
3.1.2.2	Dvacet minut Radiožurnálu	37
3.1.2.3	Názory a argumenty	41
3.1.2.4	Zpravodajské a publicistické pořady Českého rozhlasu - shrnutí.....	45
3.1.3	<i>Diskusní pořady ČRo</i>	46
3.1.3.1	Předvolební debaty	47
3.1.3.2	Rozhovor s lídrem.....	55
3.1.3.3	Volební vizitky.....	63
3.1.3.4	Závěrečná debata	67
3.1.3.5	Diskusní pořady ČRo – shrnutí.....	71
3.1.4	<i>ČRo shrnutí</i>	73
3.2	Česká televize	74
3.2.1	<i>Zpravodajské a publicistické pořady ČT</i>	75
3.2.1.1	Události.....	77
3.2.1.2	Události, komentáře – zpravodajská část.....	90
3.2.1.3	90' ČT24	99
3.2.1.4	Interview ČT24.....	103
3.2.1.5	Reportéři ČT.....	106
3.2.1.6	168 hodin.....	109

3.2.1.7	Otázky Václava Moravce	112
3.2.1.8	Zpravodajské a publicistické pořady České televize - shrnutí	117
3.2.2	<i>Diskuzní pořady ČT</i>	118
3.2.2.1	Události, komentáře – volební rozhovory	119
3.2.2.2	Předvolební debaty	126
3.2.2.3	Politické spektrum	132
3.2.2.4	Superdebata – poslední slovo	139
3.2.2.5	Diskusní pořady ČT - shrnutí.....	148
3.2.3	<i>ČT shrnutí</i>	151
4.	HLAVNÍ ZÁVĚRY	152
5.	LITERATURA.....	154
6.	PŘÍLOHY	155

Předložená analýza se pokouší odpovědět na otázku, zda Český rozhlas a Česká televize, respektively při reprezentaci politických stran kandidujících do Sněmovny PČR, ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Jinými slovy, následující stránky poskytují datová východiska, která by měla posloužit RRTV ČR k informovanému zodpovězení otázky, **zda předvolební vysílání těchto stanic, jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.**

Předložená analýza ale nesleduje jen naplňování požadavků Zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ale i „pravidel“, která si ČRo a ČT vymezily speciálně pro chování ve volebních kampaních, a která považujeme za integrální součást (samo) regulace daných médií.

Zadání analýzy ale neumožňuje analýzu dopadů a působení analyzovaných pořadů na chování voličů, respektively na širší společenské děje. Nepřímo však tato studie poskytuje určitou informaci o tom, jak se politické zpravodajství a publicistika České televize a Českého rozhlasu vyrovnaly s celkovou strategií pokrývání tak mimořádné agendy, jakou nabízí horká fáze volební kampaně.

Analýza je strukturována do **tří základních částí**. Po expozici teoreticko-metodologických východisek následuje analytická část, rozdělená do několika podkapitol, které ukončují dílčí závěry. Výsledky celé analýzy shrnují hlavní závěry, které v několika stručných tezích odpovídají na klíčové otázky.

1. ZADÁNÍ ANALÝZY

Objednatel RRTV formuloval základní požadavky pro předloženou analýzu následujícím způsobem (článek 1, Předmět smlouvy):

A) „Vypracování kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy“.

Výsledkem analýzy (..) „bude posouzení, zda ve sledovaných rozhlasových a televizních programech v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování“.

B) Analýza poskytne informace o tom:

1. jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, s jakými konotacemi a v jakých kontextech;
2. jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta od komentářů a jaká byla míra konfrontace svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti;
3. zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů.

C) Nad rámec výše uvedeného zadání se zpracovatel zavazuje zohlednit v předložené analýze i další zákonná vymezení a normy regulující chování ČRo a ČT. Jde především o Zákon o Českém rozhlasu a Zákon o České televizi, Kodex Českého rozhlasu a Kodex České televize a „Pravidla Českého rozhlasu v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2017“ a „Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konají dne 20. října 2017 a 21. října 2017“.

Předmětem analýzy budou následující rozhlasové a televizní pořady odvysílané v období čtyř týdnů předcházejících volbám (včetně prvního dne konání voleb). Do monitoringu budou zařazeny rovněž publicistické a diskuzní pořady s předvolební dramaturgií, přistoupí-li některý z provozovatelů k jejich zařazení do vysílání i v období dřívejším než čtyř týdnů před volbami.

ČESKÝ ROZHLAS

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební diskuze** (Radiožurnál a ČRo Plus)
- **Rozhovor s lídrem** (ČRo Plus a Radiožurnál)
- **Volební vizitky** (ČRo Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Region, Regina DAB Praha, Vysočina, Sever)
- **Závěrečná debata** (Radiožurnál a ČRo Plus)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Hlavní zprávy + Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře** (Radiožurnál, ve 12 a 18 hodin, všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Dvacet minut Radiožurnálu** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Názory a argumenty** (ČRo Plus, všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)

ČESKÁ TELEVIZE

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební debaty** (ČT24, 14 debat odvysílaných v období 15. 9 - 16. 10. 2017)
- **Události, komentáře** (jen vysílání s volebními rozhovory s lídry kandidujících subjektů)
- **Politické spektrum** (ČT24, 6 vysílání z období 9. 9. do 14. 10. 2017)
- **Superdebata** (ČT1 a ČT24)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Události** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017, jen zpravodajské příspěvky relevantní z hlediska sněmovních voleb)
- **Události, komentáře** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017, mimo volební rozhovory)
- **90' ČT24** (všechna vysílání z období 26. 9. – 19. 10. 2017)
- **Interview ČT24** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Reportéři ČT** (všechna vysílání z období 24. 9. – 16. 10. 2017)
- **168 hodin** (všechna vysílání z období 24. 9. – 15. 10. 2017)
- **Otázky Václava Moravce** (všechna vysílání z období 24. 9. – 15. 10. 2017)

2. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

Primární cíl analýzy byl v zadání vymezen tak, aby odpověděla na otázku, zda a do jaké míry sledované pořady ne/naplnily následující požadavky vycházející ze Zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, respektive § 31, odstavce 2 a 3.

Tyto požadavky lze shrnout do podoby dvou základních otázek, na které se předložená analýza pokusí odpovědět:

- a) **Zda a do jaké míry poskytovaly sledované pořady objektivní, ověřené, ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů.**
- b) **Zda provozovatel vysílání zajistil, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.**

Klíčový teoretický rámec předložené analýzy tak vymezují koncepty objektivity a vyváženosti, které představují v české mediální legislativě, respektive v různých podzákonných normách a kodexech klíčová kritéria, podle kterých bývá posuzováno chování domácích médií.

Možnosti jejich měření, respektive objektivace, jsou dlouhodobě diskutovány a často zpochybňovány, a to jak z pohledu teoretického, tak i metodologického. Zvláště objektivita představuje ve společenských vědách cosi velmi těžko uchopitelného, což se ostatně projevuje i v mediální legislativě (nejen domácí), která de facto nenabízí dostatečně přesné operacionální definice, podle kterých by bylo možné systematicky a opakovaně posuzovat naplnění obou kritérií. Přesto jde o kategorie, hodnotící kritéria, která jsou ve všech klíčových normách významně zastoupeny.

Hledání co nejpřesnějšího vymezení obou kategorií je předmětem dlouhodobého sporu, který se v zásadě týká otázky, do jaké míry je metodologicky korektní normativně měřit objektivitu symbolicky konstruovaných, tedy vždy subjektivně zatížených lidských komunikátů. Tato diskuse de facto neskončila, respektive oba tábory – skeptický i normativistický – stojí na svých pozicích a výsledkem tohoto stavu je kompromisní akceptace obou kategorií v mediální legislativě.

Pro každou analýzu testující naplňování kritérií objektivity a vyváženosti znamená absence předem daného vymezení nutnost, aby si operacionální definici formulovala ad hoc, a to vzhledem k dané agendě, typu pořadů apod. Tato volnost sice zpochybňuje striktně objektivistický, pozitivistický předpoklad univerzální srovnatelnosti použitých měřících nástrojů, má ale své opodstatnění v tom smyslu, že umožňuje vyhnout se mechanické volbě indikátorů a poskytuje prostor pro tvůrčí, zkušenostně založenou tvorbu operacionálně adekvátních indikátorů. To ale současně vede k tomu, že každá podobná analýza pracuje vždy

s poněkud odlišným teoretickým i metodologickým instrumentáři, respektive s jeho aplikací.

2.1 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení

Požadavek objektivity ve zpravodajství a publicistice narůstá především v kritických momentech vývoje společnosti, kdy dochází k vyhrčenému střetu dvou či více stran a potřeba nezkršených informací vzrůstá. Tuto podmínku naplňují volby do poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Zpravodajství a publicistika jako specifické nástroje popisu a analýzy společenských procesů jsou determinovány určitými normativními očekáváními, která na ně klade laická, ale i odborná veřejnost. Tato očekávání mají často povahu intuitivních, nepřiliš strukturovaných představ, které bývají zastřešovány pojmem **objektivita**, případně **vyváženosti**. Koncepce mediální (žurnalistické) objektivita vychází z předpokladu, že je možné určité objektivita dosáhnout, nebo se tomuto ideálu alespoň do určité míry přiblížit. V naší studii vycházíme z toho, že podstatou nároku na objektivita, vyvážené a nestranné poskytování informací je **eliminace takových komunikačních strategií, které favorizují jen jednoho z řady aktérů-komunikátorů**, respektive jednu hodnotovou perspektivu a interpretaci událostí, o nichž je referováno.

Posuzujeme-li míru novinářské objektivita, vždy de facto hodnotíme, jakým způsobem novináři shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů. V naší studii budeme primárně vycházet z takového pojetí žurnalistické objektivita, které akcentuje:

poskytování **dostatečně širokého spektra názorů** na mediovanou problematiku,
poskytování **rovnocenného prostoru** zastáncům jednotlivých názorových proudů.

Objektivita bývá chápána v tomto smyslu jako rutinní novinářská praxe, která umožňuje odrážet *skutečnost* zveřejňováním všech relevantních, *fakticky správných* a nezkršených (tj. úplných) *informací*, jež musí být komunikovány tak, aby byla jasně oddělena *fakta od názorů*. Různí autoři rozlišují ne zcela totožná kritéria objektivita, ale v zásadě se shodují v tom, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení faktičnosti (pravdivosti, informativnosti, relevance) a nestrannosti, která je sycena kategoriemi vyváženosti a neutrality.

Pro cíle naší studie, která se zabývá rozhlasovou, respektive televizní reprezentací specifické volební agendy v různých zpravodajsko-publicistických žánrech a formátech, budeme vycházet z Westerstahlovy (1983) definice, kterou jsme museli upravit tak, aby ji bylo možné aplikovat na analýzu zadaného obsahu.

Westerstahl hodnotí objektivitu z pohledu **a/ faktičnosti** a **b/ nestrannosti výstupu**. V prvním případě bývá posuzována *pravdivost, informativnost a relevance obsahu*, které nelze testovat jinak než komparací a pozorováním v terénu. Tímto směrem naše analýza primárně nepůjde, byť se v kvalitativní části pokusíme identifikovat případná informační zkršení či manipulaci.

Těžiště kvantitativní části předložené analýzy bude pracovat primárně s druhou složkou objektivitu, kterou Westerstahl označuje jako **nestrannost**, a jež zahrnuje kritérium *vyváženosti*, jak s ním pracuje výše uvedená domácí legislativa a kodexy. Primárně se tak zaměříme na to, **do jaké míry byl kandidujícím politickým stranám i jejich kandidátům umožněn srovnatelný přístup do vysílání**, a to přímou formou zprostředkování jejich jednání nebo formou institucionalizace jejich postojů a názorů. Zaměříme se tak primárně na složku nestrannosti, respektive na posouzení vyváženosti a neutrality odvysílaného obsahu. Budeme tak primárně analyzovat, do jaké míry se podařilo ve sledovaných pořadech zabránit neodůvodněné favorizaci / defavorizaci jak kandidujících politických stran, tak jejich kandidátů.

Favorizaci /defavorizaci budeme chápat jak v rovině explicitní, tak implicitní jako pozitivní/negativní hodnocení vztahující se na analyzované subjekty, v našem případě **politické strany**, respektive **politiky-kandidáty**, jejich aktivity či ideje. V kvantitativní analýze zpravodajských, publicistických a diskuzních pořadů favorizaci / defavorizaci chápeme jako prezentování mediálních obsahů, které mají potenciál ovlivnit mediální obraz stran či jejich představitelů (tj. ne nutně jako projev aktivního redakčního přístupu). Sledujeme přitom, zda je toto hodnocení adekvátní obsahové agendě konkrétních příspěvků. V kvalitativní analýze favorizace či defavorizace popisují jednání, postoje a výrazové prostředky novinářů sledovaných médií, které mohou přímo i nepřímo vést ke zvýhodnění či znevýhodnění kandidujících stran nebo jejich představitelů.

2.2 Mediální obraz a mediální rámce

Základní teoretické východisko předložené studie se opírá o teorii mediálního obrazu, respektive o zákonitosti, které determinují jeho konstrukci.

Pro mediální obraz je určující to, že reprezentuje abstraktní kvalitu nebo ideu, která vznikla na základě určité manipulace se symboly, respektive znaky do komplexnějších komunikátů (například zpráv, reportáže či komentáře), jejichž interpretace, způsob čtení byl předdefinován pro čtenáře formou jejich zarámování.

2.2.1 Mediální rámce

Pro výsledný mediální obraz má klíčový význam forma zarámování událostí či sociálních aktérů, v našem případě jednání **politických stran i jejich kandidátů**. Mediální rámce vytvářejí podmínky a determinují formy dekodování obsahu, tedy formy recepčního chování publika.

Ne/objektivitu, respektive ne/vyváženost mediálních obsahů tak indikuje vedle prosté frekvenční analýzy proměnných a kvalitativní analýzy různých typů argumentace i způsob, jak pracuje daný pořad s **mediálními rámci**, které determinují zásadním způsobem vyznění jak dílčích novinářských příspěvků, tak především celkové vyznění dané zpravodajsko-publicistické agendy, a mají tak de facto povahu meta-komunikativních sdělení (Van Gorp, 2005).

Teorie rámců vznikla na poli psychologie a sociologie a dnes ji využívají různé socialně-vědné disciplíny. Jako jeden z prvních popsal interpretační rámce Gregory Bateson, který je chápe jako meta-komunikativní úroveň komunikace, jež instruuje její účastníky, jak mají číst a hodnotit sdělení. Rámce jsou v tomto smyslu nezbytné pro lidské mentální procesy, protože omezují souvislosti, v nichž je možné danou situaci nebo interakci chápat a vykládat. Podobně rozumí funkci rámců i Irwing Goffman, který zdůrazňuje, že nám poskytují návod k tomu, jak na konkrétní situaci reagovat, respektive jak organizovat lidskou zkušenost, abychom ji byli schopni vnímat, chápat a pojmenovat (Goffman, 1974). Jinými slovy, rámce umožňují redukovat komplexní realitu a vytvářejí de facto schémata sloužící k její interpretaci.

Aplikace těchto výchozích předpokladů ve výzkumu masové komunikace mají řadu verzí. Například Todd Gitlin (2003) chápe mediální rámce z hlediska jejich vzniku jako vzorce, které využívají novináři k rutinní organizaci diskurzu, a z hlediska jejich vlivu jako nástroje, které činí svět, nacházející se mimo přímou zkušenost čtenářů, přirozeným. Svou roli zde hraje i vlastní mediální zpravodajský provoz, který činí z rámců výsledek konkrétních sociálních a rutinizovaných procesů, k nimž se individuální jednání novináře vztahuje. (Vliegthart, van Zoonen 2011: 105). Jinými slovy, rámce v tomto smyslu propojují témata a problémy, respektive určují, která témata k sobě patří, a kdy je vhodné je použít. Jde o vodítka, nápovědi čtenářům, divákům, posluchačům, jak mají interpretovat a hodnotit dané obsahy. Bateson (2006) i Goffman (1974) se shodují v tom, že interpretační rámec určuje definici situace i lidskou reakci na ni. Persuasivní efektivita mediálních rámců byla opakovaně experimentálně potvrzena (Kahneman, Tversky 1984; Iyengar, Kinder 2010).

V naší studii budeme vycházet z teorie, která předpokládá, že se rámce od sebe liší nejen formou reprezentace skutečnosti, ale především tím, jak zvýznamňují či naopak potlačují nebo zamlčují relevantní informace, postoje a hodnoty. Je zřejmé, že podle této definice mění způsob zarámování povahu komunikované informace/agendy, nejen její formu.

Budeme pracovat s modifikovanou definicí rámců od Roberta Entmana (1993), který je chápe jako procesy selekce a zvýznamňování. Zarámovat nějakou událost „znamená vybrat některé aspekty vnímané reality a zvýznamnit je v komunikovaném textu takovým způsobem, aby prosazovaly určitou definici problému, kauzální interpretaci, morální hodnocení a/nebo doporučení“ (Entman, 1993).

2.2.2 Mediální obraz

Identifikace a analýza mediálních rámců bude využita pro finální syntetický popis mediálních obrazů kandidujících stran. Jak vyplývá z výše exponované teorie, představuje koncept mediálního obrazu komplexnější mediální produkt než je rámec. Mediální obraz má povahu typifikovaného, zjednodušeného symbolu či přesněji znakové sestavy, která reprezentuje konkrétní objekty a události, do kterých se promítají představy, postoje, názory a zkušenosti jak jejich tvůrců, tak i konzumentů (Volek, 2013).

Teorii mediálního obrazu tak budeme v této studii používat k výkladu procesu, v jehož rámci materializovaný a zdánlivě uchopitelný otisk reality, stejně jako individualizovaná zkušenost složená z dílčích atributů, podléhá rekonfiguraci a remediaci.

2.3 Soubor, analytická jednotka

Jak vyplývá ze zadání, analýza prezentuje závěry vyčerpávajícího šetření. Nebyla tudíž využita žádná z výběrových procedur a byly analyzovány všechny zadané pořady, respektive relevantní příspěvky, které sledované pořady odváděly. Jinými slovy, výstup kvantitativní části analýzy nepracuje se statisticky koncipovanou reprezentativitou závěrů, respektive nezobecňuje na základní soubor, ale poskytuje informace za celý relevantní soubor, jak jej definoval zadavatel. Přesnost závěrů je v tomto ohledu vyšší než v případě analýz, které pracují s pravděpodobnostně konstruovanými soubory.

Jako základní **analytickou jednotku** jsme zvolili zvukový a obrazový příspěvek, který tematizoval problematiku voleb do sněmovny PČR, respektive zabýval se:

- primárně tématem sněmovních voleb, nebo
- pracoval s motivem sněmovních voleb v podobě tematické subagendy, která byla součástí jiné agendy, již rozvíjela či doplňovala.
- nebo tematizoval chování a výroky kandidujících politických stran a jejich představitelů v jakýchkoliv kontextech.

Příspěvek jsme definovali jako zvukovou, resp. obrazovou stopu, která je oddělena zvukově od předcházejícího a následujícího příspěvku.

Vzhledem k rozsahu vzorku (přibližně 173 hodin), výrazným rozdílům v analyzované stopáži jednotlivých pořadů, žánrové a formátové heterogenitě celého vzorku, který byl navíc analyzován jak kvantitativně, tak kvalitativně, bylo třeba pracovat v kvalitativní části analýzy s dalším subtypem analytické jednotky – **promluvou** (moderátorů, reportérů, komentátorů, expertů atd.), která byla využita při analýze publicistických pořadů. Její nejtypičtější formou byla zvláště v diskusních pořadech **moderátorova otázka**.

Kvantitativní a kvalitativní analýze byly podrobeny následující pořady a relevantní příspěvky:

ČESKÝ ROZHLAS

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební diskuze** (Radiožurnál a ČRo Plus)
- **Rozhovor s lídrem** (ČRo Plus a Radiožurnál)
- **Volební vizitky** (ČRo Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Region, Regina DAB Praha, Vysočina, Sever)
- **Závěrečná debata** (Radiožurnál a ČRo Plus)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Hlavní zprávy + Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře** (Radiožurnál, ve 12 a 18 hodin, všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Dvacet minut Radiožurnálu** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Názory a argumenty** (ČRo Plus, všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)

ČESKÁ TELEVIZE

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební debaty** (ČT24, 14 debat odvysílaných v období 15. 9 - 16. 10. 2017)
- **Události, komentáře** (jen vysílání s volebními rozhovory s lídry kandidujících subjektů)
- **Politické spektrum** (ČT24, 6 vysílání z období 9. 9. do 14. 10. 2017)
- **Superdebata** (ČT1 a ČT24)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Události** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017, jen zpravodajské příspěvky relevantní z hlediska sněmovních voleb)
- **Události, komentáře** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017, mimo volební rozhovory)
- **90' ČT24** (všechna vysílání z období 26. 9. – 19. 10. 2017)
- **Interview ČT24** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Reportéři ČT** (všechna vysílání z období 24. 9. – 16. 10. 2017)
- **168 hodin** (všechna vysílání z období 24. 9. – 15. 10. 2017)
- **Otázky Václava Moravce** (všechna vysílání z období 24. 9. – 15. 10. 2017)

2.4 Zvolené metody

Vzhledem k naznačené heterogenitě analyzovaného materiálu, která byla dána jak výraznými rozdíly v celkové stopáži jednotlivých pořadů, tak i jejich širokým žánrovým a formátovým spektrem, bylo třeba zvolit kombinaci metod a technik, které budou schopny analyzovat různé aspekty komunikačních strategií jednotlivých pořadů/novinářů. V ideálním případě se budou použité metody doplňovat, tzn. budou vykrývat dílčí poznávací omezení kvantitativního, resp. kvalitativního postupu.

Jinými slovy, kvalitativní analytické techniky se nemohou zabývat otázkami „co?“ a „kolik?“, jak to činí kvantitativní perspektiva, ale zaměřují se na významy, akcenty a kontexty chování daného pořadu/žurnalisty. Naopak tyto komunikační dimenze není schopen zcela zachytit kvantitativní postup, který se soustřeďuje primárně na popis struktury jevu, respektive na analýzu jeho dimenzí.

Jako výchozí metodu, která propojuje analýzu všech pořadů, jsme zvolili **obsahovou analýzu**, a to v její kvantitativní i kvalitativní podobě. Publicistické příspěvky budeme analyzovat

současně i za pomoci metody interpretativního čtení, kvalitativní analýzy interpretačních rámců.

2.4.1 Obsahová analýza

Pro naplnění výše zmíněných cílů byla jako klíčový výzkumný nástroj zvolena metoda explorativní obsahové analýzy, respektive její kvantitativní i kvalitativní verze, které zohledňují a kombinují časový, typový i případový přístup (Krippendorff, 2004 a Neuendorf, 2002). Porovnáme-li další možné metody, které by připadaly v úvahu pro analýzu daného tématu, z pohledu potenciální validity a reliability dat, které poskytují, jeví se obsahová analýza vzhledem k zadání analýzy jako nejvhodnější.

Z pohledu základních cílů spočívají přednosti obsahové analýzy především v tom, že umožňuje kategorizovat a kvantifikovat relevantní proměnné a jejich indikátory v rozsahu, který nejsou kvalitativní metody výzkumu schopny pokrýt. Analyzovaný soubor několika programových typů tak bylo třeba roztřídit a identifikovat relevantní příspěvky. Takový rozsah materiálu nelze analyzovat primárně kvalitativně, ani není možné využít výběrovou proceduru, která by soubor redukovala a vytvořila řádově menší reprezentativní soubor, jelikož jeden z klíčových cílů zadání sleduje parametr proporcionality reprezentace politických stran/jejich kandidátů, témat či například expertních mluvčích. Jejich distribuce ve sledovaných pořadech ale nemá v základním souboru strukturu normálního rozložení. Jejich rozložení je determinováno do značné míry situačně, a tudíž by jakýkoliv pokus o reprezentativní redukci vedl k výrazným statistickým zkreslením.

Aplikace **kvantitativní části obsahové analýzy** probíhala v následujících krocích:

- I. V první kvantifikační fázi analýzy jsme převedli do operacionální, měřitelné podoby výše uvedené problémové okruhy/otázky tak, aby zvolené indikátory umožňovaly měřit objektivitu, respektive vyváženost jednotlivých příspěvků, a to jak celé „předvolební agendy“, tak reprezentaci jednotlivých politických stran a kandidátů.
- II. Tyto měřitelné proměnné jsme rozdělili do následujících subcelků, z nichž každý představuje jeden atribut indikující naplňování sledovaných kritérií objektivitu, respektive vyváženosti a nestrannosti:

A) PŘÍSPĚVEK

- 1/ TÉMA (dominantní/vedlejší motiv, který strukturoval předvolební agendu – otevřená otázka, kategorizovaná zpětně)
- 2/ STOPÁŽ (v sekundách)
- 3/ TYP PŘÍSPĚVKU (podle žánrového členění)

B) MLUVČÍ

- 1/ TYP (moderátor, reportér, komentátor, expert, vox pop apod.)

- 2/ SOUND BITE (čistá stopáž promluvy)
- 3/ STRANICKÁ A PROFESNÍ IDENTIFIKACE (politik, expert, vox pop apod.)
- 4/ PŘÍTOMNOST HODNOTÍCÍCH SOUDŮ VŮČI KANDIDÁTOVI

C) VOLBY

- 1/ POČET PŘÍSPĚVKŮ A JEJICH DISTRIBUCE (frekvence příspěvků věnovaných volbám a jejich rozložení v čase)
- 2/ STOPÁŽ (časové pokrytí agendy voleb jako celku)
- 3/ TÉMATICKÉ INTEPRETAČNÍ RÁMCE

D) STRANY A KANDIDÁTI

- 1/ SOUND BITE (čistá stopáž promluvy všech „stranických promluv“, zvukových výstupů kandidátů, live i záznamů, v daném příspěvku)
- 2/ CHARAKTERISTIKY A HODNOCENÍ STRANY/KANDIDÁTA (osobnostní, programové a ideové charakteristiky, explicitní či implicitní favorizace/defavorizace).

(Detailní seznam proměnných a jejich popis bude uveden v příloze).

III. Po tomto základním deskriptivním popisu souboru jsme přistoupili k analýze hlavních interpretačních rámců, jež používali novináři/pořady při konstrukci obrazu (a) **kandidujících politických stran**, (b) **lídrů uvedených stran**.

Při procesu operacionalizace mediálních rámců jsme vycházeli z referenční studie Matthese a Kohringa (2008). Výše uvedené proměnné tvořily základní soubor, který měl potenciál sytit jednotlivé potenciální interpretační rámce, jež sledované pořady/novináři více či méně vědomě užívali při referování o sněmovních volbách, respektive kandidujících politických stranách.

Jak jsme již uvedli, mediální rámce nemají v teorii a výzkumu jednotnou operační definici – různé výzkumy používají odlišné metody, jak rámce konstruovat a jak k nim přiřadit analytické jednotky. V naší analýze používáme **induktivní** postup konstrukce interpretačních (mediálních) rámců, který se ukázal jako vhodnější pro práci s velkým, kvantitativně kódovaným souborem, který popisuje konstrukční mechanismy užívané zvláště ve zpravodajských pořadech.

Tento induktivní postup dovozoval existenci jednotlivých rámců na základě výskytu a blízkosti proměnných /indikátorů (komplexnějších než slova), které byly kódovány nezávisle na sobě. Jinými slovy, ani kodéři, ani analytici neznali dopředu počet a charakteristiky možných mediálních rámců, respektive nevěděli, jaký mediální rámec potenciálně kódují.

2.4.2 Kvalitativní analýza

Otázka, do jaké míry dodržovaly vybrané pořady ČT a ČRo ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování, má samozřejmě i svou kvalitativně analyzovatelnou dimenzi, která může prohloubit základní kvantitativně naznačené rámce a trendy. Pro kvalitativní analýzu platí, že důkazem významu určitého jevu není jeho frekvenční nasycenost, ale soustřeďuje se na významové akcenty samotných mluvčích/novinářů, které se snaží rekonstruovat.

Jako základní přístup jsme zvolili koncepci kvalitativní obsahové analýzy Kimberley Neuendorf (2002), Neuendorf & Skalski (2009) doplněnou o metodu interpretativního čtení (Kronick, 1997), kterou jsme vzhledem k širokému spektru analyzovaných typů pořadů, žánrů a formátů doplnili prvky konverzační analýzy (Clayman, Heritage, 2002).

Vzhledem k výše uvedenému zadání jsme se soustředili v této kvalitativní části analýzy na komunikační (konverzační) chování/promluvy/otázky, respektive výrazové prostředky, které konstruovali novináři v publicistických pořadech. Analytickou jednotku představovala jak promluva/výrok profesionálního komunikátora (moderátora, reportéra, komentátora), tak i jeho interakce s hosty. Cílem bylo zachytit jak artikulovaný postoj novinářů vůči politickým stranám/kandidátům, tak i jejich obraz, který z takové interakce vzniká.

Speciální pozornost byla zaměřena především na problematiku týkající se dodržování kritérií žurnalistické objektivity. Zvláštní pozornost byla věnována následujícím komunikačním situacím, z nichž některé jsou přímo uvedeny v „PRAVIDLECH PŘEDVOLEBNÍHO VYSÍLÁNÍ ČESKÉHO ROZHLASU A ČESKÉ TELEVIZE, které byly formulovány pro vysílání předcházející volbám do sněmovny PČR, které se konaly 20. a 21. 10. 2017:

A) PROFESNÍ FAULY KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ ČRo a ČT, kteří:

- 1) straní politické straně/ kandidátům (přímo i nepřímo),
- 2) snižují či zesměšňují stranu/ kandidáta/y (přímo i nepřímo),
- 3) nekorigují hosta/y, kteří poškozují kandidující stranu/ kandidáty za použití nekorektních argumentů nebo jí naopak zjevně straní, byť byli pozváni do vysílání jako neutrální hodnotitelé.

B) VĚCNÁ POCHYBENÍ KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ ČRo a ČT, kteří:

- 4) vytvářejí zpravodajské artefakty stereotypizovaným popisem událostí, jež tímto způsobem mytologizují,
- 5) uvádějí nepřesné informace,
- 6) zkreslují informace,
- 7) potlačují relevantní informace,

Zjištěná pochybení byla zaznamenávána do polostrukturovaných záznamových archů spolu s příslušnými ukázkami. Tyto archy sloužily spolu s kvantitativními daty jako podklad pro zpracování analýzy. Záznamové archy pro zpravodajské a diskusní pořady jsou součástí přílohy zprávy.

2.5 Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři

V rámci kvantitativní analýzy byla data kódována podle vytvořené kódovací knihy, ukládána do datové matice a zpracována statistickým softwarem SPSS PC (viz příloha). Kódování realizovalo osm předem zaškolených kodérů. Každý analytik/kodér pracoval na jednom relativně samostatném celku. Kontinuálně probíhala diskuse sjednocující kódování nejednoznačně kategorizovatelných obsahů. V druhém stupni kontrolního kódování byl celý vzorek podroben kontrole dvou analytiků, kteří měli za úkol sjednotit zbývající případy nejednoznačného kódování.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část zprávy je rozdělena do dvou základních podkapitol. První je věnována Českému rozhlasu a jeho vybraným zpravodajským, publicistickým a diskusním pořadům. Druhou kapitolu pak tvoří analogicky strukturovaná analýza zadaných pořadů České televize.

V analýze pracujeme s následujícími názvy jednotlivých politických stran. V některých případech používáme i jejich zkrácené názvy.

- Občanská demokratická strana (ODS)
- Řád národa - Vlastenecká unie (ŘN - VU)
- CESTA ODPOVĚDNÉ SPOLEČNOSTI (CESTA)
- Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)
- Volte Pravý Blok
- Radostné Česko (RČ)
- STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ (STAN)
- Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)
- Strana zelených (Zelení)
- ROZUMNÍ - stop migraci a diktátu EU (Rozumní)
- Společnost proti developerské výstavbě v Prokopském údolí (SPDV)
- Strana svobodných občanů (Svobodní)
- Blok proti islamizaci - Obrana domova (BPI)
- Občanská demokratická aliance (ODA)
- Česká pirátská strana (Piráti)
- OBČANÉ 2011-SPRAVEDLNOST PRO LIDI (OBČANÉ 2011)
- Unie Hrdosti, Aktivity, Vlastenectví, Empatie a Lidskosti 2017 (Unie HAVEL)
- Česká národní fronta (ČNF)
- Referendum o Evropské unii (Referendum)
- TOP 09
- ANO 2011
- Dobrá volba 2016
- Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa Miroslava Sládka (SPRRSČ M.Sládka)
- Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová (KDU-ČSL)
- Česká strana národně sociální (ČSNS)
- REALISTÉ
- SPORTOVCI
- Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)
- Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD)
- Strana Práv Občanů (SPO)
- Národ Sobě

3.1 Český rozhlas

Prvním analyzovaným médiem byl Český rozhlas a jeho vybrané diskusní, zpravodajské a publicistické pořady.

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební diskuze** (Radiožurnál a ČRo Plus)
- **Rozhovor s lídrem** (ČRo Plus a Radiožurnál)
- **Volební vizitky** (ČRo Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Region, Regina DAB Praha, Vysočina, Sever)
- **Závěrečná debata** (Radiožurnál a ČRo Plus)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Hlavní zprávy + Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře** (Radiožurnál, ve 12 a 18 hodin, všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Dvacet minut Radiožurnálu** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **Názory a argumenty** (ČRo Plus, všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)

U všech diskusních, zpravodajských a publicistických pořadů jsme se primárně zaměřili na sledování objektivitu a vyváženosti. Detailnější popis indikátorů objektivitu a vyváženosti je součástí jednotlivých kapitol věnovaných diskusním, zpravodajským a publicistickým pořadům.

Následující podkapitoly přináší přehled všech relevantních zjištění. Nejdříve se zaměříme na zpravodajské a vybrané publicistické pořady. Druhou podkapitolu věnujeme analýze vybraných diskusních pořadů. V každém z těchto celků na úvod přinášíme základní popis indikátorů a způsobu analytické práce, v závěru pak dílčí shrnutí.

3.1.2 Zpravodajské a publicistické pořady ČRo

V segmentu zpravodajských a publicistických pořadů byla analyzovány následující pořady stanic Radiožurnál a Plus:

- **Hlavní zprávy**, hlavní zpravodajská relace vysílaná na stanici Radiožurnál ve všedních dnech ve 12:00 a v 18:00 v období od 22. 9. do 20. 10. 2017. Do analýzy vstoupila jak úvodní zpravodajská část, tak i následující publicistický blok Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře.
- **Dvacet minut Radiožurnálu** - rozhovor moderátora či moderátorky s jedním hostem na aktuální téma. Analyzovány byly relace, vysílané ve všedních dnech v období 22. 9. – 20. 10. 2017.
- **Názory a argumenty** – pořad stanice Plus má ve všedních dnech podobu sledu komentářů, rozhovorů a analýz, o víkendech jsou to debatní kulaté stoly. Analyzována byla všechna vysílání v období od 22. 9. do 20. 10. 2017.

Jednotkou výzkumu byl zvukový příspěvek, splňující následující kritéria: byl obsahově tematizován přítomností (před) volební agendy, a/nebo se týkal chování kandidujících stran a jejich představitelů mimo volební kampaň a byl od ostatních příspěvků oddělen zvukovým předělem.

- Kritéria pro posouzení objektivitu a vyváženosti zpravodajství byla operacionalizována do podoby následujících indikátorů:
- celková stopáž příspěvků poskytnutá kandidujícím politickým stranám,
- téma příspěvku ve vztahu k jednotlivým politickým stranám,
- program strany
- chování strany
- představitel a kandidáti strany
- přítomnost hodnocení politické strany nebo jejich představitelů (neutrální / favorizující / defavorizující),

Dále jsme se zaměřili na jednotlivé mluvčí z řad představitelů politických stran. V tomto případě jsme pro každou politickou stranu zvlášť sledovali:

- počet mluvčích - představitelů politické strany - zahrnuje součet všech představitelů dané politické strany, kteří v příspěvku vystupují živě nebo ze záznamu,
- stopáž - zahrnuje součet všech promluv představitelů dané politické strany v daném příspěvku.

V neposlední řadě nás zajímaly další osoby vystupující v příspěvku:

- počet mluvčích – novinářů,
- počet mluvčích – expertů
- počet mluvčích – VIP,
- počet mluvčích – vox populi.

V rámci kvalitativní analýzy se pak soustředíme na konkrétní moderátorské chyby: nekorektní interpretace (např. zkreslování, zveličování...),

- informační nepřipravenost a/ nebo věcná nepřesnost při formulování dotazu,
- nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně),
- používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem,
- neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech
- neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků
- neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli
- neovládnutí emocí (ironie, sarkasmu, zesměšňování) na straně moderátora
- defavorizace politické strany/ představitele (např. zesměšňování, dehonestace) ze strany moderátora
- favorizace politické strany/ představitele ze strany moderátora
- nekorektní interpretace dat výzkumů veřejného mínění (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přečeňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování)

3.1.2.1 Hlavní zprávy

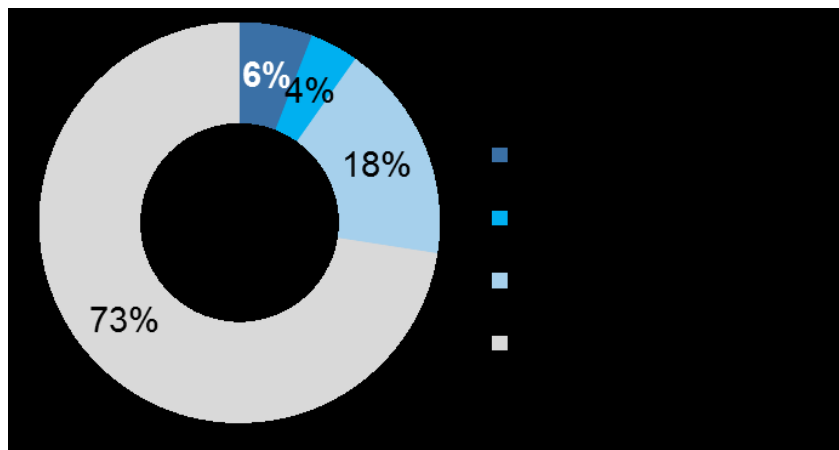
V této kapitole analyzujeme dvě části zpravodajské relace Hlavní zprávy, vysílané na stanici Radiožurnál ve všedních dnech sledovaného období (22. 9. 2017 až 20. 10. 2017) ve 12:00 a v 18:00. Do analýzy vstoupila jak úvodní zpravodajská část, tak i následující publicistický blok Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře.¹ Stopáž zpravodajské části je zhruba 8 minut, publicistický blok trvá přibližně 22 minut.

Analyzováno bylo celkem 40 zpravodajských relací, v nichž jsme identifikovali 95 relevantních příspěvků. 50 příspěvků spadalo do zpravodajské části hlavních zpráv, 45 do publicistické. Získaná data prezentujeme nejprve zvlášť za zpravodajství a publicistiku, neboť předpokládáme, že pozice a způsob zpracování volební agendy i charakter reprezentace jednotlivých kandidujících subjektů se bude uvnitř obou žánrů lišit. Data také členíme s přihlédnutím k tomu, zda se příspěvek tematizoval konání voleb do poslanecké sněmovny či nikoliv.

3.1.2.1.1 Hlavní zprávy - zpravodajství

V 6 % zpravodajských příspěvků mají volby do poslanecké sněmovny statut hlavního tématu, ve 4 % tématu vedlejšího a v 18 % jde o zmínku

Graf č. 1: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 50)

Ve zpravodajských příspěvcích hlavních zpráv se ke slovu dostali zástupci všech parlamentních stran s výjimkou Úsvitu přímé demokracie (resp. jeho nástupnických formací). Z mimoparlamentních stran zazněly ještě promluvy představitelů Realistů, ODA, Stan a Strany zelených.

Největší počet promluv s celkově nejdelší stopáží pronesli politici dvou hlavních vládních stran - hnutí ANO a ČSSD. Třetí nejdelší celkovou stopáž čtyř promluv zaznamenáváme u další vládní strany KDU-ČSL (celkem 4 promluvy). Více než dvacetisekundovou úhrnnou stopáž měly

¹ Zpravodajská relace pod názvem Hlavní zprávy je ve všedních dnech na Radiožurnálu vysílána rovněž v 6:00, 7:00, 8:00 a 9:00, stopáž těchto relací činí přibližně 6 minut. V naší analýze se těmito vysíláními nezabýváme.

promluvy představitelů dvou opozičních stran – KSČM a TOP 09. Politici ostatních stran se ke slovu dostali nejvýše dvakrát, úhrnná stopáž jejich vystoupení nepřekročila 16 sekund. Průměrná délka všech promluv se výrazněji nelišila, pohybovala mezi 5 a 12 sekundami. Vzhledem k vyššímu podílu příspěvků, které přímo netematizovaly volby do poslanecké sněmovny, v nich také zazněl větší počet promluv politiků stran s delší celkovou stopáží.

Tabulka 1: Počet promluv zástupců stran, celková stopáž a průměrná délka promluvy

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
ANO 2011	18	2 min 16 s	8 s	6	58 s	10 s	12	1 min 18 s	7 s
ČSSD	16	2 min 24 s	9 s	5	43 s	9 s	11	1 min 41 s	9 s
KDU-ČSL	4	46 s	12 s				4	46 s	12 s
TOP 09	4	23 s	6 s	4	23 s	6 s			
KSČM	3	25 s	8 s	1	11 s	11 s	2	14 s	7 s
ODS	2	14 s	7 s				2	14 s	7 s
Realisté	2	16 s	8 s	1	7 s	7 s	1	9 s	9 s
ODA	1	11 s	11 s				1	11 s	11 s
STAN	1	5 s	5 s				1	5 s	5 s
Zelení	1	7 s	7 s				1	7 s	7 s

Většinu promluv v analyzovaných zpravodajských relacích nepronesli lídři stran, ale ostatní straniční politici. To platí jak pro příspěvky tematizující jak volby do PS, tak i pro jednotky s volbami přímo nesouvisející.

Tabulka 2: Přítomnost představitelů stran

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů
ANO	18	4	14	6	2	4	12	2	10
ČSSD	16	1	15	5		5	11	1	10
KDU-ČSL	4		4				4		4
TOP 09	4	2	2	4	2	2			
KSČM	3	2	1	1	1		2	1	1
ODS	2		2				2		2
Realisté	2		2	1		1	1		1
ODA	1		1				1		1
STAN	1	1					1	1	
Zelení	1		1				1		1

Mezi externími mluvčími v relevantních příspěvcích Hlavních zpráv nebyli zastoupeni novináři. Převládaly promluvy expertů, zejména zástupců různých profesních nebo oborových asociací a svazů a také státních, samosprávných či veřejných institucí.

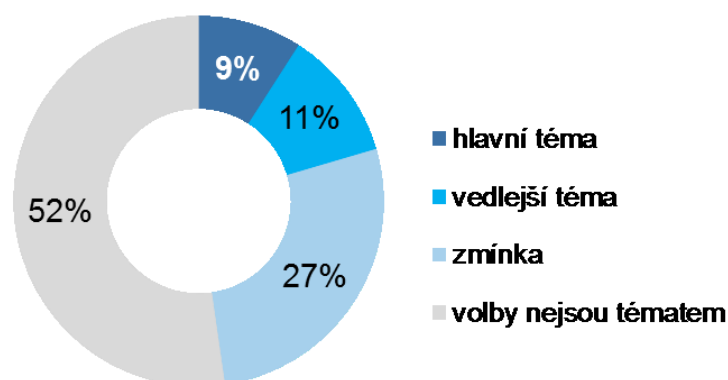
Tabulka 3: Externí mluvčí ve zpravodajských příspěvcích

novináři - ve zpravodajských příspěvcích nebyli přítomni
politici mimo kandidující subjekty
Miloš Zeman, prezident (2x)
zahraniční politici
Theresa Mayová, britská premiérka
Angela Merkelová, německá kancléřka
Petro Porošenko, prezident Ukrajiny
Jüri Ratas, estonský premiér
experti a zástupci institucí
Petra Báčová, tisková mluvčí Českého statistického úřadu
David Bednář, mluvčí Sdružení českých taxikářů (2x)
Mikuláš Bek, rektor Masarykovy univerzity
Pavel Drahovzal, výkonný ředitel Svazu měst a obcí
Vít Hofman, mluvčí Magistrátu hl. m. Prahy
Ondrej Krajňák, ředitel slovenského Ústavu paměti národa
Jan Outlý, Úřad pro dohled na hospodaření politických stran a politických hnutí
Jiří Ovčáček, mluvčí prezidenta Zemana (2x)
Vladimír Pazourek, státní zástupce
Martin Plch, ředitel divize společnosti Metrostav
Tomáš Podivínský, velvyslanec v Německu
Pavol Poláček, právní zástupce slovenského Ústavu paměti národa
Jaroslav Povšík, předseda Odborů KOVO MB
Zdeněk Prymula, náměstek ministra zdravotnictví
Václav Stárek, prezident Asociace hotelů a restaurací ČR
Josef Středula, předseda Českomoravské konfederace odborových svazů
Barak Trabelsi, společnost SuperCom
mluvčí vox populi
členové okrskových volebních komisí
voliči ve volební místnosti
stevard autobusu

3.1.2.1.2 Hlavní zprávy – publicistika

V 9 % příspěvků publicistické části Hlavních zpráv (vysíláno pod názvem Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře) mají volby do poslanecké sněmovny status hlavního tématu, v 11 % tématu vedlejšího a ve 27 % jde o zmínku.

Graf č. 2: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 45)

V publicistické části Hlavních zpráv se ke slovu dostali politici všech parlamentních stran a 16 dalších mimoparlamentních subjektů. Malé mimoparlamentní strany byly zastoupeny takřka výlučně v příspěvcích tematizujících volby do poslanecké sněmovny. Větší přítomnost mluvčích z malých stran byla způsobena již zmíněným factcheckingovým projektem ČRo a Demagogu.cz, v němž analytici prezentovali výsledky ověřování pravdivosti výroků vyslovených těmito mluvčími.

Tabulka 4: Počet promluv zástupců stran, celková stopáž a průměrná délka promluvy

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	celková stopáž promluvy	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluvy	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluvy	průměrná délka promluvy
ANO	8	19 min 4 s	2 min 23 s	3	9 min 12 s	3 min 4 s	5	9 min 52 s	1 min 58 s
ČSSD	6	12 min 51 s	2 min 8,5 s	2	7 min 25 s	3 min 43 s	4	5 min 26 s	1 min 22 s
KDU-ČSL	6	12 min 31 s	2 min 5 s	2	1 min 21 s	41 s	4	11 min 10 s	2 min 48 s
TOP 09	3	7 min 15 s	2 min 25 s	2	2 min 47 s	1 min 24 s	1	4 min 28 s	4 min 28 s
Zelení	2	3 min 17 s	1 min 35 s	2	3 min 17 s	1 min 39 s			
SPO	2	3 min 34 s	1 min 47 s	1	7 s	7 s	1	3 min 27 s	3 min 27 s
ODS	1	2 min 47 s	2 min 47 s				1	2 min 47 s	2 min 47 s
Piráti	1	12 s	12 s	1	12 s	12 s			
SPD	1	6 s	6 s	1	6 s	6 s			
KSČM	1	4 min 9 s	4 min 9 s				1	4 min 9 s	4 min 9 s
STAN	1	17 s	17 s	1	17 s	17 s			
Svobodní	1	5 s	5 s	1	5 s	5 s			
Rozumní	1	19 s	19 s	1	19 s	19 s			
DSSS	1	13 s	13 s	1	13 s	13 s			
SPRRSČ	1	24 s	24 s	1	24 s	24 s			

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
ŘNVU	1	14 s	14 s	1	14 s	14 s			
DV2016	1	15 s	15 s	1	15 s	15 s			
ČSNS	1	11 s	11 s	1	11 s	11 s			
Pravý Blok	1	18 s	18 s	1	18 s	18 s			
OBČANÉ	1	6 s	6 s	1	6 s	6 s			
ČNF	1	13 s	13 s	1	13 s	13 s			
Nás	1	5 s	5 s	1	5 s	5 s			

Mluvčími větších stran většinou byly jiné osobnosti než jejich lídři a vyjadřovaly se především k tématům nesouvisejícím přímo s volbami do poslanecké sněmovny. Naopak názory malých mimoparlamentních stran artikulovali téměř vždy jejich lídři a vystupovali v příspěvcích tematizujících volby do poslanecké sněmovny.

Tabulka 5: Přítomnost představitelů stran

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů
ANO	8	2	6	3	1	2	5	1	4
KDU-ČSL	6	1	5	2	1	1	4		4
ČSSD	6		6	2		2	4		4
TOP 09	3	1	2	2	1	1	1		1
Zelení	2	2		2	2				
SPO	2	1	1	1	1		1		1
Svobodní	1	1		1	1				
STAN	1	1		1	1				
SPRRSČ	1	1		1	1				
SPD	1	1		1	1				
ŘNVU	1	1		1	1				
Rozumní	1	1		1	1				
Pravý Blok	1	1		1	1				
Piráti	1	1		1	1				
ODS	1		1				1		1
OBČANÉ 2011	1	1		1	1				
Nás	1	1		1	1				
KSČM	1		1				1		1
DV2016	1	1		1	1				
DSSS	1	1		1	1				
ČSNS	1	1		1	1				
ČNF	1	1		1	1				

V roli externích mluvčích v publicistických příspěvcích Hlavních zpráv vystupovali jak novináři z ČRo i jiných médií, tak i experti a zástupci jiných institucí. Z novinářů – pracovníků ČRo zde nejčastěji vystupovala analytička Jana Klímová, z ostatních médií promlouvali především zástupci subjektů orientovaných na ekonomiku a finance (Hospodářské noviny, Forbes, Měšec.cz). Expertními mluvčími byli podobně jako ve zpravodajství především představitelé profesních, oborových a jiných asociací, oproti zpravodajství byli častěji zastoupeni odborníci z akademické sféry. Mluvčí z kategorie vox populi zde využití nebyli.

Tabulka 6: Externí mluvčí v publicistických příspěvcích

novináři z ČRo
Petr Hartman, komentátor ČRo
Jana Klímová, analytička ČRo (6x)
Radko Kubičko, komentátor ČRo (2x)
Petr Nováček, komentátor ČRo
Jakub Troníček, analytik ČRo
novináři z jiných médií
Erich Handl, šéfredaktor serveru Automakers
Ondřej Houska, Hospodářské noviny
Dalibor Chvátal, šéfredaktor serveru Měšec.cz
Matúš Kostolný, šéfredaktor Denníku N
Jaroslav Mašek, redaktor časopisu Forbes
experti a zástupci institucí
Mikuláš Bek, rektor Masarykovy univerzity
David Bednář, mluvčí Sdružení českých taxikářů
Roman Budský, Tým silniční bezpečnosti.
Kryštof Čeřovský, tiskové oddělení ministerstva průmyslu a obchodu
Libor Dupal, Svaz českých spotřebitelů
Petr Hlinomaz, nezávislý analytik
Ilona Hülleová, předsedkyně Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost
Zorjan Jojko, předseda Sdružení ambulantních specialistů
Miroslav Koberna, ředitel pro programování a strategii Potravinářské komory ČR
Marta Nováková, prezidentka Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR
Jan Outlý, Úřad pro dohled na hospodaření politických stran a politických hnutí
Roman Prymula, náměstek ministra zdravotnictví
Tomáš Rychtařík, ředitel státního podniku DIAMO
Petr Šonka, předseda Sdružení praktických lékařů
Alfréd Šrámek, právní zástupce firmy FAU
Kamil Švec, politolog z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy
Ladislav Tajovský, Katedra hospodářských dějin, VŠE
Jan Tvrdoň, vedoucí projektu Demagog.cz (2x)
Pavel Vepřek, předseda spolku Občan
Jaromír Volek, Katedra mediálních studií a žurnalistiky, FSS Brno
Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení spotřebitelské organizace dTest
ostatní mluvčí
John Mucha, vnuk malíře Alfonse Muchy

3.1.2.1.3 Tematické rámce a jejich valence

V této kapitole analyzujeme tematické rámce ze zpravodajské a publicistické části pořadu Hlavní zprávy. Tematické rámce byly vytvořeny ze všech analyzovaných příspěvků s volební i mimovolební agendou. Rámce byly vytvořeny coby konkrétní reference o (a) programu strany, (b) chování strany, (c) představitelích konkrétní politické strany doprovázené hodnocením (favorizace / neutrální hodnocení / defavorizace) - viz teoretická expozice.

Analýze podrobíme nejprve tematické rámce ze zpravodajské části Hlavních zpráv, následně z části publicistické. Třetím krokem bude analýza obsahové agenty tematických rámců (souhrnně pro zpravodajství i publicistiku).

ZPRAVODAJSTVÍ

Ve zpravodajských příspěvcích Hlavních zpráv se ve sledovaném období vyskytly reference o 11 kandidujících politických stranách. Více než dvě třetiny těchto tematických rámců byly věnovány dvěma stranám, a to hnutí ANO (34 %) a ČSSD (33 %). S velkým odstupem následuje třetí vládní strana KDU-ČSL (9 %), ostatním stranám bylo věnováno nejvýše 5 % jednotek. Třetina tematických rámců byla vytvořena z příspěvků tematizujících volby do poslanecké sněmovny, dvě třetiny z příspěvků, které se voleb netýkaly. Distribuce tematických rámců mezi třemi hlavními stranami je v příspěvcích s volební i nevolební tematikou obdobná. Na ostatní strany byl navázán příliš malý počet jednotek a jejich distribuci proto nelze smysluplně analyzovat.

Tabulka 7: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám ve zpravodajství (N = 92)

	celkem		volby do PS jsou tématem		volby do PS jsou tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO 2011	31	34 %	10	32 %	21	34 %
ČSSD	30	33 %	10	32 %	20	33 %
KDU-ČSL	8	9 %	2	6 %	6	10 %
ODS	5	5 %	1	3 %	4	7 %
KSČM	5	5 %	2	6 %	3	5 %
TOP 09	5	5 %	4	13 %	1	2 %
Zelení	2	2 %			2	3 %
REALISTÉ	2	2 %	1	3 %	1	2 %
ODA	2	2 %			2	3 %
Piráti	1	1 %	1	3 %		
STAN	1	1 %			1	2 %
celkem	92	100 %	31	100 %	61	100 %

V celkovém pohledu jsou tematické rámce zhruba stejně často vztaženy k chování strany a jejím konkrétním krokům (52 %) i k jednotlivým představitelům strany (47 %). Rámce vztažené

k programu stran se téměř nevyskytují (1 %). Rozdíly zaznamenáváme na úrovni jednotlivých stran – prostřednictvím osobností strany jsou rámovány především hnutí ANO a KDU ČSL.²

Tabulka 8: Zaměření tematických rámců podle jednotlivých stran - zpravodajství (N = 92)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	počet tematických rámců
ANO 2011		48 %	52 %	31
ČSSD		67 %	33 %	30
KDU-ČSL		38 %	63 %	8
ODS	20 %	60 %	20 %	5
KSČM		80 %	20 %	5
TOP 09		40 %	60 %	5
Zelení			100 %	2
REALISTÉ			100 %	2
ODA			100 %	2
Piráti		100 %		1
STAN			100 %	1
celkem	1 %	52 %	47 %	92

Vzhledem k tomu, že zde hovoříme o zpravodajství, je logické, že většina tematických rámců nese neutrální valenci (88 %). Desetina tematických rámců má defavorizující vyznění, favorizace se téměř nevyskytuje (2 %). Defavorizaci byly vystaveny pouze hnutí ANO a ČSSD. Obsahovou agendou tematických rámců defavorizujících ANO bylo obvinění čelných představitelů hnutí v kauze Čapí hnízdo, pokračování soudního procesu Andreje Babiše ve věci jeho údajné spolupráce s StB a kritika postupu pražského magistrátu vedeného primátorkou Adrianou Krnáčovou vůči taxikářům v hlavním městě. V případě ČSSD se defavorizace týkala podpisu údajně nevhodného memoranda o těžbě lithia.

Tabulka 9: Favorizace / defavorizace stran v tematických rámcích (N = 92)

	neutrální	favorizace	defavorizace	počet tematických rámců
ANO 2011	77 %	3 %	19 %	31
ČSSD	87 %	3 %	10 %	30
KDU-ČSL	100 %			8
ODS	100 %			5
KSČM	100 %			5
TOP 09	100 %			5
Zelení	100 %			2

² V případě hnutí ANO jde nejen o Andreje Babiše a kauzu Čapí hnízdo či rozhodování slovenských soudů o jeho spolupráci s StB, ale také o kroky pražského magistrátu vedeného Adrianou Krnáčovou při řešení problémů s pražskými taxikáři, o vystupování europoslankyně Věry Jourové proti dvojí kvalitě potravin v EU nebo o snahu ministra spravedlnosti Roberta Pelikána zavést elektronické náramky pro odsouzené. U KDU-ČSL šlo o vyjádření ministra zemědělství Mariana Jurečky ke dvojí kvalitě potravin v EU a snahu senátora Václava Hampla prosadit v Senátu jednání na téma výroků Miloše Zemana o okupaci Krymu.

	neutrální	favorizace	defavorizace	počet tematických rámců
REALISTÉ	100 %			2
ODA	100 %			2
Piráti	100 %			1
STAN	100 %			1
celkem	88 %	2 %	10 %	92

PUBLICISTIKA

V publicistických příspěvcích Hlavních zpráv se ve sledovaném období vyskytly reference celkem o 23 kandidujících stranách. Podobně jako ve zpravodajství i v publicistice je největší část tematických rámců věnována dvěma stranám: hnutí ANO (27 %) a ČSSD (26 %). Další v pořadí KDU-ČSL je adresováno 9 % jednotek. Tematické rámce vztažené k malým mimoparlamentním stranám byly téměř ve všech případech vytvořeny z příspěvků explicitně se zabývajících tématem voleb do poslanecké sněmovny. Konkrétně šlo o reflexi předvolebních rozhovorů, které ČRo vedl s představiteli těchto subjektů.

Tabulka 10: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám v publicistice (N = 82)

	celkem		volby do PS jsou tématem		volby do PS jsou tématem	
	počet tematických rámců	v %	počet tematických rámců	v %	počet tematických rámců	v %
ANO 2011	22	27 %	10	21 %	12	35 %
ČSSD	21	26 %	10	21 %	11	32 %
KDU-ČSL	7	9 %	2	4 %	5	15 %
KSČM	5	6 %	4	8 %	1	3 %
ODS	4	5 %	1	2 %	3	9 %
TOP 09	3	4 %	2	4 %	1	3 %
Piráti	2	2 %	2	4 %		
SPD	2	2 %	2	4 %		
Zelení	2	2 %	2	4 %		
SPO	1	1 %			1	3 %
ČNF	1	1 %	1	2 %		
ČSNS	1	1 %	1	2 %		
Dobrá volba 2016	1	1 %	1	2 %		
DSSS	1	1 %	1	2 %		
Národ Sobě	1	1 %	1	2 %		
OBČANÉ 2011	1	1 %	1	2 %		
REALISTÉ	1	1 %	1	2 %		
Rozumní	1	1 %	1	2 %		
ŘN – VU	1	1 %	1	2 %		
SPR RSC M. Sládka	1	1 %	1	2 %		
STAN	1	1 %	1	2 %		

	celkem		volby do PS jsou tématem		volby do PS jsou tématem	
	počet tematických rámců	v %	počet tematických rámců	v %	počet tematických rámců	v %
Svobodní	1	1 %	1	2 %		
Volte Pravý Blok	1	1 %	1	2 %		
celkem	82	100 %	48	100 %	34	100 %

Nadpoloviční většina referencí o kandidujících stranách byla rámována prostřednictvím jejich politiků a kandidátů (60 %), více než třetina optikou chování a konkrétních kroků stran (35 %) a jen malá část pomocí programových témat (5 %). Rámování s využitím osobností strany se týkalo především KDU-ČSL a hnutí ANO.³

Tabulka 11: Zaměření tematických rámců podle jednotlivých stran – publicistika (N = 82)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	počet tematických rámců
ANO 2011		27 %	73 %	22
ČSSD		62 %	38 %	21
KDU-ČSL		14 %	86 %	7
KSČM		80 %	20 %	5
ODS		50 %	50 %	4
TOP 09			100 %	3
Piráti		100 %		2
SPD		50 %		2
Zelení			100 %	2
STAN			100 %	1
Svobodní	100 %			1
Rozumní			100 %	1
REALISTÉ			100 %	1
SPO			100 %	1
DSSS			100 %	1
SPR RSČ M. Sládka	100 %			1
ŘN - VU			100 %	1
Dobrá volba 2016			100 %	1
ČSNS			100 %	1
Volte Pravý Blok			100 %	1
OBČANÉ 2011	100 %			1
ČNF				1
Národ Sobě	100 %			1
celkem	5 %	35 %	60 %	82

³ V případě KDU-ČSL se jednalo o širší spektrum osobností strany (ministři Herman a Jurečka, hejtman Čunek, pražský radní pro kulturu Jan Wolf, senátor Hampel), u ANO byly výpovědi koncentrovány především na osobu Andreje Babiše a jeho kauz, v menší míře se týkaly pražské primátorky Krnáčové nebo europoslankyně Jourové.

Téměř dvě třetiny tematických rámců identifikovaných v publicistických příspěvcích měly neutrální vyznění (61 %), více než třetina byla defavorizujících (35 %), favorizace se vyskytovala jen ojediněle. Nadprůměrné zastoupení tematických rámců defavorizujících hnutí ANO souvisí se zpravodajským pokrýváním obvinění Andreje Babiše v kauze Čapí hnízdo, pokračujících soudních sporů o Babišovo členství v StB, sporných kroků finanční správy vůči firmě FAU a také postupu pražského magistrátu vedeného členkou ANO vůči pražským taxikářům. Defavorizace ČSSD je na rozdíl od zpravodajství poměrně nízká.

Defavorizace malých stran souvisí především s factcheckingovým projektem Českého rozhlasu a serveru Demagog.cz, kdy analytici těchto subjektů ověřovali pravdivost výroků, které zástupci stran vyslovili v předvolebních rozhovorech v ČRo. V publicistické části hlavních zpráv pak byla prezentována a korigována identifikovaná nepravdivá tvrzení.

Tabulka 12: Favorizace / defavorizace stran v tematických rámcích (N = 82)

	neutrální	favorizace	defavorizace	počet tematických rámců
ANO 2011	50 %	9 %	41 %	22
ČSSD	86 %		14 %	21
KDU-ČSL	86 %		14 %	7
KSČM	100 %			5
ODS	75 %		25 %	4
TOP 09	67 %		33 %	3
Piráti	50 %		50 %	2
SPD	50 %		50 %	2
Zelení	50 %		50 %	2
STAN		100 %		1
Svobodní			100 %	1
Rozumní			100 %	1
REALISTÉ	100 %			1
SPO	100 %			1
DSSS			100 %	1
SPR RSC M. Sládka			100 %	1
ŘN - VU			100 %	1
Dobrá volba 2016			100 %	1
ČSNS			100 %	1
Volte Pravý Blok			100 %	1
OBČANÉ 2011			100 %	1
ČNF			100 %	1
Národ Sobě			100 %	1
celkem	61 %	4 %	35 %	82

3.1.2.1.4 Analýza obsahové agendy tematických rámců

Pro účely analýzy obsahové agendy tematických rámců jsme jednotlivé příspěvky Hlavních zpráv analyzovali souhrnně (zpravodajskou i publicistickou část). Obsahová agenda všech

výpovědí o politických stranách byla kategorizována do několika homogenních skupin, a to na dvou úrovních obecnosti – základní a rozvinuté.

Detailní členění obsahové agendy tematických rámců ukazuje, že převládajícím tématem byly spory ohledně těžby lithia (24 %). Šlo o mediální pokrytí jak samotného podpisu referenda, tak i následných diskuzí a svolávání i následného konání mimořádných schůzí poslanecké sněmovny a senátu. Desetinu obsahové agendy tvořily výstupy z již zmíněného projektu Českého rozhlasu a serveru Demagog.cz, kdy byla ověřována pravdivost faktických výroků, pronesených politiky v předvolebních rozhovorech ČRo. 8 % tematických rámců se zabývalo problematikou dvojí kvality potravin v EU.

Tabulka 13: Struktura obsahové agendy - detailně (N = 174)

obsahová agenda referencí o stranách - detailně	počet	v %
spory související s těžbou lithia	42	24 %
ověřování pravdivosti výroků politiků	17	10 %
problematika dvojí kvality potravin v EU	13	8 %
budoucnost EU, evropská integrace, Brexit	10	6 %
protesty pražských taxikářů	10	6 %
výroky Miloše Zemana o Krymu	10	6 %
prezidentské volby	8	5 %
stížnost kvůli předvolební debatě	6	3 %
reakce českých politiků na parlamentní volby v Německu	5	3 %
kauza Čapí hnízdo	5	3 %
sociální bydlení	5	3 %
zdravotnictví, platy lékařů	5	3 %
školství, rozpočty vysokých škol	5	3 %
soudní spory o údajné spolupráci A. Babiše s StB	4	2 %
nižší rozpočtový schodek oproti očekávání	4	2 %
návštěvy prezidenta v krajích	4	2 %
spory finanční a celní správy s firmou FAU	3	2 %
tvorba rozpočtu pro příští rok	3	2 %
budoucnost výroby aut v ČR	3	2 %
uprchlické kvóty	2	1 %
spory o registr smluv	2	1 %
ostatní	8	5 %
celkem	174	100 %

Pro větší přehlednost a snazší analytické uchopení jsme výše prezentovanou strukturu obsahové agendy sloučili do několika širších kategorií. Vzájemnou vazbu obou úrovní obecnosti ukazuje následující schéma.

kategorizace obsahové agendy	detailní členění
spory související s těžbou lithia	spory související s těžbou lithia
problémy v oblasti školství, zdravotnictví, bydlení, kvality potravin	školství, rozpočty vysokých škol
	zdravotnictví, platy lékařů

kategorizace obsahové agendy	detailní členění
	sociální bydlení
	problematika dvojí kvality potravin v EU
výroky a jednání prezidenta Zemana, prezidentské volby	výroky Miloše Zemana o Krymu
	návštěvy prezidenta v krajích
	prezidentské volby
jiná vnitropolitická agenda	protesty pražských taxikářů
	stížnost kvůli předvolební debatě
	spory o registr smluv
ověřování pravdivosti výroků politiků	ověřování pravdivosti výroků politiků
zahraniční politika a problematika EU	reakce českých politiků na parlamentní volby v Německu
	budoucnost EU, evropská integrace, Brexit
	uprchlické kvóty
kauzy spojované s Andrejem Babišem	kauza Čapí hnízdo
	soudní spory o údajné spolupráci A. Babiše s StB
	spory finanční a celní správy s firmou FAU
ekonomika, státní rozpočet	nižší rozpočtový schodek oproti očekávání
	tvorba rozpočtu pro příští rok
	budoucnost výroby aut v ČR
ostatní	ostatní

I v případě sloučení kategorií obsahové agendy referencí o politických stranách do širších celků zůstávají na prvním místě spory ohledně těžby lithia (24 %). Na dalším místě jde o okruh témat spadajících do oblasti kvality každodenního života společnosti – problémy ve sféře školství, zdravotnictví, bydlení nebo kvality potravin (16 %). Třetí kategorie obsahové agendy byla spojená s úřadem prezidenta republiky, šlo o informování o výrocích a jednání prezidenta Zemana a o dění před blížícími se prezidentskými volbami (13 %). Ostatní okruhy témat byly zastoupeny nejvýše desetinou tematických rámců.

Tabulka 14: Struktura obsahové agendy – kategorizovaná (N = 174)

obsahová agenda referencí o stranách - kategorizovaná	počet	v %
spory související s těžbou lithia	42	24 %
problémy v oblasti školství, zdravotnictví, bydlení, kvality potravin	28	16 %
výroky a jednání prezidenta Zemana, prezidentské volby	22	13 %
jiná vnitropolitická agenda	18	10 %
ověřování pravdivosti výroků politiků	17	10 %
zahraniční politika a problematika EU	17	10 %
kauzy spojované s Andrejem Babišem	12	7 %
ekonomika, státní rozpočet	10	6 %
ostatní	8	5 %
celkem	174	100 %

Následující tabulka ukazuje, jaké interpretační rámce byly ve vysílání Hlavních zpráv využity ke konstrukci mediálního obrazu kandidujících stran. (Tyto závěry můžeme ovšem učinit pouze pro strany, jimž byl adresován větší počet tematických rámců.)

ANO 2011:

- Podobně jako u jiných větších stran je mediální obraz hnutí vytvářen v rámci kauzy lithium.
- Při konstrukci mediálního obrazu hnutí jsou logicky častěji než u jiných stran užívány rámce s obsahovou agendou týkající se kauz Andreje Babiše.
- Častěji jsou také uplatňovány tematické rámce z kategorie jiné vnitropolitické agendy, což v tomto případě znamená především problémy pražského magistrátu s protesty taxikářů.

ČSSD:

- Obraz strany byl utvářen zejména v rámci zpravodajského pokrývání sporů o těžbě lithia, neboť memorandum o těžbě této suroviny bylo podepsáno ministrem za ČSSD.
- Více než u jiných stran (s výjimkou KDU-ČSL) se objevují reference z oblasti problémů ve školství, zdravotnictví, bydlení a kvalitě potravin. V případě ČSSD jde hlavně o navýšení rozpočtu vysokých škol a protesty lékařů, neboť tyto rezorty byly spravovány ministry sociální demokracie.

KDU-ČSL:

- Klíčovým komponentem obsahové agendy jednotek vytvářejících obraz strany jsou vztahy představitelů KDU-ČSL k prezidentu Zemanovi. Konkrétně jde o hejtmana Zlínského kraje Jiřího Čunka, který odmítl hradit kompletní náklady návštěvy prezidenta Zemana ve „svém“ kraji a senátora Václava Hampla, který inicioval kritické vyjádření senátu vůči Zemanovým výrokům o Krymu.
- Podobně jako u ČSSD se objevují reference z oblasti problémů ve školství, zdravotnictví, bydlení a kvalitě potravin. Šlo především o komentáře ministra zemědělství Jurečky k různé kvalitě potravin prodávaných v ČR a v jiných zemích EU.

KSČM:

- Agenda šesti z celkem deseti identifikovaných výpovědí o této straně je sycena z rámce sporů o těžbu lithia, neboť KSČM byla iniciátorem svolání mimořádné sněmovní schůze na toto téma.
- Obraz strany byl nadprůměrně často vytvářen v rámci jejích postojů k zahraniční politice.

ODS:

- Nejčastěji uplatňovaným interpretačním rámcem pro konstrukci obrazu ODS byly spory o těžbu lithia (role ODS jako iniciátora senátní rozpravy na toto téma a její rozhodnutí o těžbě nerostných surovin v minulých vládách).

TOP 09:

- Obraz strany byl ze všech subjektů nejčastěji konstruován v rámci ekonomické a fiskální politiky, když se představitelé strany vyjadřovali k ekonomické politice vlády.

Tabulka 15: Obsahová agenda tematických rámců dle jednotlivých stran (N = 174)

strana	spory související s těžbou lithia	problémy v oblasti školství, zdravotnictví, bydlení, kvality potravin	výroky a jednání prezidenta Zemana, prezidentské volby	jiná vnitropolitická agenda	ověřování pravdivosti výroků politiků	zahraniční politika a problematika EU	kauzy spojované s Andrejem Babišem	ekonomika, státní rozpočet	ostatní		počet tematických rámců
ANO 2011	25 %	15 %	4 %	21 %		6 %	21 %	4 %	6 %	100 %	53
ČSSD	31 %	25 %	12 %	8 %		12 %		10 %	2 %	100 %	51
KDU-ČSL	13 %	27 %	33 %			7 %			20 %	100 %	15
KSČM	60 %					30 %	10 %			100 %	10
ODS	44 %	11 %	11 %			22 %			11 %	100 %	9
TOP 09		13 %	13 %		13 %	25 %		38 %		100 %	8
Zelení		25 %	50 %		25 %					100 %	4
Piráti				67 %	33 %					100 %	3
REALISTÉ			67 %		33 %					100 %	3
SPD	50 %				50 %					100 %	2
STAN				50 %	50 %					100 %	2
ODA			100 %							100 %	2
Svobodní					100 %					100 %	1
Rozumní					100 %					100 %	1
SPO			100 %							100 %	1
DSSS					100 %					100 %	1
SPR RŠČ M. Sládka					100 %					100 %	1
ŘN - VU					100 %					100 %	1
Dobrá volba 2016					100 %					100 %	1
ČSNS					100 %					100 %	1
Volte Pravý Blok					100 %					100 %	1
OBČANÉ 2011					100 %					100 %	1
ČNF					100 %					100 %	1
Národ Sobě					100 %					100 %	1
celkem	24 %	16 %	13 %	10 %	10 %	10 %	7 %	6 %	5 %	100 %	174

3.1.2.1.5 Shrnutí

Téma voleb do poslanecké sněmovny nebylo v relevantních příspěvcích výrazněji přítomno, jen v desetině zpravodajských a pětině publicistických příspěvků představovalo hlavní nebo vedlejší téma. Ve zpravodajských příspěvcích se ke slovu dostali zástupci deseti stran, přičemž výrazně nejčastěji hovořili politici ČSSD a ANO. V publicistice bylo zastoupení kandidujících stran širší a stopáže promluv jejich zástupců vyrovnanější.

Tematické rámce rámuující výpovědi o stranách byly rovněž navázány především na ANO a ČSSD. Optikou jednotlivých stran platí, že rámce navázané na ANO a ČSSD častěji nesly negativní valenci vůči těmto stranám – šlo především o kauzy Andreje Babiše (ANO) a podpis memoranda o těžbě lithia (ČSSD). Spory o těžbu lithia a projekt ověřování výroků kandidujících stran byly rovněž hlavními okruhy obsahové agendy.

Dílčí problém pořadu Hlavní zprávy z našeho pohledu představují tři díly factcheckingového seriálu ČRo, vysílané ve sledovaném období v publicistice Hlavních zpráv. Analytici ČRo a serveru Demagog.cz uváděli a komentovali výsledky ověřování pravdivosti vybraných faktických výroků představitelů kandidujících stran v předvolebních rozhovorech na tomto médiu. Zejména pro malé mimoparlamentní strany šlo většinou o jedinou příležitost, kdy byly v hlavní zpravodajské relaci Radiožurnálu zmíněny a tyto reference měly až na dvě výjimky⁴ defavorizující vyznění (výrok zástupce strany byl ověřen jako nepravdivý). Za problematiku považujeme, že jako nepravdivé byly shodně označovány výroky, které byly spíše nepřesné stejně jako tvrzení zcela absurdní a zjevně nepravdivá (je ovšem nutno podotknout, že redaktori a analytici ČRo na tyto rozdíly upozorňovali). Domníváme se, že Český rozhlas tak mohl nezáměrně ve svých posluchačích budovat nerozlišující averzi vůči volbě menších mimoparlamentních stran. Za diskutabilní tedy nepovažujeme samotný factcheckingový projekt, spíše způsob jeho prezentace v hlavní zpravodajské relaci. Domníváme se, že publicistická část Hlavních zpráv nebyla ideálním formátem pro prezentaci výstupů tohoto projektu.

3.1.2.2 Dvacet minut Radiožurnálu

Dvacet minut Radiožurnálu je rozhovor moderátora či moderátorky s jedním hostem na aktuální téma. Je vysílán na stanici Radiožurnál každý všední den po 17. hodině. Jak napovídá název, stopáž pořadu mírně přesahuje dvacet minut.

3.1.2.2.1 Pozice volební agendy

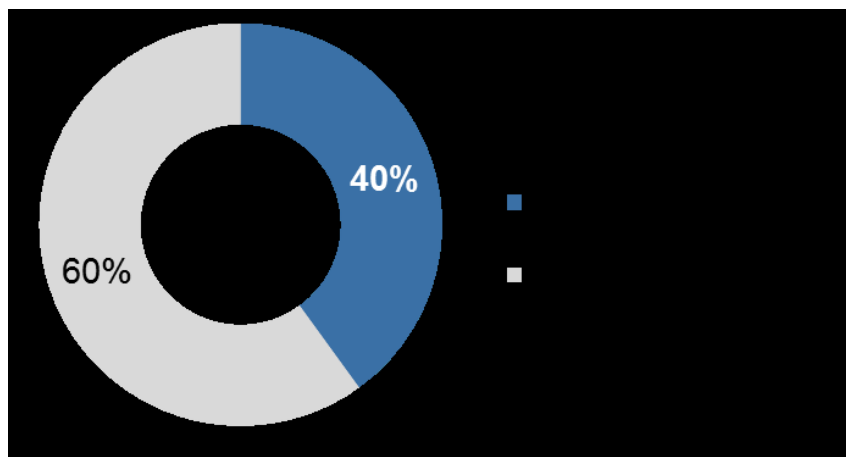
Analyzováno bylo 15 příspěvků tohoto pořadu, odvysílaných ve všedních dnech sledovaného období.⁵ Vzhledem k formátu pořadu, tedy kontinuálnímu rozhovoru s jedním hostem se

⁴ Výrok Jana Farského z hnutí STAN byl ověřen jako pravdivý a u Petra Robejška ze strany Realisté analytici neidentifikovali žádný faktický výrok, který by bylo možno verifikovat.

⁵ V týdnu od 9. 10. do 13. 10. 2017 byly místo tohoto pořadu vysílány předvolební debaty.

stopáží okolo 20 minut, odpovídal příspěvek, který je základní jednotkou naší analýzy, celému vysílání. Relevantních z hlediska naší analýzy bylo 6 příspěvků / vysílání, což představuje 40 % z celkové stopáže ve sledovaném období.

Graf č. 3: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období

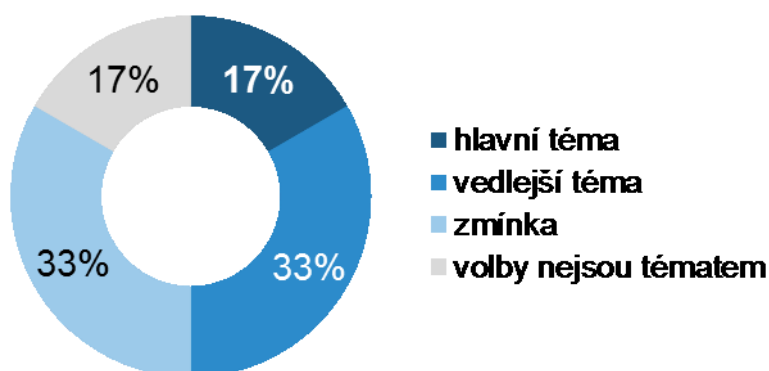
Šestici relevantních příspěvků lze rozdělit do tří skupin podle toho, zda pojednávaly o volbách do poslanecké sněmovny nebo o kandidujících stranách a politicích.

Ve dvou relevantních příspěvcích měla volební agenda podobu zmínky v kontextu jiné agendy bez reference k politickým stranám či jejich představitelům. Šlo o rozhovor se státním tajemníkem pro evropské záležitosti Alešem Chmelařem o migrační krizi a uprchlických kvótách a s politoložkou Annou Durnovou o výsledcích rakouských parlamentních voleb.

Další relevantní příspěvek se týkal představitelky kandidující politické strany a netematizoval volby do poslanecké sněmovny (rozhovor s Věrou Jourovou z ANO o dvojí kvalitě potravin). Zbylé tři příspěvky se týkaly jak parlamentních voleb, tak i konkrétních stran a jejich představitelů. Prvním z těchto příspěvků je rozhovor s populárním youtuberem Karlem Kovářem („Kovym“) o možnostech jak přitáhnout mladé lidi k zájmu o politiku a o míře schopnosti jednotlivých politických stran i některých konkrétních politiků oslovit mladé voliče. Druhý příspěvek se zabýval hodnocením pravdivosti výroků politiků v debatách a v předvolební kampani. Hostem byl Jan Tvrdoň ze serveru Demagog.cz. Posledním z této skupiny byl rozhovor s prezidentem České lékařnické komory o politice ministerstva zdravotnictví vedeného představitelem ČSSD, kdy byla hostem komunikována naděje na změnu přístupu ministerstva vůči lékárnám a lékárníkem po parlamentních volbách.

Následující graf shrnuje, jakou pozici mělo v relevantních příspěvcích téma voleb do poslanecké sněmovny.

Graf č. 4: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 6)

Mluvčími v jednotlivých příspěvcích byly osobnosti společenského života, s výjimkou eurokomisařky Věry Jourové nepolitici.

Tabulka 16: Hosté v jednotlivých vysíláních pořadu

datum vysílání	hosté
27. 9. 2017	Věra Jourová, komisařka Evropské komise (ANO)
29. 9. 2017	Aleš Chmelař, státní tajemník pro evropské záležitosti
3. 10. 2017	Karel Kovář, "Kovy", youtuber
5. 10. 2017	Jan Tvrdouň, koordinátor projektu Demagog.cz
16. 10. 2017	Anna Durnová, politoložka
17. 10. 2017	Lubomír Chudoba, prezident České lékařnické komory

3.1.2.2.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Tematické rámce zachycující jednotlivé reference o stranách byly vytvořeny ze šesti analyzovaných příspěvků Dvaceti minut Radiožurnálu, celkem bylo identifikováno 14 jednotek.

Tabulka 17: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 14)

	celkem	v %
ČSSD	5	36 %
Piráti	2	14 %
SPD	2	14 %
KSČM	2	14 %
TOP 09	2	14 %
ANO 2011	1	7 %
celkem	14	100 %

Tematické rámce identifikované v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu se týkaly především představitelů kandidujících politických stran. Syceny byly hlavně kritickými názory prezidenta České lékařnické komory na zdravotnickou politiku představitelů ČSSD, v případě TOP 09 šlo o

komunikaci Miroslava Kalouska na sociálních sítích a atraktivitu Dominika Feriho pro mladé voliče. Žádný z tematických rámců tohoto pořadu se netýkal programů jednotlivých stran. Vzhledem k nízkému počtu analyzovaných jednotek uvádíme v následujících dvou tabulkách údaje v absolutních hodnotách, nikoliv v procentech.

Tabulka 18: Tematické rámce dle jednotlivých stran (abs. počty, N = 14)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem
ČSSD			5	5
Piráti		2		2
SPD		1	1	2
KSČM		2		2
TOP 09			2	2
ANO 2011			1	1
celkem	0	5	9	14

Malý počet tematických rámců způsobuje, že při hodnocení valence tematických rámců převažuje defavorizující přístup, a to zejména vůči ČSSD. Tento výsledek je ovšem způsoben hlavně jediným příspěvkem, v němž prezident ČLnK kritizuje zdravotnickou politiku ČSSD. Pozitivní valence tematických rámců týkajících se České pirátské strany vychází z rozhovoru s youtuberem Kovářem, který ocenil schopnost strany oslovit mladé voliče.

Tabulka 19: Valence tematických rámců vůči jednotlivým stranám (abs. počty, N = 14)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem
ČSSD			5	5
Piráti		2		2
SPD	1		1	2
KSČM	1		1	2
TOP 09	1	1		2
ANO 2011	1			1
celkem	4	3	7	14

3.1.2.2.3 Shrnutí

Vzhledem k malému počtu relevantních příspěvků a delší stopáži jednotlivých rozhovorů je zřejmé, že celkové výsledky za tento pořad jsou značně ovlivněné názory jednotlivých hostů a z prezentovaných dat nelze vyvodit závěry o narušení objektivitu či vyváženosti na úrovni daného pořadu.

3.1.2.3 Názory a argumenty

Pořad názory a argumenty v sobě slučuje dva vysílací formáty: ve všední den má podobu sledu komentářů, rozhovorů a analýz týkajících se aktuálního společenského a politického dění. Hosty jsou komentátoři, novináři politologové a další osobnosti zabývající se politickým a veřejným životem. O víkendech jde o debatní kulaté stoly s osobnostmi podobného zaměření jako v předchozím případě.

Pořad je vysílán na stanici ČRo Plus ve všední dny po 18:30, o víkendech po 18. hodině. Stopáž činí přibližně 27 minut ve všední dny a 50 minut o víkendech a svátcích. Ve sledovaném období jsme v jednotlivých vysíláních identifikovali 49 relevantních příspěvků, z toho 39 v relacích z pracovních dnů a 10 ve víkendových debatách.

Jak již bylo výše uvedeno, pořad Názory a argumenty zastřešuje dva rozdílné formáty, lišící se i délkou stopáže. Tento pořad proto analyzujeme jak v celkovém pohledu, tak zvlášť pro oba subtypy. Mezi příspěvky vysílanými ve všední dny převažovaly komentáře a analýzy (82 %), o víkendech to byly především debaty (80 %).

Tabulka 20: Typy příspěvků (N = 49)

	všední den		víkend		celkem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
komentář a analýza	32	82 %			32	65 %
debata			8	80 %	8	16 %
rozhovor	6	15 %	1	10 %	7	14 %
čtená zpráva			1	10 %	1	2 %
reportáž	1	3 %			1	2 %
celkem	39	100 %	10	100 %	49	100 %

3.1.2.3.1 Obsahová agenda příspěvků

Vzhledem k většímu počtu relevantních příspěvků v pořadu můžeme kvantitativně prezentovat strukturu jejich obsahové agendy. Následující tabulka ukazuje, že příspěvky se tématu voleb věnovaly především optikou hodnocení předvolební kampaně a komentování publikovaných výzkumů volebních preferencí (16 %). Tematizována byla i role a důležitost chystaných voleb v kontextu společenského dění a politického systému, případně volební chování české populace (14 %). Další okruhy obsahové agendy byly zahraničně-politické: role EU a našeho vztahu k ní v předvolební kampani a obecně témata spojená s EU (14 %) a volby v ČR v kontextu voleb v Německu či Rakousku (12 %). Dva posledně jmenované tematické okruhy byly častěji zastoupeny ve víkendových kulatých stolech, vysílání ve všedních dnech se relevantní příspěvky věnovaly především aktuální předvolební kampani a obecné důležitosti voleb.

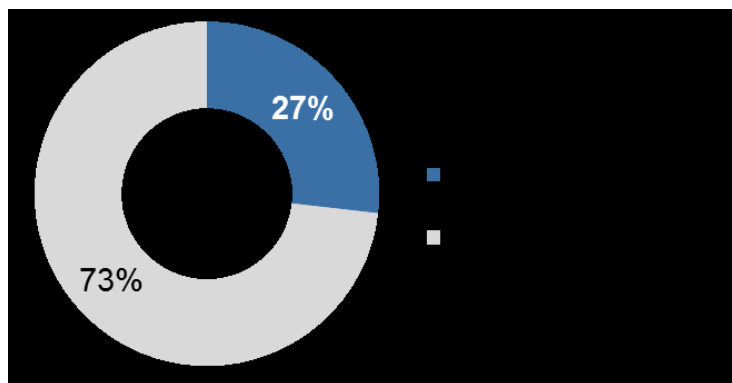
Tabulka 21: Obsahová agenda relevantních příspěvků (N = 49)

	všední den		víkend		celkem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
předvolební kampaň, průzkumy preferencí	8	21 %			8	16 %
volby obecně, jejich důležitost, volební účast	6	15 %	1	10 %	7	14 %
EU, reforma EU, vztah ČR a EU, Visegrad, Brexit	3	8 %	4	40 %	7	14 %
volby v Německu / Rakousku a situace v ČR	1	3 %	5	50 %	6	12 %
kauzy Andreje Babiše, fenomén hnutí ANO	5	13 %			5	10 %
postoje a činy prezidenta Zemana	4	10 %			4	8 %
kauza lithium	3	8 %			3	6 %
návrh státního rozpočtu, debaty o struktuře	3	8 %			3	6 %
protesty lékařů, taxikářů	2	5 %			2	4 %
balance dosavadní vlády	1	3 %			1	2 %
EET, účtenkovka	1	3 %			1	2 %
stav českých lesů	1	3 %			1	2 %
výroky komunálních politiků	1	3 %			1	2 %
celkem	39	100 %	10	100 %	49	100 %

3.1.2.3.2 Pozice volební agendy

Následující graf prezentuje podíl stopáže příspěvků s volební tematikou na celkové stopáži ve vysíláních ze všedních dnů. Vzhledem k charakteru víkendových vysílání Názorů a argumentů (téměř hodinová debata s více hosty) je poněkud problematické přesně ohraničit jednotlivé příspěvky s volební tematikou. Údaj o podílu na celkové stopáži proto za víkendová vysílání neuvádíme.

Graf č. 5: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období – všední dny

V celkovém pohledu byly volby do poslanecké sněmovny nejčastěji vedlejším tématem příspěvků (33 %), ve 27 % příspěvků měla volební agenda status zmínky. V necelé čtvrtině příspěvků byly volby hlavním tématem (22 %) a v necelé pětině vůbec nebyly tematizovány (18 %). Ve víkendových kulatých stolech měla volební agenda častěji pozici vedlejšího tématu, ve vysílání z všedních dnů byla její pozice distribuována rovnoměrněji.

Tabulka 22: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 49)

	všední den		víkend		celkem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
hlavní téma	11	28 %			11	22 %
vedlejší téma	10	26 %	6	60 %	16	33 %
zmínka	11	28 %	2	20 %	13	27 %
volby nejsou tématem	7	18 %	2	20 %	9	18 %
celkem	39	100 %	10	100 %	49	100 %

3.1.2.3.3 Reprezentace kandidujících subjektů⁶

Tematické rámce vytvořené z příspěvků pořadu Názory a argumenty referovaly především o hnutí ANO (51 %) a ČSSD (23 %).

Tabulka 23: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 53)

	počet	v %
ANO 2011	27	51 %
ČSSD	12	23 %
ODS	3	6 %
KDU-ČSL	3	6 %
Piráti	2	4 %
SPD	2	4 %
KSČM	2	4 %
TOP 09	2	4 %
celkem	53	100 %

Nadpoloviční většina tematických rámců vytvořených z relevantních příspěvků pořadu Názory a argumenty se týkala představitelů a kandidátů jednotlivých stran (58 %). V případě hnutí ANO se pozornost koncentrovala na jeho předsedu Andreje Babiše, u ČSSD se pořad věnoval více politikům – předsedovi strany Milanu Chovancovi, ministru Jiřímu Havlíčkovi, ale i brněnskému komunálnímu politikovi Milanu Hrdličkovi kvůli jeho kontroverzním výrokům o migrantech.

⁶ Data v této kapitole prezentujeme pouze souhrnně za celý pořad, neboť 93 % tematických rámců bylo vytvořeno z vysílání ve všedních dnech.

Tabulka 24: Tematické rámce dle jednotlivých stran (N = 53)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet rámců
ANO 2011	4 %	15 %	81 %	100 %	27
ČSSD		58 %	42 %	100 %	12
ODS		67 %	33 %	100 %	3
KDU-ČSL		67 %	33 %	100 %	3
Piráti		100 %		100 %	2
SPD		100 %		100 %	2
KSČM		50 %	50 %	100 %	2
TOP 09		50 %	50 %	100 %	2
celkem	2 %	40 %	58 %	100 %	53

Největší podíl tematických rámců vykazoval vůči jednotlivým kandidujícím subjektům negativní valenci (45 %). Rozhodující měrou k tomuto výsledku přispělo velké zastoupení rámců s negativní valencí navázaných na hnutí ANO (74 %). Týkaly se především verdiktu slovenského ústavního soudu, který zrušil předchozí rozsudky nižších slovenských instancí o neoprávněnosti zápisu Andreje Babiše do svazků StB. Defavorizační vyznění měly i tematické rámce související s kauzou Čapí hnízdo.

Tabulka 25: Valence tematických rámců vůči jednotlivým stranám (N = 53)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem	počet rámců
ANO 2011	19 %	7 %	74 %	100 %	27
ČSSD	67 %	8 %	25 %	100 %	12
ODS	67 %	33 %		100 %	3
KDU-ČSL	33 %	33 %	33 %	100 %	3
Piráti		100 %		100 %	2
SPD		100 %		100 %	2
KSČM	50 %	50 %		100 %	2
TOP 09	50 %	50 %		100 %	2
celkem	34 %	21 %	45 %	100 %	53

3.1.2.3.4 Shrnutí

Již název pořadu napovídá, že tento publicistický formát jak ve všednodenních komentářích a analýzách, tak i ve víkendových kulatých stolech akcentuje názorovou žurnalistiku a hodnotící soudy redaktorů a hostů. Volební agendu tematizuje v širším kontextu (význam voleb v demokratickém systému, situace v EU, volební výsledky v okolních zemích). Pokud byla pozornost věnována jednotlivým kandidujícím subjektům, byly to především ty, které nesly největší vládní odpovědnost a podnikaly nejvíce exekutivních kroků (ANO a ČSSD). Výrazná negativní valence vůči ANO je důsledkem reálně existujících a mediálně pokrývaných problémů tohoto hnutí - pokračujícího vyšetřování v kauze Čapí hnízdo a výše uvedeného výroku slovenského ústavního soudu. Nedomníváme se proto, že by vzorce reprezentace politických stran identifikované v pořadu Názory a argumenty znamenaly narušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům.

3.1.2.4 Zpravodajské a publicistické pořady Českého rozhlasu - shrnutí

Ve sledovaných vysíláních zpravodajské relace ČRo Hlavní zprávy se ke slovu dostali představitelé celkem 24 z 31 kandidujících subjektů (zástupci malých stran především v rámci ověřování pravdivosti jejich výroků v předvolebních rozhovorech, které probíhalo v publicistické části pořadu). Nejvíce prostoru získaly dvě hlavní vládní strany ČSSD a ANO, zejména ve zpravodajské části pořadu byla stopáž promluv jejich politiků vyšší než u ostatních stran. Těchto dvou stran se rovněž týkala většina všech referencí o stranách, které se v Hlavních zprávách vyskytly (ve zpravodajství více než dvě třetiny, v publicistice více než polovina).

Převážná většina výpovědí o stranách měla neutrální hodnotící vyznění, defavorizaci čelilo především hnutí ANO, a to v souvislosti se zpravodajským pokrýváním kauz Andreje Babiše. V publicistice Hlavních zpráv existovala poměrně výrazná defavorizace malých stran, způsobená především referováním o ověřování pravdivosti jejich výroků. Mediální obraz hnutí ANO byl rámován především prostřednictvím představitelů a kandidátů strany, obraz ČSSD pomocí chování strany a jejích konkrétních kroků. Z hlediska obsahové agendy byly k rámování obrazu hnutí ANO využity především kauzy spojené s Andrejem Babišem, u ČSSD agenda resortů školství a zdravotnictví a spory spojené s těžbou lithia. Analýza mediálního obrazu ostatních stran je obtížná vzhledem k malé pozornosti, jež jim byla v Hlavních zprávách věnována a malému objemu získaných dat.

Domníváme se, že výrazné rozdíly v prostoru poskytnutém představitelům dvou hlavních stran vládní koalice, identifikované ve zpravodajství Hlavních zpráv, jsou jen částečně vysvětlitelné odpovědností jejich politiků za většinu zásadních exekutivních rozhodnutí a jejich klíčovou rolí ve zpravodajské agendě ve sledovaném období (zejména memorandum o těžbě lithia). Otvírá se tak otázka, zda ČRo ve zpravodajství Hlavních zpráv plně dodržel zásadu zprostředkování věcně správného, přesného a nestranného obrazu skutečnosti, kterou si sám stanovil ve svých pravidlech předvolebního vysílání.

Za diskutabilní považujeme také poměrně rozsáhlou defavorizaci malých mimoparlamentních stran v publicistice Hlavních zpráv, i když je nutno konstatovat, že šlo o fakticky podloženou verifikaci výroků jejich představitelů.

V pořadech 20 minut Radiožurnálu a Názory a argumenty byl obraz kandidujících stran rámován především prostřednictvím jejich představitelů a kandidátů, největší část referencí o stranách nesla negativní valenci. Defavorizace se týkala především ČSSD a ANO. Vzhledem k publicistickému formátu těchto pořadů a celkově malému počtu referencí o jednotlivých stranách, které jsme ve sledovaném období získali, se nedomníváme, že by tato zjištění znamenala narušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům.

3.1.3 Diskusní pořady ČRo

Následující kapitola se týká vybraných diskusních pořadů Českého rozhlasu s předvolební dramaturgií. Postupně jsou analyzovány následující pořady: Předvolební debaty, Rozhovor s lídrem, Volební vizitky a Závěrečná debata.

V rámci kvantitativní analýzy jsme sledovali dva základní faktory:

- kvantitativní reprezentaci kandidujících politických subjektů
- strukturu a povahu dotazů položených moderátorem

Kvantitativní reprezentace kandidujících politických subjektů sleduje:

- zastoupení kandidujících subjektů v jednotlivých diskusních pořadech
- stopáž, která byla těmto subjektům poskytnuta
- počet dotazů, které byly adresovány jednotlivým mluvčím

Struktura a povaha dotazů položených moderátorem má pak tyto indikátory:

- typologie dotazů
 - hlavní dotaz (zadání tematického rámce)
 - vedlejší dotaz (rozvíjení tématu nastoleného hlavním dotazem)
 - doplňovací dotaz (výzva k upřesnění odpovědi)
- míra polemičnosti dotazů - valence
 - neutrální dotaz
 - vstřícný dotaz (nahrávka)
 - kritický dotaz (tvrzení/otázka, která má tendenci zpochybnit stanovisko mluvčího/strany)
- zacílení dotazů
 - ad hominem (kritická osobní otázka, která zpochybňuje kredibilitu kandidáta, respektive upozorňuje na informaci, která by mohla zpochybnit jeho obraz)
 - ad rem (obecně zjišťování)

Analýza struktury dotazů se zaměřila na následující rámce přikládané jednotlivým mluvčím jakožto reprezentantům kandidujících subjektů:

- profesní kompetence kandidáta
- osobnostní rysy, morální integrita kandidáta
- hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta
- strategie, chování kandidáta v kampani
- program strany
- vztahy dané strany s ostatními stranami
- vnitrostranické vztahy
- strategie, chování strany v kampani

V rámci kvalitativní analýzy se pak soustředíme na konkrétní moderátorské chyby:

- nekorektní interpretace (např. zkruslování, zveličování...)
- informační nepřipravenost a/ nebo věcná nepřesnost při formulování dotazu
- nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně)
- používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem
- neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech
- neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků
- neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli
- neovládnutí emocí (ironie, sarkasmus, zesměšňování) na straně moderátora
- defavorizace politické strany/ představitele/ kandidáta (např. zesměšňování, dehonestace) ze strany moderátora
- favorizace politické strany/ představitele ze strany moderátora
- nekorektní interpretace dat výzkumů veřejného mínění (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přečeňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování)

3.1.3.1 Předvolební debaty

V rámci pořadu Předvolební debaty Český rozhlas v období od 9. do 13. října 2017 odvysílal sérii předvolebních debat s lídry subjektů zaregistrovaných pro sněmovní volby. Nabídku účasti v debatách obdrželi lídři všech kandidujících subjektů, pro účast v pořadu tedy nebyl stanoven žádný výběrový klíč.

V pěti debatách vystoupili zástupci 29 z celku 31 stran a hnutí kandidujících ve volbách do Poslanecké sněmovny. Nabídku účasti nevyužily následující subjekty:

- Referendum o EU (s vylosovanou účastí v debatě z 11. 10. 2017) a
- Česká národní fronta (s vylosovanou účastí v debatě z 12.10).

Debaty byly vysílány od 9. října do 13. října ze studia Českého rozhlasu živě na stanici ČRo Radiožurnál a v repríze na ČRo Plus. Pořadí účastníků i složení diskuzních skupin určil los. Debaty probíhaly bez účasti publika, moderoval je Jan Pokorný.

Stopáž jednotlivých debat variovala podle počtu zúčastněných subjektů – při počtu šesti diskutujících se pohybovala kolem 60 minut, v případě debat z 11. a 12. 10. s pěti účastníky byla stopáž zkrácena na 50 minut, délka debaty z 9. 10. byla při počtu sedmi diskutujících navýšena na 70 minut.

Tabulka 26: Data vysílání předvolebních diskuzí a zúčastněné subjekty

datum vysílání	počet zúčastněných subjektů	strana/kandidující subjekt
09. 10. 2017	7	ANO 2011
		Piráti
		SPD
		Zelení
		ŘN - VU
		ODA
		BPI
10. 10. 2017	6	Svobodní
		DSSS
		Radostné Česko
		Dobrá volba 2016
		ČSNS
		Národ Sobě
11. 10. 2017	5	SPORTOVCI
		SPR RSČ M Sládka
		Volte Pravý Blok
		OBČANÉ 2011
		Unie HAVEL
12. 10. 2017	5	ODS
		KSČM
		ČSSD
		SPO
		SPDV
13. 10. 2017	6	KDU-ČSL
		TOP 09
		STAN
		Rozumní
		REALISTÉ
		CESTA

Samotné debaty byly vedeny tak, že strukturované části (zodpovídání moderátorských dotazů) byly doplňovány o diskuzní části, v nichž moderátoři různou měrou připouštěli možnost dalšího vyjádření mluvčím, kteří požádali o slovo, případně akceptovali spontánní reakce mluvčích na sebe navzájem. Abychom mohli lépe postihnout přístup moderátorů v jednotlivých diskuzích, analyzovali jsme zvláště stopáže odpovědí na dotazy moderátora a stopáže promluv, které byly výsledkem vlastní komunikační iniciativy mluvčích.

Kvantitativní pohled na data o jednotlivých vysíláních pořadu ukazuje, že v prostoru poskytnutém zástupcům zúčastněných subjektů existují poměrně výrazné rozdíly. Nejnižší míru promluv pozorujeme u subjektu Unie HAVEL, jehož podíl promluv na celkové stopáži diskuze s účastí zástupce této strany činí 7 % (3 min. 38 s.). Nižší celkové stopáže promluv

vykazuje také SPVD (souhrnně 4 min. 25 s.), KDU-ČSL (4 min. 58 s.), ČSNS (5 min. 15 s.) a Cesta odpovědné společnosti (5 min. 16 s.).

Při bližším zkoumání však zjišťujeme, že průměrná délka odpovědi představitelů Unie HAVEL, SPVD a KDU-ČSL dosahuje nejnižších hodnot ze všech kandidátů. Výslednou nízkou celkovou délkou promluv tak lze přičíst úspornému projevu mluvčích uvedených stran. V případě subjektů Cesta odpovědné společnosti a KDU-ČSL lze za celkovou kratší stopáž promluv spatřovat i menší komunikační iniciativu mluvčích těchto stran ve volně-diskuzních částech, které v debatě z 13. 10. ve větší míře probíhaly. Kratší stopáž promluv zástupce ČSNS lze pak vysvětlit také tím, že představitel dané strany se do debaty připojil až ve 13. minutě vysílání (čas 12:58). Nižší stopáže promluv těchto subjektů tak nepovažujeme za důsledek aktivit moderátora.

Naopak největší prostor k promluvám obdržely SPR RSC (12 min. 7 s.), SPD (11 min. 47 s.) a Rozumní (11 min. 12 s.). V případě SPR RSC a SPD pozorujeme vyšší počty obdržených dotazů a nadprůměrné délky odpovědi představitelů daných stran. Zástupce subjektu Rozumní pak v rámci debaty, v níž vystoupil, inkasoval nejvyšší počet dotazů (15, 28 % z celku moderátorských dotazů v rámci dané debaty) a v tomto smyslu lze spatřovat souvislost mezi stopáží promluv daného subjektu a aktivitami moderátora, který danému subjektu prostřednictvím většího počtu dotazů poskytl prostor pro vyjádření.

Tabulka 27: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

datum	strana/ kandidující subjekt	celková stopáž diskuze, jíž se strana zúčastnila	celková stopáž promluv zástupce strany	celková stopáž odpovědi na dotazy moderátora	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl všech promluv zástupce strany na celkové stopáži (%)	podíl promluv – odpovědi na dotazy moderátora zástupce strany na celkové stopáži (%)
09. 10. 2017	ANO 2011	1 h 9 min 54 s	8 min 21 s	8 min 21 s	0 s	12 %	12 %
	Piráti	1 h 9 min 54 s	9 min 58 s	9 min 58 s	0 s	14 %	14 %
	SPD	1 h 9 min 54 s	11 min 47 s	11 min 47 s	0 s	17 %	17 %
	Zelení	1 h 9 min 54 s	10 min 29 s	10 min 29 s	0 s	15 %	15 %
	ŘN - VU	1 h 9 min 54 s	6 min 57 s	6 min 57 s	0 s	10 %	10 %
	ODA	1 h 9 min 54 s	6 min 8 s	6 min 8 s	0 s	9 %	9 %
	BPI	1 h 9 min 54 s	5 min 29 s	5 min 29 s	0 s	8 %	8 %
10. 10. 2017	Svobodní	59 min 56 s	5 min 58 s	5 min 58 s	0 s	10 %	10 %
	DSSS	59 min 56 s	9 min 13 s	9 min 13 s	0 s	15 %	15 %
	Radostné Česko	59 min 56 s	5 min 25 s	5 min 25 s	0 s	9 %	9 %
	Dobrá volba 2016	59 min 56 s	10 min 20 s	10 min 20 s	0 s	17 %	17 %
	ČSNS	59 min 56 s	5 min 15 s	5 min 7 s	8 s	9 %	9 %
	Národ Sobě	59 min 56 s	8 min 58 s	8 min 24 s	34 s	15 %	14 %
11. 10. 2017	SPORTOVCI	50 min 16 s	6 min 17 s	5 min 24 s	53 s	13 %	11 %
	SPR RSC M Sládka	50 min 16 s	12 min 7 s	11 min 38 s	29 s	24 %	23 %
	Volte Pravý Blok	50 min 16 s	8 min 23 s	7 min 37 s	46 s	17 %	15 %

datum	strana/ kandidující subjekt	celková stopáž diskuze, již se strana zúčastnila	celková stopáž promluv zástupce strany	celková stopáž odpovědí na dotazy moderátora	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl všech promluv zástupce strany na celkové stopáži (%)	podíl promluv – odpovědí na dotazy moderátora zástupce strany na celkové stopáži (%)
	OBČANÉ 2011	50 min 16 s	8 min 13 s	7 min 3 s	1 min 10 s	16 %	14 %
	Unie HAVEL	50 min 16 s	3 min 38 s	3 min 10 s	28 s	7 %	6 %
12. 10. 2017	ODS	50 min 1 s	7 min 7 s	5 min 45 s	1 min 22 s	14 %	11 %
	KSČM	50 min 1 s	9 min 42 s	6 min 9 s	3 min 33 s	19 %	12 %
	ČSSD	50 min 1 s	7 min 59 s	5 min 25 s	2 min 34 s	16 %	11 %
	SPO	50 min 1 s	10 min 41 s	8 min 34 s	2 min 7 s	21 %	17 %
	SPDV	50 min 1 s	4 min 25 s	3 min 28 s	57 s	9 %	7 %
13. 10. 2017	KDU-ČSL	59 min 58 s	4 min 58 s	4 min 1 s	57 s	8 %	7 %
	TOP 09	59 min 58 s	9 min 39 s	5 min 27 s	4 min 12 s	16 %	9 %
	STAN	59 min 58 s	9 min 16 s	5 min 1 s	4 min 15 s	15 %	8 %
	Rozumní	59 min 58 s	11 min 12 s	7 min 40 s	3 min 32 s	19 %	13 %
	REALISTÉ	59 min 58 s	8 min 18 s	4 min 55 s	3 min 23 s	14 %	8 %
	CESTA	59 min 58 s	5 min 16 s	3 min 27 s	1 min 49 s	9 %	6 %

V rámci debat moderátor adresoval hostům stejný nebo srovnatelný počet hlavních dotazů a v tomto smyslu k nim přistupoval vyváženě. Odlišné hodnoty v počtech hlavních dotazů napříč diskuzemi lze vysvětlit odlišnou dynamikou jednotlivých debat.

Rozdíly pozorujeme v počtech vedlejších a doplňovacích dotazů, tyto však do značné míry vycházely z charakteru předchozích odpovědí respondentů (obsažnost a míra konkrétnosti odpovědi, relevance vzhledem k předchozímu dotazu) a nepovažujeme je za výraz nevyváženého přístupu k jednotlivým diskutujícím.

Tabulka 28: Počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědi

datum	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v diskuzi (%)	průměrná délka odpovědi
09. 10. 2017	ANO 2011	11	17 %	46 s
	Piráti	7	11 %	85 s
	SPD	13	20 %	54 s
	Zelení	6	9 %	105 s
	ŘN - VU	10	15 %	42 s
	ODA	12	18 %	31 s
	BPI	7	11 %	47 s
10. 10. 2017	Svobodní	11	17 %	33 s
	DSSS	11	17 %	50 s
	Radostné Česko	12	19 %	27 s
	Dobrá volba 2016	11	17 %	56 s

datum	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v diskuzi (%)	průměrná délka odpovědi
	ČSNS	8	13 %	38 s
	Národ Sobě	10	16 %	50 s
11. 10. 2017	SPORTOVCI	6	10 %	54 s
	SPR RŠČ M Sládka	16	27 %	44 s
	Volte Pravý Blok	19	32 %	24 s
	OBČANÉ 2011	10	17 %	42 s
	Unie HAVEL	9	15 %	21 s
12. 10. 2017	ODS	11	24 %	31 s
	KSČM	7	15 %	53 s
	ČSSD	7	15 %	46 s
	SPO	10	22 %	51 s
	SPDV	11	24 %	19 s
13. 10. 2017	KDU-ČSL	11	20 %	22 s
	TOP 09	7	13 %	47 s
	STAN	7	13 %	43 s
	Rozumní	15	28 %	31 s
	REALISTÉ	8	15 %	37 s
	CESTA	6	11 %	35 s

Tabulka 29: Typ dotazů

datum	strana/ kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
09. 10. 2017	ANO 2011	45 %	45 %	9 %	5	5	1	11
	Piráti	71 %	29 %		5	2		7
	SPD	38 %	38 %	23 %	5	5	3	13
	Zelení	83 %	17 %		5	1		6
	ŘN - VU	50 %	20 %	30 %	5	2	3	10
	ODA	42 %	33 %	25 %	5	4	3	12
	BPI	71 %	14 %	14 %	5	1	1	7
10. 10. 2017	Svobodní	36 %	36 %	27 %	4	4	3	11
	DSSS	45 %	45 %	9 %	5	5	1	11
	Radostné Česko	42 %	42 %	17 %	5	5	2	12
	Dobrá volba 2016	45 %	18 %	36 %	5	2	4	11
	ČSNS	50 %	25 %	25 %	4	2	2	8
	Národ Sobě	50 %	10 %	40 %	5	1	4	10
11. 10. 2017	SPORTOVCI	83 %	17 %		5	1		6
	SPR RŠČ M Sládka	31 %	25 %	44 %	5	4	7	16
	Volte Pravý Blok	26 %	21 %	53 %	5	4	10	19
	OBČANÉ 2011	50 %	10 %	40 %	5	1	4	10
	Unie HAVEL	56 %	22 %	22 %	5	2	2	9
12. 10.	ODS	36 %	36 %	27 %	4	4	3	11

datum	strana/ kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
2017	KSČM	57 %	14 %	29 %	4	1	2	7
	ČSSD	57 %	29 %	14 %	4	2	1	7
	SPO	40 %	30 %	30 %	4	3	3	10
	SPDV	36 %	27 %	36 %	4	3	4	11
13. 10. 2017	KDU-ČSL	36 %	18 %	45 %	4	2	5	11
	TOP 09	57 %	29 %	14 %	4	2	1	7
	STAN	57 %	14 %	29 %	4	1	2	7
	Rozumní	27 %	33 %	40 %	4	5	6	15
	REALISTÉ	50 %	25 %	25 %	4	2	2	8
	CESTA	67 %	33 %		4	2		6

Z hlediska míry polemičnosti a zacílení dotazů lze konstatovat, že představitelé všech zúčastněných subjektů inkasovali ve většině případů neutrálně laděné dotazy s věcným zacílením. Mírně vyšší počty kritických dotazů můžeme pozorovat u SPR RSC a Volte pravý blok. Kvalitativní následek však ukázal, že představitelé uvedených stran se v pořadí prezentovali řadou silných či kontroverzních výroků, moderátor se v navazujících doplňujících dotazech doptával na možnou doložitelnost či pravdivost těchto tvrzení. V tomto smyslu četnější výskyt dotazů zpochybňujících předchozí tvrzení představitelů uvedených stran nepovažujeme za výraz defavorizace daných subjektů.

Vzhledem k nízké četnosti dotazů u jednotlivých kandidátů neanalyzujeme valenci a zacílení doplňujících dotazů.

Tabulka 30: Valence dotazů

datum	strana/ kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
09. 10. 2017	ANO 2011	73 %	9 %	18 %	8	1	2	11
	Piráti	100 %			7			7
	SPD	92 %		8 %	12		1	13
	Zelení	100 %			6			6
	ŘN - VU	100 %			10			10
	ODA	100 %			12			12
	BPI	100 %			7			7
10. 10. 2017	Svobodní	82 %		18 %	9		2	11
	DSSS	100 %			11			11
	Radostné Česko	100 %			12			12
	Dobrá volba 2016	100 %			11			11
	ČSNS	100 %			7			8
11. 10.	SPORTOVCI	100 %			6			6

datum	strana/ kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
2017	SPR RŠČ M Sládka	75 %		25 %	12		4	16
	Volte Pravý Blok	74 %		26 %	14		5	19
	OBČANÉ 2011	100 %			10			10
	Unie HAVEL	89 %		11 %	8		1	9
12. 10. 2017	ODS	91 %		9 %	10		1	11
	KSČM	71 %		29 %	5		2	7
	ČSSD	71 %		29 %	5		2	7
	SPO	100 %			10			10
	SPDV	100 %			11			11
13. 10. 2017	KDU-ČSL	91 %		9 %	10		1	11
	TOP 09	100 %			7			7
	STAN	86 %		14 %	6		1	7
	Rozumní	87 %		13 %	13		2	15
	REALISTÉ	100 %			8			8
	CESTA	100 %			6			6

Tabulka 31: Zacílení dotazů

datum	strana/ kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
09. 10. 2017	ANO 2011	9 %	91 %	1	10	11
	Piráti		100 %		7	7
	SPD		100 %		13	13
	Zelení		100 %		6	6
	ŘN - VU		100 %		10	10
	ODA		100 %		12	12
	BPI		100 %		7	7
10. 10. 2017	Svobodní		100 %		11	11
	DSSS	18 %	82 %	2	9	11
	Radostné Česko		100 %		12	12
	Dobrá volba 2016	9 %	91 %	1	10	11
	ČSNS		100 %		7	8
11. 10. 2017	Národ Sobě		100 %		10	10
	SPORTOVCI		100 %		6	6
	SPR RŠČ M Sládka		100 %		16	16
	Volte Pravý Blok	11 %	89 %	2	17	19
	OBČANÉ 2011		100 %		10	10
12. 10. 2017	Unie HAVEL		100 %		9	9
	ODS		100 %		11	11
	KSČM		100 %		7	7
	ČSSD		100 %		7	7
	SPO		100 %		10	10
SPDV		100 %		11	11	

13. 10. 2017	KDU-ČSL		100 %		11	11
	TOP 09		100 %		7	7
	STAN		100 %		7	7
	Rozumní		100 %		15	15
	REALISTÉ		100 %		8	8
	CESTA		100 %		6	6

Další rovinou analýzy struktury dotazů bylo sledování jejich tematického zaměření. Dotazy adresované jednotlivým stranám většinou spadaly do dvou tematických rámců: „hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta“ a „program strany“. Dílčí podíly na úrovni jednotlivých stran s ohledem na nízké četnosti dotazů nechápeme jako výraz možného odlišného způsobu tematického rámování zúčastněných stran.

Vzhledem k nízké četnosti dotazů u jednotlivých stran neanalyzujeme valenci dotazů v jednotlivých tematických rámcích.

Tabulka 32: Tematické rámce dotazů

datum	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
09. 10. 2017	ANO 2011	11		9 %	64 %	9 %	36 %				
	Piráti	7			86 %		29 %	14 %			
	SPD	13			62 %		31 %	8 %			15 %
	Zelení	6			83 %		33 %	17 %			
	ŘN - VU	10			70 %		20 %	20 %			10 %
	ODA	12	8 %		67 %		33 %	8 %			
	BPI	7			71 %		43 %	14 %			
10. 10. 2017	Svobodní	11			73 %		18 %				27 %
	DSSS	11			73 %		27 %		9 %		9 %
	Radostné Česko	12			75 %		42 %				
	Dobrá volba 2016	11			82 %		27 %				18 %
	ČSNS	8			75 %		25 %				
	Národ Sobě	10			80 %		30 %				
11. 10. 2017	SPORTOVCI	6			83 %		33 %				
	SPR RŠČ M Sládka	16	6 %		88 %		19 %	6 %			
	Volte Pravý Blok	19	11 %		84 %		11 %				5 %
	OBČANÉ 2011	10			70 %		50 %				
	Unie HAVEL	9			78 %		33 %				
12. 10.	ODS	11			82 %		27 %			9 %	9 %

datum	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
2017	KSČM	7			86 %		43 %				
	ČSSD	7			86 %		29 %				14 %
	SPO	10			80 %		40 %				
	SPDV	11			91 %		18 %				9 %
13. 10. 2017	KDU-ČSL	11			91 %		9 %	9 %			
	TOP 09	7			57 %		14 %	29 %		14 %	
	STAN	7			71 %		14 %	29 %			
	Rozumní	15			67 %		27 %	7 %	7 %		7 %
	REALISTÉ	8			88 %		25 %	13 %			
	CESTA	6			83 %		17 %	17 %			

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Kvalitativní analýza neukázala, že by se moderátor dopustil během pěti předvolebních debat vážnějších profesních chyb nebo uplatňoval vůči zástupcům kandidujících subjektů favorizační či defavorizační přístup.

Dílním profesním prohřeškem, vyskytnuvším se ve dvou debatách, byly drobné nepřesnosti v uvádění názvu některých politických stran při představování hostů v úvodu vysílání, na což byl moderátor představiteli daných stran vzápětí upozorněn⁷.

3.1.3.2 Rozhovor s lídrem

V rámci pořadu Rozhovor s lídrem Český rozhlas odvysílal rozhovory s lídry politických stran a hnutí kandidujících v podzimních volbách do Poslanecké sněmovny PČR. Pořad měl za cíl představit programové priority, názorové postoje a záměry všech kandidujících subjektů.

Podobně jako v případě Volebních debat Český rozhlas neuplatnil pro přístup do vysílání pořadu žádné filtrační kritérium a s nabídkou účasti v pořadu oslovil lídry všech kandidujících subjektů.

Ve vysílání vystoupili lídři všech 31 kandidujících subjektů. Pořadí účasti kandidujících subjektů v pořadu bylo určeno losem.

⁷ „Sportovci pro společnost“ (11. 10. 2017, čas: 0:35) místo Sportovci, „Sdružení pro republiku - Republikánská strana“ (11. 10. 2017, čas: 0:47) místo Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa, „Cesta k odpovědné společnosti“ (13. 10. 2017, čas: 0:26) místo Cesta odpovědné společnosti.

Pořad byl vysílán v premiéře na ČRo Plus, v repríze na Radiožurnálu. Stopáž jednotlivých vysílání se pohybovala v rozmezí 24 až 26 minut. Rozhovory moderoval Vladimír Kroc.

Pro komplexní posouzení objektivitu a vyváženosti celého pořadu jsme nad zadavatelem určený časový rámec analýzy pořadu (vysílání od 7. 9. 2017) do analýzy připojili i první rozhovor, odvysíláný 6. 9. 2017.

Tabulka 33: Data vysílání rozhovorů a zúčastněné subjekty

datum vysílání	strana/kandidující subjekt	jméno představitele subjektu
6. 9. 2017	SPDV	Lenka Vančatová
7. 9. 2017	SPORTOVCI	Vlastimil Sehnal
8. 9. 2017	KSČM	Vojtěch Filip
9. 9. 2017	Radostné Česko	Boleslav Buzek
10. 9. 2017	ANO 2011	Andrej Babiš
11. 9. 2017	ODA	Pavel Sehnal
12. 9. 2017	ODS	Petr Fiala
13. 9. 2017	CESTA	Jaroslav Kuchař
14. 9. 2017	Referendum o EU	František Matějka
15. 9. 2017	ČSSD	Lubomír Zaorálek
16. 9. 2017	BPI	Jana Borkovcová
17. 9. 2017	Unie HAVEL	Vladimír Havel Šedivý
18. 9. 2017	Rozumní	Petr Hannig
19. 9. 2017	Zelení	Matěj Stropnický
20. 9. 2017	ŘN - VU	Josef Zickler
21. 9. 2017	Volte Pravý Blok	Petr Cibulka
22. 9. 2017	DSSS	Tomáš Vandas
23. 9. 2017	ČNF	Tomáš Vrba
24. 9. 2017	KDU-ČSL	Pavel Bělobrádek
25. 9. 2017	OBČANÉ 2011	Ludvík Adámek
26. 9. 2017	Národ Sobě	Jiří Šoltys
27. 9. 2017	Svobodní	Petr Mach
28. 9. 2017	TOP 09	Miroslav Kalousek
29. 9. 2017	Piráti	Ivan Bartoš
30. 9. 2017	SPR RSČ M Sládka	Miroslav Sládek
1. 10. 2017	REALISTÉ	Petr Robejšek
2. 10. 2017	SPD	Tomio Okamura
3. 10. 2017	Dobrá volba 2016	Pavol Lukša
4. 10. 2017	ČSNS	Michal Klusáček
5. 10. 2017	STAN	Jan Farský
6. 10. 2017	SPO	František Čech

Základní struktura všech rozhovorů byla stejná. V první části moderátor kladl všem subjektům podobné dotazy z oblasti ekonomiky, zdravotnictví, školství, bezpečnosti, energetiky či

zahraniční politiky, následně byli respondenti dotazováni na vybrané body ze svých volebních programů.

Jak ilustruje tabulka 34, i přes stejné základní schéma existují mezi jednotlivými rozhovory rozdíly ve stopáži promluv věnované jednotlivým stranám, v počtu dotazů adresovaných jednotlivým mluvčím i v průměrné délce jejich odpovědí.

Delší průměrné časy promluv lze pozorovat zejména u zkušenějších řečníků (ČSSD, ODS, STAN, Piráti, KDU-ČSL, Zelení, TOP 09), kteří poskytovali obsáhlejší odpovědi, čímž zmenšovali prostor pro moderátora a inkasovali větší část z vysílacího času.

Naopak u mluvčích s menším podílem promluv na stopáži rozhovoru lze pozorovat výrazně kratší délky odpovědí a vyšší počty moderátorských dotazů. Znamená to, že při zodpovídání moderátorských dotazů volili úspornější styl odpovědí, což moderátorovi umožňovalo pokládat vedlejší či doplňující dotazy, případně dotazy na další témata.

Rozdíly v poskytnutém prostoru k vyjádření, počtu moderátorských dotazů a průměrné délce jejich zodpovídání tak přisuzujeme odlišné dynamice jednotlivých rozhovorů, dané zejména komunikačním stylem jednotlivých mluvčích, a nepovažujeme je za výraz nevyváženého přístupu moderátora k představitelům kandidujících subjektů.

Ze stejného důvodu za výraz nevyváženosti nepovažujeme odchylky v základní typologii dotazů (hlavní, vedlejší, doplňovací dotaz) u zúčastněných subjektů, které ilustruje tabulka 35.

Tabulka 34: Celková stopáž, stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů, počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědí

strana / kandidující subjekt	celková stopáž rozhovoru	celková stopáž promluv zástupce strany	podíl promluv zástupce strany na stopáži rozhovoru	počet dotazů	průměrná délka odpovědí
ČSSD	25 min 28 s	22 min 33 s	89 %	19	1 min 11 s
Piráti	25 min 28 s	22 min 26 s	88 %	20	1 min 7 s
TOP 09	25 min 48 s	22 min 24 s	87 %	24	56 s
STAN	25 min 25 s	22 min 20 s	88 %	18	1 min 14 s
Svobodní	26 min 11 s	22 min 11 s	85 %	29	46 s
Zelení	25 min 22 s	22 min 10 s	87 %	23	58 s
ODS	25 min 15 s	21 min 58 s	87 %	19	1 min 9 s
KDU-ČSL	25 min 24 s	21 min 55 s	86 %	21	1 min 3 s
KSČM	24 min 39 s	21 min 15 s	86 %	23	55 s
REALISTÉ	24 min 58 s	20 min 49 s	83 %	28	45 s
ODA	25 min 10 s	20 min 27 s	81 %	29	42 s
ANO 2011	24 min 56 s	20 min 26 s	82 %	32	38 s
Rozumní	24 min 49 s	20 min 26 s	82 %	36	34 s
Národ Sobě	24 min 31 s	20 min 19 s	83 %	32	38 s
ŘN - VU	25 min 8 s	20 min 12 s	80 %	32	38 s

strana / kandidující subjekt	celková stopáž rozhovoru	celková stopáž promluv zástupce strany	podíl promluv zástupce strany na stopáži rozhovoru	počet dotazů	průměrná délka odpovědi
DSSS	24 min 54 s	19 min 57 s	80 %	29	41 s
SPR RSČ M Sládka	24 min 55 s	19 min 47 s	79 %	43	28 s
OBČANÉ 2011	25 min 11 s	19 min 44 s	78 %	35	34 s
Volte Pravý Blok	25 min 1 s	19 min 37 s	78 %	28	42 s
SPO	24 min 50 s	19 min 27 s	78 %	34	34 s
SPD	24 min 3 s	19 min 22 s	81 %	33	35 s
CESTA	25 min 20 s	18 min 51 s	74 %	37	31 s
Referendum o EU	25 min 5 s	18 min 47 s	75 %	27	42 s
BPI	24 min 47 s	18 min 24 s	74 %	47	23 s
ČSNS	24 min 14 s	18 min 3 s	74 %	65	17 s
Dobrá volba 2016	24 min 30 s	17 min 33 s	72 %	50	21 s
SPDV	23 min 56 s	17 min 18 s	72 %	55	19 s
Radostné Česko	25 min 25 s	17 min 4 s	67 %	53	19 s
SPORTOVCI	24 min 59 s	16 min 21 s	65 %	51	19 s
ČNF	23 min 44 s	15 min 59 s	67 %	61	16 s
Unie HAVEL	24 min 49 s	14 min 59 s	60 %	52	17 s

Tabulka 35: Typ dotazů

strana / kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	počet dotazů
ČSSD	53 %	21 %	26 %	19
Piráti	60 %	15 %	25 %	20
TOP 09	58 %	33 %	8 %	24
STAN	89 %	11 %		18
Svobodní	52 %	34 %	14 %	29
Zelení	61 %	17 %	22 %	23
ODS	63 %	21 %	16 %	19
KDU-ČSL	81 %	14 %	5 %	21
KSČM	52 %	26 %	22 %	23
REALISTÉ	50 %	43 %	7 %	28
ODA	52 %	34 %	14 %	29
ANO 2011	38 %	41 %	22 %	32
Rozumní	31 %	28 %	42 %	36
Národ Sobě	53 %	19 %	28 %	32
ŘN - VU	50 %	25 %	25 %	32
DSSS	59 %	31 %	10 %	29
SPR RSČ M Sládka	35 %	21 %	44 %	43
OBČANÉ 2011	49 %	37 %	14 %	35
Volte Pravý Blok	36 %	29 %	36 %	28
SPO	47 %	26 %	26 %	34
SPD	36 %	33 %	30 %	33

strana / kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	počet dotazů
CESTA	43 %	38 %	19 %	37
Referendum o EU	37 %	30 %	33 %	27
BPI	34 %	36 %	30 %	47
ČSNS	31 %	32 %	37 %	65
Dobrá volba 2016	54 %	36 %	10 %	50
SPDV	36 %	49 %	15 %	55
Radostné Česko	28 %	43 %	28 %	53
SPORTOVCI	39 %	47 %	14 %	51
ČNF	41 %	48 %	11 %	61
Unie HAVEL	38 %	31 %	31 %	52

Valence dotazů vůči jednotlivým mluvčím nevykazuje velké odlišnosti, naprosto převažují neutrální dotazy, kritické dotazy se vyskytují v nízkých počtech, vstřícné dotazy jsme nezaznamenali vůbec.

Mírně vyšší podíl kritických dotazů lze pozorovat u subjektu Volte pravý blok (18 %). Bližší kvalitativní pohled ukázal, že v částech rozhovoru s představitelem tohoto subjektu moderátor prostřednictvím doplňujících dotazů kriticky reflektoval nepřesné informace, které ze strany mluvčího zazněly, případně se dožadoval doložení některých tvrzení. Jednalo se tedy spíše o reakci na tvrzení mluvčího, nikoliv o iniciativu moderátora.

Z hlediska zacílení dotazů naprosto převažují dotazy věcné (ad rem) nad osobně laděnými dotazy. Výskyty kritických a ad hominem dotazů nedosahují hodnot, které by indikovaly možný odlišný přístup k některému z představitelů kandidujících subjektů.

Vzhledem k nízké četnosti dotazů u jednotlivých stran neanalyzujeme valenci a zacílení doplňujících dotazů ani valenci dotazů v jednotlivých tematických rámcích.

Tabulka 36: Valence dotazů

strana / kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	počet dotazů
ČSSD	100 %			19
Piráti	95 %		5 %	20
TOP 09	100 %			24
STAN	100 %			18
Svobodní	97 %		3 %	29
Zelení	100 %			23
ODS	100 %			19
KDU-ČSL	100 %			21
KSČM	91 %		9 %	23
REALISTÉ	100 %			28
ODA	100 %			29
ANO 2011	100 %			32
Rozumní	92 %		8 %	36

strana / kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	počet dotazů
Národ Sobě	94 %		6 %	32
ŘN - VU	94 %		6 %	32
DSSS	100 %			29
SPR RSC M Sládka	95 %		5 %	43
OBČANÉ 2011	100 %			35
Volte Pravý Blok	82 %		18 %	28
SPO	100 %			34
SPD	94 %		6 %	33
CESTA	95 %		5 %	37
Referendum o EU	93 %		7 %	27
BPI	91 %		9 %	47
ČSNS	95 %		5 %	65
Dobrá volba 2016	100 %			50
SPDV	98 %		2 %	55
Radostné Česko	96 %		4 %	53
SPORTOVCI	98 %		2 %	51
ČNF	95 %		5 %	61
Unie HAVEL	98 %		2 %	52

Tabulka 37: Zacílení dotazů

strana / kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	počet dotazů
ČSSD		100 %	19
Piráti		100 %	20
TOP 09		100 %	24
STAN		100 %	18
Svobodní	3 %	97 %	29
Zelení		100 %	23
ODS		100 %	19
KDU-ČSL		100 %	21
KSČM		100 %	23
REALISTÉ		100 %	28
ODA		100 %	29
ANO 2011		100 %	32
Rozumní	6 %	94 %	36
Národ Sobě	3 %	97 %	32
ŘN - VU	3 %	97 %	32
DSSS		100 %	29
SPR RSC M Sládka	5 %	95 %	43
OBČANÉ 2011		100 %	35
Volte Pravý Blok	7 %	93 %	28
SPO		100 %	34

strana / kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	počet dotazů
SPD		100 %	33
CESTA		100 %	37
Referendum o EU	4 %	96 %	27
BPI	6 %	94 %	47
ČSNS	2 %	98 %	65
Dobrá volba 2016		100 %	50
SPDV	2 %	98 %	55
Radostné Česko	2 %	98 %	53
SPORTOVCI		100 %	51
ČNF	3 %	97 %	61
Unie HAVEL		100 %	52

Analýza tematických rámců ukazuje, že všem subjektům byly prostřednictvím moderátorských dotazů dominantně adresovány tematické rámce, které lze v předvolebním vysílání očekávat: „hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta“ a „program strany“. Dílčí odchylky jsou jen mírné a nepovažujeme za výraz odlišného rámování zúčastněných subjektů.

Tabulka 38: Tematické rámce dotazů

strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
ČSSD	19			68 %		53 %			5 %	
Piráti	20			50 %		60 %				10 %
TOP 09	24			54 %		63 %				4 %
STAN	18			50 %		61 %				6 %
Svobodní	29			55 %		62 %				3 %
Zelení	23			61 %		43 %			13 %	
ODS	19			47 %		68 %	5 %		11 %	
KDU-ČSL	21			43 %		67 %				
KSČM	23			57 %		39 %			17 %	
REALISTÉ	28			54 %		64 %				7 %
ODA	29			59 %		48 %			3 %	
ANO 2011	32			38 %		88 %	9 %		6 %	
Rozumní	36			86 %		44 %		3 %	6 %	
Národ Sobě	32		6 %	63 %		50 %				
ŘN - VU	32			69 %		44 %			6 %	
DSSS	29			52 %		62 %				3 %

strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
SPR RŠČ M Sládka	43			67 %		44 %				5 %
OBČANÉ 2011	35			69 %		74 %				
Volte Pravý Blok	28			71 %		39 %			4 %	7 %
SPO	34			59 %		53 %				9 %
SPD	33			67 %		33 %				3 %
CESTA	37			57 %		51 %			5 %	
Referendum o EU	27			70 %		63 %			4 %	4 %
BPI	47			60 %		68 %		2 %	4 %	
ČSNS	65			45 %		74 %				5 %
Dobrá volba 2016	50			50 %		66 %				4 %
SPDV	55		2 %	67 %		36 %		4 %	5 %	2 %
Radostné Česko	53			72 %		32 %			4 %	2 %
SPORTOVCI	51			43 %		59 %			6 %	
ČNF	61			52 %		52 %		2 %		10 %
Unie HAVEL	52			58 %		46 %		2 %	4 %	

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Kvalitativní analýza odhalila občasný výskyt méně závažných profesních prohřešků ze strany moderátora.

Opakovaně jsme zaznamenali pokládání sugestivních dotazů, například:

- „*Pojďme ke zdravotnictví. Co dělat pro zlepšení úrovně českého zdravotnictví, je to především to, že bychom měli zvednout lékařům a sestráám mzdy?*“ (SPD, 2. 10. 2017, čas: 3:32, šlo o jeden z hlavních dotazů, který se v drobných obměnách v rozhovorech opakoval)
- „*Když už jsme se tedy pustili do školství, co chybí českému školství, je to třeba více učňů?*“ (ŘN – VU, 20. 9. 2017, čas: 5:08, šlo o jeden z hlavních dotazů, který se v drobných obměnách v rozhovorech opakoval)

V několika případech moderátor použil argumenty, které nebyly podloženy zdrojem, nebo byl zdroj uveden nepřesně:

- „*Jako teorie to zní velmi dobře, ale prakticky víme, že to nefunguje a že je určitá část lidí, se kterými je zkrátka problém nebo mají problém se společností.*“ (ŘN – VU, 20. 9. 2017, čas: 9:05)
- „*Dobře. Jenom – teď už jsem si ověřil, že čísla, která jsem uváděl, jsou správná. V srpnu byla míra nezaměstnanosti asi 3,5 procenta, to je tedy pod 300 tisíc práce schopných*

lidí. Jenom pro pořádek. Můžete to zpochybňovat, ale jsou to statistická data.“ (Volte Pravý Blok, 21. 9. 2017, čas: 9:07)

- *„Ale pane Vrbo, jistě víte, že podle studií se nikdy nesnížila kriminalita zavedením trestu smrti...“ (ČNF, 23. 9. 2017, čas: 17:56)*

Ojediněle jsme zaznamenali také dotazy či poznámky ze strany moderátora s ironickým až defavorizačním vyzněním:

- *„Zrušíme veřejnoprávní formu České televize a Českého rozhlasu, která stejně od samého počátku nefunguje. Opravdu?“ (ČSNS, 4. 10. 2017, čas: 12:25)*
- *„Teď Váš program, dá-li se to tak nazvat. Proč považujete za tolik důležité vyhlásit referendum o setrvání Česka v Evropské unii?“ (Referendum o EU, 14. 9. 2017, čas: 12:25)*
- *„Můžeme se tedy věnovat této oblasti? V té se orientujete?“ (Referendu o EU, 14. 9. 2017, čas: 9:45)*

I přes výše uvedené však můžeme konstatovat, že chování moderátora ve svém celku neporušilo profesní etické standardy a udrželo věcně objektivní průběh sledovaných rozhovorů.

3.1.3.3 Volební vizitky

Předvolební speciál ČRo, který přinesl odpovědi na otázky položené regionálními lídry či zástupcům stran v jednotlivých krajích, kandidujících do sněmovních voleb.

Podoba Volebních vizitek byla pro všechny kandidáty jednotná. Všichni kandidáti s předstihem obdrželi šest dotazů, na které si mohli připravit odpovědi:

1. Co považujete za nejdůležitější z programu vaší strany?
2. Co je podle vás největším problémem kraje, ve kterém kandidujete?
3. Jak byste z pozice poslance chtěl/a pomoci tento problém řešit?
4. Jaké jsou podle vás největší neduhy české společnosti?
5. Jste pro přijetí eura? Pokud ano, v jakém časovém horizontu?
6. Jste spokojen/a s prestiží, jakou má politika mezi lidmi? Pokud ne, co chcete dělat pro její zvýšení?

Ve vlastním vysílání bylo představitelům jednotlivých stran moderátorem položeno právě těchto šest dotazů (ne více či jiných) a kandidáti na ně v přesně stanoveném časovém rámci poskytli své odpovědi. Jiná interakce mezi mluvčím a moderátorem neprobíhala. Při natáčení museli respondenti odpovídat z hlavy a na první pokus, nemohli mít před sebou připravený text ani poznámky na papíře nebo v mobilním telefonu či tabletu.

Na zodpovězení prvního dotazu měli hosté 1 minutu, časový limit pro zodpovězení otázek 2-6 byl 30 sekund. Kandidáti mohli odpovědět v kratším čase, ušetřené sekundy se však nepřeváděly.

Pořadí, ve kterém byly volební vizitky jednotlivých subjektů odvysílány, určil los. Vizitky byly odvysílány regionálními stanicemi v období od 27. 9. do 18. 10. 2017.

Český rozhlas v rámci daného pořadu oslovil celkem 347 představitelů krajských kandidátek jednotlivých subjektů (ne všechny strany postavily kandidátky ve všech krajích). Nabídku prezentovat své odpovědi na zadané otázky využilo 335 mluvčích, 12 oslovených subjektů nabídku vystoupit ve vysílání nevyužilo. Detailní přehled zastoupení jednotlivých subjektů ve vysílání v rámci jednotlivých krajů prezentuje následující tabulka.

Tabulka 39: Účast kandidujících subjektů v pořadu Volební vizitky dle krajů

	Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Královhradecký kraj	Liberecký kraj	Pardubický kraj	Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Moravskoslezský kraj	Zlínský kraj	celkem účastí
ANO 2011	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
ODS	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
Piráti	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
SPD	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	13
KSČM	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
ČSSD	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
KDU-ČSL	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
TOP 09	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
STAN	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
Svobodní	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
Zelení	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
Rozumní	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
REALISTÉ	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
SPO	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	13
SPORTOVCI	ne	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	12
DSSS	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
SPR RŠČ M Sládka	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	13
ŘN - VU	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	13
ODA	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
BPI	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	13
Referendum o EU	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	14
CESTA	ano	ano	ano	ano		ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	12
Radostné Česko	ano	ano	ano	ano			ano		ano	ne	ano	ne	ano	ne	8
Dobrá volba 2016	ano	ano	ano			ano	ano	ano	ano		ano	ne	ano	ano	10
ČSNS	ano	ano	ano	ano		ano		ano		ano	ano	ano	ano		10
Volte Pravý Blok	ano														1
SPDV	ano														1
OBČANÉ 2011	ano			ano											2
Unie HAVEL	ano	ano													2

	Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Královhradecký kraj	Liberecký kraj	Pardubický kraj	Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Moravskoslezský kraj	Zlínský kraj	celkem účastí
ČNF													ano		1
Národ Sobě											ano				1
celkem odvysílaných vizitek v kraji	28	26	24	25	21	22	23	23	24	23	26	21	26	23	335

Stopáž jednotlivých vysílání se lišila a pohybovala se od 2 min. 10 s. do 5 min. 22 s. Délka jednotlivých vysílání se však přímo odvíjela od délky promluv samotných mluvčích a nelze ji považovat za projev nevyváženého přístupu ze strany Českého rozhlasu.

S ohledem na formát pořadu jsme se v rámci analýzy zaměřili zejména na to, zda Český rozhlas vůči mluvčím, kteří v pořadu vystoupili, postupoval stejným, výše popsaným způsobem. Analýza ukázala, že, moderátoři ČRo vůči všem mluvčím volili stejný přístup – všichni hosté obdrželi právě šest dotazů ve znění uvedeném výše, další interakce mezi mluvčími a moderátory neprobíhala.

Časový limit určený pro zodpovězení jednotlivých otázek byl v zásadě dodržován. Analýza však ukázala, že v některých případech gong ukončující promluvu hosta zazněl s několikasekundovým zpožděním, případně nezazněl vůbec. Čas získaný nad původně určený rámec pro zodpovězení dotazu se pohyboval maximálně do 5 sekund. Ve dvou případech také gong ukončující promluvu respondenta zazněl dříve, než měl:

- v 19. sekundě promluvy Jana Skopečka (ODS, Středočeský kraj) při zodpovídání dotazu číslo 2,
- v 21. sekundě promluvy Václava Kopy (BPI, Olomoucký kraj) při zodpovídání dotaz číslo 4.

Detailní přehled odchylek od časových limitů prezentuje tabulka 40. Z bližšího pohledu na tabulku vyplývá, že překročení určených časových limitů měla spíše nahodilý charakter. Jinými slovy, pochybení neměla nijak systematický charakter v tom smyslu, že by byl větší prostor systematicky poskytován konkrétní politické straně. V pozici subjektů, které pro zodpovězení některého z dotazů inkasovaly o jednotky sekund více, se vyskytly různé kandidující subjekty. Časy, poskytnuté nad původní časové rámce, jsou navíc tak malé, že je nelze považovat za porušení principu vyváženosti v oblasti kvantitativní reprezentace.

Tabulka 40: Odchylky od časových limitů pro zodpovězení dotazů

datum vysílání	kraj vysílání	číslo dotazu	respondent/ka	stranická příslušnost	stopáž odpovědi	situace / problém
17.10. 2017	Zlínský	6	Zdeněk Cekota	ROZUMNÍ	33 s	gong nezazněl
5.10. 2017	Liberecký	4	Petr Benda	DSSS	34 s	gong nezazněl

5.10. 2017	Liberecký	6	Petr Benda	DSSS	33 s	gong zazněl pozdě
6.10. 2017	Liberecký	5	Jaroslav Kopecký	SPR RSC	34 s	gong nezazněl
6.10. 2017	Liberecký	6	Jaroslav Kopecký	SPR RSC	32 s	gong nezazněl
9.10. 2017	Liberecký	2	Marie Nedvědová	ČSNS	33 s	gong nezazněl
4.10. 2017	Plzeňský	3	Jiří Valenta	KSČM	32 s	gong nezazněl
9.10. 2017	Liberecký	5	Marie Nedvědová	ČSNS	33 s	gong zazněl pozdě
17.10. 2017	Olomoucký	4	Václav Kopa	BPI	20 s	gong zazněl v 21 sekundě
4.10. 2017	Plzeňský	1	Jana Levová	SPD	63 s	gong nezazněl
6.10. 2017	Plzeňský	3	Lucie Pániková Vlčková	ŘN - VU	32 s	gong zazněl pozdě
9.10. 2017	Plzeňský	5	Jaroslav Tichý	ČSNS	34 s	gong nezazněl
10.10. 2017	Plzeňský	6	Zdeněk Vostracký	ODA	33 s	gong nezazněl
18.10. 2017	Plzeňský	4	Martin Pulpit	SPORTOVCI	32 s	gong nezazněl
10.10. 2017	Praha	6	Karel Schwarzenberg	TOP 09	34 s	gong zazněl pozdě
10.10. 2017	Praha	1	Marta Semelová	KSČM	62 s	gong zazněl pozdě
12.10. 2017	Praha	4	Jakub Michálek	Piráti	33 s	gong nezazněl
12.10. 2017	Praha	6	Jakub Michálek	Piráti	33 s	gong nezazněl
13.10. 2017	Praha	1	Petr Hannig	ROZUMNÍ	62 s	gong nezazněl
17.10. 2017	Praha	6	František Matějka	Referendum o EU	35 s	gong nezazněl
3.10. 2017	Středočeský	2	Jan Skopeček	ODS	18 s	gong zazněl už v 19 sekundě
5.10. 2017	Středočeský	4	Karel Janko	ČSNS	32 s	gong zazněl pozdě
9.10. 2017	Středočeský	6	Miroslav Daniel	SPORTOVCI	33 s	gong nezazněl
16.10. 2017	Středočeský	4	Tomio Okamura	SPD	32 s	gong nezazněl
18.10. 2017	Středočeský	3	Andrej Babiš	ANO 2011	32 s	gong nezazněl
3.10. 2017	Ústecký	5	Richard Hartmann	Referendum o EU	32 s	gong zazněl pozdě
3.10. 2017	Ústecký	6	Richard Hartmann	Referendum o EU	33 s	gong nezazněl
3.10. 2017	Ústecký	1	Jan Richter	ANO 2011	63 s	gong zazněl pozdě
3. 10. 2017	Ústecký	2	Jan Richter	ANO 2011	32 s	gong nezazněl
12. 10. 2017	Ústecký	6	Hana Aulická Jírovcová	KSČM	32 s	gong nezazněl
13. 10. 2017	Ústecký	2	Iva Procházková	BPI	33 s	gong zazněl pozdě
18. 10. 2017	Ústecký	2	Adam Benjamin Bartoš	ROZUMNÍ	33 s	gong nezazněl

Detailnější tabulkové výstupy o zúčastněných subjektech, stopáži odpovědí na jednotlivé otázky i celkovém času promluv všech mluvčích, kteří v pořadu vystoupili, jsou, s ohledem na rozsáhlost vysílání a počet zúčastněných subjektů, zařazeny do přílohy I. této zprávy.

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Mimo popsané dílčí nedodržení stanovených časových limitů pro odpovědi kvalitativní analýza neodhalila, že by se moderátoři ve vysílání pořadu odchyli od předem stanovených pravidel pro vysílání pořadu a volili vůči některému ze zúčastněných mluvčích jakkoli odlišný přístup.

3.1.3.4 Závěrečná debata

Poslední předvolební debata před nadcházejícími sněmovními volbami představitelů kandidujících stran a hnutí, která proběhla 20. 10. 2017 v čase těsně před otevřením volebních místností (od 12:30 do 13:59 hod.).

V debatě vystoupili zástupci 10 z celku 31 kandidujících subjektů. Přístup do vysílání byl tedy omezen. Nabídku účasti v debatě obdrželi pouze kandidující strany či hnutí, které měly 24 hodin před začátkem této debaty reálnou šanci překročit 3,5% hranici⁸. Kritérium výběru stran nebylo ve vysílání nijak osvětleno.

Debata byla živě vysílána na stanicích Radiožurnál a ČRo Plus za účasti publika. Stopáž pořadu činila 90 minut. Debatu moderoval Jan Pokorný.

Tabulka 41: Datum vysílání pořadu a zúčastněné strany

datum vysílání	strana/kandidující subjekt
20. 10. 2017	ANO 2011
	ODS
	Piráti
	SPD
	KSČM
	ČSSD
	KDU-ČSL
	TOP 09
	STAN
	Zelení

Debata byla vedena tak, že strukturované části (zodpovídání moderátorských dotazů) byly doplňovány o diskuzní části, v nichž moderátor připouštěl možnost dalšího vyjádření mluvčím, kteří požádali o slovo.

Z hlediska distribuce dotazů, jejich valence i zacílení můžeme konstatovat, že moderátor přistupoval ke všem účastníkům vyváženě. Jednotlivým mluvčím byl položen stejný počet hlavních dotazů, rozdílly sice pozorujeme v počtech vedlejších a doplňovacích dotazů, tyto však do značné míry vycházely z charakteru předchozích výpovědí respondentů i vlastní komunikační iniciativy mluvčích (přihlášení se o slovo) a nepovažujeme je za výraz nevyváženého přístupu k jednotlivým diskutujícím. Všechny dotazy byly neutrálního vyznění a věcně zacíleny. Z hlediska témat nesených moderátorskými dotazy můžeme říci, že žádný z kandidátů nebyl v debatě tematizován výrazně odlišným způsobem.

Rozdíly pozorujeme v prostoru, který jednotlivé subjekty získaly k vyjádření. Nejvíce času k promluvám získal představitel KSČM (10 min. 14 s.; 11 % z celkové stopáže debaty), naopak

⁸ Zdroj: http://www.rozhlas.cz/informace/volby2017/_zprava/cesky-rozhlas-pripravil-pred-volbami-do-poslanecke-snemovny-parlamentu-cr-projekt-predvolebniho-vysilani--1751786

nejméně zástupce TOP 09 (5 min. 53 s.; 7 % z celkové stopáže debaty). Rozdíly v podílech jednotlivých mluvčích na celkové stopáži pořadu považujeme za akceptovatelné a nepovažujeme jej za projev nevyváženosti.

Kvalitativní analýza neodhalila výskyt vážnějších profesních chyb nebo přítomnost de/favorizačního přístupu ze strany moderátora vůči některému z kandidujících subjektů.

Tabulka 42: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

strana/ kandidující subjekt	celková stopáž diskuze	celková stopáž promluv zástupce strany	podíl všech promluv zástupce strany na celkové stopáži (%)
ANO 2011	1 h 29 min 48 s	8 min 55 s	10 %
ODS	1 h 29 min 48 s	7 min 35 s	8 %
Piráti	1 h 29 min 48 s	6 min 26 s	7 %
SPD	1 h 29 min 48 s	8 min 8 s	9 %
KSČM	1 h 29 min 48 s	10 min 14 s	11 %
ČSSD	1 h 29 min 48 s	9 min 11 s	10 %
KDU-ČSL	1 h 29 min 48 s	8 min 1 s	9 %
TOP 09	1 h 29 min 48 s	5 min 53 s	7 %
STAN	1 h 29 min 48 s	6 min 31 s	7 %
Zelení	1 h 29 min 48 s	8 min 37 s	10 %

Tabulka 43: Počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědí

strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v diskuzi (%)	průměrná délka odpovědi
ANO 2011	8	13 %	1 min 7 s
ODS	8	13 %	57 s
Piráti	5	8 %	1 min 16 s
SPD	6	10 %	1 min 11 s
KSČM	7	11 %	1 min 28 s
ČSSD	6	10 %	1 min 28 s
KDU-ČSL	5	8 %	1 min 36 s
TOP 09	4	7 %	1 min 28 s
STAN	4	7 %	1 min 38 s
Zelení	8	13 %	1 min 3 s

Tabulka 44: Typ dotazů

strana/ kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
ANO 2011	38 %	25 %	38 %	3	2	3	8
ODS	38 %	38%	25 %	3	3	2	8
Piráti	60 %	40 %		3	2		5
SPD	50 %	17 %	33 %	3	1	2	6
KSČM	43 %	43 %	14 %	3	3	1	7
ČSSD	50%	33 %	17 %	3	2	1	6
KDU-ČSL	60 %	40 %		3	2		5
TOP 09	75 %	25 %		3	1		4
STAN	75 %	25 %		3	1		4
Zelení	38 %	25 %	38 %	3	2	3	8

Tabulka 45: Valence dotazů

strana/ kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
ANO 2011	100 %			8			8
ODS	100 %			8			8
Piráti	100 %			5			5
SPD	100 %			6			6
KSČM	100 %			7			7
ČSSD	100 %			6			6
KDU-ČSL	100 %			5			5
TOP 09	100 %			4			4
STAN	100 %			4			4
Zelení	100 %			8			8

Tabulka 46: Zacílení dotazů

strana/ kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
ANO 2011		100 %		8	8
ODS		100 %		8	8
Piráti		100 %		5	5
SPD		100 %		6	6
KSČM		100 %		7	7
ČSSD		100 %		6	6
KDU-ČSL		100 %		5	5
TOP 09		100 %		4	4
STAN		100 %		4	4
Zelení		100 %		8	8

Tabulka 47: Tematické rámce dotazů

strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
ANO 2011	8			25 %		25 %	25 %	13 %		25 %
ODS	8			38 %		13 %	13 %			38 %
Piráti	5			20 %		20 %	20 %			40 %
SPD	6			33 %		17 %	17 %			33 %
KSČM	7			14 %		14 %	29 %			43 %
ČSSD	6			17 %		17 %	33 %			33 %
KDU-ČSL	5			20 %		20 %	20 %			40 %
TOP 09	4			25 %		25 %	25 %			25 %
STAN	4			25 %		25 %	25 %			25 %
Zelení	8			38 %		25 %	25 %			25 %

3.1.3.5 Diskusní pořady ČRo – shrnutí

Cílem analýzy vybraných diskusních pořadů Českého rozhlasu v rámci předvolebního vysílání bylo ověřit, zda v těchto pořadech docházelo k objektivní a vyvážené reprezentaci kandidujících subjektů a zda byl vůči nim uplatněn nestranný přístup.

Ve všech zkoumaných pořadech jsme zaznamenali dílčí rozdíly v kvantitativní reprezentaci zúčastněných subjektů. Odchytky ve stopážích promluv některých představitelů kandidujících subjektů jsou však vysvětlitelné odlišným mluvním stylem představitelů dotčených stran, odlišnou dynamikou debat či rozhovorů, jakož i vlastní komunikační iniciativou jednotlivých mluvčích. Zjištěné rozdíly navíc nedosahují hodnot, na základě kterých bychom mohli konstatovat porušení principu vyvážené reprezentace.

Podobně moderátorská pochybení odhalená kvalitativní analýzou (sugestivně laděné dotazy, používání argumentů nepodložených zdrojem, nepřesnosti, ironické dotazy, dílčí defavorizační výroky) nedosahovala intenzity ani četnosti, na základě kterých by bylo možno usuzovat na porušení nestrannosti či de/favorizační tendence moderátorů vůči některému či některým z kandidujících subjektů. V rámci zkoumaných diskusních pořadů Českého rozhlasu přistupovali moderátoři k představitelům kandidujících subjektů korektně, objektivně a vyváženě.

Z hlediska zastoupení kandidujících subjektů v předvolebních diskusních pořadech lze pozitivně rovněž vnímat fakt, že Český rozhlas ve třech z celku čtyř analyzovaných pořadů neuplatnil žádné výběrové kritérium pro přístup do vysílání a možnost vystoupit ve vysílání pořadu poskytl všem kandidujícím subjektům. Selektce stran v přístupu do vysílání byla uplatněna pouze v pořadu Závěrečná debata (se stopáží 90 minut), ve které jednotlivé zúčastněné subjekty získaly 6-10 minut prostoru k vyjádření navíc oproti stranám, které do vysílání pozvány nebyly.

Výsledkem je relativně rovnovážný prostor poskytnutý kandidujícím subjektům ve zkoumaném vysílání. Nižší stopáž promluv, kterou lze pozorovat u některých subjektů, není dána omezením přístupu do vysílání ze strany ČRo, ale je výsledkem rozhodnutí samotných subjektů nabídku účasti v některých předvolebních pořadech nevyužít, případně je důsledkem úspornějšího stylu vyjadřování představitelů daných subjektů.

Tabulka 48: Stopáž promluv kandidujících subjektů ve sledovaných diskuzních pořadech Českého rozhlasu

strana/kandidující subjekt	celková stopáž promluv v rámci sledovaných předvolebních diskuzních pořadů ČRo	podíl promluv na celkové stopáži pořadů
ANO 2011	1 h 21 min 24 s	3 %
ČSSD	1 h 20 min 38 s	3 %
KSČM	1 h 20 min 5 s	3 %
TOP 09	1 h 19 min 16 s	3 %
Zelení	1 h 18 min 50 s	3 %
Piráti	1 h 17 min 3 s	3 %
SPD	1 h 15 min 55 s	3 %
STAN	1 h 15 min 11 s	3 %
KDU-ČSL	1 h 14 min 22 s	3 %
ODS	1 h 13 min 44 s	3 %
Rozumní	1 h 13 min 6 s	3 %
REALISTÉ	1 h 8 min 42 s	3 %
Svobodní	1 h 7 min 46 s	3 %
DSSS	1 h 7 min 40 s	3 %
ODA	1 h 7 min 34 s	3 %
SPR RSC M Sládka	1 h 6 min 42 s	3 %
SPO	1 h 5 min 27 s	3 %
Referendum o EU	59 min 19 s	2 %
BPI	57 min 44 s	2 %
ŘN - VU	56 min 20 s	2 %
CESTA	55 min 27 s	2 %
SPORTOVCI	54 min 58 s	2 %
Dobrá volba 2016	52 min 38 s	2 %
ČSNS	51 min 43 s	2 %
Radostné Česko	42 min 11 s	2 %
OBČANÉ 2011	33 min 16 s	1 %
Národ Sobě	32 min 32 s	1 %
Volte Pravý Blok	31 min 15 s	1 %
SPDV	24 min 12 s	1 %
Unie HAVEL	22 min 51 s	1 %
ČNF	17 min 44 s	1 %

3.1.4 ČRo shrnutí

V rámci kapitoly věnované Českému rozhlasu jsme analyzovali vybrané zpravodajské, publicistické a diskusní pořady. Primárním cílem bylo zjistit, zda v průběhu předvolebního vysílání od 22. 9. do 20. 10. 2017 nedošlo ve vysílání k porušení kritérií objektivity a vyváženosti, tak jak jsme si je stanovili v teoretické části práce.

Ve zpravodajských pořadech ČRo se ke slovu dostali představitelé velkého počtu stran (celkem 24), řada z nich ovšem pouze v rámci ověřování fakticity výroků jejich lídrů v publicistické části Hlavních zpráv. Nejvíce prostoru dostali představitelé ČSSD a ANO, zejména ve zpravodajství byla patrná nerovnováha ve stopáži jejich promluv ve srovnání s ostatními stranami, v publicistické části pořadu byla distribuce prostoru pro jednotlivé strany vyváženější.

Způsob rámování mediálního obrazu stran lze vzhledem k objemu získaných dat smysluplně analyzovat pouze pro ČSSD a hnutí ANO. Vytváření mediálního obrazu těchto stran korespondovalo se zpravodajským pokrýváním aktuální agendy ve sledovaném období.

V ostatních analyzovaných pořadech ČRo (Dvacet minut Radiožurnálu, Názory a argumenty) způsob vytváření mediálního obrazu politických stran odpovídá publicistickému a názorovému charakteru pořadů a neindikuje narušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům.

Výskyt jevu nerovnoměrné reprezentace kandidujících stran, který jsme v rámci zpravodajských a publicistických pořadů Českého rozhlasu zaznamenali, byl omezen pouze na zpravodajskou část Hlavních zpráv, a i s přihlédnutím k tomu, že rozdíly jsou zčásti vysvětlitelné odpovědností vládních politiků za exekutivní rozhodnutí a jejich rolí v aktuální zpravodajské agendě, to nepokládáme za narušení objektivního a vyváženého přístupu v celku zpravodajských a publicistických pořadů ve sledovaném období.

Při analýze diskusních pořadů jsme konstatovali, že moderátoři v celku vysílaného programu přistupovali k zástupcům politických stran korektně, objektivně a vyváženě. Dílčí rozdíly v kvantitativní reprezentaci politických subjektů ani pochybení moderátorů zachycená kvalitativní analýzou nelze ve svém celku považovat za porušení objektivity a vyváženosti vysílání, ani neindikují zjevné de/favorizační tendence vůči některému kandidujícímu subjektu. V celku vysílaného programu i jednotlivých diskusních pořadů přistupovali moderátoři k představitelům kandidujících subjektů korektně, objektivně a vyváženě.

3.2 Česká televize

Následující podkapitoly přináší přehled všech relevantních zjištění v následujícím pořadí:

- Analýza zpravodajství a vybraných publicistických pořadů.
- Analýza vybraných diskusních pořadů s předvolební dramaturgií.
- V každém z těchto celků na úvod přinášíme základní popis indikátorů a způsobu analytické práce, v závěru dílčí shrnutí.

1) Pořady s předvolební dramaturgií:

- **Předvolební debaty** (ČT24, 14 debat odvysílaných v období 15. 9 - 16. 10. 2017)
- **Události, komentáře** (jen vysílání s volebními rozhovory s lídry kandidujících subjektů)
- **Politické spektrum** (ČT24, 6 vysílání z období 9. 9. do 14. 10. 2017)
- **Superdebata** (ČT1 a ČT24)

2) Pořady zpravodajské, diskusní a publicistické

- **Události** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017, jen zpravodajské příspěvky relevantní z hlediska sněmovních voleb)
- **Události, komentáře** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017, mimo volební rozhovory)
- **Otázky Václava Moravce** (všechna vysílání z období 24. 9. – 15. 10. 2017)
- **168 hodin** (všechna vysílání z období 24. 9. – 15. 10. 2017)
- **Reportéři ČT** (všechna vysílání z období 24. 9. – 16. 10. 2017)
- **Interview ČT24** (všechna vysílání z období 22. 9. – 20. 10. 2017)
- **90' ČT24** (všechna vysílání z období 26. 9. – 19. 10. 2017)

U všech diskusních, zpravodajských a publicistických pořadů jsme se primárně zaměřili na sledování objektivitu a vyváženosti. Detailnější popis indikátorů objektivitu a vyváženosti je součástí jednotlivých kapitol věnovaných diskusním, zpravodajským a publicistickým pořadům.

Následující podkapitoly přináší přehled všech relevantních zjištění. Nejdříve se zaměříme na zpravodajské a vybrané publicistické pořady. Druhou podkapitolu věnujeme analýze vybraných diskusních pořadů. V každém z těchto celků na úvod přinášíme základní popis indikátorů a způsobu analytické práce, v závěru pak dílčí shrnutí.

3.2.1 Zpravodajské a publicistické pořady ČT

V segmentu zpravodajských a publicistických pořadů České televize byly analyzovány následující pořady stanic ČT1 a ČT24:

- **Události** – hlavní zpravodajská relace vysílaná souběžně na ČT1 a ČT24, analyzována byla všechna vysílání v období od 22. 9. do 20. 10. 2017.
- **Události, komentáře** – zpravodajská část analyticko-zpravodajského pořadu vysílaného na ČT24, analyzovali jsme vysílání ve všedních dnech v období od 22. 9. do 20. 10. 2017.
- **90' ČT24** - publicisticko-zpravodajský blok s interaktivními prvky, analyzovali jsme sedm vysílání spadajících do sledovaného období.
- **Interview ČT24** - rozhovory moderátora či moderátorky s jedním hostem, analyzována byla vysílání ve všedních dnech v období od 22. 9. do 20. 10. 2017.
- **Reportéři ČT** – pořad stanice ČT1 přinášející investigativní reportáže, analyzovali jsme čtyři vysílání ve sledovaném období.
- **168 hodin** – reportáže ze společenského a politického života, vysíláno na ČT1. Analyzovali jsme čtyři vysílání ve sledovaném období.
- **Otázky Václava Moravce** – diskuze moderátora s hosty, vysílaná na ČT1 a ČT24. Vzhledem ke struktuře a dramaturgii nebyl pořad analyzován jako diskuzní. Analyzovali jsme čtyři vysílání ve sledovaném období.

Jednotkou výzkumu byl příspěvek, splňující následující kritéria: byl obsahově tematizován přítomností (před) volební agendy, a/nebo se týkal chování kandidujících stran a jejich představitelů mimo volební kampaň a byl od ostatních příspěvků oddělen obrazovým nebo zvukovým předělem.

Kritéria pro posouzení objektivitu a vyváženosti zpravodajství byla operacionalizována do podoby následujících indikátorů:

- celková stopáž příspěvků poskytnutá kandidujícím politickým stranám,
- téma příspěvku ve vztahu k jednotlivým politickým stranám,
- program strany
- chování strany
- představitelé a kandidáti strany
- přítomnost hodnocení politické strany nebo jejich představitelů (neutrální / favorizující / defavorizující),

Dále jsme se zaměřili na jednotlivé mluvčí z řad představitelů politických stran. V tomto případě jsme pro každou politickou stranu zvlášť sledovali:

- počet mluvčích - představitelů politické strany - zahrnuje součet všech představitelů dané politické strany, kteří v příspěvku vystupují živě nebo ze záznamu,
- stopáž - zahrnuje součet všech promluv představitelů dané politické strany v daném příspěvku.

V neposlední řadě nás zajímaly další osoby vystupující v příspěvku:

- počet mluvčích - novinářů,
- počet mluvčích – expertů

- počet mluvčích – VIP,
- počet mluvčích – vox populi.

V rámci kvalitativní analýzy se pak soustředíme na konkrétní moderátorské chyby:

- nekorektní interpretace (např. zkreslování, zveličování...),
- informační nepřipravenost a/ nebo věcná nepřesnost při formulování dotazu,
- nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně),
- používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem,
- neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech
- neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků
- neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli
- neovládání emocí (ironie, sarkasmu, zesměšňování) na straně moderátora
- defavorizace politické strany/ představitele (např. zesměšňování, dehonestace) ze strany moderátora
- favorizace politické strany/ představitele ze strany moderátora
- nekorektní interpretace dat výzkumů veřejného mínění (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přeceňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování).

3.2.1.1 Události

Události jsou hlavní zpravodajskou relací České televize, vysílanou paralelně na stanicích ČT1 a ČT24 se stopáží okolo 48 minut. Do analýzy vstoupila všechna vysílání ve sledovaném období (22. 9. – 20. 10. 2017), tj. celkem 29 relací. Identifikovali jsme 147 příspěvků, které byly relevantní z hlediska kritérií, která jsme pro naši analýzu stanovili. Výstupy prezentujeme zvláště pro příspěvky, které explicitně tematizovaly konání parlamentních voleb a pro ty, kde tato agenda přítomna nebyla.

Převažujícím žánrem relevantních příspěvků hlavní zpravodajské relace ČT byly kombinované příspěvky (84 %, v příspěvcích bez agendy voleb 90 %). 12 % příspěvků tvořily čtené zprávy, a to zejména v jednotkách, které nějakou formou tematizovaly volby (20 %). Reportáže a další žánry byly zastoupeny s malou frekvencí (2 %).

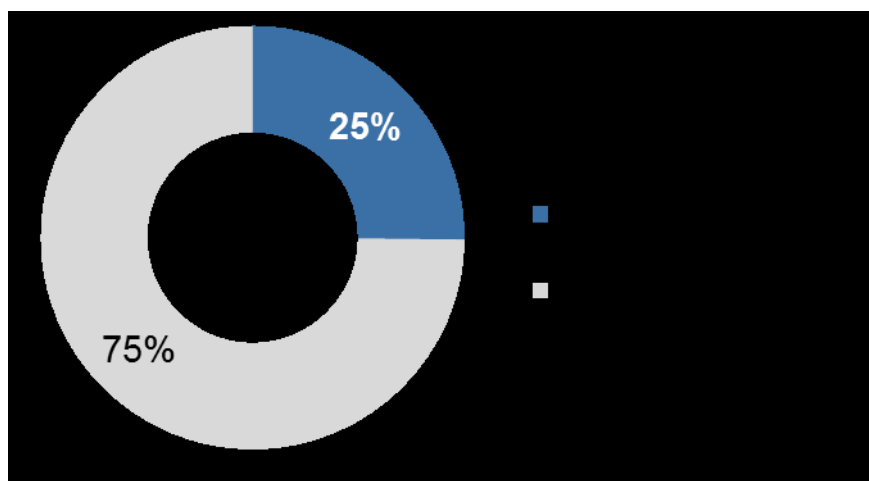
Tabulka 49: Typy příspěvků (N = 147)

	celek		volby do PS jsou tématem		volby do PS nejsou tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
kombinovaný příspěvek	124	84 %	42	75 %	82	90 %
čtená zpráva	17	12 %	11	20 %	6	7 %
reportáž	3	2 %	1	2 %	2	2 %
jiné	3	2 %	2	4 %	1	1 %
celkem	147	100 %	56	100 %	91	100 %

3.2.1.1.1 Pozice volební agendy

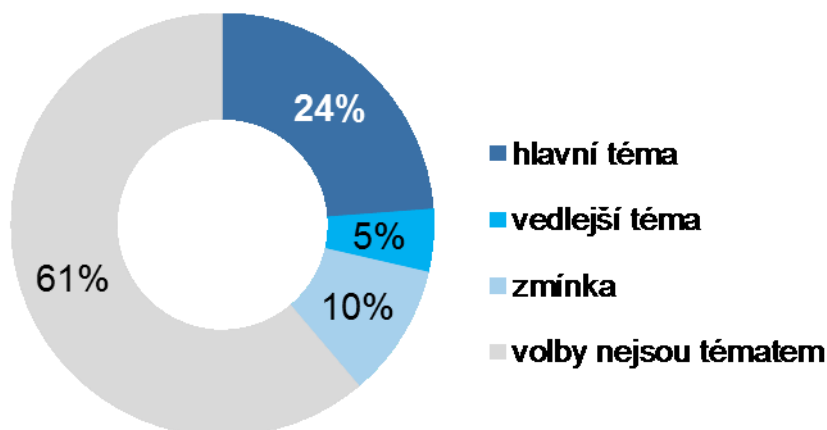
Podíl stopáže příspěvků tematizujících volební agendu (tedy těch, které se buď explicitně týkají voleb do poslanecké sněmovny v roce 2017 nebo některého z kandidujících subjektů či jejich představitelů) na celkové stopáži příspěvků ve sledovaném období činí 25 %.

Graf č. 6: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období

V necelé čtvrtině relevantních příspěvků mělo téma voleb status hlavního tématu (24 %), v 5 % tématu vedlejšího a v 10 % zmínky. V šesti desetinách relevantních příspěvků nebyla tato agenda přítomna (61 %).

Graf č. 7: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 147)

V Událostech se ke slovu dostali zástupci celkem dvanácti stran: Vedle politiků všech parlamentních stran (či jejich nástupnických subjektů) byli mluvčími představitelé pěti mimoparlamentních politických stran. Větší počet promluv s celkově delší stopáží zaznamenáváme v segmentu příspěvků, které explicitně netematizují volby do poslanecké sněmovny.

Nejdelší stopáž měly promluvy představitelů dvou nejsilnějších vládních stran – ČSSD a ANO (shodně přes 10 minut). Okolo šesti minut hovořili politici ODS a KDU-ČSL, okolo čtyř minut zástupci KSČM a TOP 09. Na více než jednu minutu se dostali ke slovu ještě mluvčí z SPD, stopáž promluv představitelů dalších stran už byla kratší.

Tabulka 50: Počet promluv zástupců stran, celková stopáž a průměrná délka promluvy

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
ČSSD	63	14 min 11 s	14 s	18	4 min 26 s	15	45 s	9 min 45 s	13 s
ANO	57	10 min 49 s	12 s	19	3 min 55 s	12	38 s	6 min 54 s	11 s
ODS	42	6 min 15 s	9 s	13	2 min 10 s	10	29 s	4 min 5 s	9 s
KDU-ČSL	36	5 min 18 s	9 s	11	1 min 40 s	9	25 s	3 min 53 s	9 s
KSČM	27	4 min 3 s	9 s	10	1 min 53 s	11	17 s	2 min 10 s	8 s
TOP 09	26	4 min 34 s	11 s	9	2 min 32 s	17	17 s	2 min 3 s	7 s
SPD	7	1 min 11 s	10 s	5	50 s	10	2 s	21 s	11 s
STAN	7	58 s	8 s	2	15 s	8	5 s	43 s	9 s
SPO	3	37 s	12 s	2	23 s	12	1 s	14 s	14 s
Zelení	2	29 s	15 s	1	13 s	13	1 s	16 s	16 s
Piráti	1	9 s	9 s	1	9 s	9			
Realisté	1	13 s	13 s				1 s	13 s	13 s

Mluvčími za jednotlivé kandidující subjekty většinou nebyli jejich volební lídři, ale jiné stranické osobnosti. Relativně největší podíl lídrů na všech promluvách zástupců strany vidíme u SPD (86 %), TOP 09 (50 %) a KDU-ČSL (33 %). Větší podíl vystoupení volebních lídrů na celkovém počtu promluv vidíme v příspěvcích, které explicitně tematizují volby do poslanecké sněmovny.

Tabulka 51: Přítomnost představitelů stran

	celek			volby do PS jsou tématem			volby do PS nejsou tématem		
	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů
ČSSD	63	10	53	18	4	14	45	6	6
ANO	57	13	44	19	7	12	38	6	6
ODS	42	5	37	13	4	9	29	1	1
KDU-ČSL	36	12	24	11	5	6	25	7	7
KSČM	27	7	20	10	5	5	17	2	2
TOP 09	26	13	13	9	5	4	17	8	8
SPD	7	6	1	5	5		2	1	1
STAN	7	1	6	2	1	1	5		
SPO	3		3	2		2	1		
Zelení	2	1	1	1	1		1		
Piráti	1	1		1	1				
Realisté	1		1				1		

V relevantních příspěvcích Událostí se ke slovu dostala široká škála externích mluvčích. Novináři z médií mimo Českou televizi nebo politici neřadí se ke kandidujícím politickým subjektům vystupovali relativně málo. Nejčastěji byli zastoupeni představitelé profesních, odvětvových či odborových svazů nebo reprezentanti státních institucí. Ke slovu se ale dostali i zástupci obcí a krajů, komerční sféry, kulturních církevních a neziskových organizací, právníci a představitelé justičních institucí, zástupci bezpečnostních složek a akademici. Přehled konkrétních osobností v jednotlivých rolích přináší následující tabulka.

Tabulka 52: Externí mluvčí v Událostech⁹

novináři z jiných médií	státní úředníci, představitelé státních institucí
Tomáš Hrnčíř, automobilový novinář	Martin Barták, bývalý náměstek ministryně obrany
Zdeněk Šámal, ředitel zpravodajství ČT	Filip Běhal, mluvčí ministerstva financí
	Martin Dvořák, velvyslanec ČR v Kuvajtu a Kataru
politici mimo kandidující subjekty	Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy ministerstva vnitra (3x)
Václav Klaus, bývalý prezident	Jaroslav Ibehej, mluvčí Národní centrály proti organizovanému zločinu
Vratislav Kulhánek, kandidát na prezidenta	Jan Juchelka, bývalý ředitel Fondu národního majetku
Jiří Šesták, místopředseda senátu (HOPB)	František Kotrba, mluvčí ministerstva průmyslu a obchodu
Miloš Zeman (2x)	Lenka Taie Kovaříková, bývalá náměstkyně ministerstva
	Ivana Krková, mluvčí Celního úřadu
zahraniční politici	Tomáš Kuchta, náměstek ministra obrany
Teele Jarvelillová, koordiatorka projektu e-Estonia	Andrea Matoušková, ředitelka Probační a mediační služby
Boris Johnson, britský ministr zahraničí	Viktor Mravčík, vedoucí Národního monitorovacího střediska pro závislosti
Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise	Ladislav Němec, náměstek ministra dopravy
Theresa May, britská premiérka	Tomáš Neřold, mluvčí ministerstva dopravy (2x)
Carles Puigdemont, předseda katalánské vlády	Tomáš Novotný, náměstek ministra průmyslu a obchodu (2x)
Juri Ratas, premiér Estonska	Jan Outlý, Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a hnutí (2x)
Mark Rutte, nizozemský premiér	Klára Pěkníková, mluvčí ministerstva vnitra (2x)
Soraya Saenzová de Santamaria, místopředsedkyně španělské vlády	Vlastimil Pícl, náměstek ministra školství
Donald Tusk - předseda Evropské rady	Josef Postránecký, náměstek ministra vnitra pro státní službu
zástupci oborových, profesních a odborových organizací	Roman Prymula, náměstek ministra zdravotnictví (2x)
David Bednář, mluvčí Sdružení pražských taxikářů	Jan Rýdl, mluvčí Ředitelství silnic a dálnic,
Vladimír Dlouhý, předseda Hospodářské komory ČR (2x)	Anna Schillerová, náměstkyně ministerstva financí
František Dobšík, předseda školských odborů	Eva Sychrová, koordinátorka voleb v Jihomoravském kraji
Zbyněk Frolík, místopředseda Svazu průmyslu a dopravy	Martin Švanda, mluvčí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR (2x)	Jindřich Vobořil, národní protidrogový koordinátor
Karel Havlíček, Asociace malých a středních podniků	Ondřej Závodský, náměstek ministra financí,
Lubomír Chudoba, prezident České lékárnické komory	Roman Žamboch, vedoucí tiskového oddělení poslanecké
Zorjan Jojko, předseda Sdružení ambulantních specialistů	Michal Žurovec, mluvčí ministerstva financí
Milan Kubek, předseda České lékařské komory	zástupci komerční sféry
František Lukl, předseda Svazu měst a obcí ČR	Rostislav Bečička, ředitel závodu, Otma
Josef Středula, šéf Českomoravské konfederace odborových svazů	Philippe Durand, manažer výroby, ALO Diamonds
Petr Šonka, předseda Sdružení praktických lékařů	Štěpán Flieger, výkonný ředitel fúzí a akvizic společnosti EY
Daniel Tarljovski, předseda Asociace koncesionářů v taxislužbě	Ondřej Chrt, ekonomický ředitel Bílinské Kyselky
Lukáš Váňa, mluvčí Svazu provozovatelů venkovní reklamy	Miroslava Jozová, mluvčí společnosti Uber (2x)
Rudolf Volejník, viceprezident SONS	Ludvík Korábečný, jednatel firmy vyrábějící vybavení volebních komisí
	Bernhard Maier, předseda představenstva automobilky Škoda

⁹ V relevantních příspěvcích Událostí byli rovněž často využíváni mluvčí typu vox populi. V příspěvcích týkajících se voleb vystupovali členové volebních komisí, voliči i jiní lidé podílející se na přípravě voleb. Ke slovu se dostali i řadoví zástupci profesních skupin, jichž se příspěvky týkaly. V příspěvcích referujících o protestech lékařů promlouvali praktičtí a ambulantní lékaři, zubaři a jiní zdravotníci. Zpravodajské pokrytí protestů taxikářů proti službě Uber doprovázela vystoupení řidičů taxislužby a podobně.

představitelé uměleckých, církevních a nezisk. org.	Vítězslav Obr, technický ředitel ECS
Denis Russell Davies, umělecký ředitel Filharmonie Brno	Tomáš Polach, jednatel, Motor Lučina
Dominik Duka, arcibiskup pražský	Tomáš Plucar, manažer staveb společnosti Jerex
Lukáš Franc, terapeut ze společnosti Podané ruce	Zbyněk Sirůček, technický ředitel Eldis Pardubice
Barbora Herdová, ředitelka Domu kultury v Orlové,	Michael Smelík, majitel firmy Liglass
Vladimír Kelnar, kancléř Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze	Josef Sláma, generální ředitel, Reinshaw
Jan Kozina, předseda správní rady společnosti Čistě nebe	Barak Trabelksi, společnost SuperCom
zástupci komunální sféry a krajských institucí	právníci, představitelé právních institucí
Josef Drápal, starosta obce Viničné Šumice	Rostislav Bajgar, státní zástupce (3x)
Tomáš Hudeček, bývalý primátor Prahy	Josef Bartončík, advokát
Miroslava Chlebounová, mluvčí Krajského úřadu	Lenka Bradáčová, Vrchní státní zastupitelství v Praze
Jan Kopal, mluvčí Magistrátu města Karlovy Vary	Eduard Bruna, advokát (3x)
Pavel Lochař, mluvčí Krajského úřadu Středočeského kraje	Pavel Bureš, PF UP Olomouc
Milan Novák, technicko-provozní náměstek Správy silnic	Tomáš Černý, státní zástupce
Vladimír Pecina, starosta Rabštejské Lhoty	Iva Fialová, soudkyně
Petr Pípal, starosta obce Dubí	Jiří Hřebejk, Katedra ústavního práva PF UK
Bohumil Taraba, Krajská správa a údržba silnic, provoz Kladno	Jan Kořán, státní zástupce
zástupci bezpečnostních složek	Veronika Křesťanová, soudkyně
Ludvík Cimburek, poradce Náčelníka generálního štábu AČR pro aktivní zálohy	Jan Kulhánek, mluvčí Krajského soudu v Hradci Králové
Petr Hromek, zástupce velitele vzdušných sil AČR	Balázs Lehoczki, mluvčí Soudního dvora Evropské unie
Michal Hůrka, velitel radiotechnického zabezpečení Letiště Pardubice	Ronald Němec, advokát
Martina Korandová, mluvčí Policie ČR, Plzeňský kraj	Ladislav Orosz, předseda slovenského ústavního soudu
Petr Kratochvíl, velitel skupiny radiolokačních prostředků	Pavol Poláček, obhájce slovenského Ústavu paměti národa
Jindřich Rybka, vedoucí dopravní policie Jihomoravského kraje	Tomáš Sokol, advokát
reprezentanti akademických institucí	Vojtěch Šimíček, soudce Ústavního soudu,
Mikuláš Bek, rektor MU a místopředseda České konference	Pavel Šturma, PF UK Praha
Tomáš Zima, rektor UK	Jiří Valdhaus, PF MU Brno
nezávislí odborníci	Jiří Wažik, soudce
Jiří Gavor, odborník na energetiku	Štěpánka Zenklová, mluvčí Městského státního zastupitelství v Praze
Kamil Gric, odborník na energetiku	ostatní mluvčí
Miroslav Mareš, expert na extremismus	Jiří Mika - organizátor petice za zmírnění protikuřáckého zákona
Miroslav Krutina, odborník na trestní právo	Jiří Novák, stenograf poslanecké sněmovny, pedagog
Martin Svatoš, mediátor	

3.2.1.1.2 Tematické rámce a jejich valence

Ve sledovaném období jsme ve 147 relevantních příspěvcích Událostí identifikovali celkem 334 konkrétních referencí o kandidujících politických subjektech (tematických rámců). Tyto rámce se nejčastěji týkaly dvou hlavních stran vládní koalice – ČSSD (20 %) a ANO (19 %). Nejméně desetina tematických rámců byla věnována ještě ODS (14 %), KDU-ČSL (13 %), KSČM (10 %) a TOP 09 (10 %). Podíl jednotek rámuujících obraz ostatních stran nepřesáhl 4 %. Tematické rámce využitě pro ČSSD a ANO byly ve větší míře zastoupeny v příspěvcích, které explicitně netematizovaly agendu voleb do poslanecké sněmovny, což souviselo s větší participací jejich představitelů na běžném chodu státu a jeho institucí. Jednotky rámuující obraz

stran SPD a České pirátské strany naopak vycházely především z příspěvků věnujících se tématu voleb.

Tabulka 53: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 334)

	celkem		volby do PS jsou tématem		volby do PS nejsou tématem	
	počet tematických rámců	v %	počet tematických rámců	v %	počet tematických rámců	v %
ČSSD	68	20 %	19	13%	49	26%
ANO 2011	63	19 %	23	16 %	40	21 %
ODS	47	14 %	19	13 %	28	15 %
KDU-ČSL	43	13 %	18	13 %	25	13 %
KSČM	35	10 %	17	12 %	18	9%
TOP 09	32	10 %	15	10 %	17	9 %
SPD	15	4 %	12	8 %	3	2 %
STAN	12	4 %	6	4 %	6	3 %
Piráti	7	2 %	7	5 %		
Zelení	6	2 %	5	3 %	1	1 %
SPO	2	1 %	1	1 %	1	1 %
REALISTÉ	1	0,3 %			1	1 %
ODA	1	0,3 %			1	1 %
Radostné Česko	1	0,3 %	1	1 %		
Volte Pravý Blok	1	0,3 %	1	1 %		
celkem	334	100 %	144	100 %	190	100%

Tematické rámce uplatněné v hlavní zpravodajské relaci ČT rámovaly obraz stran především prostřednictvím chování stran (59 %), zhruba stejně často optikou představitelů a kandidátů stran (22 %) a stranických programů (19 %). Typy rámců využitých pro jednotlivé strany se mírně liší, rozdíly ovšem nejsou nijak zásadní.

Tabulka 54: Zaměření tematických rámců podle jednotlivých stran (N = 334)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet tematických rámců
ČSSD	15 %	57 %	28 %	100 %	68
ANO 2011	13 %	59 %	29 %	100 %	63
ODS	21 %	55 %	23%	100 %	47
KDU-ČSL	21 %	70 %	9 %	100 %	43
KSČM	20 %	66 %	14 %	100 %	35
TOP 09	22 %	63 %	16 %	100 %	32
SPD	13 %	67 %	20 %	100 %	15
STAN	33 %	58 %	8 %	100 %	12
Piráti	29 %	43 %	29 %	100 %	7
Zelení	33 %	33 %	33 %	100 %	6
SPO		50 %	50 %	100 %	2

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet tematických rámců
REALISTÉ			100 %	100 %	1
ODA	100 %			100 %	1
Radostné Česko			100 %	100 %	1
Volte Pravý Blok			100 %	100 %	1
celkem	19 %	59 %	22 %	100 %	334

Tematické rámce využitě v hlavní zpravodajské relaci České televize k rámování obrazu politických stran měly v převážné většině případů neutrální hodnotící dimenzi (87 %). 7 % rámců neslo negativní valenci a 6 % valenci pozitivní. Rozdíly mezi jednotlivými politickými stranami nebyly ani v tomto případě nijak velké. Vyšší zastoupení rámců s pozitivním hodnocením u České pirátské strany a SPD souviselo s jejich dobrými výsledky v průzkumech preferencí ve sledovaném období. Strana SPO byla prezentována pouze s negativní valencí, šlo ovšem jen o dvě reference (kauza Liglass a kauza Lesní správy Lány).

Tabulka 55: Favorizace / defavorizace stran v tematických rámcích (N = 334)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem	počet tematických rámců
ČSSD	87 %	7 %	6 %	100 %	68
ANO 2011	81 %	10 %	10 %	100 %	63
ODS	83 %	6 %	11 %	100 %	47
KDU-ČSL	95 %	5 %		100 %	43
KSČM	94 %	6 %		100 %	35
TOP 09	88 %	6 %	6 %	100 %	32
SPD	87 %	13 %		100 %	15
STAN	92 %		8 %	100 %	12
Piráti	71 %	29 %		100 %	7
Zelení	83 %		17 %	100 %	6
SPO			100 %	100 %	2
REALISTÉ	100 %			100 %	1
ODA	100 %			100 %	1
Radostné Česko	100 %			100 %	1
Volte Pravý Blok	100 %			100 %	1
celkem	87 %	7 %	6 %	100 %	334

3.2.1.1.3 Analýza obsahové agendy tematických rámců

Následující tabulka shrnuje hlavní body obsahové agendy tematických rámců. Nejčastěji se týkaly prezentace výsledků předvolebních výzkumů (11 %), sporů spojených s podpisem memoranda o těžbě lithia (8 %), obecněji tématu voleb do poslanecké sněmovny (6 %) nebo diskuzí o změnách jednacího řádu sněmovny nebo způsobu voleb do senátu (5 %).

Tabulka 56: Struktura obsahové agendy - detailně (N = 334)

obsahová agenda referencí o stranách - detailně	počet	v %	obsahová agenda referencí o stranách - detailně	počet	v %
výsledky předvolebních průzkumů	36	11 %	stav a kroky policie, justice	5	2 %
spory související s těžbou lithia	27	8 %	zákon o regulaci střelných zbraní	5	2 %
téma voleb do PS 2017	20	6 %	spory finanční a celní správy s firmou FAU	4	1 %
změny jednacího řádu sněmovny, způsobu voleb do senátu	15	5 %	kauza Čapí hnízdo	4	1 %
výroky a jednání M. Zemana	14	4 %	budoucnost EU, evropská integrace, Brexit	4	1 %
EET, Účtenkovka	14	4 %	kauza bývalých poslanců ODS, Jany Nečasové	4	1 %
úroveň českého průmyslu, exportu	13	4 %	ekologie, ochrana životního prostředí	3	1 %
školství, rozpočty vysokých škol	12	4 %	problematika armády	3	1 %
zdravotnictví, odměňování lékařů a lékárníků	11	3 %	prezidentské volby	2	1 %
pracovní místa, nezaměstnanost, výše platů	11	3 %	spory o registr smluv	2	1 %
důchody, důchodový systém	11	3 %	zemědělství	2	1 %
tvorba rozpočtu pro příští rok	10	3 %	terorismus, kriminalita, bezpečnostní otázky	2	1 %
doprava, opravy a údržba silnic	10	3 %	sociální systém, sociální dávky	2	1 %
migrační krize, uprchlické kvóty	9	3 %	kauza Lesní správy Lány	2	1 %
čerpání evropských dotací	8	2 %	nesouhlas s politickým stylem A. Babiše	2	1 %
upoutávky na další pořady	7	2 %	trestné činy, soudní spory	2	1 %
komunální politika, regionální zprávy	7	2 %	soudní spory o údajné spolupráci A. Babiše s StB	1	0,3 %
sdílená ekonomika	7	2 %	kauza Opencard	1	0,3 %
energetika	7	2 %	kauza OKD	1	0,3 %
sociální bydlení	6	2 %	kauza Vlasty Parkanové	1	0,3 %
zrušení zákazu kouření	6	2 %	kauza firmy Liglass	1	0,3 %
změny služebního zákona	6	2 %	ostatní	9	3 %
zahraniční politika	5	2 %	celkem	334	100 %

Pro větší přehlednost a snazší analytické uchopení jsme výše prezentovanou strukturu obsahové agendy sloučili do několika širších kategorií. Vzájemnou vazbu obou úrovní obecnosti ukazuje následující schéma.

kategorizace obsahové agendy	detailní členění
ekonomika, průmysl	EET, Účtenkovka
	úroveň českého průmyslu, exportu
	pracovní místa, nezaměstnanost, výše platů
	doprava, opravy a údržba silnic
	tvorba rozpočtu pro příští rok
	čerpání evropských dotací
	sdílená ekonomika
	energetika
	zemědělství

kategorizace obsahové agendy	detailní členění
vnitropolitická agenda	spory související s těžbou lithia
	změny jednacího řádu sněmovny, způsobu voleb do výroky a jednání M. Zemana
	zrušení zákazu kouření
	změny služebního zákona
	prezidentské volby
	nesouhlas s politickým stylem A. Babiše
	spory o registr smluv
agenda voleb do PS 2017	výsledky předvolebních průzkumů
	téma voleb do PS 2017
veřejné služby, kvalita života	školství, rozpočty vysokých škol
	důchody, důchodový systém
	zdravotnictví, odměňování lékařů a lékárníků
	sociální bydlení
	ekologie, ochrana životního prostředí
	sociální systém, sociální dávky
kauzy politiků a politických stran	kauza Čapí hnízdo
	spory finanční a celní správy s firmou FAU
	kauza bývalých poslanců ODS, Jany Nečasové
	kauza Lesní správy Lány
	kauza Opencard
	kauza OKD
	kauza Vlasty Parkanové
	kauza firmy Liglass
	soudní spory o údajné spolupráci A. Babiše s StB
Evropská unie, zahraniční politika, migrační krize	migrační krize, uprchlické kvóty
	zahraniční politika
	budoucnost EU, evropská integrace, Brexit
bezpečnost, obrana, justice	stav a kroky policie, justice
	zákon o regulaci střelných zbraní
	problematika armády
	terorismus, kriminalita, bezpečnostní otázky
	trestné činy, soudní spory
ostatní	upoutávky na další pořady
	komunální politika, regionální zprávy
	ostatní

Pokud výše popsané detailní okruhy obsahové agendy jednotlivých referencí o stranách sloučíme do širších kategorií, dostanou se na první místo tematické rámce týkající se ekonomických otázek, průmyslu a hospodářství (25 %). Na druhém místě jsou to různá témata přítomná ve vnitropolitické agendě ve sledovaném období¹⁰ (22 %), rámce obsahově sycené explicitně tematikou voleb do poslanecké sněmovny (17 %) a dále témata související s veřejnými službami, sociálním státem a širěji pojatou kvalitou života¹¹ (14 %).

¹⁰ Především spory ohledně těžby lithia a diskuze o změnách jednacího řádu sněmovny a způsobu voleb do senátu.

¹¹ Zejména školství, důchodový systém a zdravotnictví.

Graf č. 8: Struktura obsahové agendy – kategorizovaná (N = 334)

Následující tabulka ukazuje, pomocí jakých interpretačních rámců byl ve vysílání Událostí konstruován mediální obraz kandidujících stran.

ČSSD:

- Nejčastěji jsou uplatňovány tematické rámce z kategorie vnitropolitické agendy, což v tomto případě znamená především spory o těžbu lithia.
- Při konstrukci mediálního obrazu strany byly nadprůměrně často využívány rámce týkající se Evropské unie, zahraniční politiky a migrační krize (ministr zahraničí, do jehož kompetence tyto oblasti spadají, byl volebním lídrem strany).

ANO 2011:

- Obraz strany byl nejčastěji vytvářen pomocí rámců z oblasti ekonomiky a průmyslu (podobně jako u řady jiných stran).
- Nadprůměrně často byly využity rámce z oblasti bezpečnosti, obrany a justice (ministři obrany a spravedlnosti patřili do hnutí ANO).
- Mediální obraz byl nadprůměrně často rámován i pomocí jednotek referujících o kauzách strany a jejích představitelů (zejména kauza Čapí hnízdo a podezření ze zneužití finanční a celní správy).

ODS:

- Rovněž obraz ODS byl nejčastěji rámován referencemi z oblasti průmyslu a ekonomiky.
- Oproti jiným stranám byly pro vytváření obrazu ODS častěji využity reference o kauzách strany a jejích politiků – šlo zejména o vyšetřování Jany Nagyové a tří poslanců ODS.

KDU-ČSL:

- Třetina jednotek využitých pro rámování obrazu strany spadala do kategorie ekonomiky a průmyslu. Šlo přitom o řadu dílčích témat z tohoto segmentu obsahové agendy: zemědělství, čerpání evropských dotací, EET, příprava rozpočet na příští rok a podobně.
- KDU-ČSL je jedním ze subjektů, o němž v Událostech nebylo referováno optikou kauz strany nebo jejích politiků.

KSČM:

- Distribuce interpretačních rámců využitých k rámování obrazu strany se příliš neliší od distribuce v celém souboru. Nejčastěji je o straně referováno v rámci sfér ekonomiky a průmyslu nebo v rámci vnitropolitické agendy (což v případě KSČM znamená především diskuze o těžbě lithia).
- KSČM byla vedle KDU-ČSL další významnější stranou, o níž nebylo referováno v kontextu kauz strany či jejích představitelů.

TOP 09:

- Obraz strany byl vytvářen nejčastěji v kontextu sféry ekonomiky a průmyslu, šlo především o kritiku vládních stran za jejich postup v oblasti tvorby státního rozpočtu, čerpání evropských dotací a EET.

SPD, STAN:

- V obou případech byly výrazně zastoupeny tematické rámce referující o straně optikou blížících se parlamentních voleb. Šlo zejména o prezentaci výsledků průzkumů, které pro obě strany udávaly hodnoty volebních preferencí a volebního potenciálu.

ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA:

- Mediální obraz strany byl vytvářen takřka výlučně v rámci volební agendy, a to především referováním o dobrých výsledcích strany v předvolebních průzkumech.

Tabulka 57: Obsahová agenda tematických rámců dle jednotlivých stran (N = 334)

strana	ekonomika, průmysl	vnitropolitická agenda	agenda voleb do PS 2017	veřejné služby, kvalita života, sociální stát	kauzy politiků a politických stran	Evropská unie, zahraniční politika, migrační krize	bezpečnost, obrana, justice	ostatní	celkem	počet tematických rámců
ČSSD	24 %	26 %	7 %	16 %	4 %	10 %	6 %	6 %	100 %	68
ANO 2011	25 %	21 %	10 %	14 %	11 %	2 %	10 %	8 %	100 %	63
ODS	28 %	17 %	13 %	15 %	11 %	4 %	6 %	6 %	100 %	47
KDU-ČSL	33 %	26 %	14 %	16 %		5 %	2 %	5 %	100 %	43
KSČM	23 %	23 %	17 %	14 %		6 %	6 %	11 %	100 %	35
TOP 09	31 %	19 %	19 %	13 %	6 %	6 %	3 %	3 %	100 %	32
SPD	13 %	27 %	47 %	7 %		7 %			100 %	15
STAN	8 %	25 %	33 %	8 %		8 %		17 %	100 %	12
Piráti	14 %		86 %						100 %	7
Zelení	17 %	17 %	67 %						100 %	6
SPO					100 %				100 %	2
REALISTÉ		100 %							100 %	1
ODA		100 %							100 %	1
Radostné Česko								100 %	100 %	1
Volte Pravý Blok								100 %	100 %	1
celkem	25 %	22 %	17 %	13 %	6 %	5 %	5 %	7 %	100 %	334

3.2.1.1.4 Kvalitativní analýza

Kvalitativní analýza ve vysílání Událostí ve sledovaném období odhalila několik dílčích pochybení, která uvádíme v pořadí vzestupně podle jejich závažnosti. V relaci vysílané 20. 10. 2017 byla chybně označena funkce předsedy Evropské rady Donalda Tuska – byl v titulku nazván předsedou Evropské komise. V Událostech z 19. 10. 2017 v reportáži o trestním stíhání některých představitelů Lesní správy Lány kvůli manipulaci s veřejnými zakázkami zmíněna osoba podnikatele a politika ODS Pavla Dlouhého, aniž by byla uspokojivě vysvětlena jeho role v celém případě¹².

Za relativně nejproblematictější považujeme nejednotnost v uvádění stranické příslušnosti u bývalých politiků, kteří jsou v současnosti trestně stíháni. Ve vysílání ze dne 17. 10. byla v reportáži o soudním jednání ve věci nákupu letounů CASA bývalá ministryně Vlasta Parkanová představována pouze jako „bývalá ministryně“ nebo „exministřyně“ a nebylo uvedeno její členství v TOP 09. Oproti tomu u obviněných bývalého primátora Prahy Bohuslava

¹² „Stíhaný šéf lánské lesní správy Balák dříve vedl firmu Lesy Hluboká. Tam s ním působil i tehdy vlivný člen jihočeské ODS Pavel Dlouhý.“

Svobody¹³ nebo bývalého poslance Ivana Fuksy¹⁴ stranická příslušnost uvedena byla. Protože informace o trestním stíhání představitele strany má potenciál tento subjekt v očích diváků defavorizovat, měla by ČT v uvádění stranických příslušností obviněných politiků postupovat ve všech případech stejně.

3.2.1.1.5 Shrnutí

Příspěvky relevantní z hlediska naší analýzy představovaly zhruba čtvrtinu celkové stopáže vysílání Událostí ve stanoveném období. Většinou se explicitně netýkaly voleb, ale tematizovaly jeden či více kandidujících subjektů. Ke slovu se v nich dostali mluvčí celkem dvanácti stran, nejčastěji ANO a ČSSD. Vystupovala zde i široká škála mluvčích z různých oblastí mimopolitické sféry.

Ve 147 analyzovaných příspěvcích jsme identifikovali celkem 334 jednotlivých referencí o celkem 15 stranách a hnutích – nejčastěji se týkaly opět ČSSD a ANO. Tyto tematické rámce měly v naprosté většině případů neutrální hodnotící dimenzi. Obsahovou agendu tematických rámců tvořila především témata týkající se ekonomiky a aktuální vnitropolitická témata, z nich především spory o těžbu lithia. Mediální obraz jednotlivých stran byl rámován akcentováním různých okruhů obsahové agendy. V případě ČSSD to například byla zahraniční politika a problematika Evropské unie nebo spory o těžbu lithia, u hnutí ANO témata obrany, bezpečnosti a justice nebo kauzy spojené s Andrejem Babišem.

Domníváme se, že hlavní zpravodajská relace České televize přes dílčí pochybení, identifikovaná kvalitativní analýzou, ve sledovaném období korektně zpracovala agendu voleb do poslanecké sněmovny a poskytla objektivní a vyváženou reprezentaci kandidujících subjektů s ohledem na jejich společenskou relevanci.

¹³ Vysílání z 28. 9. 2017.

¹⁴ Vysílání z 12. 10. 2017.

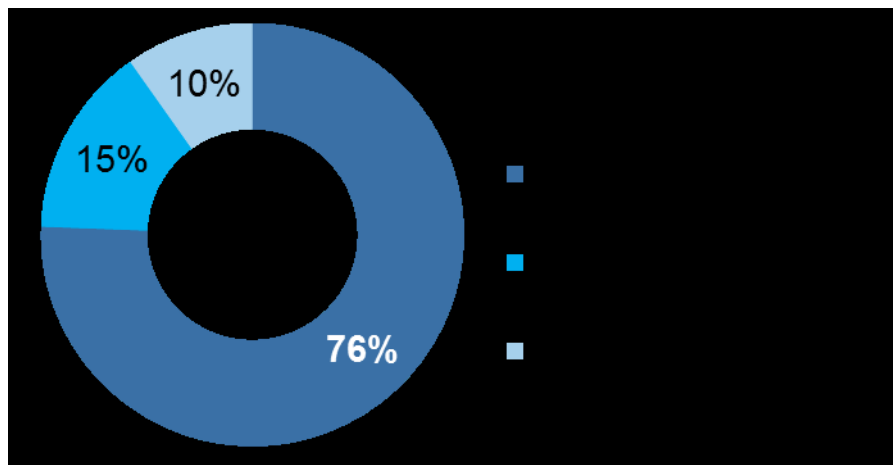
3.2.1.2 Události, komentáře – zpravodajská část

Události, komentáře je analyticko-zpravodajský pořad České televize, podrobně mapující aktuální politické, ekonomické a společenské trendy. Je vysílán každý všední den po 22. hodině na programu ČT24 se stopáží necelých 60 minut. V námi sledovaném období byl součástí většiny vysílání jeden nebo dva rozhovory s představiteli stran kandidujících do poslanecké sněmovny, stopáž jednoho rozhovoru se pohybovala okolo 11 minut. Délka analyticko-zpravodajské části pořadu pak byla úměrně zkrácena. Označením „Události, komentáře – zpravodajská část“ tedy pracovně označujeme tu část pořadu ve sledovaném období, která nebyla vyhrazena cyklu volebních rozhovorů, který je dále analyzován samostatně v kontextu diskusních pořadů ČT v pasáži 3.2.2.1. Dne 19. 10. 2017 byl pořad Události, komentáře nahrazen předvolební Superdebatou.

V 19 analyzovaných vysíláních pořadu Události komentáře jsme identifikovali 41 relevantních jednotek. Vzhledem k faktu, že pouze v pěti příspěvcích bylo konání voleb tematizováno alespoň formou zmínky, analyzujeme všechny příspěvky souhrnně (dalších 36 příspěvků se věnovalo kandidujícím subjektům nebo jejich představitelům).

Převažujícím žánrem relevantních příspěvků Událostí, komentářů byly kombinované příspěvky (76 %). 15 % příspěvků mělo formu rozhovoru a 10 % čtené zprávy.

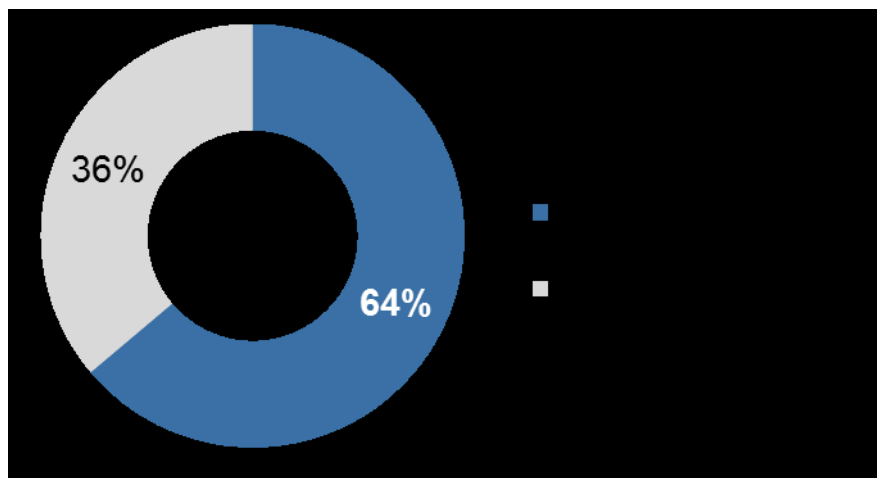
Graf č. 9: Typy příspěvků (N = 41)

3.2.1.2.1 Pozice volební agendy

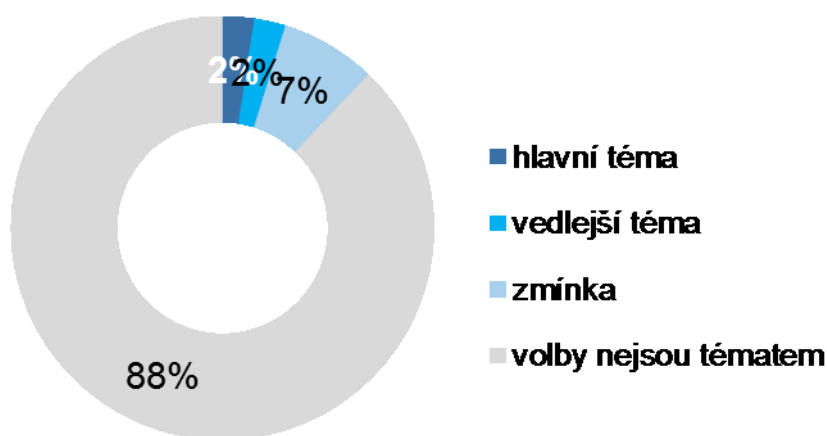
Podíl stopáže příspěvků tematizujících volební agendu na celkové stopáži příspěvků Událostí, komentářů ve stanoveném období byl vysoký, činil téměř dvě třetiny (64 %).

Graf č. 10: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období¹⁵

Podíl volební agendy na celkové stopáži pořadu je sice vysoký, nicméně samotné téma voleb do poslanecké sněmovny je v relevantních příspěvcích tematizováno pouze okrajově: ve 2 % příspěvků má status hlavního tématu, v dalších 2 % tématu vedlejšího a v 7 % má podobu zmínky. V 88 % příspěvků volby tématem nejsou.

Graf č. 11: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 41)

Nejvíce promluv s celkově nejdelší stopáží okolo jedné hodiny proslovili politici dvou hlavních vládních stran ČSSD a ANO. Zástupci ČSSD dostali nejvíce prostoru v příspěvcích, které se týkaly oblastí, za něž nesli odpovědnost nebo jimž se profesně věnovali – úhradová vyhláška ve zdravotnictví, stanovisko vlády k výrokům Miloše Zemana o Krymu, spory o těžbu lithia, dvojí kvalita potravin v EU¹⁶ nebo problematika migračních kvót. V případě hnutí ANO nešlo jen o témata, za něž nesli zástupci hnutí celostátní odpovědnost - mluvčí strany promlouvali na téma kauz Andreje Babiše, EET, protestů pražských taxikářů nebo těžby lithia. Relativně

¹⁵ Celkovou stopáž počítáme jako souhrn stopáže analyticko-zpravodajské části pořadů, tj. bez předvolebních rozhovorů.

¹⁶ Mluvčí byla europoslankyně za ČSSD Olga Sehnalová.

velký prostor dostali i mluvčí ODS, kteří v rámci svých specializací a odborných kompetencí v debatách často vystupovali jako oponenti vládních mluvčích¹⁷. Stopáž promluv politiků ostatních stran byla nižší, nepřesáhla 20 minut.

Tabulka 58: Počet promluv zástupců stran, celková stopáž a průměrná délka promluvy

	počet promluv	celková stopáž promluv	průměrná délka promluvy
ANO	24	49 min 9 s	2 min 3 s
ČSSD	24	1 h 9 min 50 s	2 min 55 s
ODS	12	48 min 38 s	4 min 3 s
TOP 09	11	20 min 35 s	1 min 52 s
KSČM	10	19 min 5 s	1 min 55 s
KDU-ČSL	10	15 min 20 s	1 min 32 s
SPD	3	26 s	9 s
STAN	3	10 min 11 s	3 min 24 s
Zelení	3	9 min 26 s	3 min 9 s
Piráti	2	2 min 54 s	1 min 27 s
Realisté	2	4 min 52 s	2 min 26 s
SPO	2	14 s	7 s
Svobodní	1	3 min 39 s	3 min 39 s
ODA	1	5 min 7 s	5 min 7 s

Mluvčími jednotlivých stran v převážné většině případů nebyli jejich lídři, ale jiné osobnosti. Větší zastoupení lídru pozorujeme u malých stran – SPD a Zelených.

Tabulka 59: Přítomnost představitelů stran

	počet promluv	počet vystoupení lídra	počet vystoupení ostatních představitelů
ANO	24	7	17
ČSSD	24	3	21
ODS	12	1	11
TOP 09	11	3	8
KDU-ČSL	10	4	6
KSČM	10	4	6
SPD	3	3	
STAN	3	1	2
Zelení	3	2	1
Piráti	2	1	1
Realisté	2		2
SPO	2		2
ODA	1		1
Svobodní	1		1

¹⁷ Bývalý ministr zahraničí Alexandr Vondra vystupoval v debatě o výročí Miloše Zemana, Jaroslav Kubera kritizoval protikuřácký zákon, Jan Skopec oponoval ministrovi financí v debatě o EET a podobně.

Ve 41 relevantních příspěvcích se objevila celá řada externích mluvčích. V rolích expertů to byli především státní úředníci a zástupci státních institucí, dále představitelé profesních a oborových asociací nebo zástupci komerčních subjektů. Objevily se i promluvy zahraničních politiků, novinářů mimo ČT a domácích politiků, kteří nepatřili ke kandidujícím subjektům.

Tabulka 60: Externí mluvčí v Událostech, komentářích¹⁸

novináři jiných médií	Vladimír Handl, katedra německých a rakouských studií, FSV UK
Jan Hřeňo, Auto motor a sport	Karel Havlíček, předseda představenstva Asociace malých a středních podniků
Daniel Kaiser, Echo24	Jan Hojgr, vedoucí výroby Moravskoslezských cukrovarů
Zuzana Kubátová, Seznam Zprávy	Radko Hokovský, ředitel think tanku Evropské hodnoty
Kateřina Šafaříková, Respekt	Aleš Chmelař, státní tajemník pro evropské záležitosti
	Zorjan Jojko, předseda Sdružení ambulantních specialistů
politici mimo kandidující subjekty	Miroslava Jozová, mluvčí společnosti Uber (3x)
David Kádner, poslanec (Úsvit)	Miroslav Koberna, ředitel pro programování a strategii, Potravinářská komora ČR
Jiří Šesták, senátor (HOPB)	František Kotrba, mluvčí ministerstva průmyslu a obchodu
Miloš Zeman, prezident ČR	Tomáš Klvaňa, publicista, Newyorská univerzita v Praze
	Kryštof Kruliš, analytik, Asociace pro mezinárodní otázky
zahraniční politici	Miroslav Krutina, odborník na trestní právo
Alexej Gončarenko, ukrajinský poslanec	Ondřej Malý, koordinátor digitální agendy ČR
Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise	Tomáš Neřold, mluvčí ministerstva dopravy
Pavlo Klimkin, ukrajinský ministr zahraničí	Ladislav Orosz, předseda senátu slovenského ústavního soudu
Emmanuel Macron, francouzský prezident	Jan Pivoňka, vědecký pracovník VŠCHT
Theresa Mayová, britská premiérka	Pavol Polášek, obhájce Ústavu paměti národa na Slovensku
Petro Porošenko, ukrajinský prezident	Jaroslav Povšík, předseda odborů KOVO, Škoda Auto
Paul Ryan, předseda Sněmovny reprezentantů, USA	Roman Prymula, náměstek ministra zdravotnictví
Donald Trump, prezident USA	Alena Schillerová, náměstkyně ministra financí pro daně
Donald Tusk, předseda Evropské rady (2x)	Petr Šonka, předseda Sdružení praktických lékařů v ČR
	Kamil Švec, politolog, FSV UK
experti	Štěpánka Zenklová, mluvčí Městského státního zastupitelství v Praze
David Bednář, mluvčí sdružení pražských taxikářů (2x)	ostatní mluvčí
Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR (2x)	Pavel Černý, iniciátor petice proti regulaci zbraní
Libor Dupal, ředitel Svazu českých spotřebitelů	Jiří Míka, organizátor petice proti zákazu kouření
Filip Dvořák, Hospodářská komora ČR	Miroslava Neradová, spoluautorka petice proti zákazu kouření
Tove Ernstová, mluvčí Evropské komise pro migraci	

¹⁸ V relevantních příspěvcích Událostí, komentářů byli podobně jako v Událostech často využíváni mluvčí z profesních kategorií, jichž se příspěvek týkal (lékaři, lékárníci, zemědělci, taxikáři).

3.2.1.2.2 Tematické rámce a jejich valence

Ve 41 relevantních příspěvcích Událostí komentářů bylo obsaženo 120 konkrétních referencí o jednotlivých kandidujících subjektech (tematických rámců). Týkaly se celkem 14 stran a hnutí, největší podíl z nich byl navázán na hnutí ANO (24 %), ČSSD (20 %) a ODS (15 %).

Tabulka 61: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 120)

strana	počet	v %
ANO 2011	29	24 %
ČSSD	24	20 %
ODS	18	15 %
KDU-ČSL	11	9 %
TOP 09	11	9 %
KSČM	9	8 %
SPD	3	3 %
STAN	3	3 %
Zelení	3	3 %
Piráti	2	2 %
REALISTÉ	2	2 %
SPO	2	2 %
ODA	2	2 %
Svobodní	1	1 %
celkem	120	100 %

Téměř polovina tematických rámců se týkala chování stran a jejich kroků (48 %), necelá třetina mediální obraz stran rámovala prostřednictvím představitelů a kandidátů strany (32 %) a pětina pomocí stranických programů. Tematické rámce týkající se chování stran byly využity především u ČSSD a KSČM (shodně 67 %). Jednalo se o příspěvky tematizující kroky a vyjádření politiků těchto stran v různých kontextech, zejména v souvislosti se spory o těžbu lithia a v zahraničně-politických otázkách. Distribuce rámců referujících o představitelích a kandidátech stran se mezi jednotlivými subjekty výrazně nelišila. Rámování pomocí stranických programů bylo relativně nejčastější u TOP 09 (36 %) – jednalo se hlavně o postoje strany k budoucnosti EU a ke sdílené ekonomice.

Tabulka 62: Zaměření tematických rámců podle jednotlivých stran (N = 120)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet tematických rámců
ANO 2011	28 %	41 %	31 %	100 %	29
ČSSD	13 %	67 %	21 %	100 %	24
ODS	22 %	39 %	39 %	100 %	18
KDU-ČSL	9 %	55 %	36 %	100 %	11
TOP 09	36 %	27 %	36 %	100 %	11
KSČM	11 %	67 %	22 %	100 %	9

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet tematických rámců
SPD		67 %	33 %	100 %	3
STAN	33 %		67 %	100 %	3
Zelení	33 %	33 %	33 %	100 %	3
ODA		50 %	50 %	100 %	2
Piráti		50 %	50 %	100 %	2
REALISTÉ	50 %		50 %	100 %	2
SPO		100 %		100 %	2
Svobodní		100 %		100 %	1
celkem	20 %	48 %	32 %	100 %	120

Naprostá většina využitých tematických rámců měla neutrální hodnotící vyznění (94 %). Favorizaci kandidujících subjektů jsme v Událostech, komentářích nezaznamenali, defavorizace se vyskytla v několika jednotlivých případech a týkala se nejčastěji hnutí ANO¹⁹.

Tabulka 63: Favorizace / defavorizace stran v tematických rámcích (N = 120)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem	v %
ANO 2011	90 %		10 %	100 %	29
ODS	100 %			100 %	24
ODA	100 %			100 %	18
ČSSD	96 %		4 %	100 %	11
TOP 09	100 %			100 %	11
KDU-ČSL	91 %		9 %	100 %	9
SPD	100 %			100 %	3
STAN	100 %			100 %	3
Zelení	100 %			100 %	3
KSČM	100 %			100 %	2
Piráti	100 %			100 %	2
REALISTÉ	100 %			100 %	2
SPO			100 %	100 %	2
Svobodní	100 %		0 %	100 %	1
celkem	94 %	0 %	6 %	100 %	120

3.2.1.2.3 Analýza obsahové agendy tematických rámců

Třemi nejčastějšími okruhy obsahové agendy referencí o kandidujících subjektech byly spory ohledně těžby lithia (16 %), problematika EU a její budoucnosti (11 %) a otázky sdílené ekonomiky (8 %).

¹⁹ Obsahovou agendou těchto tří tematických rámců byla kauza Čapí hnízdo, ukončení spolupráce europoslance Teličky se stranou a kritická reflexe způsobu, jakým ANO využívá problematiku těžby lithia v předvolebním boji.

Tabulka 64: Struktura obsahové agendy - detailně (N = 120)

obsahová agenda referencí o stranách - detailně	počet	v %
spory související s těžbou lithia	19	16 %
situace v EU, budoucnost EU	13	11 %
téma voleb do PS 2017	10	8 %
sdílená ekonomika	9	8 %
zahraniční politika	7	6 %
výroky a jednání M. Zemana	7	6 %
EET, Účtenkovka	7	6 %
zákon o zákazu kouření	6	5 %
situace v justici	6	5 %
zákon o regulaci střelných zbraní	6	5 %
budoucnost výroby aut v ČR	4	3 %
situace v hnutí ANO, šance na sestavení vlády	4	3 %
kauza firmy Liglass	3	3 %
migrační krize, kvóty	3	3 %
dvojitá kvalita potravin v EU	2	2 %
protesty pražských taxikářů	2	2 %
situace ve zdravotnictví	2	2 %
sporné kroky finanční správy	2	2 %
prezidentské volby	2	2 %
tvorba rozpočtu na příští rok	2	2 %
kauza Čapí hnízdo	2	2 %
soudní spory o údajné spolupráci A. Babiše s StB	1	1 %
zemědělství	1	1 %
celkem	120	100 %

Pro větší přehlednost a snazší analytické uchopení jsme výše prezentovanou strukturu obsahové agendy sloučili do několika širších kategorií. Vzájemnou vazbu obou úrovní obecnosti ukazuje následující schéma.

kategorizace obsahové agendy	detailní členění
vnitropolitická agenda	spory související s těžbou lithia
	výroky a jednání M. Zemana
	zákon o zákazu kouření
	zákon o regulaci střelných zbraní
	situace v hnutí ANO, šance na sestavení vlády
	protesty pražských taxikářů
	prezidentské volby
EU, zahraniční politika, migrační krize	situace v EU, budoucnost EU
	zahraniční politika
	migrační krize, kvóty
	dvojitá kvalita potravin v EU
ekonomika	sdílená ekonomika

kategorizace obsahové agendy	detailní členění
	EET, Účtenkovka
	budoucnost výroby aut v ČR
	tvorba rozpočtu na příští rok
	zemědělství
kauzy politiků a politických stran	kauza Čapí hnízdo
	kauza firmy Liglass
	sporné kroky finanční správy
	soudní spory o údajné spolupráci A. Babiše s StB
situace ve zdravotnictví, v justici	situace v justici
	situace ve zdravotnictví
agenda voleb do PS 2017	téma voleb do PS 2017

Pokud jednotlivá témata obsahové agendy tematických rámců sloučíme do širších kategorií, umístí se na první pozici vnitropolitická agenda, syčená především spory o těžbu lithia (38 %). Následuje problematika EU, zahraniční politiky a migrační krize (21 %) a ekonomická témata (19 %).

Graf č. 12: Struktura obsahové agendy – kategorizovaná (N = 120)

Následující tabulka ukazuje, jaké okruhy obsahové agendy byly v pořadí Události, komentáře přednostně využívány k rámování obrazu jednotlivých politických stran. V případě hnutí ANO to byla nadprůměrně často témata z aktuální politické agendy (především spory o těžbu lithia) a kauzy Andreje Babiše. Obraz ČSSD byl častěji než u jiných subjektů rámován optikou zahraniční a evropské politiky a situace v resortech zdravotnictví a justice. Při reprezentaci ODS byly nadprůměrně často využívány rámce z ekonomické oblasti (zejména kritika EET), u KDU-ČSL z aktuální domácí agendy (těžba lithia a reakce na slova a činy prezidenta Zemana). Obraz TOP 09 byl nadprůměrně často rámován rovněž ekonomickými tématy (zejména z oblasti sdílené ekonomiky) a také agendou zahraniční politiky a Evropské unie.

Tabulka 65: Obsahová agenda tematických rámců dle jednotlivých stran (N = 120)

	vnitropolitická agenda	EU, zahraniční politika, migrační krize	ekonomika	agenda voleb do PS 2017	kauzy politiků a politických stran	situace ve zdravotnictví, v justici	celkem	počet tematických rámců
ANO 2011	45 %	14 %	17 %	3 %	14 %	7 %	100 %	29
ČSSD	29 %	33 %	13 %	4 %	8 %	13 %	100 %	24
ODS	33 %	28 %	28 %	6 %		6 %	100 %	18
KDU-ČSL	64 %	9 %	18 %	9 %			100 %	11
TOP 09	27 %	27 %	27 %	9 %			100 %	11
KSČM	56 %	11 %	22 %	11 %			100 %	9
SPD	67 %			33 %			100 %	3
STAN		33 %		33 %		33 %	100 %	3
Zelení	33 %		33 %	33 %			100 %	3
ODA	50 %		50 %				100 %	2
Piráti			50 %	50 %			100 %	2
REALISTÉ	50 %	50 %					100 %	2
SPO					100 %		100 %	2
Svobodní		100 %					100 %	1
celkem	38 %	21 %	19 %	8 %	7 %	7 %	100 %	120

3.2.1.2.4 Kvalitativní analýza

Kvalitativní analýza identifikovala v pořadí Události komentáře několik méně závažných pochybení moderátorů. Ve dvou případech šlo o kladení sugestivních otázek. Senátor Miloš Vystrčil z ODS v debatě o regulaci střelných zbraní obdržel dotaz, který sám následně označil za „návodný“: „*Pane senátore, vy jste v čele, skutečně je zapotřebí, aby mezi lidmi bylo více zbraní, anebo naopak aby se prostě omezoval počet zbraní? Je zapotřebí mít zásobník u krátké zbraně na víc než 20 nábojů, vystřílet najednou víc než 20 nábojů? Je to nezbytné?*“²⁰ Poslanec Pavel Šrámek z hnutí ANO zase obdržel dotaz, který za sugestivní označil i sám moderátor: „*Pane Šrámku, souhlasíte s tím, že program [jednorázových migračních kvót] skončil úspěchem, jak to tvrdí Evropská komise, a já vím, že to je taková nahrávka smeč, tady v Česku by toto skoro nikdo nepodepsal, ale paní Jourová, kandidující v evropských volbách za vaše hnutí, sedí v Evropské komisi.*“²¹

²⁰ Vysílání z 6. 10. 2017, čas 22:13.

²¹ Vysílání z 26. 9. 2017, čas 22:18.

Zaznamenali jsme rovněž případ defavorizace strany ČSSD v souvislosti se spory o těžbě lithia, kdy moderátor vyhrotil formulaci otázky na důvod podepsání memoranda o těžbě: „Proč proboha jste podepisovali memorandum několik týdnů před volbami?“²²

3.2.1.2.5 Shrnutí

V pořadu Události, komentáře byla ve sledovaném období volební agenda silně zastoupena, samotné konání voleb bylo ovšem tematizováno relativně málo, relevantní příspěvky se zaměřovaly na jednotlivé kandidující subjekty a jejich představitele. V pořadu se dostali ke slovu mluvčí celkem 14 kandidujících stran, nejvíce prostoru získali představitelé ČSSD, ANO a ODS. Ve 41 relevantních příspěvcích se vyskytlo celkem 120 referencí o kandidujících stranách, opět především o ANO, ČSSD a ODS. Mediální obraz jednotlivých stran byl rámován převážně optikou chování stran a jejich konkrétních kroků. Reference o stranách měly až na několik výjimek neutrální hodnotící vyznění. Z hlediska obsahové agendy v referencích o jednotlivých stranách převažovala témata z aktuální vnitropolitické agendy, evropská a zahraniční politika a ekonomická témata.

Za částečné narušení vyvážené prezentace kandidujících subjektů pokládáme podíl stopáže, které se v pořadu dostalo mluvčím z ODS na úkor ostatních opozičních stran. Velký prostor poskytnutý politikům vládních stran pokládáme za logický, neboť jsou nositeli vládní agendy. Domníváme se však, že jako ideoví oponenti diskutujících, kteří jsou součástí výkonné moci, by mohli být vedle politiků ODS častěji využíváni i představitelé jiných opozičních stran.

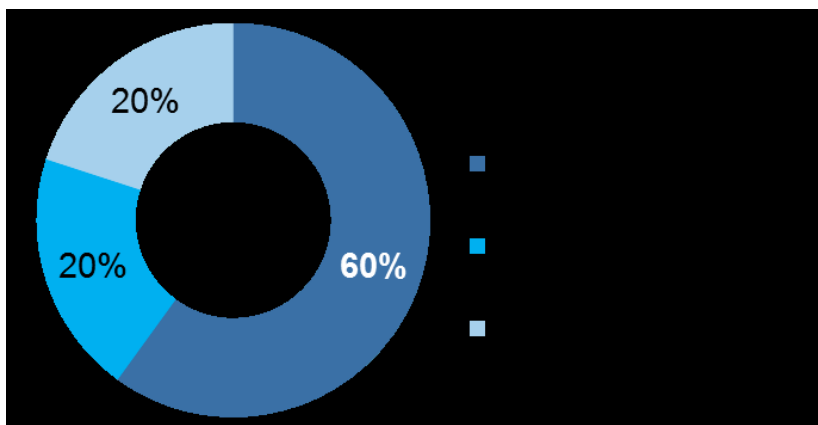
3.2.1.3 90' ČT24

Pořad 90' ČT24 je živě vysílaný publicisticko–zpravodajský blok s interaktivními prvky, v němž se moderátor spolu s hosty zabývá aktuálními tématy. Diváci mohou do vysílání vstupovat přes webové stránky ČT nebo sociální sítě. Pořad je vysílán každý všední den po 20. hodině na stanici ČT24 se stopáží necelých 90 minut. Ve sledovaném období byl v řadě případů nahrazen předvolebními debatami.

Zabývali jsme se sedmi vybranými vysíláními pořadu 90' ČT24. V šesti z nich byly identifikovány příspěvky relevantní z hlediska naší analýzy (vysílání z 10. 10. 2017 bylo věnováno problematice Katalánska). Celkem do zpracování vstoupilo 20 příspěvků. Vzhledem k popsanému charakteru tohoto pořadu (či spíše bloku) se mezi relevantními příspěvky objevilo více žánrů. Nejčastěji to byly kombinované příspěvky (60 %), následovaly stejně často zastoupené čtené zprávy (20 %) a reportáže (20 %).

²² Vysílání z 16. 10. 2017, čas 22:14.

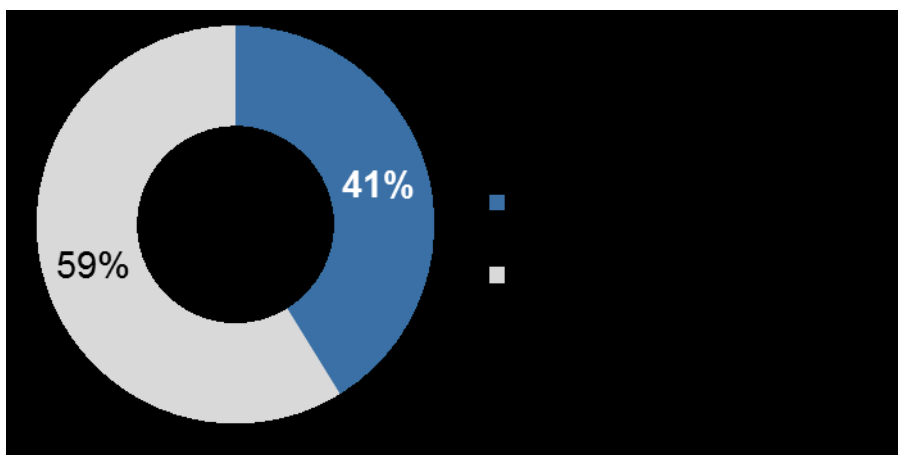
Graf č. 13: Typy příspěvků (N = 20)

3.2.1.3.1 Pozice volební agendy

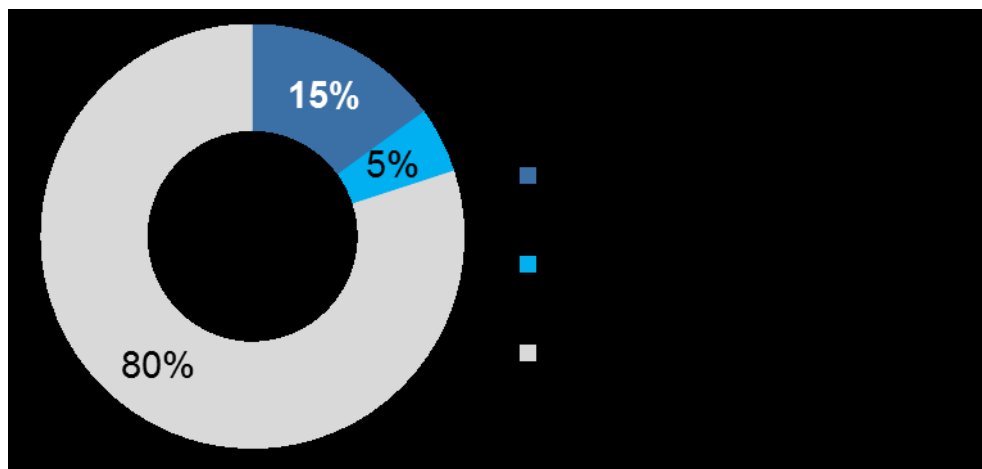
Podíl stopáže relevantních příspěvků na celkové stopáži pořadu ve sledovaném období činí přibližně 41 %.

Graf č. 14: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období

Problematice voleb do poslanecké sněmovny se věnovaly čtyři příspěvky (20 % z celkového počtu analyzovaných jednotek), a to ve třech případech jako hlavnímu tématu a v jednom případě jako tématu vedlejšímu. Zbýlých 80 % jednotek volby netematizovalo, věnovaly se kandidujícím stranám a jejich představitelům. Strukturu volební agendy v analyzovaných příspěvcích shrnuje následující graf.

Graf č. 15: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 20)

3.2.1.3.2 Reprezentace kandidujících subjektů

V uvedených 20 příspěvcích se vyskytlo 39 konkrétních referencí o nějaké politické straně (tematických rámců). Tyto rámce nebyly v příspěvcích distribuovány rovnoměrně, 41 % z nich bylo koncentrováno do tří příspěvků, v nichž se zástupci více stran vyjadřovali k politickým či společenským tématům²³. Nejčastěji se tyto reference týkaly hnutí ANO (26 %) a ČSSD (21 %). Vzhledem k tomu že šlo o dvě největší vládní strany, nejde o nijak překvapivý výsledek.

Tabulka 66: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 39)

	počet	v %
ANO 2011	10	26 %
ČSSD	8	21 %
ODS	5	13 %
KDU-ČSL	4	10 %
TOP 09	4	10 %
KSČM	3	8 %
STAN	2	5 %
Strana zelených	2	5 %
Strana Práv Občanů	1	3 %
celkem	39	100

Převážná většina tematických rámců se týkala chování a konkrétních kroků stran (74 %). Sedm jednotek (15 %) tematizovalo osobnosti představitelů a kandidátů stran, především osobu lídra hnutí ANO Andreje Babiše. Čtyři tematické rámce se zabývaly programy stran (10 %).

²³ Těmito tématy byly omezení gamblingu, petice požadující zmírnění protikuřáckého zákona a názory prezidenta Zemana na anexi Krymu.

Vyskytovaly se v příspěvku, v němž zástupci politických subjektů artikulovali své postoje k legislativě upravující držení zbraní.

Tabulka 67: Tematické rámce dle jednotlivých stran (N = 39)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet rámců
ANO 2011		70 %	30 %	100 %	10
ČSSD	13 %	75 %	13 %	100 %	8
ODS	20 %	60 %	20 %	100 %	5
KDU-ČSL		100 %		100 %	4
TOP 09	25 %	50 %	25 %	100 %	4
KSČM		100 %		100 %	3
STAN		100 %		100 %	2
Strana zelených	50 %	50 %		100 %	2
Strana Práv Občanů		100 %		100 %	1
celkem	10 %	74 %	15 %	100 %	39

S výjimkou dvou tematických rámců, týkajících se hnutí ANO a nesoucích negativní valenci, neměly analyzované jednotky pozitivní nebo negativní hodnotící vyznění. Rámce defavorizující hnutí ANO se týkaly jednak demonstrace proti politice Miloše Zemana a Andreje Babiše, která se 17. října konala v Praze, jednak rozhodnutí slovenského ústavního soudu, který zrušil předchozí rozsudky nižších slovenských soudů o neoprávněnosti zápisu Andreje Babiše do svazků StB.

Tabulka 68: Valence tematických rámců vůči jednotlivým stranám (N = 39)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem	počet rámců
ANO 2011	80 %		20 %	100 %	10
ODS	100 %			100 %	5
KSČM	100 %			100 %	3
ČSSD	100 %			100 %	8
KDU-ČSL	100 %			100 %	4
TOP 09	100 %			100 %	4
STAN	100 %			100 %	2
Strana zelených	100 %			100 %	2
Strana Práv Občanů	100 %			100 %	1
celkem	95 %	0 %	5 %	100 %	39

3.2.1.3.3 Shrnutí

Distribuce tematických rámců mezi jednotlivými subjekty koresponduje s jejich významem na politické scéně a mírou zodpovědnosti, kterou za výkon státní správy nesou. Defavorizace hnutí ANO vychází z informování o reálně existujících událostech v politickém a společenském

životě a její rozsah navíc není takový, aby nám umožnila učinit závěr o neobjektivitě či nevyváženosti tohoto pořadu vůči hnutí ANO ve sledovaném období.

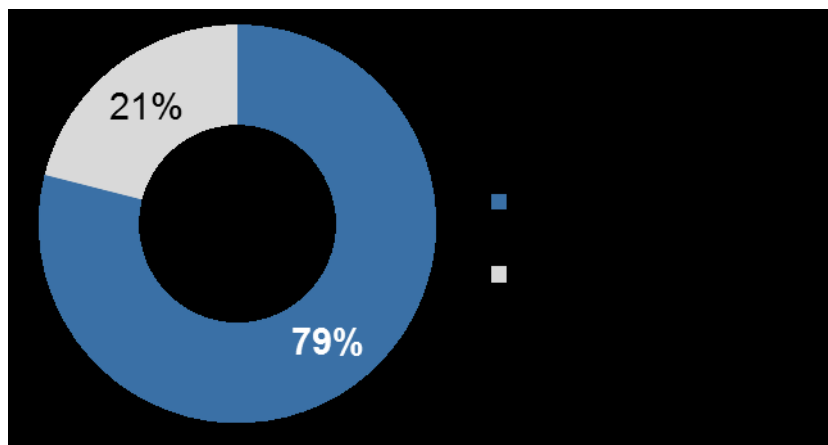
3.2.1.4 Interview ČT24

Pořad Interview ČT24 je profilovým rozhovorem moderátora či moderátorky s jedním hostem. Pořad je vysílán každý všední den po 18:30 na stanici ČT24, jeho stopáž se pohybuje okolo 27 minut.

3.2.1.4.1 Pozice volební agendy

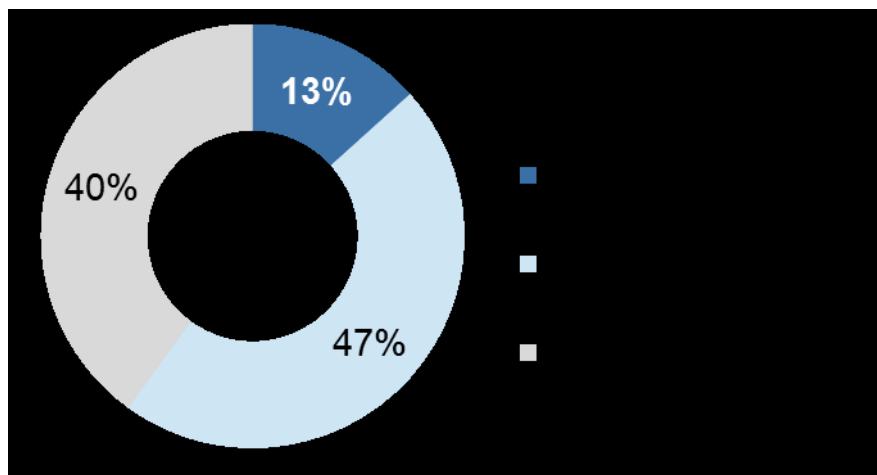
Ve sledovaném období bylo vysíláno celkem 19 relací tohoto diskuzního pořadu, 15 z nich bylo relevantních z hlediska naší analýzy, což znamená, že se buď zabývaly tématem voleb do poslanecké sněmovny v roce 2017, nebo se věnovaly některému z kandidujících subjektů či jejich představitelům. Vzhledem k formátu tohoto pořadu představovalo každé vysílání jeden příspěvek. Podíl stopáže relevantních příspěvků na celkové stopáži vysílání pořadu činil 79 %. Relativně vysoké zastoupení relevantních příspěvků ale neznamená, že by se pořad na volební agendu zaměřoval. Hosté pořadu se prizmatem své profese či odbornosti vyjadřovali k aktuálnímu dění a v rámci těchto primárně mimopolitických výpovědí se zmínili i o blížících se volbách nebo o konkrétním politikovi či straně.

Graf č. 16: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období

Čtyři příspěvky se zabývaly tématem voleb bez reference ke konkrétním politickým stranám. Většinou šlo pouze o dílčí zmínku na toto téma v kontextu jiné agendy (předvolební sliby o stavbě dálnic, protievropské nálady v ČR a téma totalitní minulosti země). Šest příspěvků v nejrůznějších kontextech tematizovalo jednu či více kandidujících stran nebo jejich představitelů, nezabývaly se ovšem sněmovními volbami. Pět příspěvků se věnovalo jak kandidujícím subjektům, tak i sněmovním volbám.

Graf č. 17: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 15)

Následující tabulka přináší přehled hostů, kteří v jednotlivých vysíláních pořadu ve sledovaném období promlouvali.

Tabulka 69: Hosté v jednotlivých vysíláních pořadu

datum vysílání	hosté
22. 9. 2017	Daniela Zemanová, prezidentka Soudcovské unie ČR
25. 9. 2017	Lída Rakušanová, novinářka
26. 9. 2017	Alena Schillerová, náměstkyně ministra financí
27. 9. 2017	Petr Havlíček, výživový specialista a František Havlát, odborník na zemědělství a venkov
3. 10. 2017	Ondřej Matějka, náměstek ředitele ÚSTR
4. 10. 2017	Tomáš Zima, rektor Univerzity Karlovy
5. 10. 2017	Karel Havlíček, předseda představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků
6. 10. 2017	Dita Charanzová, poslankyně Evropského parlamentu za ANO
9. 10. 2017	Radek Špicar, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy
10. 10. 2017	Adam Michnik, polský historik a novinář
11. 10. 2017	Michal Mejstřík, ekonom
12. 10. 2017	Bedřich Moldan, ekolog a bývalý ministr ŽP
17. 10. 2017	Tomáš Cikrt, šéfredaktor Zdravotnického deníku
18. 10. 2017	Petr Nováček, komentátor ČRo
20. 10. 2017	Jan Kuklík, děkan Právnické fakulty UK

3.2.1.4.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Tematické rámce, tedy reference o konkrétních politických stranách či jejich představitelích doprovázené hodnocením, byly v tomto případě vytvořeny z rozhovorů se stopáží okolo 27 minut. Tematické rámce tedy reflektují jednotlivé pasáže z obsahové agendy rozhovoru spojené s některou z kandidujících politických stran. Nejvíce tematických rámců bylo nepřekvapivě navázáno na dvě největší strany vládní koalice – ANO a ČSSD.

Tabulka 70: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 38)

	počet	v %
ANO 2011	15	39 %
ČSSD	12	32 %
KDU-ČSL	4	11 %
ODS	3	8 %
TOP 09	3	8 %
SPD	1	3 %
celkem	38	100 %

Dvě třetiny tematických rámců se týkaly představitelů a kandidátů stran. Hosté pořadu, většinou odborníci v některé z oblastí společenského života, se vyjadřovali ze svého úhlu pohledu k vlivu politiky na jejich obor činnosti a tento vliv personifikovali do osoby konkrétního politika, nejčastěji současného nebo bývalého resortního ministra.²⁴ U hnutí ANO a ČSSD, jimž byl věnován relativně větší počet tematických rámců, jejich distribuce odpovídala celkovému průměru. U ostatních stran je počet jednotek natolik malý, že z jejich rozložení nelze učinit validní závěry.

Tabulka 71: Tematické rámce dle jednotlivých stran (N = 38)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem	počet rámců
ANO 2011		33 %	67 %	100 %	15
ČSSD		33 %	67 %	100 %	12
KDU-ČSL			100 %	100 %	4
ODS		100 %		100 %	3
TOP 09			100 %	100 %	3
SPD		100 %		100 %	1
celkem	0 %	34 %	66 %	100 %	38

Z hlediska hodnotícího zaměření tematických rámců je patrné, že hosté pořadu Interview ČT24 dosti často své výroky o politických stranách a jejich představitelích doprovázeli hodnotícími stanovisky. Bez valence byla mírně nadpoloviční většina tematických rámců (53 %), 26 % bylo defavorizujících a 21 % favorizujících. Favorizaci zaznamenáváme především u hnutí ANO: 40 % jednotek vztažených k tomuto subjektu neslo pozitivní valenci. Polovina z těchto šesti tematických rámců s pozitivní valencí vycházela z rozhovoru s komentátorem Českého rozhlasu Petrem Nováčkem, který analytickou optikou hovořil o politických schopnostech Andreje Babiše a loajalitě voličského jádra jeho strany. V případě sociální demokracie převládaly tematické rámce bez hodnotící valence (75 %). U ostatních stran byl počet relevantních tematických rámců natolik nízký, že výsledky nelze adekvátně interpretovat.

²⁴ Prezidentka Soudcovské unie Daniela Zemanová se tak například vyjadřovala k činnosti ministra spravedlnosti Roberta Pelikána a bývalé ministryně téhož resortu Heleny Válkové, rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima hovořil o místopředsedovi vlády pro vědu a výzkum Pavlu Bělobrádkovi a podobně.

Tabulka 72: Valence tematických rámců vůči jednotlivým stranám (N = 38)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem	počet rámců
ANO 2011	40 %	40 %	20 %	100 %	15
ČSSD	75 %		25 %	100 %	12
KDU-ČSL	25 %	50 %	25 %	100 %	4
ODS	33 %		67 %	100 %	3
TOP 09	100 %			100 %	3
SPD			100 %	100 %	1
celkem	53 %	21 %	26 %	100 %	38

3.2.1.4.3 Shrnutí

V jednotlivých vysíláních pořadu Interview ČT24 byla relativně často tematizována volební agenda, jednalo se ovšem spíše o její začlenění do kontextu primárně mimopolitických výpovědí. Poměrně častá byla hodnotící stanoviska mluvčích k představitelům politických stran, především současným či bývalým ministrům z resortů, v nichž je mluvčí profesně aktivní. Výraznější zastoupení referencí o hnutí ANO a ČSSD pokládáme za odpovídající jejich významu na politické scéně ve sledovaném období a ani distribuce rámců s pozitivní a negativní valencí nenasvědčuje narušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům.

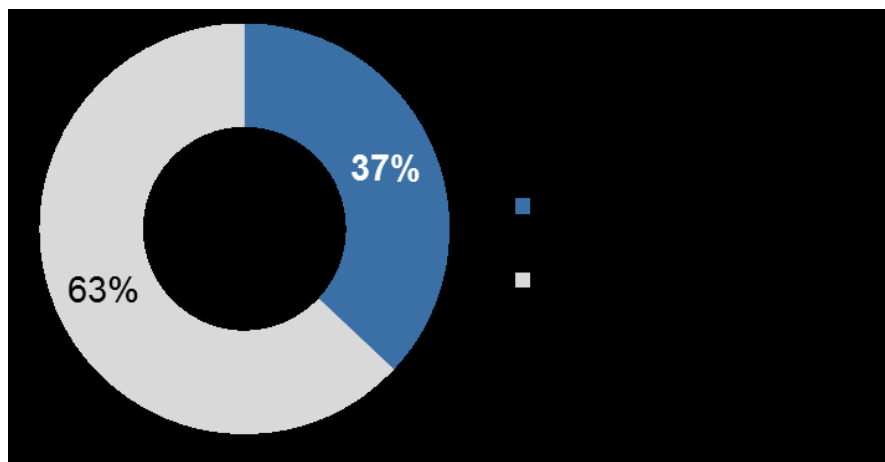
3.2.1.5 Reportéři ČT

Pořad Reportéři ČT obsahuje investigativní reportáže a zabývá se politickými, společenskými a ekonomickými kauzami. V jednotlivých dílech se objevují 2 – 3 reportáže. Pořad je vysílán s týdenní periodicitou v pondělí ve 21:40 na ČT 1, stopáž jednotlivých relací se pohybuje okolo 40 minut.

3.2.1.5.1 Pozice volební agendy

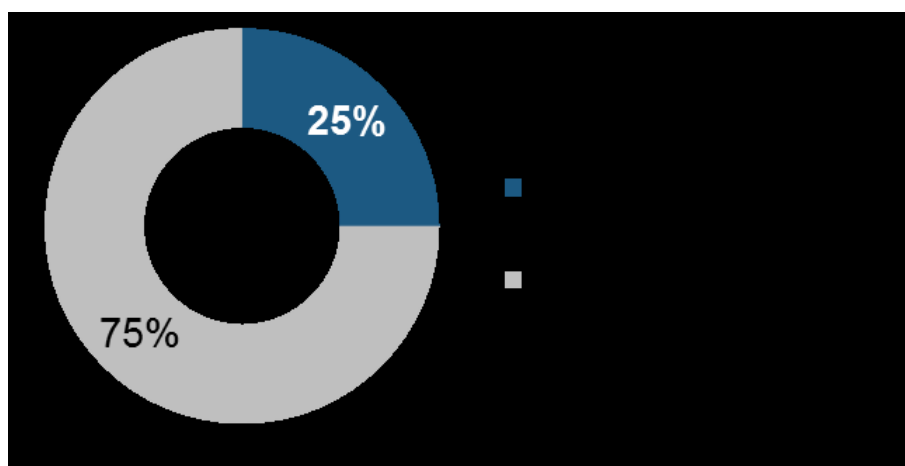
Tři ze čtyř vysílání tohoto pořadu ve sledovaném období obsahovala příspěvky relevantní z hlediska námi stanovených kritérií, celkem šlo o čtyři příspěvky. Podíl stopáže relevantních příspěvků na celkové stopáži vysílání ve sledovaném období činil 37 %.

Graf č. 18: Podíl volební agendy na celkové stopáži ve sledovaném období

Tři ze čtyř relevantních příspěvků pořadu tematizovaly kandidující politické subjekty a jejich představitele, tématem voleb do poslanecké sněmovny se explicitně nezabývaly. Pro jeden příspěvek volby představovaly hlavní téma, věnoval se i jednotlivým politickým stranám (šlo o pohled na předvolební spoty jednotlivých stran a jejich marketingovou strategii). Přítomnost tématu voleb do PS v analyzovaných příspěvcích ukazuje následující graf.

Graf č. 19: Pozice tématu voleb do PS v relevantních příspěvcích (N = 4)

3.2.1.5.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Ze čtyř příspěvků, které vstoupily do naší analýzy, jsme vytvořili 11 tematických rámců (konkrétních výpovědí o určité politické straně). Téměř tři čtvrtiny z nich se vyskytly v jediném příspěvku, analyzujícím marketingovou optikou předvolební komunikaci jednotlivých stran.

Tabulka 73: Počet tematických rámců adresovaných kandidujícím politickým stranám (N = 11)

	počet	v %
KSČM	3	27 %
ANO 2011	2	18 %
ODS	1	9 %
Piráti	1	9 %
SPD	1	9 %
ČSSD	1	9 %
KDU-ČSL	1	9 %
TOP 09	1	9 %
celkem	11	100 %

Tematické rámce se v naprosté většině týkaly chování a konkrétních kroků jednotlivých politických stran.

Tabulka 74: Tematické rámce dle jednotlivých stran (abs. počty, N = 11)

	program strany	chování strany	představitelé a kandidáti strany	celkem
KSČM		3		3
ANO 2011		1	1	2
ODS		1		1
Piráti		1		1
SPD		1		1
ČSSD		1		1
KDU-ČSL	1			1
TOP 09		1		1
celkem	1	9	1	11

Převážná většina tematických rámců nenese žádnou hodnotící valenci vůči politickým stranám. Výjimkou je KSČM, u níž zaznamenáváme dva defavorizující tematické rámce. Vyskytly se v příspěvku „Konec nepohodlného ředitele“ z 9. 10. 2017, kritizujícím roli krajských politiků KSČM z Ústeckého kraje při odvolání ředitele chomutovského muzea.

Tabulka 75: Valence tematických rámců vůči jednotlivým stranám (abs. počty, N = 11)

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem
KSČM	1		2	3
ANO 2011	2			2
ODS	1			1
Piráti	1			1
SPD	1			1

	neutrální	favorizace	defavorizace	celkem
ČSSD	1			1
KDU-ČSL	1			1
TOP 09	1			1
celkem	9	0	2	11

3.2.1.5.3 Shrnutí

Prezentované údaje vedou k otázce, jestli pořad Reportéři ČT nebyl ve sledovaném období tematicky jednostranný v neprospěch jedné z kandidujících stran, a to KSČM. Ve čtyřech vysíláních pořadu ve sledovaném období bylo odvysíláno celkem 11 reportáží, přičemž pouze příspěvek „Konec nepohodlného ředitele“ tematizoval chování představitelů jediné politické strany, a to s výrazně defavorizujícím vyzněním. Je ovšem třeba doplnit, že tvůrci pořadu poskytli prostor pro vyjádření i politikům KSČM z Rady Ústeckého kraje a kvalitativní analýza v tomto příspěvku neodhalila žádné profesní pochybení. Zaznamenaný projev tematické jednostrannosti může být vnímán jako nežádoucí i z hlediska programového dokumentu ČT upravujícího pravidla pro předvolební a volební vysílání.²⁵

Váha tohoto jevu byla nepřímo posílena dalšími dvěma reportážemi odvysílanými v pořadu Reportéři ČT ve sledovaném období, které se kriticky zabývaly chováním předlistopadové KSČ.²⁶

3.2.1.6 168 hodin

Pořad 168 hodin kombinuje standardní reportáže ze společenského a politického života s ironickou až satirickou rubrikou Malostranské korekce a podobně laděnou krátkou závěrečnou reportáží. Vysílán je na stanici ČT1 vždy v neděli po 21. hodině, stopáž mírně přesahuje 30 minut.

3.2.1.6.1 Pozice volební agendy

Ve čtyřech vysíláních pořadu bylo ve sledovaném období odvysíláno celkem 15 reportáží, v každém díle navíc Malostranské korekce a závěrečná tečka. Čtyři z těchto 15 reportáží byly relevantní z hlediska naší analýzy. (Rubrice Malostranské korekce a závěrečné reportáži se věnujeme zvlášť). Vzhledem k malému počtu relevantních jednotek (4 reportáže) a k okrajové pozici volební agendy v jedné z nich jsme v tomto případě upustili od kvantitativní analýzy a

²⁵ V „Pravidlech předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konají dne 20. října 2017 a 21. října 2017“ se v části III. odstavci 5h, věnovaném pořadu Reportéři ČT, uvádí: „Pořad bude v předvolebním období koncipován tak, aby jednotlivé příspěvky jednostranně nepoškodily ani jednostranně nepodpořily kteréhokoliv kandidáta, kandidující politickou stranu, politické hnutí a koalici.“

²⁶ „Vítězství a prohry“ z 2. 10. 2017 o represích komunistického režimu vůči vítězce Velké pardubické z roku 1937 Latě Brandisové a „Střelba bez trestu“ ze 16. 10. 2017 o trestním oznámení na představitele předlistopadového komunistického režimu za střelbu do lidí na hranicích před rokem 1989.

jednotlivé relevantní příspěvky analyzujeme kvalitativně. Základní popisné údaje o čtyřech relevantních příspěvcích přináší následující tabulka.

Tabulka 76: Přehled relevantních příspěvků pořadu 168 hodin

datum vysílání	název příspěvku	stopáž příspěvku	agenda příspěvku	pozice tématu voleb do PS	prezentované politické subjekty
24.9.	Pokrok nezastavíš	11 min 27 s	konflikty mezi pražskými taxikáři a řidiči společnosti Uber, reakce pražské primátorky	zmínka	ANO
8.10.	Mileniálové	8 min 30 s	příčiny malé volební účasti nejmladších voličů, apely youtuberů na účast ve volbách	hlavní téma	ČPS, SPD, ANO + strany v prezentovaném vol. modelu
15.10.	Президент Земан ²⁷	7 min 11 s	názory prezidenta Zemana na anexi Krymu a protiruské sankce, rekce v zahraničí a v ČR	volby nejsou tématem	ČSSD, KDU-ČSL, SPO, SPD, KSČM
15.10.	Tajemství bankovní	7 min 11 s	Obvinění představitelů ANO a dalších osob v kauze Čapí hnízdo, nové informace z uniklých bankovních dokumentů	vedlejší téma	ANO

Reportáž „Pokrok nezastavíš“ z 24. 9. 2017 se týkala sporu pražských taxikářů a řidičů společnosti Uber. Reportáž se okrajově věnovala tématu parlamentních voleb (legislativa upravující sdílenou ekonomiku je úkolem pro novou vládu vzešlou z blížících se voleb), z představitelů kandidujících politických subjektů zde prostor dostala primátorka Adriana Krnáčová z hnutí ANO. Příspěvek rámoval střet taxikářů a řidičů firmy Uber optikou nezadržitelně postupujícího technologického rozvoje, kdy klasická taxislužba bude postupně nevyhnutelně nahrazena technologicky vyspělejšími formami smluvní přepravy²⁸ (na tento rámec odkazuje i název reportáže „Pokrok nezastavíš“). Prezentované názory primátorky Krnáčové této optice odpovídaly²⁹. Názory představitelů jiných politických subjektů kandidujících do sněmovny v reportáži nezazněly.

V reportáži „Mileniálové“ z 8. 10. 2017 jsou rozebírány příčiny malé volební účasti nejmladších voličů. Na toto téma se vyslovují sociologové a politologové (Aleš Kudrnáč, Daniel Kunštát, Daniel Prokop), reportáž se také opírá o data z volebního modelu agentury Median pro nejmladší a nejstarší generaci a o výsledky projektu Studentské volby organizace Člověk v tísni. Hlavní agendou příspěvku jsou promluvy známých českých youtuberů, kteří oslovují své příznivce s apelem, aby se voleb zúčastnili. Motivací pro účast má být především možnost

²⁷ Tj. „Prezident Zeman“; název reportáže byl v titulku uveden v azbuce.

²⁸ V reportáži byl například prezentován názor Aleše Roda, ředitele pro výzkum z Centra ekonomických a tržních analýz, který tento proces ilustroval analogií s nahrazením videokazet DVD disky.

²⁹ „Chápu je [řidiče klasické taxislužby], že se vymezují proti tomu Uberu, zase na druhé straně já nechci zabraňovat pokroku, já nechci být brzdou pokroku, a tudíž musíme hledat nějakou formu regulace nebo pravidel jak tyto dvě skupiny můžou koexistovat“

spolurozhodovat o svém osudu, zaznívá i vymezení v rámci generačního konfliktu.³⁰ V příspěvku jsou tematizovány i některé z kandidujících politických subjektů: jako přitažlivé pro mladé lidi jsou uváděny strany antisystémové, protestní a nově vzniklé s výraznými lídry. Explicitně je zmíněna Česká pirátská strana a SPD. SPD ovšem podle příspěvku boduje především na středních odborných školách a učilištích, jejichž studenti mají větší afinitu k jednoduchým a rychlým řešením populistického charakteru (ve srovnání se studenty gymnázií). Experti promlouvající v reportáži také komentují probíhající rozšiřování voličské základny hnutí ANO od mladších a vzdělanějších voličů k lidem starším a s nižším vzděláním.

Reportáž z 15. 10. 2017 „Президент Земан“ se věnovala výroky prezidenta Zemana o Krymu, které pronesl v Radě Evropy (Krym již fakticky patří Rusku, Ukrajina za něj může po Rusku požadovat kompenzace), Slova hlavy státu o Krymu byla v příspěvku komentována zahraničními i domácími zdroji, v této souvislosti vystoupili zástupci několika českých politických subjektů. Prezidentova slova v reportáži kritizovali představitelé ČSSD a KDU-ČSL, prezidenta naopak podpořili zástupci SPO, SPD a KSČM. Ve způsobu prezentace reakcí domácí politické scény považujeme příspěvek za nevyvážený, neboť dal neúměrně velký prostor těm politickým subjektům, které prezidentovo stanovisko obhajovaly. Reportáž se rovněž věnovala kritickým názorům Miloše Zemana na protiruské sankce a pozitivnímu přijetí těchto názorů v Rusku. K tomuto tématu se již domácí politici v příspěvku nevyjadřovali. Konání voleb do poslanecké sněmovny rovněž nebylo tematizováno.

Ve stejné relaci jako předchozí příspěvek byla vysílána reportáž „Tajemství bankovní“. Zabývala se kauzou Čapí hnízdo – tedy podezřením, že se šéf hnutí ANO a několik jemu blízkých lidí dopustili podvodu při získávání padesátimilionové dotace na farmu Čapí hnízdo. Andrej Babiš je v příspěvku konfrontován s dokumenty banky HSBC, zveřejněnými na anonymním twitterovém účtu, které mají dokazovat, že v rozporu se svými tvrzeními byl po celou dobu majitelem farmy. V příspěvku je tematizováno konání voleb, obvinění Babiše a ostatních krátce před volbami je šéfem hnutí ANO interpretováno jako snaha poškodit hnutí. Názory ostatních politických subjektů se v příspěvku neobjevily.

Na začátku pořadu a před každou reportáží zazní úvodní slovo moderátorky. V převážné většině relevantních příspěvků představuje toto úvodní slovo nehodnotící shrnutí obsahu reportáže. Pouze v případě příspěvku „Pokrok nezastavíš“ moderátorka již předjímá výsledek sporu.³¹

3.2.1.6.2 Malostranské korekce a závěrečná reportáž

Jak bylo v úvodu kapitoly zmíněno, obsahovalo každé ze čtyř vysílání pořadu 168 hodin přibližně třiminutovou rubriku Malostranské korekce a krátkou závěrečnou reportáž (se stopáží 20 – 80 sekund). V obou případech jde o humornou či satirickou reflexi politického

³⁰ Neúčast mladých lidí u voleb je prezentována jako otevření prostoru pro „tyhle spoluobčany“, aby o nich rozhodli místo jich samotných. Zmínka o „těchto spoluobčanech“ je doprovázena záběrem na shromáždění převážně starších osob s českými a rudými vlajkami při zpěvu Internacionály.

³¹ „Taxikáři versus Uber – boj, který ‘dročkaři’ asi nemohou vyhrát.“

dění v uplynulém týdnu formou sestřihu vybraných záběrů s ironickým komentářem a hudebním doprovodem. Zobrazeny jsou především strany a politici, kteří se nejčastěji objevovali na televizních obrazovkách – tedy zejména vládní strany a větší opoziční subjekty. V době probíhajících předvolebních rozhovorů se zástupci všech kandidujících stran se ovšem objevovaly i představitelé menších stran.

Oba zmíněné formáty sice jednotlivé politické subjekty a jejich představitele zobrazují v humorné či satirické perspektivě, nelze je ovšem označit za defavorizující, výsměšné či nekorektní. Problematicky by podle našeho názoru mohly být vnímány Malostranské korekce vysílané 15. 10. 2017. Je zde prezentována část předvolebního interview se zástupcem hnutí Sportovci Vlastimilem Sehnalem, který je během rozhovoru upozorněn na chybu ve volebním programu strany (záměna podílu z HDP za podíl ze státního rozpočtu). Moderátor Malostranských korekcí tuto chybu ironicky komentuje s tím, že některé strany své programy dotvářejí i během rozhovoru. Zařazení této pasáže do formátu Malostranských korekcí vykazuje podle našeho názoru rysy defavorizujícího přístupu vůči straně Sportovci.

3.2.1.6.3 Shrnutí

Vzhledem k malému počtu vysílání pořadu 168 hodin ve sledovaném období a pouze čtyřem relevantním příspěvkům tematizujícím nějakým způsobem volební agendu byly příspěvky z tohoto pořadu analyzovány s využitím kvalitativní, nikoliv kvantitativní metodologie. Analýza v příspěvcích identifikovala pouze dílčí problémy, a to nevyvážené zastoupení kritických a souhlasných reakcí představitelů domácí politické scény na vystoupení prezidenta Zemana v Radě Evropy a defavorizační přístup ke straně Sportovci v rubrice Malostranské korekce. Tato dílčí pochybení podle našeho názoru neznamenají porušení objektivního a vyváženého přístupu na úrovni celku pořadu ve sledovaném období.

3.2.1.7 Otázky Václava Moravce

Pořad Otázky Václava Moravce je klasická politická diskuze většinou se dvěma až třemi hosty, kteří se střídají v návaznosti na probírané tematické bloky. Pořad je vysílán jednou týdně vždy v neděli po poledni, stopáž se pohybuje okolo 115 minut. První hodina pořadu je vysílána souběžně na stanicích ČT1 a ČT24, druhá hodina již pouze na ČT24. Analyzovali jsme čtyři vysílání pořadu Otázky Václava Moravce ve sledovaném období (24. 9., 1. 10., 8. 10. a 15. 10. 2017).

3.2.1.7.1 Obsahová agenda pořadu

Každé vysílání pořadu má dva základní tematické bloky, které se většinou člení do dílčích podtémat. Následující tabulka přináší přehled okruhů, které jednotlivá vysílání pokrývala a hostů, kteří o nich diskutovali. Agendu ve sledovaném období tvořila domácí a zahraničně-politická bezpečnostní situace, stav policie, justice a zdravotnictví, aktuální situace v EU sociálně ekonomická témata (zaměstnanost, bydlení ceny nemovitostí).

Tabulka 77: Obsahová agenda jednotlivých vysílání pořadu

datum vysílání	tematické okruhy	hosté
24. 9.	geopolitické hrozby, mezinárodní bezpečnost, stav českých ozbrojených sil	Martin Stropnický (ANO), Alexandr Černý (KSČM), Jiří Šedivý
24. 9.	vysoké ceny nemovitostí v ČR	Vladimír Tomšík, Miroslav Zámečník
1. 10.	nezávislost Policie ČR, novela ústavního zákona o držení zbraní, boj proti terorismu	Milan Chovanec (ČSSD), Jan Ruml
1. 10.	dvojí kvalita potravin v EU, situace v Katalánsku, polská reforma justice, reformní návrhy francouzského prezidenta	Kateřina Konečná (KSČM), Pavel Svoboda (KDU-ČSL), Stanislav Polčák (STAN)
8. 10.	stav justice v ČR, vyšetřování kauz D. Ratha a A. Babiše, změny ústavy	Robert Pelikán (ANO), Pavel Blažek (ODS), Jan Chvojka (ČSSD)
8. 10.	protesty praktických a ambulantních lékařů, nedostatek lékařů, financování zdravotnictví	Lenka Teska Arnoštová (ČSSD), Leoš Heger (TOP 09), Soňa Marková (KSČM)
15. 10.	zaměstnávání cizinců, tlak na růst mezd a zvyšování minimální mzdy, spor o těžbu lithia	Josef Středula, Jan Rafaj
15. 10.	zákon o sociálním bydlení	David Beňák (ČSSD), Daniel Hůle, Štěpán Ripka

3.2.1.7.2 Pozice volební agendy

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, v žádném z vysílání nebyla volební agenda hlavním předmětem diskuze. Téma voleb se ovšem jako vedlejší téma objevovalo v řadě diskuzí – zejména v debatách o nákladech na bydlení, o vyšetřování kauzy Čapí hnízdo, o novele zákona o držení zbraní, o situaci ve zdravotnictví a na trhu práce a o těžbě lithia.

3.2.1.7.3 Reprezentace kandidujících subjektů

V analyzovaných vysíláních pořadu Otázky Václava Moravce vystoupili mluvčí z celkem šesti kandidujících subjektů. Z hlediska stopáže promluv je patrné, že nejvíce prostoru se dostalo zástupcům ČSSD (celkem více než 1 hodina) a KSČM (více než 50 minut). U představitelů ostatních stran byla stopáž promluv podstatně menší – hnutí ANO mírně přes 30 minut, TOP 09 a KDU-ČSL přibližně 13 minut, STAN a ODS okolo 10 minut.

Popsané rozdíly v délce promluv zástupců stran byly vyvolány několika důvody. Hosté byli zváni s ohledem na diskutovaná témata, jimž odpovídala jejich politická či odborná kompetence, klíčový kritériem tedy nebylo rovnoměrné zastoupení jednotlivých stran. Jednotlivé tematické bloky pořadu navíc neměly stejnou délku³² a účastnil se nestejný počet diskutujících (dva nebo tři). Oba tyto faktory přispěly k faktu, že stopáž promluv jednotlivých diskutujících byla rozdílná. Respondenti se navíc diskuzí účastnili v rozdílných rolích, které rovněž ovlivňovaly délku jejich promluv (například resortní ministr jako nositel agendy a politické odpovědnosti versus opoziční či bývalý politik).

³² Diskuze ministra obrany Marina Stropnického a Alexandra Černého z KSČM pokračovala i v druhé hodině pořadu a její stopáž značně překročila 60 minut.

Tabulka 78: Stopáž promluv zástupců jednotlivých stran - souhrnně³³

strana	celková stopáž promluv	v % z celkové stopáže pořadu ve sledovaném období
ČSSD	1 h 3 min 7 s	14 %
KSČM	52 min 40 s	11 %
ANO	36 min 39 s	8 %
TOP 09	13 min 52 s	3 %
KDU-ČSL	13 min 2 s	3 %
STAN	11 min 20 s	2 %
ODS	9 min 34 s	2 %

Další tabulka detailně ukazuje, kteří mluvčí – zástupci kandidujících subjektů v pořadu ve sledovaném období vystoupili. Strany většinou nebyly zastoupeny svými lídry, ale rezortními ministry či jejich náměstky v případě vládních stran a stínovými či bývalými ministry a osobami mimo nejužší stranické vedení v případě opozice.

Tabulka 79: Stopáž promluv zástupců jednotlivých stran - detailně³⁴

strana	host / mluvčí	pozice, specifikace	stopáž promluv
ČSSD	Milan Chovanec	ministr vnitra, statutární místopředseda strany	23 min 5 s
	Lenka Teska Arnoštová	náměstkyně ministra zdravotnictví	17 min 6 s
	David Beňák	náměstek ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu	13 min 18 s
	Jan Chvojka	ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu	9 min 15 s
	Michaela Marksová	ministryně práce a sociálních věcí	23 s
KSČM	Alexandr Černý	stínový ministr obrany	26 min 46 s
	Kateřina Konečná	europoslankyně	15 min 51 s
	Soňa Marková	stínová ministryně zdravotnictví, poslankyně	10 min 3 s
ANO	Martin Stropnický	ministr obrany ČR, místopředseda hnutí ANO	20 min 17 s
	Pavel Pelikán	Ministr spravedlnosti ČR	15 min 53 s
	Karla Šlechtová	ministryně pro místní rozvoj	17 s
	Věra Jourová	europoslankyně	12 s
TOP 09	Leoš Heger	bývalý ministr zdravotnictví, místopředseda strany	13 min 28 s
	Miroslav Kalousek	předseda TOP 09	19 s
	Markéta Pekarová Adamová	místopředsedkyně strany	5 s
KDU-ČSL	Pavel Svoboda	europoslanec	12 min 35 s
	Jan Bartošek	poslanec	15 s
	Marián Jurečka	ministr zemědělství ČR	12 s
STAN	Stanislav Polčák	europoslanec	11 min 20 s
ODS	Bohuslav Svoboda	poslanec, bývalý primátor Prahy	36 s
	Pavel Blažek	poslanec, bývalý ministr spravedlnosti ČR	8 min 58 s

³³ Do stopáží promluv zástupců jednotlivých stran řadíme nejen hosty ve studiu pořadu, ale i ty politiky, jejichž promluvy byly vysílány ze záznamu. Stopáž některých promluv proto činila jen několik málo sekund.

³⁴ Tučně jsou vyznačeni hosté, u nichž celková stopáž promluv přesáhla 15 minut.

Mimopolitickými mluvčími v pořadu Otázky Václava Moravce byli především zástupci profesních a zájmových organizací a sdružení, odborníci z různých oblastí, ekonomové, bývalí politici a zástupci neziskových organizací.

Tabulka 80: Další hosté a mluvčí pořadu – nepolitici

host / mluvčí	pozice, specifikace
Pavel Drahovzal	výkonný ředitel Svazu měst a obcí ČR
Jan Faraj	viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR
Jaroslav Hanák	prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR
Daniel Hůle	analytik společnosti Člověk v tísni
Zorjan Jojko	předseda Sdružení ambulantních specialistů
Václav Klaus	bývalý prezident ČR
Milan Kubek	předseda České lékařské komory
Václav Láška	senátor (nestraní)
Petr Pavel	armádní generál, předseda vojenského výboru NATO
Jan Rafaj	viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR
Štěpán Ripka	předseda Platformy pro sociální bydlení
Jan Ruml	bývalý ministr vnitra
Jiří Rusnok	guvernér ČNB
Josef Středula	předseda Českomoravské konfederace odborových svazů
Jiří Šedivý	velvyslanec ČR při NATO, bývalý ministr obrany
Vladimír Tomšík	viceguvernér ČNB
Lukáš Wagenknecht	předseda Good Governance
Miroslav Zámečník	ekonom, člen dozorčí rady České exportní banky
Miloš Zeman	prezident ČR
Pavel Zeman	nejvyšší státní zástupce

3.2.1.7.4 Kvalitativní analýza

Kvalitativní analýza pořadu identifikovala znevýhodnění jedné z diskutujících, k němuž došlo ve vysílání z 8. 10. 2017, kdy v závěru debaty na téma financování zdravotnictví moderátor neudělil slovo stínové ministryni zdravotnictví z KSČM Soně Markové. Ke slovu se dostala až poté, co se důrazně ohradila proti pokusu moderátora diskuzi ukončit. Jiné profesní chyby či fauly moderátora vůči diskutujícím se nevyskytly.

3.2.1.7.5 Shrnutí

Ve sledovaném období pozorujeme v pořadu Otázky Václava Moravce značné rozdíly v délce promluv zástupců významnějších politických stran. Stopáž promluv byla ovšem výrazně ovlivněna diskutovaným tématem a souvisejícím výběrem hostů, počtem diskutujících ke konkrétnímu tematickému bloku a jeho délkou i rozdílnými rolami diskutujících. Do sledovaného období navíc spadala pouze čtyři vysílání tohoto pořadu. Ze všech výše popsaných příčin se domníváme, že byla dodržena pravidla, která si Česká televize pro vysílání

tohoto pořadu stanovila ve svých pravidlech předvolebního vysílání³⁵ a uvedené rozdíly ve stopáži promluv zástupců kandidujících subjektů nezakládají důvod pro konstatování porušení objektivního a vyváženého přístupu.

³⁵ V „Pravidlech předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konají dne 20. října 2017 a 21. října 2017“ se v části III. odstavci 5f, věnovaném pořadu Otázky Václava Moravce, uvádí: „Zásadní politicko-publicistický pořad České televize koncipovaný jako debata o závažných aktuálních politických, ekonomických a společenských tématech a problémech, k nimž se vyjadřuje zpravidla odpovědná osoba moci výkonné popř. zákonodárné, a jeho opoziční či stínový protějšek podle relevance (nebo je nahrazen moderátorem). Tento princip zůstane zachován i v předvolebním období.“

3.2.1.8 Zpravodajské a publicistické pořady České televize - shrnutí

Zastoupení zkoumané agendy bylo v jednotlivých zpravodajských a publicistických pořadech rozdílné, samotné téma voleb do poslanecké sněmovny bylo ovšem zastoupeno relativně málo. Analyzované pořady tematizovaly především jednotlivé kandidující strany a jejich představitele. Zaznamenali jsme výrazné rozdíly v prostoru věnovanému jednotlivým politickým subjektům, a to jak z pohledu stopáže promluv jejich představitelů, tak optikou frekvence výskytu referencí o stranách. Tato nerovnováha je ovšem generována nestejnou rolí, kterou strany v politickém spektru hrají a nestejným přístupem do běžné každodenní agendy, kterou zpravodajské pořady pokrývají.

Ke slovu se v analyzovaných zpravodajských a publicistických pořadech České televize dostali představitelé celkem 14 z 31 kandidujících stran. Nejvíce prostoru se ve sledovaném období dostalo dvěma hlavním vládním stranám ČSSD a ANO, tuto dvojici pak doplňovala opoziční ODS.

Naprostá většina referencí o politických stranách nenesla pozitivní ani negativní hodnotící valenci. Vyšší míra výskytu kritických referencí o hnutí ANO odpovídala zpravodajskému pokrytí reálně existujících kauz, které ve sledovaném období spoluutvářely aktuální zpravodajskou agendu.

Menší pozornost věnovaná tematizaci voleb do poslanecké sněmovny se projevila v rámování mediálního obrazu kandidujících stran. Pro většinu z nich byl využíván především rámeček chování stran a jejich konkrétních kroků, rámování prostřednictvím stranických programů bylo spíše okrajové. Z hlediska obsahové agendy byly ovšem v konstrukci mediálního obrazu stran rozdíly. Zatímco obraz ČSSD byl vytvářen především v rámci aktuální vnitropolitické agendy, jíž dominovaly spory o těžbě lithia a dále v rámci evropské a zahraniční politiky, pro obraz hnutí ANO byl typický rámeček kauz spjatých s osobou Andreje Babiše a optika obrany a bezpečnosti.

Problémy identifikované na úrovni jednotlivých pořadů (nejednotnost uvádění stranické příslušnosti u trestně stíhaných bývalých politiků v Událostech, menší pozornost věnovaná ostatním opozičním stranám mimo ODS v Událostech, komentářích nebo defavorizace KSČM v pořadu Reportéři ČT) podle našeho názoru neindikují narušení objektivního a vyváženého přístupu k jednotlivým politickým subjektům v celku analyzovaných zpravodajských a publicistických pořadů.

3.2.2 Diskuzní pořady ČT

Následující kapitola se týká vybraných diskuzních pořadů České televize s předvolební dramaturgií. Postupně analyzujeme následující pořady: Události, komentáře (pouze volební rozhovory s lídry kandidujících subjektů), Předvolební debaty, Politické spektrum a Superdebata.

V rámci kvantitativní analýzy jsme sledovali dva základní faktory:

- kvantitativní reprezentaci kandidujících politických subjektů
- strukturu a povahu dotazů položených moderátorem

Kvantitativní reprezentace kandidujících politických subjektů sleduje:

- zastoupení kandidujících subjektů v jednotlivých diskuzních pořadech
- stopáž, která byla těmto subjektům poskytnuta
- počet dotazů, které byly adresovány jednotlivým mluvčím

Struktura a povaha dotazů položených moderátorem má pak tyto indikátory:

- typologie dotazů
 - hlavní dotaz (zadání tematického rámce)
 - vedlejší dotaz (rozvíjení tématu nastoleného hlavním dotazem)
 - doplňovací dotaz (výzva k upřesnění odpovědi)
- míra polemičnosti dotazů - valence
 - neutrální dotaz
 - vstřícný dotaz (nahrávka)
 - kritický dotaz (tvrzení/otázka, která má tendenci zpochybnit stanovisko mluvčího/strany)
- zacílení dotazů
 - ad hominem (kritická osobní otázka, která zpochybňuje kredibilitu kandidáta, respektive upozorňuje na informaci, která by mohla zpochybnit jeho obraz)
 - ad rem (obecně zjišťování)

Analýza struktury dotazů se zaměřila na následující rámce přikládané jednotlivým mluvčím jakožto reprezentantům kandidujících subjektů:

- profesní kompetence kandidáta
- osobnostní rysy, morální integrita kandidáta
- hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta
- strategie, chování kandidáta v kampani
- program strany
- vztahy dané strany s ostatními stranami
- vnitrostranické vztahy
- strategie, chování strany v kampani

V rámci kvalitativní analýzy se pak soustředíme na konkrétní moderátorské chyby:

- nekorektní interpretace (např. zkruslování, zveličování...)
- informační nepřipravenost a/ nebo věcná nepřesnost při formulování dotazu
- nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně)
- používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem
- neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech
- neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků
- neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli
- neovládnutí emocí (ironie, sarkasmus, zesměšňování) na straně moderátora
- defavorizace politické strany/ představitele/ kandidáta (např. zesměšňování, dehonestace) ze strany moderátora
- favorizace politické strany/ představitele ze strany moderátora
- nekorektní interpretace dat výzkumů veřejného mínění (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přečeňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování)

3.2.2.1 Události, komentáře – volební rozhovory

V rámci předvolebního vysílání pořadu Události, komentáře byly odvysílány rozhovory s volebními lídry kandidujících subjektů. Nabídku účasti ve vysílání obdrželi představitelé všech 31 kandidujících subjektů, danou možnost využilo 29 z nich, představitelé stran Česká národní fronta a Strany svobodných občanů pozvání nevyužili.

Představitelé kandidujících subjektů byli do vysílání zváni v pořadí podle čísel vylosovaných Státní volební komisí, jednotlivé strany mohly v dané části pořadu vystoupit pouze jednou. Formát jednotlivých rozhovorů byl podobný. Všichni zúčastnění představitelé kandidujících subjektů obdrželi na úvod pět otázek anketního typu³⁶, které následovaly ad hoc dotazy.

Rozhovory vedli moderátoři pořadu Události, komentáře – Lukáš Dolanský, Daniel Takáč a David Borek. Stopáž jednotlivých rozhovorů se pohybovala kolem 11 minut.

V této kapitole analyzujeme pouze volební rozhovory.

Pro posouzení objektivity a vyváženosti všech volebních rozhovorů jsme nad zadavatelem vymezený časový rámec analyzovaného vysílání pořadu (od 22. 9. do 20. 10. 2017) do analýzy připojili první dva rozhovory, odvysílané 21. 9. 2017.

³⁶ Jste pro přijetí eura?

Má česká republika přijímat uprchlíky z muslimských zemí?

Jste v zájmu vyšší obranyschopnosti země pro znovuzavedení povinné vojenské služby?

Je nějaký politický subjekt, se kterým byste za žádnou cenu nešli do vlády?

Víte, koho podpoříte v prezidentské volbě?

Tabulka 81: Data vysílání volebních rozhovorů a zúčastněné subjekty

datum vysílání	strana/kandidující subjekt	jméno představitele subjektu
21. 9. 2017	ODS	Petr Fiala
	ŘN - VU	Josef Zickler
22. 9. 2017	ČSSD	Lubomír Zaorálek
	CESTA	Jaroslav Kuchař
25. 9. 2017	Radostné Česko	Boleslav Buzek
	Volte Pravý Blok	Petr Cibulka
26. 9. 2017	KSČM	Vojtěch Filip
	STAN	Jan Farský
27. 9. 2017	Zelení	Matěj Stropnický
	Rozumní	Petr Hannig
29. 9. 2017	SPDV	Lenka Vančátová
2. 10. 2017	ODA	Pavel Sehnal
	BPI	David Štěpán
3. 10. 2017	Piráti	Ivan Bartoš
	OBČANÉ 2011	Ludvík Adámek
4. 10. 2017	Unie HAVEL	Petr Steiner
5. 10. 2017	TOP 09	Miroslav Kalousek
	Referendum o EU	František Matějka
6. 10. 2017	ANO 2011	Jaroslav Faltýnek
	Dobrá volba 2016	Soňa Vladařová
9. 10. 2017	KDU-ČSL	Marian Jurečka
	SPR RŠČ M Sládka	Miroslav Sládek
10. 10. 2017	REALISTÉ	Petr Robejšek
	ČSNS	Michal Klusáček
11. 10. 2017	SPORTOVCI	Vlastimil Sehnal
	DSSS	Tomáš Vandas
12. 10. 2017	SPD	Tomio Okamura
	SPO	Jan Veleba
13. 10. 2017	Národ Sobě	Jiří Šoltys

Jak ilustruje tabulka 82, představitelé jednotlivých kandidujících subjektů inkasovali srovnatelný prostor pro vyjádření. Z hlediska počtu a základní struktury dotazů pak pozorujeme rozdíly, tyto však považujeme za výraz odlišné dynamiky jednotlivých rozhovorů, dané zejména projevem a povahou odpovědí samotných mluvčích a nepovažujeme je za projev nevyváženosti.

Tabulka 82: Celková stopáž, stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů, počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědí

strana / kandidující subjekt	celková stopáž rozhovoru	celková stopáž promluv zástupce strany	počet dotazů	průměrná délka odpovědí
ODS	10 m 39 s	7 m 42 s	15	31 s
ŘN - VU	11 m 7 s	7 m 58 s	25	19 s

strana / kandidující subjekt	celková stopáž rozhovoru	celková stopáž promluv zástupce strany	počet dotazů	průměrná délka odpovědí
ČSSD	11 m 7 s	8 m 48 s	23	23 s
CESTA	11 m 8 s	6 m 42 s	28	14 s
Radostné Česko	11 m 22 s	6 m 55 s	32	13 s
Volte Pravý Blok	11 m 30 s	7 m 24 s	24	19 s
KSČM	11 m 23 s	8 m 13 s	34	15 s
STAN	11 m 20 s	7 m 36 s	23	20 s
Zelení	11 m 15 s	7 m 23 s	25	18 s
Rozumní	11 m 35 s	7 m 59 s	27	18 s
SPDV	11 m 0 s	5 m 44 s	32	10 s
ODA	11 m 22 s	6 m 37 s	25	16 s
BPI	11 m 24 s	6 m 13 s	23	16 s
Piráti	11 m 24 s	6 m 40 s	27	15 s
OBČANÉ 2011	11 m 23 s	6 m 28 s	28	14 s
Unie HAVEL	11 m 18 s	5 m 34 s	34	10 s
TOP 09	11 m 6 s	8 m 11 s	16	31 s
Referendum o EU	11 m 22 s	8 m 5 s	22	22 s
ANO 2011	11 m 28 s	7 m 36 s	23	20 s
Dobrá volba 2016	11 m 20 s	6 m 57 s	21	20 s
KDU-ČSL	11 m 10 s	7 m 3 s	20	21 s
SPR RSC M Sládka	11 m 23 s	8 m 21 s	14	36 s
REALISTÉ	11 m 19 s	8 m 6 s	18	27 s
ČSNS	11 m 4 s	7 m 12 s	33	13 s
SPORTOVCI	10 m 59 s	6 m 43 s	36	11 s
DSSS	11 m 5 s	8 m 19 s	26	19 s
SPD	11 m 2 s	7 m 54 s	29	16 s
SPO	11 m 20 s	6 m 40 s	27	15 s
Národ Sobě	11 m 46 s	7 m 51 s	22	21 s

Tabulka 83: Typ dotazů

strana/kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňov ací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňov ací dotaz (počet)	celkem dotazů
ODS	60 %	27 %	13 %	9	4	2	15
ŘN - VU	32 %	24 %	44 %	8	6	11	25
ČSSD	30 %	26 %	43 %	7	6	10	23
CESTA	43 %	4 %	54 %	12	1	15	28
Radostné Česko	31 %	13 %	56 %	10	4	18	32
Volte Pravý Blok	38 %	21 %	42 %	9	5	10	24
KSČM	35 %	21 %	44 %	12	7	15	34
STAN	39 %	26 %	35 %	9	6	8	23
Zelení	48 %	24 %	28 %	12	6	7	25
Rozumní	33 %	11 %	56 %	9	3	15	27
SPDV	66 %	22 %	13 %	21	7	4	32
ODA	44 %	32 %	24 %	11	8	6	25

strana/kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
BPI	48 %	26 %	26 %	11	6	6	23
Piráti	37 %	30 %	33 %	10	8	9	27
OBČANÉ 2011	43 %	32 %	25 %	12	9	7	28
Unie HAVEL	35 %	29 %	35 %	12	10	12	34
TOP 09	44 %	50 %	6 %	7	8	1	16
Referendum o EU	41 %	18 %	41 %	9	4	9	22
ANO 2011	43 %	17 %	39 %	10	4	9	23
Dobrá volba 2016	43 %	33 %	24 %	9	7	5	21
KDU-ČSL	55 %	25 %	20 %	11	5	4	20
SPR RSC M Sládka	50 %	21 %	29 %	7	3	4	14
REALISTÉ	61 %	39 %		11	7		18
ČSNS	39 %	33 %	27 %	13	11	9	33
SPORTOVCI	28 %	28 %	44 %	10	10	16	36
DSSS	42 %	46 %	12 %	11	12	3	26
SPD	28 %	28 %	45 %	8	8	13	29
SPO	33%	26%	41%	9	7	11	27
Národ Sobě	45%	14%	41%	10	3	9	22

Z hlediska povahy kladených dotazů lze konstatovat, že naprostá většina dotazů měla věcný charakter a neutrální vyznění. Výskyt kritických či ad hominem dotazů jsme na úrovni jednotlivých subjektů zaznamenali pouze ojediněle či maximálně v jednotkách výskytů, mírně častěji pak u stran ČSSD, ANO, Dobrá volba 2016 a DSSS. Distribuce kritických a ad hominem dotazů nedosahuje hodnot, které by indikovaly odlišný přístup k některému z kandidátů. Vstřícné dotazy v rozhovorech nezazněly vůbec.

Tabulka 84: Valence dotazů

strana/kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
ODS	87 %		13 %	13		2	15
ŘN - VU	92 %		8 %	23		2	25
ČSSD	87 %		13 %	20		3	23
CESTA	96 %		4 %	27		1	28
Radostné Česko	100 %			32			32
Volte Pravý Blok	96 %		4 %	23		1	24
KSČM	97 %		3 %	33		1	34
STAN	100 %			23			23
Zelení	96 %		4 %	24		1	25
Rozumní	89 %		11 %	24		3	27
SPDV	94 %		6 %	30		2	32
ODA	92 %		8 %	23		2	25
BPI	96 %		4 %	22		1	23

strana/kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
Piráti	96 %		4 %	26		1	27
OBČANÉ 2011	100 %			28			28
Unie HAVEL	97 %		3 %	33		1	34
TOP 09	94 %		6 %	15		1	16
Referendum o EU	95 %		5 %	21		1	22
ANO 2011	87 %		13 %	20		3	23
Dobrá volba 2016	86 %		14 %	18		3	21
KDU-ČSL	90 %		10 %	18		2	20
SPR RSČ M Sládka	86 %		14 %	12		2	14
REALISTÉ	89 %		11 %	16		2	18
ČSNS	97 %		3 %	32		1	33
SPORTOVCI	94 %		6 %	34		2	36
DSSS	88 %		12 %	23		3	26
SPD	97 %		3 %	28		1	29
SPO	100 %			27			27
Národ Sobě	91%		9 %	20		2	22

Tabulka 85: Zacílení dotazů

strana/kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
ODS	13 %	87 %	2	13	15
ŘN - VU	8 %	92 %	2	23	25
ČSSD	9 %	91 %	2	21	23
CESTA	7 %	93 %	2	26	28
Radostné Česko		100 %		32	32
Volte Pravý Blok	4 %	96 %	1	23	24
KSČM	3 %	97 %	1	33	34
STAN	4 %	96 %	1	22	23
Zelení		100 %		25	25
Rozumní	7 %	93 %	2	25	27
SPDV	6 %	94 %	2	30	32
ODA	12 %	88 %	3	22	25
BPI	4 %	96 %	1	22	23
Piráti	7 %	93 %	2	25	27
OBČANÉ 2011		100 %		28	28
Unie HAVEL	3 %	97 %	1	33	34
TOP 09	6 %	94 %	1	15	16
Referendum o EU	5 %	95 %	1	21	22
ANO 2011	13 %	87 %	3	20	23
Dobrá volba 2016	14 %	86 %	3	18	21
KDU-ČSL	10 %	90 %	2	18	20
SPR RSČ M Sládka	14 %	86 %	2	12	14
REALISTÉ	11 %	89 %	2	16	18

strana/kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
ČSNS	12 %	88 %	4	29	33
SPORTOVCI	6 %	94 %	2	34	36
DSSS	12 %	88 %	3	23	26
SPD	3 %	97 %	1	28	29
SPO	4 %	96 %	1	26	27
Národ Sobě	9 %	91 %	2	20	22

Tematická analýza dotazů ukazuje, že všechny zúčastněné subjekty moderátoři rámovali nejvíce prostřednictvím dotazů na program strany, častěji se také vyskytují dotazy na politické, hodnotové a ideové postoje mluvčích. Dílčí odchylky v tematickém rámování jednotlivých subjektů pak považujeme za vysvětlitelné jednak předchozími odpověďmi samotných mluvčích, jakož i odlišnými atributy jednotlivých subjektů (velikost a relevance strany, programové teze, personální složení, charakteristiky představitelů strany), které moderátoři reflektovali při formulaci dotazů.

Detailnější analýzu valence dotazů v jednotlivých tematických oblastech vzhledem k celkové nízké četnosti dotazů na úrovni jednotlivých subjektů neprovádíme.

Tabulka 86: Tematické rámce dotazů

strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostraničné vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
ODS	15			13 %		80 %	7 %			7 %
ŘN - VU	25		8 %	12 %		80 %	4 %	4 %		
ČSSD	23			30 %	9 %	43 %	9 %	17 %		
CESTA	28			14 %		86 %	7 %			
Radostné Česko	32			9 %		91 %	6 %			
Volte Pravý Blok	24			13 %		92 %	4 %			
KSČM	34			12 %		76 %	18 %			
STAN	23			13 %		87 %	9 %			
Zelení	25			12 %		84 %	4 %			8 %
Rozumní	27			11 %		85 %	11 %			
SPDV	32			13 %		63 %	22 %			9 %
ODA	25		16 %	16 %		56 %	8 %	4 %	4 %	8 %
BPI	23			13 %		91 %	4 %			
Piráti	27			15 %		85 %	7 %			4 %
OBČANÉ 2011	28			14 %		89 %	4 %			
Unie HAVEL	34			12 %		74 %	3 %		12 %	6 %

strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
TOP 09	16			19 %		88 %	6 %			
Referendum o EU	22			18 %		86 %	5 %			
ANO 2011	23			13 %		87 %	9 %			
Dobrá volba 2016	21	5%	5 %	19 %		71 %	5 %			10 %
KDU-ČSL	20			15 %		90 %	5 %			
SPR RSČ M Sládka	14			21 %	14%	57 %	7 %			14 %
REALISTÉ	18			17 %		89 %	6 %			
ČSNS	33			9 %		94 %	3 %			
SPORTOVCI	36			8 %		92 %	3 %			3 %
DSSS	26		8 %	31 %		58 %	4 %			8 %
SPD	29			10 %		86 %	3 %			10 %
SPO	27			11 %		89 %	4 %		7 %	
Národ Sobě	22			14 %		77 %	9 %			9 %

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Kvalitativní analýza ukazuje, že během 29 předvolebních rozhovorů moderátoři většinou zachovávali korektní a nestranný postoj a dopouštěli se pouze dílčích pochybení, nezakládajících úvahy o možné zjevné či systematické de/favorizaci mluvčích či ztrátě moderátorské nestrannosti.

V rozhovoru s Tomášem Vandasem (DSSS) moderátor nekorektně pracuje s prezentovanou informací o vzájemné volební podpoře DSSS a Ľudové strany Naše Slovensko, když danou informaci posouvá do nepodloženého tvrzení, že Marian Kotleba je pro respondenta vzorem: „Parlamentní listy napsaly, že, budu citovat, předsedové stran Kotleba a Vandas se dohodli na vzájemné pomoci ve slovenských krajských volbách a českých parlamentních. Proč zrovna pan Kotleba je Vaším vzorem?“ (Tomáš Vandas, DSSS, 11. 10. 2017, čas: 57:04). T. Vandas se proti tomuto tvrzení vzápětí také vymezuje.

V rozhovoru s Davidem Štěpánem (BPI) pak moderátor formuluje nekorektní dotaz s defavorizačním vyzněním vůči respondentovi: „(p)roč volit kovářička Štěpána a ne kováře Okamuru?“ (David Štěpán, BPI, 2. 10. 2017, čas: 42:24). Dotaz má vůči respondentovi zesměšňující vyznění, implikuje kvalitativní rozdíl mezi dvěma kandidujícími subjekty, přičemž jednu stranu před jiným subjektem snižuje.

V několika případech moderátoři stavěli dotazy na informacích, které nebyly podloženy jasně definovaným zdrojem či byl zdroj uveden nepřesně, například:

- *„Podle některých názorů se říká..“* (Boleslav Buzek, Radostné Česko, 25. 9. 2017, čas: 1:00:23). *„No, to se právě podle některých názorů týká i zemědělství, tvrdíte, že to není pravda.“* (Boleslav Buzek, Radostné Česko, 25. 9. 2017, čas: 1:00:31).
- *„Protože dnes jsem četl analýzu, podle které mzdy v České republice, tedy nejenom v České republice, ale velké části bývalého východního bloku, rostou rychleji než produktivita práce a farmy by se taky mohly začít poohlížet po levnějších zemích nebo po robotech.“* (Matěj Stropnický, Zelení, 27. 9. 2017, čas: 43:17)

V jednom případě jsme identifikovali věcnou nepřesnost při reprodukci bodu stranického programu, když se moderátor obrací na představitele SPO tvrzením, že strana v programu požaduje vystoupení z EU: *„Vy taky chcete referendum o vystoupení z Evropské unie, máte to v programu.“* (Jan Veleba, SPO, 11. 10. 2017, čas: 1:05:11). Jan Veleba tuto informaci obratem vyvrací: *„(t)o jste špatně četl.“* Moderátor následně koriguje: *„(r)efendum o vystoupení nebo setrvání v Evropské unii.“*

Ve dvou případech jsme také zaznamenali neúplné či chybějící informace o průzkumech veřejného mínění, na které moderátoři ve svých promluvách odkazovali:

- *„Podle posledních průzkumů 56 % lidí chce zůstat v Evropské unii, 39 % je s ní nespokojeno. To je většina lidí.“* (František Matějka, Referendum o EU, 5. 10. 2017, čas: 45:10).
- *„Dobře, ale ta společnost se vyvíjí, a vy to víte lépe než já, poslední průzkumy, například CVVM, tam je, tuším, nebo můžu to říct přesně, 87 % lidí, když zůstaneme u těch interrupcí, s tím problémem nemá..“* (Marian Jurečka, KDU-ČSL, 9. 10. 2017, čas: 45:10)

3.2.2.2 Předvolební debaty

V období od 15. 9 do 16. 10. 2017 odvysílala Česká televize na programu ČT24 celkem 14 předvolebních debat. Přístup do vysílání byl umožněn pouze vybraným kandidujícím subjektům. Pozvání k účasti ve všech debatách obdrželi pouze strany či hnutí, které se umístily v průzkumu celostátního volebního potenciálu pro Českou televizi na prvním až desátém místě³⁷.

Kromě klíče pro zastoupení kandidujících subjektů v pořadu Česká televize dále stanovila pravidla pro výběr hostů, kteří pozvané strany či hnutí v debatách reprezentovali. Každý kandidující subjekt, který prošel výběrových kritériem, měl možnost dle vlastního uvážení do každé z debat nominovat jednu osobu, a to buď krajského volebního lídra, nebo jinou osobu figurující na kandidátních listinách dané strany, přičemž platilo, že:

- z každé krajské kandidátní listiny daného subjektu mohly v pořadu vystoupit maximálně dva kandidáti na poslance,

³⁷ Celostátní průzkum mezi oprávněnými voliči v období 23. 8 – 8. 9. 2017 pro Českou televizi realizovaly agentury Median a Kantar TNS CZ. Průzkumu se zúčastnilo 5 097 respondentů. Volební potenciál ukazuje, kolik procent hlasů by strana či hnutí mohly v době výzkumu hypoteticky získat, pokud by se k ní přiklonili všichni, kteří její volbu reálně zvažují a zároveň nevylučují účast u voleb. (výsledky průzkumu jsou k dispozici zde: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/2236546-nejvetsi-potencial-ma-pred-volbami-ano-o-deseti-stranach-uvazuje-pres-5-procent-lidi>)

- žádný z mluvčích nesměl vystoupit ve více debatách.

Všechny oslovené subjekty vyslaly své zástupce do všech 14 debat.

Jednotlivé debaty byly tematicky orientované. Debaty moderovali Jakub Železný a Daniela Písařovicová. Stopáž jednotlivých vysílání se pohybovala kolem 120 minut.

Tabulka 87: Data vysílání pořadu a zúčastněné strany

datum vysílání	téma	zúčastněné strany									
		ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
15. 9. 2017	Obrana a bezpečnost	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
18. 9. 2017	Doprava	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
20. 9. 2017	Společnost a kvalita života	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
22. 9. 2017	Sociální politika a zaměstnanost	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
25. 9. 2017	Školství, sport, věda a mládež	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
27. 9. 2017	Průmysl a obchod	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
29. 9. 2017	Kultura	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
02. 10. 2017	Státní finance	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
04. 10. 2017	Zahraníční politika	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
06. 10. 2017	Zemědělství a živ. prostředí	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
09. 10. 2017	Spravedlnost a justice	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
11. 10. 2017	Místní rozvoj a dotace z EU	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
13. 10. 2017	Zdravotnictví	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení
16. 10. 2017	Stav demokracie v ČR	ANO	ODS	Piráti	SPD	KSČM	ČSSD	KDU-ČSL	TOP 09	STAN	Zelení

Dramaturgie debat byla podobná. Každá z debat měla základní tematický rámec, v rámci kterého byla prostřednictvím reportážních vstupů nastolována související podtémata. Kromě zodpovídání moderátorských dotazů moderátoři kontrolovaně připouštěli i vlastní komunikační iniciativu mluvčích, kteří po přihlášení a udělení slova moderátorem měli možnost reagovat na výroky předřečníků, případně dále doplnit své komentáře. Zcela spontánní promluvy hostů (bez udělení slova moderátorem) se vyskytovaly spíše ojediněle.

Z hlediska kvantitativní reprezentace zúčastněných subjektů lze diskuse považovat za vyvážené. Souhrnný prostor k vyjádření se sice u jednotlivých stran liší, rozdíly v prostoru poskytnutém k promluvám jednotlivým stranám považujeme za vysvětlitelné odlišným mluvním stylem jednotlivých mluvčích a, jak ilustruje tabulka 88, rozdílnou mírou jejich komunikační aktivity v průběhu debat.

Větší prostor k vyjádření poskytnutý hnutí ANO je vysvětlitelný skutečností, že daný subjekt v debatách reprezentovali čtyři ministři, do jejichž gesce spadala diskutovaná témata. Detailnější analýza ukázala, že příslušní členové vlády od moderátorů dostávali prostor reagovat na výroky jiných hostů, kritizujících kroky vlády či ministerstva v diskutovaných oblastech. Tento prostor navíc tak nepovažujeme za projev nevyváženosti.

Tabulka 88: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

strana/ kandidující subjekt	celková stopáž diskuzí, jíž se strana zúčastnila	celková stopáž promluv představitelů stran	celková stopáž odpovědí na dotazy moderátora	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl všech promluv zástupce strany na celkové stopáži (%)
ANO 2011	27 h 47 min 3 s	2 h 30 min 55 s	1 h 58 min 24 s	32 min 31 s	9 %
ODS	27 h 47 min 3 s	2 h 30 min 44 s	2 h 40 s	30 min 4 s	9 %
KSČM	27 h 47 min 3 s	2 h 11 min 53 s	1 h 56 min 0 s	15 min 53 s	8 %
ČSSD	27 h 47 min 3 s	2 h 5 min 14 s	1 h 44 min 58 s	20 min 16 s	8 %
TOP 09	27 h 47 min 3 s	1 h 59 min 30 s	1 h 42 min 48 s	16 min 42 s	7 %
SPD	27 h 47 min 3 s	1 h 58 min 57 s	1 h 49 min 18 s	9 min 39 s	7 %
Zelení	27 h 47 min 3 s	1 h 54 min 0 s	1 h 42 min 24 s	11 min 36 s	7 %
KDU-ČSL	27 h 47 min 3 s	1 h 49 min 27 s	1 h 39 min 56 s	9 min 31 s	7 %
STAN	27 h 47 min 3 s	1 h 47 min 43 s	1 h 36 min 44 s	10 min 59 s	6 %
Piráti	27 h 47 min 3 s	1 h 42 min 57 s	1 h 35 min 18 s	7 min 39 s	6 %

Z hlediska frekvence dotazů je možno říci, že moderátoři rozdělovali dotazy zástupcům jednotlivých politických stran rovnoměrně a docházelo zde pouze k drobným, nevýznamným rozdílům. V rámci jednotlivých diskutovaných témat měli představitelé zúčastněných subjektů srovnatelnou možnost vyjádřit se k diskutované oblasti či tématu.

Tabulka 89: Počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědi

strana/ kandidující subjekt	celkový počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v diskuzích (%)	průměrná délka odpovědi
ANO 2011	205	10 %	40 s
ODS	198	10 %	43 s
KSČM	207	10 %	37 s
ČSSD	200	10 %	36 s
TOP 09	199	10 %	35 s
SPD	218	11 %	32 s
Zelení	183	9 %	36 s
KDU-ČSL	201	10 %	32 s
STAN	180	9 %	35 s
Piráti	202	10 %	30 s

Tabulka 90: Typ dotazů

strana/ kandidující subjekt	hlavní dotaz	vedlejší dotaz	doplňovací dotaz	celkem dotazů
ANO 2011	41 %	52 %	6 %	205
ODS	42 %	50 %	8 %	198
KSČM	42 %	46 %	12 %	207
ČSSD	40 %	55 %	6 %	200
TOP 09	44 %	48 %	9 %	199
SPD	43 %	48 %	9 %	218
Zelení	48 %	46 %	6 %	183
KDU-ČSL	43 %	46 %	11 %	201
STAN	43 %	46 %	11 %	180
Piráti	45 %	42 %	13 %	202

Podobně ani z hlediska valence a zacílení dotazů nepozorujeme hodnoty, které by indikovaly nevyvážený přístup moderátorů vůči zúčastněným stranám. Mírně vyšší výskyty kritických dotazů, adresovaných ČSSD a ANO, považujeme za vysvětlitelné skutečností, že se jednalo o tehdejší vládní strany, respektive strany, v jejichž ministerské gesci byla řada oblastí, které byly v pořadu diskutovány.

Tabulka 91: Valence dotazů

strana/ kandidující subjekt	neutrální dotaz	vstřícný dotaz	kritický dotaz	celkem dotazů
ANO 2011	95 %		5 %	205
ODS	96 %		4 %	198
KSČM	96 %		4 %	207
ČSSD	94 %		6 %	200
TOP 09	98 %		2 %	199
SPD	96 %		4 %	218
Zelení	98 %		2 %	183
KDU-ČSL	96 %		4 %	201
STAN	98 %		2 %	180
Piráti	96 %		4 %	202

Tabulka 92: Zacílení dotazů

strana/ kandidující subjekt	ad hominem	ad rem	celkem dotazů
ANO 2011	1 %	99 %	205
ODS	2 %	98 %	198
KSČM		100 %	207
ČSSD	2 %	98 %	200
TOP 09		100 %	199

strana/ kandidující subjekt	ad hominem	ad rem	celkem dotazů
SPD	2 %	98 %	218
Zelení	1 %	99 %	183
KDU-ČSL	1 %	99 %	201
STAN	1 %	99 %	180
Piráti		100 %	202

Tematická analýza dotazů ukazuje, že všem zúčastněným stranám moderátoři nejčastěji dotazy zaměřené na hodnotové, ideové či politické postoje mluvčích a na program strany, žádná ze stran nebyla tematizována odlišným způsobem.

Dotazy spadající do kategorie „jiné téma“ jsou syceny zejména moderátorskými promluvami přidávající slovo mluvčím, kteří o něj požádali.

Tabulka 93: Tematické rámce dotazů

strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
ANO 2011	205	2 %		75 %		27 %				1 %
ODS	198	1 %	1 %	75 %		29 %				2 %
KSČM	207			62 %		41 %	1 %			3 %
ČSSD	200			69 %		31 %		1 %	2 %	2 %
TOP 09	199	1 %	1 %	69 %		35 %	1 %	1 %		5 %
SPD	218		1 %	71 %		33 %				6 %
Zelení	183			65 %		35 %	1 %			4 %
KDU-ČSL	201		1 %	70 %		33 %	1 %		1 %	3 %
STAN	180	1 %	1 %	66 %		37 %				3 %
Piráti	202			58 %		38 %				5 %

Ani detailnější pohled na valenci dotazů v hlavních tematických rámcích neukazuje, že by moderátoři vůči představitelům zúčastněných subjektů volili odlišný přístup. Velmi mírně vyšší podíly kritických dotazů týkajících se programu strany, které lze pozorovat u ČSSD (10 %), lze opět vysvětlit skutečností, že se jednalo o vládní stranu, tedy stranu, která měla možnost některé prvky svého předvolebního programu naplnit během uplynulého volebního období.

Tabulka 94: Valence dotazů v hlavních tematických rámcích

	tematické rámce dotazů							
	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta				program strany			
	valence dotazů				valence dotazů			
kandidující subjekt	neutrální	vstřícný	kritický	počet dotazů	neutrální	vstřícný	kritický	počet dotazů
ANO 2011	94 %		6 %	122	92 %		8 %	53
ODS	95 %		5 %	110	95 %		5 %	56
KSČM	97 %		3 %	109	94 %		6 %	85
ČSSD	95 %		5 %	111	90 %		10 %	61
TOP 09	98 %		2 %	114	99 %		1 %	69
SPD	96 %		4 %	137	96 %		4 %	70
Zelení	99 %		1 %	103	95 %		5 %	64
KDU-ČSL	94 %		6 %	123	94 %		6 %	66
STAN	99 %		1 %	98	97 %		3 %	66
Piráti	95 %		5 %	99	99 %		1 %	77

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Kvalitativní analýza ukázala, že oba moderátoři k představitelům jednotlivých stran přistupovali korektně a dopouštěli se jen drobných a z hlediska četnosti marginálních pochybení.

V několika málo případech jsme zaznamenali kladení sugestivních dotazů³⁸, ironicky laděných dotazů³⁹, věcných nepřesností při formulaci otázky⁴⁰ či občasný problém udržet kontrolu nad průběhem diskuze, respektive některými mluvčími.

Celkově tak můžeme konstatovat, že kvalitativní analýza neodhalila narušení principu moderátorské nestrannosti nebo de/favorizační přístup k některému či některým ze zúčastněných subjektů.

³⁸ Například: „(n)a základě jakých kritérií? Nebude to potom velice nefér pro některé lidi?“ (Zelení, 11. 10. 2017, čas: 8:05)

³⁹ Například: „(p)romiňte a to jim má v tom pomoci? Má to tomu kuřákovi pomoci říct mu, tak běž si večer do restaurace, a když si tam celý večer nezapálíš, tak je to skvělá cesta k odvykání kouření.“ (TOP 09, 13. 10. 2017, čas: 1:16:39)

⁴⁰ Například: „(o)n je taky zásadní politický konsensus, a když se podíváme do programu ODS, tak ODS euro odmítá. Jaká je s takovým přístupem, pane Stanjuro, budoucnost české republiky v EU?“ (ODS, 2. 10. 2017, čas: 53:00). Respondent ihned moderátorku opravuje, že ODS odmítnutí eura v programu nemá.

3.2.2.3 Politické spektrum

Diskusní pořad stanice ČT24, který se věnuje menším politickým stranám a iniciativám a ve kterém dostávají prostor politické strany a hnutí, které nejsou zastoupeny v Poslanecké sněmovně, odvysílal ve zkoumaném období celkem šest relací s (před)volební tematikou.

Dvě vysílání měla charakter diskuzí expertů bez účasti představitelů kandidujících stran a hnutí. Debata z 9. 9. 2017⁴¹ měla charakter politologické reflexe nadcházejících sněmovních voleb a souvisejících témat, vysílání z 14. 10. se pak zaměřilo na technické a organizační aspekty voleb s cílem přinést divákům praktické informace k provedení volby⁴². Tato vysílání jsme zahrnuli pouze do kvalitativní části analýzy. Nad rámec identifikace moderátorských chyb jsme dále v těchto vysíláních zkoumali, zda některý z expertů přímo či nepřímo nepléduje pro některý či některé z kandidujících subjektů nebo naopak na některou ze stran útočí.

Další čtyři vysílání měla charakter předvolebních debat představitelů stran a hnutí, kandidujících ve sněmovních volbách. Pozvání k účasti obdrželi představitelé všech subjektů, kteří neměli možnost vystoupit v Předvolebních debatách ČT, tedy zástupci stran, které se umístily v již citovaném průzkumu celostátního volebního potenciálu na 11 a dalším místě.

Rozdělení do jednotlivých debat proběhlo na základě volebních čísel stran. V debatách živě vystoupili zástupci 20 z 21 oslovených stran a hnutí. Nabídku přímé účasti nevyužila strana Česká národní fronta, která však do vysílání zaslala minutové prezentační video, které bylo odvysíláno⁴³.

Stopáž jednotlivých debat variovala podle počtu zúčastněných subjektů – při počtu pěti diskutujících se pohybovala mezi 54-55 minutami, v případě debaty z 23. 9. 2017 se čtyřmi přímými účastníky byla stopáž zkrácena na 44 minut, délka debaty ze 7. 10. byla při počtu šesti diskutujících navýšena na 66 minut.

Debaty byly vysílány živě, bez účasti publika, moderovali je Vladimír Kučera (16. 9. a 30. 9.) a Bohumil Klepetko (23. 9. a 7. 10.).

Tabulka 95: Data vysílání předvolebních diskuzí a zúčastněné subjekty

datum vysílání	počet zúčastněných subjektů	strana/kandidující subjekt
16. 9. 2017	5	REALISTÉ
		SPO
		SPORTOVCI
		DSSS
		Národ Sobě

⁴¹ Hosté: Marek Antoš, právník, PF UK, Lubomír Kopeček, politolog, FSS MU, Michal Kubát, politolog, FSV UK.

⁴² Hosté: Eva Krumpová, Český statistický úřad, Václav Hendrych, ministerstvo vnitra ČR, Kamil Švec, politolog.

⁴³ V úvodu každé debaty obdrželi jednotliví mluvčí minutu na představení své strany a jejího programu. Video ČNF bylo odvysíláno na závěr tohoto bloku.

23. 9. 2017	4	SPR RSČ M Sládka
		Referendum o EU
		Dobrá volba 2016
		ČSNS
30. 9. 2017	5	Svobodní
		ODA
		BPI
		OBČANÉ 2011
		Unie HAVEL
07. 10. 2017	6	Rozumní
		ŘN - VU
		CESTA
		Radostné Česko
		Volte Pravý Blok
		SPDV

Samotné debaty byly vedeny tak, že strukturované části (zodpovídání moderátorských dotazů) byly doplňovány o diskuzní části, v nichž moderátoři různou měrou připouštěli možnost dalšího vyjádření mluvčím, kteří požádali o slovo, případně akceptovali spontánní reakce mluvčích na sebe navzájem. Abychom mohli lépe postihnout přístup moderátorů v jednotlivých diskuzích, analyzovali jsme zvláště stopáže odpovědí na dotazy moderátora a stopáže promluv, které byly výsledkem vlastní komunikační iniciativy mluvčích.

V rámci jednotlivých debat moderátoři adresovali mluvčím stejný nebo srovnatelný počet hlavních dotazů a v tomto smyslu k nim přistupovali vyváženě. Odlišné hodnoty v počtech hlavních dotazů napříč diskuzemi lze vysvětlit odlišnou dynamikou jednotlivých debat i způsobem jejich moderace (viz dále).

Naprostá většina dotazů adresovaných jednotlivým představitelům zúčastněných subjektů měla neutrální vyznění a věcné zacílení, výskyt kritických a zpochybňujících dotazů je interpretačně nevýznamný. Z hlediska témat, nesených moderátorskými dotazy, nebyl žádný z mluvčích tematizován odlišným způsobem – všichni mluvčí většinově zodpovídali dotazy spadající do rámců program strany a politické postoje kandidáta. V tomto smyslu lze debaty hodnotit jako vyvážené.

Rozdíly však lze pozorovat v prostoru poskytnutém jednotlivým subjektům. Na straně jedné stojí subjekty Unie HAVEL se souhrnnou stopáží promluv 3 min. 6 s. (6 % z celkové stopáže diskuze) a Společnost proti developerské výstavbě v Prokopském údolí (4 min. 7s.; 6 % z celkové stopáže diskuze), na opačném pólu figuruje SPO, jejíž představitel inkasoval k promluvám souhrnně více než 14 minut (14 min. 13 s.; 26 % ze stopáže diskuze).

Velmi nízkou stopáž promluv zástupkyně strany SPVD lze vysvětlit úsporným stylem vyjadřování představitelky dané strany, která při srovnatelném počtu dotazů dosahuje při zodpovídání moderátorských dotazů nejnižší průměrné délky odpovědí ze všech mluvčích (22

sekund). Souhrnnou nízkou stopáž promluv u tohoto subjektu tak nelze interpretovat jako důsledek aktivit moderátora.

Posouzení stopáží promluv SPO a Unii HAVEL je nutno zasadit do kontextu moderace debat, v nichž tyto subjekty vystoupily. Kvalitativní následek ukázal, že i přes podobné schéma debat se oba moderátoři zhostili své role poněkud odlišným způsobem. Moderátor debat z 16. 9. a 30. 9. moderaci pojal volnějším způsobem, hostům adresoval celkově menší množství dotazů a výrazněji připouštěl vlastní komunikační iniciativu mluvčích - jejich spontánní reakce na sebe navzájem, případně další promluvy po přihlášení.

Popsané pojetí moderátorské role se projevilo menší mírou kontroly nad frekvencí a délkou promluv u některých diskutujících. V případě debaty z 16. 9. tak představitel SPO získal 9 minut a 6 sekund pro zodpovídání moderátorských dotazů, přičemž průměrná stopáž jeho odpovědí dosahuje 91 sekund (nejvíce ze všech subjektů, kteří v debatách vystoupili). Nadto mluvčí SPO inkasoval dalších 5 minut a 7 sekund v rámci volně diskuzních bloků či vlastní komunikační iniciativy. Výslednou stopáž promluv SPO (14 min. 13 s.), tak lze považovat za důsledek nedostatečných korigujících aktivit ze strany moderátora, a v tomto smyslu ji lze považovat za pochybení moderátora dané diskuze.

Volnější přístup k moderaci se promítl i do nevyvážené distribuce času mezi účastníky debaty z 30. 9. Ta se projevuje vyšší souhrnnou stopáží promluv ODA, Svobodných a BPI na straně jedné a nízkou souhrnnou stopáží promluv představitelů subjektu Unie HAVEL (souhrnně 3 min. 13 s.) na straně druhé. V případě nízké stopáže promluv strany Unie HAVEL je nutno ovšem uvést i to, že tato je zčásti dána i kratší průměrnou délkou odpovědí představitelů tohoto subjektu (31 s.).

Byť doplňující data o valenci a zacílení dotazů nenaznačují, že by se jednalo o projev záměrné de/favorizace uvedených subjektů, popsané rozdíly ve stopáži promluv účastníků debaty z 16. 9. a 30. 9. lze považovat za pochybení moderátora, který nedostatečně korigoval délku a frekvenci promluv některých hostů.

Tabulka 96: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

datum	strana/ kandidující subjekt	celková stopáž diskuze, již se strana zúčastnila	celková stopáž promluv zástupce strany	celková stopáž odpovědí na dotazy moderátora	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl všech promluv zástupce strany na celkové stopáži (%)
16. 9. 2017	REALISTÉ	54 min 57 s	11 min 59 s	5 min 53 s	6 min 6 s	22 %
	SPO	54 min 57 s	14 min 13 s	9 min 6 s	5 min 7 s	24 %
	SPORTOVCI	54 min 57 s	6 min 38 s	3 min 20 s	2 min 14 s	12 %
	DSSS	54 min 57 s	6 min 50 s	4 min 28 s	2 min 11 s	12 %
	Národ Sobě	54 min 57 s	7 min 40 s	6 min 20 s	1 min 20 s	14 %
23. 9. 2017	SPR RŠČ M Sládka	44 min 27 s	8 min 25 s	8 min 9 s	16 s	19 %
	Referendum o EU	44 min 27 s	7 min 18 s	6 min 58 s	20 s	16 %

datum	strana/ kandidující subjekt	celková stopáž diskuze, již se strana zúčastnila	celková stopáž promluv zástupce strany	celková stopáž odpovědí na dotazy moderátora	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl všech promluv zástupce strany na celkové stopáži (%)
	Dobrá volba 2016	44 min 27 s	10 min 13 s	10 min 13 s	0 s	23 %
	ČSNS	44 min 27 s	6 min 26 s	6 min 26 s	0 s	14 %
30. 9. 2017	Svobodní	54 min 19 s	10 min 20 s	5 min 12 s	5 min 8 s	19 %
	ODA	54 min 19 s	11 min 50 s	7 min 32 s	4 min 18 s	22 %
	BPI	54 min 19 s	11 min 25 s	6 min 31 s	4 min 54 s	21 %
	OBČANÉ 2011	54 min 19 s	8 min 20 s	5 min 22 s	2 min 58 s	15 %
	Unie HAVEL	54 min 19 s	3 min 13 s	3 min 6 s	7 s	6 %
07. 10. 2017	Rozumní	1 h 6 min 24 s	8 min 57 s	8 min 25 s	32 s	13 %
	ŘN - VU	1 h 6 min 24 s	10 min 37 s	8 min 46 s	1 min 51 s	16 %
	CESTA	1 h 6 min 24 s	10 min 39 s	10 min 7 s	32 s	16 %
	Radostné Česko	1 h 6 min 24 s	6 min 58 s	6 min 45 s	13 s	10 %
	Volte Pravý Blok	1 h 6 min 24 s	9 min 22 s	9 min 20 s	2 s	14 %
	SPDV	1 h 6 min 24 s	4 min 7 s	3 min 58 s	9 s	6 %

Tabulka 97: Počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědi

datum	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v diskuzi (%)	průměrná délka odpovědi
16. 9. 2017	REALISTÉ	8	24 %	50 s
	SPO	6	18 %	91 s
	SPORTOVCI	6	18 %	44 s
	DSSS	8	24 %	35 s
	Národ Sobě	5	15 %	76 s
23. 9. 2017	SPR RŠČ M Sládka	12	26 %	41 s
	Referendum o EU	11	23 %	38 s
	Dobrá volba 2016	12	26 %	51 s
	ČSNS	12	26 %	32 s
30. 9. 2017	Svobodní	6	15 %	52 s
	ODA	9	23 %	50 s
	BPI	10	26 %	39 s
	OBČANÉ 2011	8	21 %	40 s
	Unie HAVEL	6	15 %	31 s
07. 10. 2017	Rozumní	16	21 %	32 s
	ŘN - VU	13	17 %	40 s
	CESTA	11	14 %	55 s
	Radostné Česko	11	14 %	37 s
	Volte Pravý Blok	16	21 %	35 s
	SPDV	11	14 %	22 s

Tabulka 98: Typ dotazů

datum	strana/kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
16. 9. 2017	REALISTÉ	50 %	25 %	25 %	4	2	2	8
	SPO	67 %	17 %	17 %	4	1	1	6
	SPORTOVCI	67 %	17 %	17 %	4	1	1	6
	DSSS	50 %	50 %		4	4		8
	Národ Sobě	80 %	20 %		4	1		5
23. 9. 2017	SPR RSČ M Sládka	67 %	17 %	17 %	8	2	2	12
	Referendum o EU	73 %	9 %	18 %	8	1	2	11
	Dobrá volba 2016	75 %	17 %	8 %	9	2	1	12
	ČSNS	67 %	25 %	8 %	8	3	1	12
30. 9. 2017	Svobodní	67 %	33 %		4	2		6
	ODA	44 %	56 %		4	5		9
	BPI	40 %	30 %	30 %	4	3	3	10
	OBČANÉ 2011	50 %	38 %	13 %	4	3	1	8
	Unie HAVEL	83 %	17 %		5	1		6
07. 10. 2017	Rozumní	50 %	13 %	38 %	8	2	6	16
	ŘN - VU	62 %	23 %	15 %	8	3	2	13
	CESTA	73 %	9 %	18 %	8	1	2	11
	Radostné Česko	73 %	9 %	18 %	8	1	2	11
	Volte Pravý Blok	50 %	25 %	25 %	8	4	4	16
	SPDV	73 %	18 %	9 %	8	2	1	11

Tabulka 99: Valence dotazů

datum	strana/kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
16. 9. 2017	REALISTÉ	100 %			8			8
	SPO	100 %			6			6
	SPORTOVCI	100 %			6			6
	DSSS	100 %			8			8
	Národ Sobě	100 %			5			5
23. 9. 2017	SPR RSČ M Sládka	92 %		8 %	11		1	12
	Referendum o EU	100 %			11			11
	Dobrá volba 2016	100 %			12			12
	ČSNS	92 %		8 %	11		1	12
30. 9. 2017	Svobodní	83 %	17 %		5	1		6
	ODA	100 %			9			9
	BPI	100 %			10			10
	OBČANÉ 2011	100 %			8			8

datum	strana/kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
	Unie HAVEL	100 %			6			6
07. 10. 2017	Rozumní	94 %		6 %	15		1	16
	ŘN - VU	100 %			13			13
	CESTA	100 %			11			11
	Radostné Česko	91 %		9 %	10		1	11
	Volte Pravý Blok	100 %			16			16
	SPDV	100 %			11			11

Tabulka 100: Zacílení dotazů

datum	strana/kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
16. 9. 2017	REALISTÉ		100 %		8	8
	SPO		100 %		6	6
	SPORTOVCI		100 %		6	6
	DSSS		100 %		8	8
	Národ Sobě		100 %		5	5
23. 9. 2017	SPR RŠČ M Sládka	8%	92 %	1	11	12
	Referendum o EU		100 %		11	11
	Dobrá volba 2016		100 %		12	12
	ČSNS	8%	92 %	1	11	12
30. 9. 2017	Svobodní		100 %		6	6
	ODA		100 %		9	9
	BPI		100 %		10	10
	OBČANÉ 2011		100 %		8	8
	Unie HAVEL		100 %		6	6
07. 10. 2017	Rozumní	6%	94 %	1	15	16
	ŘN - VU		100 %		13	13
	CESTA		100 %		11	11
	Radostné Česko		100%		11	11
	Volte Pravý Blok		100 %		16	16
	SPDV		100 %		11	11

Tabulka 101: Tematické rámce dotazů

datum	strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
16. 9. 2017	REALISTÉ	8			38 %		88 %				
	SPO	6			33 %		100 %				
	SPORTOVCI	6			33 %		100 %				
	DSSS	8			25 %		100 %				
	Národ Sobě	5			60 %		80 %				
23. 9. 2017	SPR RSČ M Sládka	12	8 %		42 %		58 %				
	Referendum o EU	11			36 %		64 %	9%	18 %		
	Dobrá volba 2016	12			25 %		83 %		8 %		
	ČSNS	12			33 %	8%	75 %				
30. 9. 2017	Svobodní	6			33 %		83 %				
	ODA	9			56 %		44 %				22 %
	BPI	10			40 %		80 %				
	OBČANÉ 2011	8			38 %		63 %				13 %
	Unie HAVEL	6			50 %		83 %				
07. 10. 2017	Rozumní	16			31 %		81 %		6 %		
	ŘN - VU	13			46 %		54 %				15 %
	CESTA	11			27 %		73 %				9 %
	Radostné Česko	11			36 %		73 %		9 %		9 %
	Volte Pravý Blok	16			38 %		56 %			13 %	6 %
	SPDV	11			27 %		91 %				

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Kvalitativní analýza v debatách s experty neodhalila přítomnost favorizačních či defavorizačních promluv expertů vůči některé politické straně či hnutí, kandidující ve sněmovních volbách.

V debatách s kandidujícími subjekty jsme identifikovali výskyt dílčích moderátorských pochybení.

Ve dvou případech jsme zaznamenali výskyt moderátorských promluv, majících charakter hodnotících soudů vyjadřujících stanovisko moderátora. V debatě z 16. 9. moderátor na výrok Petra Macha (Svobodní), že EET představuje jednu z dalších povinností, která u podnikatelů a živnostníků zakládá další povinnosti a vytváří tak riziko zanedbání a pokut, reaguje slovy: „(n)o, fungovat takříkajíc na volné noze, já to zažívám, to jsou nervy, já jsem to neschopnej v podstatě

a jenom si dohlídat, co mám platit jako - tuhle daň, tuhle daň a kdy se to platí a ty termíny, souhlasím s Vámi, co říkáte, to je drsné.“ (30. 9. 2017, čas: 51:16).

V téže debatě moderátor pak uzavírá část věnující se protikuřáckému zákonu slovy: „*A pak Evropská unie dá náhodou nějaké doporučení a tady to bleskově někdo využije na to, aby vymyslel zákon, a řekne, že mu to nařídila Evropská unie, a hned přibude další zákon. Ano, je to tak, máte pravdu.*“ (moderátor v návaznosti na promluvu Petra Macha, Svobodní, 30. 9. 2017, čas: 58:11)

Oba moderátorské výroky lze chápat jako porušení principu moderátorské nestrannosti⁴⁴ i jistou formu favorizace mluvčího či strany ze strany moderátora (oba výroky se vztahují ke straně Svobodní). V rámci diskuze se jednalo o ojedinělé incidenty, které proto chápeme jako dílčí pochybení moderátora, nikoliv jako výraz zjevné či systematické favorizace představitele dané strany.

V několika diskuzích jsme také zaznamenali výskyt problematických bodů z hlediska vedení diskuze. Volnějším způsobem moderace debat z 16. 9. a 30. 9. místy vyústil v situace, kdy moderátor poněkud ztrácel kontrolu nad průběhem diskuze – hosté mluvili přes sebe či se vzájemně překřikovali (například 16. 9. 2017, čas: 44:50, 45:40, 49:00, 30. 9. 2017, čas: 50:38).

3.2.2.4 Superdebata – poslední slovo

V předvečer voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky odvysílala Česká televize závěrečnou debatu s celostátními lídry politických stran a hnutí. Do pořadu byli pozváni představitelé kandidujících subjektů, které se umístily na prvním až desátém místě podle výsledků celostátního reprezentativního výzkumu volebního potenciálu realizovaného pro Českou televizi na přelomu září a října 2017⁴⁵.

Na základě výsledků průzkumu byli pozváni lídři stran: ANO 2011, ČSSD, ODS, SPD, Piráti, KSČM, TOP 09, STAN, KDU-ČSL a Zelení. Pozvání do debaty platilo pouze pro lídry daných subjektů, nebylo tedy možné, aby v debatě byli zastoupeni jiným představitelem strany.

Debatu z Kongresového centra v Praze, za účasti publika, moderoval Václav Moravec.

V rámci pořadu dostali prostor i další zástupci pozvaných stran a hnutí, a to prostřednictvím on-line zóny. Přímo v prostorách Kongresového centra v průběhu živého vysílání písemně

⁴⁴ Viz článek 6.5 Kodexu ČT: Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.

⁴⁵ Průzkum mezi oprávněnými voliči v období 25. 9 – 5. 10. 2017 pro Českou televizi realizovaly agentury Median a Kantar TNS CZ. Průzkumu se zúčastnilo 3 093 respondentů. Volební potenciál ukazuje, kolik procent hlasů by strana či hnutí mohly v době výzkumu hypoteticky získat, pokud by se k ní přiklonili všichni, kteří její volbu reálně zvažují a zároveň nevylučují účast u voleb.

odpovídali na dotazy diváků, zasílané prostřednictvím sociálních sítí a webových stránek pořadu, přičemž s každým z aktérů byl odvysílán jeden krátký rozhovor, ve kterém odpovídal na vybraný divácký dotaz, doplněný o případné doplňující dotazy moderátorky. Kritéria výběru diváckých dotazů, které byly moderátorkou reprodukovány, nebyla blíže osvětlena⁴⁶. Doplňkové rozhovory vedla Zuzana Tvarůžková.

Stopáž pořadu činila 120 minut.

Tabulka 102: Datum vysílání pořadu a zúčastněné strany

datum vysílání	strana/kandidující subjekt
19. 10. 2017	ANO 2011
	ODS
	Piráti
	SPD
	KSČM
	ČSSD
	KDU-ČSL
	TOP 09
	STAN
	Zelení

Za každý ze zúčastněných subjektů tedy v pořadu vystoupili dva mluvčí – jeden se účastnil hlavní debaty vedené Václavem Moravcem, další představitel strany poskytl odpověď na vybraný divácký dotaz v rozhovoru z on-line zóny. S ohledem na odlišný formát promluv prezentujeme výstupy z debaty a rozhovorů odděleně.

Z hlediska kvantitativní reprezentace pozorujeme mezi zúčastněnými subjekty značné rozdíly. V debatní části pořadu získal nejvíce prostoru pro vyjádření představitel hnutí ANO, který i přesto, že do vysílání dorazil se zpožděním⁴⁷, obdržel k promluvám nejvíce prostoru ze všech účastníků - celkem 11 min. 45 s. Naopak nejnižší stopáž promluv pozorujeme u strany Zelených (3 min. 19 s.).

Podobně data o celkovém počtu moderátorských dotazů ukazují, že moderátor se na zúčastněné subjekty obracel nestejnou měrou. Nejvíce dotazů (a výrazně více než u ostatních) mířilo na představitele hnutí ANO (celkem 25 dotazů, 23 % z celku všech dotazů v debatní části). Naopak nejméně dotazů inkasoval představitel strany Zelených, který v debatě obdržel pouze 4 dotazy (4 % všech dotazů). Nerovnováhu v rozložení času k promluvám mezi zúčastněné subjekty tak lze interpretovat jako důsledek dotazovacích aktivit moderátora.

⁴⁶ Ve vysílání se pouze odkazuje k dotazům, které byly nejzajímavější („...některé dotazy stihnou kandidující odpovědět písemnou formou, no a na ty zbylé, na ty nejzajímavější, se budu ptát já v krátkých vstupech, v krátkých rozhovorech“) (Zuzana Tvarůžková, čas: 10:48)

⁴⁷ Andrej Babiš (ANO) a Lubomír Zaorálek (ČSSD) se do debaty připojili až v jejím průběhu – konkrétně ve 14 minutě vysílání.

Tabulka 103: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

strana/ kandidující subjekt	celková stopáž pořadu	celková stopáž promluv zástupců strany	celková stopáž odpovědí – debaťní část	celková stopáž promluv – rozhovory	podíl všech promluv zástupců strany na celkové stopáži (%)
ANO 2011	2 h 0 s	12 min 38 s	11 min 45 s	53 s	11 %
ODS	2 h 0 s	7 min 46 s	6 min 46 s	1 min 0 s	6 %
Piráti	2 h 0 s	8 min 9 s	7 min 29 s	40 s	7 %
SPD	2 h 0 s	7 min 51 s	6 min 58 s	53 s	7 %
KSČM	2 h 0 s	6 min 44 s	5 min 24 s	1 min 20 s	6 %
ČSSD	2 h 0 s	7 min 16 s	6 min 37 s	39 s	6 %
KDU-ČSL	2 h 0 s	9 min 50 s	8 min 44 s	1 min 6 s	8 %
TOP 09	2 h 0 s	6 min 0 s	5 min 11 s	49 s	5 %
STAN	2 h 0 s	7 min 17 s	6 min 45 s	32 s	6 %
Zelení	2 h 0 s	4 min 5 s	3 min 19 s	46 s	3 %

Tabulka 104: Počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědi

strana/ kandidující subjekt	debaťní část			rozhovory		celkem		
	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v diskuzi (%)	průměrná délka odpovědi	počet dotazů	průměrná délka odpovědi	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů v pořadu (%)	průměrná délka odpovědi
ANO 2011	25	23 %	28 s	5	10 s	30	28 %	25 s
ODS	9	8 %	45 s	3	20 s	12	11 %	39 s
Piráti	11	10 %	41 s	1	40 s	12	11 %	41 s
SPD	15	14 %	26 s	4	13 s	20	17 %	24 s
KSČM	11	10 %	29 s	3	27 s	14	13 %	29 s
ČSSD	10	9 %	36 s	2	20 s	13	11 %	34 s
KDU-ČSL	8	7 %	58 s	3	22 s	12	10 %	49 s
TOP 09	8	7 %	39 s	2	25 s	10	9 %	36 s
STAN	8	7 %	51 s	3	11 s	11	10 %	40 s
Zelení	4	4 %	50 s	2	23 s	6	6 %	41 s

Tabulka 105: Typ dotazů

	strana/ kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
debaťní část	ANO 2011	20 %	36 %	44 %	5	9	11	25
	ODS	44 %	44 %	11 %	4	4	1	9
	Piráti	45 %	45 %	9 %	5	5	1	11
	SPD	27 %	27 %	47 %	4	4	7	15
	KSČM	36 %	36 %	27 %	4	4	3	11
	ČSSD	50 %	50 %		5	5		10
	KDU-ČSL	63 %	38 %		5	3		8

	strana/ kandidující subjekt	hlavní dotaz (%)	vedlejší dotaz (%)	doplňovací dotaz (%)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	celkem dotazů
	TOP 09	38 %	63 %		3	5		8
	STAN	50 %	50 %		4	4		8
	Zelení	75 %	25 %		3	1		4
rozhovory	ANO 2011	20 %	40 %	40 %	1	2	2	5
	ODS	33 %	33 %	33 %	1	1	1	3
	Piráti	100 %			1			1
	SPD	25 %	50 %	25 %	1	2	1	4
	KSČM	33 %	33 %	33 %	1	1	1	3
	ČSSD	50 %	50 %		1	1		2
	KDU-ČSL	33 %	67 %		1	2		3
	TOP 09	50 %	50 %		1	1		2
	STAN	33 %	33 %	33 %	1	1	1	3
	Zelení	50 %	50 %		1	1		2
celkem	ANO 2011	20 %	37 %	43 %	6	11	13	30
	ODS	42 %	42 %	17 %	5	5	2	12
	Piráti	50 %	42 %	8 %	6	5	1	12
	SPD	26 %	32 %	42 %	5	6	8	19
	KSČM	36 %	36 %	29 %	5	5	4	14
	ČSSD	50 %	50 %		6	6		12
	KDU-ČSL	55 %	45 %		6	5		11
	TOP 09	40 %	60 %		4	6		10
	STAN	45 %	45 %	9 %	5	5	1	11
	Zelení	67 %	33 %		4	2		6

Z hlediska valence a zacílení dotazů je možné říci, že debata nebyla vedena se stejnou mírou kritické reflexe jednotlivých mluvčích. Nejvíce kritických dotazů bylo adresováno představitelům stran ANO (8 kritických dotazů, což je 32 % ze všech dotazů adresovaných této straně), mluvčí této strany také v debatě obdržel vyšší počet ad hominem dotazů (6 dotazů tohoto typu, což je 24 % z celku dotazů adresovaných subjektu v této části pořadu). Mírně četnější výskyt ad hominem a kritických dotazů pozorujeme také i u strany SPD.

Tabulka 106: Valence dotazů

	strana/ kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
debatní část	ANO 2011	68 %		32 %	17		8	25
	ODS	89 %		11 %	8		1	9
	Piráti	91 %		9 %	10		1	11
	SPD	80 %		20 %	12		3	15
	KSČM	100 %			11			11
	ČSSD	90 %		10 %	9		1	10

	strana/ kandidující subjekt	neutrální dotaz (%)	vstřícný dotaz (%)	kritický dotaz (%)	neutrální dotaz (počet)	vstřícný dotaz (počet)	kritický dotaz (počet)	celkem dotazů
	KDU-ČSL	88 %		13 %	7		1	8
	TOP 09	100 %			8			8
	STAN	100 %			8			8
	Zelení	100 %			4			4
rozhovory	ANO 2011	80 %		20 %	4		1	5
	ODS	100 %			3			3
	Piráti	100 %			1			1
	SPD	75 %		25 %	3		1	4
	KSČM	100 %			3			3
	ČSSD	100 %			2			2
	KDU-ČSL	67 %		33 %	2		1	3
	TOP 09	100 %			2			2
	STAN	100 %			3			3
	Zelení	50 %		50 %	1		1	2
celkem	ANO 2011	70 %		30 %	21		9	30
	ODS	92 %		8 %	11		1	12
	Piráti	92 %		8 %	11		1	12
	SPD	79 %		21 %	15		4	19
	KSČM	100 %			14			14
	ČSSD	92 %		8 %	11		1	12
	KDU-ČSL	82 %		18 %	9		2	11
	TOP 09	100 %			10			10
	STAN	100 %			11			11
	Zelení	83 %		17 %	5		1	6

Tabulka 107: Zacílení dotazů

	strana/ kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
debatní část	ANO 2011	24 %	76 %	6	19	25
	ODS	11 %	89 %	1	8	9
	Piráti	9 %	91 %	1	10	11
	SPD	20 %	80 %	3	12	15
	KSČM		100 %		11	11
	ČSSD	10 %	90 %	1	9	10
	KDU-ČSL		100 %		8	8
	TOP 09		100 %		8	8
	STAN		100 %		8	8
	Zelení		100 %		4	4
rozhovory	ANO 2011	20 %	80 %	1	4	5
	ODS		100 %		3	3
	Piráti		100 %		1	1
	SPD	25 %	75 %	1	3	4

	strana/ kandidující subjekt	ad hominem (%)	ad rem (%)	ad hominem (počet)	ad rem (počet)	celkem dotazů
	KSČM		100 %		3	3
	ČSSD		100 %		2	2
	KDU-ČSL	33 %	67 %	1	2	3
	TOP 09		100 %		2	2
	STAN		100 %		3	3
	Zelení		100 %		2	2
celkem	ANO 2011	23 %	77 %	7	23	30
	ODS	8 %	92 %	1	11	12
	Piráti	8 %	92 %	1	11	12
	SPD	21 %	79 %	4	15	19
	KSČM		100 %		14	14
	ČSSD	8 %	92 %	1	11	12
	KDU-ČSL	9 %	91 %	1	10	11
	TOP 09		100 %		10	10
	STAN		100 %		11	11
	Zelení		100 %		6	6

Dotazy adresované jednotlivým stranám spadaly nejčastěji do tematických rámců „hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta“, „program strany“ a „vztahy s ostatními stranami“. Výjimku představuje KSČM, která byla v debatní části prostřednictvím moderátorských dotazů dominantně prezentována skrz tematický rámec „vztahy s ostatními stranami“.

Detailnější analýzu valence dotazů z jednotlivých tematických rámců s ohledem na nízkou četnost dotazů neprovádíme.

Tabulka 108: Tematické rámce dotazů

	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
debatní část	ANO 2011	25		8 %	48 %		12 %	28 %	12%		8 %
	ODS	9			78 %		11 %	11 %			11 %
	Piráti	11			27 %		27 %	27 %	18%		18 %
	SPD	15	13 %		33 %		40 %	13 %			13 %
	KSČM	11			18 %			73 %			18 %
	ČSSD	10			50 %		20 %				30 %
	KDU-ČSL	8			75 %			25 %			13 %

	strana/ kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnostní rysy, morální integrita kandidáta	hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	jiné téma
	TOP 09	8			50 %		25 %	13 %			25 %
	STAN	8			75 %		13 %	13 %			13 %
	Zelení	4			50 %			50 %			25 %
rozhovory	ANO 2011	5			100 %						
	ODS	3			33 %		67 %				
	Piráti	1					100 %				
	SPD	4			25 %		100 %				
	KSČM	3			100 %						
	ČSSD	2					100 %				
	KDU-ČSL	3			100 %		33 %				
	TOP 09	2			100 %						
	STAN	3	33 %					67 %			
Zelení	2			50 %		50 %					
celkem	ANO 2011	30		7%	57 %		10 %	23 %	10%		7 %
	ODS	12			67%		25 %	8 %			8 %
	Piráti	12			25 %		33 %	25 %	17%		17 %
	SPD	19	11 %		32 %		53 %	11 %			11 %
	KSČM	14			36 %			57 %			14 %
	ČSSD	12			42 %		33 %				25 %
	KDU-ČSL	11			82 %		9 %	18 %			9 %
	TOP 09	10			60 %		20 %	10 %			20 %
	STAN	11	9 %		55 %		9 %	27 %			9 %
Zelení	6			50 %		17 %	33 %			17 %	

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Za problematickou považujeme skutečnost, že v úvodu vysílání nezazněla informace o tom, že zúčastněné strany představují výběr z celku 31 kandidujících subjektů, stejně tak nebylo popsáno kritérium pro výběr daných stran do vysílání. Absence této informace tak mohla vyvolávat dojem, že zúčastněné strany představují celek kandidujících subjektů a nadcházející volby jsou o výběru některé ze zúčastněných stran.

Během debaty jsme v kontextu diskuze na téma zdravotnictví zaznamenali situaci, ve které se moderátor vůči představiteli hnutí ANO dopustil několika pochybení a faulů. Problematicky lze vnímat již samotné znění dotazu, v němž moderátor respondentovi podsouvá plnou zodpovědnost za problém stárnutí lékařské populace, přestože jako ministr financí nebyl za danou skutečnost přímo zodpovědný: „(v)y, Andreji Babiši, jste tady řekl, že za ty následující 4

roky byste přidal výrazně peněz do zdravotnictví, protože říkáte, že by to mělo být výdaje do zdravotnictví na 9 %, ale přitom ministerstvo financí nebylo schopno navýšit výrazněji prostředky ministerstvu školství, aby se zvýšily kapacity lékařských fakult. Proč šetříte na takové věci, že nás v roce 2025 tady bude obsluhovat přibližně pětina všech lékařů starších 65 let, protože lékaři výrazně stárnou.“ (ANO, čas: 1:35:50).

Poté, co respondent tvrzení moderátora odmítl jako nepravdivé („není to pravda, pane redaktore, vraťme se ke zprávě o korupci ve zdravotnictví..“ (čas: 1:36:15)), moderátor daný výrok významově posunul do roviny nařčení ze lži („pane předsedo, Vy kohokoli obviníte ze lži..“ (čas: 1:37:09) a toto tvrzení dále několikrát zopakoval⁴⁸. Uvedený významový posun lze vnímat jako defavorizační vůči představiteli ANO.

V rámci stejného úseku debaty představitel ANO k diskutovanému problému ve zdravotnictví dále uvedl: „(j)á za to nemůžu, pokud někdo začne konečně řídit ten rezort, tak ušetříme 30 miliard a navýšíme na těch 9 % HDP a to je dohromady 120 miliard. Takže my určitě budeme usilovat o ten rezort a ukážeme Vám to, pane redaktore, tak, jak jsme to ukázali na ministerstvu financí.“ (čas: 1:38:13). Moderátor na tento výrok navazuje útočným dotazem: „(p)romiňte, když mluvíte tedy o rezortech, které jsou řízeny jinými ministry, proč jste tak dobře řídili rezort dopravy, byť odbíhám od zdravotnictví, ale když vy říkáte, že jste všechno dobře řídili, rezort dopravy, kde jste měli v programovém prohlášení vlády zákon o liniových stavbách, teď ho máte znovu v programu, protože jste řídili tak rezort, že žádný zákon není. (čas: 1:38:30). Dotaz lze hodnotit problematicky hned v několika aspektech. Jednak má ironické vyznění, dále respondentovi vkládá do úst tvrzení, že všechna ministerstva hnutí ANO řídilo dobře, což je výrok, který neřekl (host v předchozí odpovědi zmínil pouze ministerstvo financí). Moderátorem prezentovaná (a mluvčím nevyřčená) informace je navíc přetavena v ofenzivní dotaz s defavorizačním vyzněním vůči představiteli ANO.

Použití takovýchto útočných prvků v moderování jako nástroje k získání vyjádření hosta je problematické, pokud není uplatňováno systematicky ke všem hostům. Popsané případy mohl divák vnímat i jako porušení nestrannosti moderátora vůči představiteli ANO v dané části debaty.

V několika případech jsme na straně moderátora identifikovali dotazy či argumenty, postavené na informacích bez uvedení konkrétního zdroje, případně odkazujících na mínění blíže nespecifikovaných skupin odborníků:

- „(p)očkejte, levice s pravicí se na tomto nemůže shodnout, protože každý odborník na zdravotnictví Vám řekne, pokud se nebude přistupovat ke státnímu rozpočtu komplexně...“ (čas: 69:03, TOP 09)
- „(p)odle odborných autorit, které jsme oslovili, nenabízejí politické strany ve svých volebních programech ucelenou koncepci tuzemského zdravotnictví, ale spíš opravu či rekonstrukci dílčích chyb.“ (čas: 62:40)

⁴⁸ Moderátor: „já se odvolávám na statistiku Úřadu pro zdravotnické informace, ze kterých jasně vyplývá, že produkování počtu absolventů lékařských fakult není schopno vyrovnat stárnutí lékařské populace. Vy řeknete, že to je lež.“ A. Babiš (ANO): „ne, já neříkám, že to je lež.“ Moderátor: „to jste řekl v úvodu k odpovědi na moji otázku.“ A. Babiš (ANO): „ne, ne, ne“. Moderátor: „ano, ano, ano“. (čas: 1:37:13). ... Moderátor: „a proto na poslední chvíli protestovali představitelé vysokých škol. Takže i oni lžou?“ (čas: 1:38:12)

Na začátku druhého diskuzního bloku, věnovaného zdravotnictví, moderátor vysvětluje výběr daného tématu odkazem na výsledky sociologického průzkumu, jeho parametry však nijak blíže nespecifikuje: *„(p)ředevším zdraví, to je názor veřejnosti na jedno z důležitých, dokonce nejdůležitější téma letošních voleb, jak si ho veřejnost vybrala v sociologickém šetření České televize, jež bylo zveřejněno na konci září letošního roku.“* (čas: 62:32)

3.2.2.5 Diskusní pořady ČT - shrnutí

Cílem analýzy vybraných diskusních pořadů České televize v rámci předvolebního vysílání bylo zjistit, zda v těchto pořadech docházelo k objektivní a vyvážené reprezentaci politických stran, kandidujících ve sněmovních volbách, a zda byl vůči nim uplatněn nestranný přístup.

Z hlediska stopáží promluv poskytnutých účastníkům diskuzí jsme zaznamenali nerovnoměrnou distribuci prostoru k vyjádření v pořadu Politické spektrum, ve kterém někteří hosté získali více nebo naopak méně vysílacího času než jiní účastníci diskuze. Data z kvantitativní ani zjištění z kvalitativní analýzy pořadu neukazují, že by rozdíly v poskytnutém prostoru byly výrazem záměrné de/favorizace daných subjektů. Zjištěné odchylky chápeme jako pochybení moderátora, který v případě některých subjektů nedostatečně korigoval délku a frekvenci jejich promluv.

Podobně v pořadu Superdebata indikátory kvantitativní reprezentace ukázaly, že moderátor účastníkům debaty nevěnoval stejnou pozornost. Prostřednictvím dotazů se výrazně častěji obracel na představitele hnutí ANO, čímž danému subjektu poskytl větší prostor pro vyjádření než jiným účastníkům debaty. Analýza pořadu však dále ukázala, že moderátor v debatní části věnované zdravotnictví volil vůči představiteli ANO kritičtější přístup. Ten se projevil vyšším počtem kritických a ad hominem dotazů, adresovaných tomuto subjektu, kvalitativní analýza také v dané části debaty odhalila výskyt defavorizujících výroků a moderátorských faulů vůči představiteli ANO. V dalších částech debaty tato pochybení zaznamenána nebyla. Daná zjištění tak lze interpretovat jako chyby při moderování pořadu.

Kvalitativní analýza dalších diskusních pořadů ČT odhalila výskyt různých profesních chyb moderátorů. Zaznamenali jsme sugestivně laděné dotazy, používání argumentů, které nebyly podloženy zdrojem, nebo byl zdroj uveden nepřesně, vyskytly se také věcné nepřesnosti při formulaci dotazů, ironické dotazy, favorizační i defavorizační moderátorské promluvy.

Popsané problémy odhalené kvantitativní i kvalitativní analýzou měly charakter dílčích pochybení a v celku analyzovaného vysílání nevykazovaly systematickou podobu ve smyslu opakujícího se zvýhodňujícího nebo naopak defavorizujícího přístupu vůči některému z kandidujících subjektů. V celku analyzovaného vysílání tedy tato pochybení nelze považovat za porušení nestranného a objektivního informování diváků.

Za problematický je ale možné do jisté míry označit samotný mechanismus výběru účastníků diskusních pořadů a zastoupení jednotlivých stran ve zkoumaném předvolebním vysílání České televize.

Na základě kritéria hodnoty volebního potenciálu strany, zjištěné průzkumy veřejného mínění, Česká televize rozdělila kandidující strany do dvou skupin se značně odlišným přístupem do vysílání. Strany, které se umístily v průzkumech volebního potenciálu na prvním až desátém místě, získaly přístup do 14 Předvolebních debat (o stopáži 90 minut) a závěrečné Superdebaty (stopáž 120 minut). Strany, které výběrovým klíčem neprošly, pak měly neúměrně menší prostor v pořadu Politické spektrum, kde měly možnost vystoupit v jedné ze čtyř hodinových

debat. Ve volebních rozhovorech vysílaných v Událostech, komentářích pak byla akcentována zásada plné rovnosti – pro účast ve vysílání nebyl stanoven žádný výběrový klíč a byli pozváni zástupci všech kandidujících subjektů.

Jak ilustruje tabulka 109, strany z první skupiny obdržely ke své prezentaci od 2 do 3 hodin prostoru, strany spadající do druhé skupiny inkasovaly maximálně 20 minut.

Selekce účastníků předvolebních debat dle v zásadě umělého kritéria pořadí dle volebního potenciálu strany tak vygenerovala značně nerovnoměrné zastoupení kandidujících subjektů ve zkoumaných předvolebních diskuzních pořadech České televize i rozdílný prostor, který jednotlivé strany ve sledovaném vysílání obdržely.

Tabulka 109: Stopáž promluv kandidujících subjektů ve sledovaných diskuzních pořadech České televize

	celková stopáž promluv v rámci sledovaných předvolebních diskuzních pořadů ČT	podíl promluv na celkové stopáži pořadů
ANO 2011	2 h 51 min 7 s	8 %
ODS	2 h 46 min 12 s	8 %
KSČM	2 h 26 min 50 s	7 %
ČSSD	2 h 21 min 18 s	6 %
SPD	2 h 14 min 42 s	6 %
TOP 09	2 h 13 min 41 s	6 %
KDU-ČSL	2 h 6 min 20 s	6 %
Zelení	2 h 5 min 28 s	6 %
STAN	2 h 2 min 36 s	6 %
Piráti	1 h 57 min 46 s	5 %
SPO	20 min 53 s	1 %
REALISTÉ	20 min 5 s	1 %
ŘN - VU	18 min 35 s	1 %
ODA	18 min 27 s	1 %
BPI	17 min 38 s	1 %
CESTA	17 min 21 s	1 %
Dobrá volba 2016	17 min 10 s	1 %
Rozumní	16 min 56 s	1 %
Volte Pravý Blok	16 min 46 s	1 %
SPR RŠČ M Sládka	16 min 46 s	1 %
Národ Sobě	15 min 31 s	1 %
Referendum o EU	15 min 23 s	1 %
DSSS	15 min 9 s	1 %
OBČANÉ 2011	14 min 48 s	1 %
Radostné Česko	13 min 53 s	1 %
ČSNS	13 min 38 s	1 %
SPORTOVCI	13 min 21 s	1 %

	celková stopáž promluv v rámci sledovaných předvolebních diskuzních pořadů ČT	podíl promluv na celkové stopáži pořadů
Svobodní	10 min 20 s	0,5 %
SPDV	9 min 51 s	0,5 %
Unie HAVEL	8 min 47 s	0,4 %
ČNF	1 min 3 s	0,05 %

3.2.3 ČT shrnutí

V rámci kapitoly věnované České televizi jsme analyzovali vybrané zpravodajské, publicistické a diskusní pořady. Primárním cílem bylo zjistit, zda v průběhu předvolebního vysílání nedošlo ve vysílání k porušení kritérií objektivit a vyváženosti, tak jak jsme si je stanovili v teoretické části práce. Vybrané pořady jsme podrobili detailní kvantitativní i kvalitativní analýze.

Ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize se ke slovu dostali zástupci 14 z celkem 31 kandidujících subjektů, nejvíce prostoru dostali mluvčí stran ANO, ČSSD a ODS. Stopáž, kterou představitelé jednotlivých stran dostali, distribuce referencí o stranách i způsob rámování mediálního obrazu kandidujících subjektů podle našeho odpovědal zpravodajskému či publicistickému charakteru těchto pořadů při zohlednění různé míry relevance jednotlivých stran a hnutí.

Problémy, které jsme ve zpravodajských a publicistických pořadech identifikovali metodami kvantitativní i kvalitativní analýzy, jsou omezeny pouze na jednotlivé pořady a neznamení narušení objektivního a vyváženého přístupu v celku tohoto segmentu analyzovaných pořadů ve sledovaném období.

V rámci analýzy vybraných diskusních pořadů jsme zaznamenali dílčí nerovnováhu v prostoru, který v diskusi obdrželi představitelé zúčastněných stran. Konkrétně se jednalo o pořady Politické spektrum a Superdebata. Analýza diskusních pořadů ČT dále ukázala na narušení moderátorské nestrannosti v jedné části pořadu Superdebata.

Pochybení identifikovaná kvantitativní i kvalitativní analýzou v diskusních pořadech ČT měla charakter dílčích moderátorských chyb a v celku analyzovaného vysílání nevykazovala systematický charakter ve smyslu opakujícího se zvýhodňujícího nebo naopak defavorizujícího přístupu vůči některému z kandidujících subjektů. Zjištění odhalená kvantitativní a kvalitativní analýzou tak nelze považovat ve svém celku za porušení objektivit a vyváženosti vysílání.

Analýza dále ukázala, že omezení přístupu do diskusních pořadů na základě kritéria volebního potenciálu stran způsobilo silně nerovnoměrné zastoupení kandidujících subjektů v celku zkoumaných předvolebních diskusních pořadů České televize. To se projevilo výraznou nerovnováhou v prostoru, poskytnutém kandidujícím politickým stranám či hnutím ve zkoumaném vysílání. Zvolený klíč mechanicky rozdělil strany na dvě skupiny s výrazně odlišným poskytnutým prostorem ve vysílání, aniž by to bylo odůvodněno obdobně markantními rozdíly v reálném postavení v politickém a společenském životě mezi stranami bezprostředně nad zvolenou hranicí a pod ní.

4. HLAVNÍ ZÁVĚRY

Primární cíl analýzy byl v zadání vymezen tak, aby odpověděla na otázku, zda a do jaké míry sledované pořady ne/naplnily následující požadavky vycházející ze Zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, respektive § 31, odstavce 2 a 3.

Dle zadání měla analýza odpovědět na dva základní okruhy otázek

a) Zda a do jaké míry poskytovaly sledované pořady objektivní, ověřené, ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů.

Ve zpravodajských a publicistických pořadech ČT a ČRo zaujímala analyzovaná agenda (tj. tematizace voleb do poslanecké sněmovny v říjnu 2017 nebo reprezentace některého z kandidujících subjektů či jejich představitelů) různou míru celkové stopáže vysílání. Společným rysem analyzované agendy v jednotlivých pořadech však byla relativně malá pozornost věnovaná konání voleb a zaměření na politické strany a jejich představitele v mimovolebních kontextech.

Ve vysílání monitorovaných pořadů dostali prostor především parlamentní strany a v jejich rámci zejména ty, které nesly větší míru exekutivní odpovědnosti. Tyto rozdíly pokládáme za vysvětlitelné rozdílnou relevancí kandidujících stran ve společenském a politickém životě společnosti a různou mírou participace na aktuální zpravodajské agendě.

V diskuzních pořadech kvantitativní a kvalitativní analýza identifikovaly pouze dílčí pochybení na úrovni jednotlivých pořadů nebo jejich částí, která neměla charakter systematického porušování objektivního a vyváženého přístupu.

Významný rozdíl mezi Českou televizí a Českým rozhlasem spočíval v rozdílné míře uplatnění selekčního kritéria pro účast v analyzovaných diskuzních pořadech. Zatímco ČRo takové kritérium s výjimkou jednoho pořadu neuplatňoval, Česká televize zvolila cestu zvaní hostů podle klíče dosaženého volebního potenciálu v předvolebních průzkumech. Rozdíly v zastoupení jednotlivých subjektů v diskuzních pořadech ČRo tedy vznikly především rozhodnutím zástupců stran pořadů se nezúčastnit nebo individuálními odlišnostmi mluvních stylů. V případě ČT jsme ovšem zaznamenali zásadní rozdíly v prostoru nabídnutém dvěma skupinám kandidujících subjektů, které vyplynuly ze sporné redakční volby mechanismu výběru účastníků diskuzních pořadů a zastoupení jednotlivých stran ve zkoumaném předvolebním vysílání České televize. Zvolený klíč mechanicky rozdělil strany na dvě skupiny s výrazně odlišným poskytnutým prostorem ve vysílání, aniž by to bylo odůvodněno obdobně markantními rozdíly v reálném postavení v politickém a společenském životě mezi stranami bezprostředně nad zvolenou hranicí a pod ní.

b) Zda provozovatel vysílání zajistil, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že kvantitativní ani kvalitativní analýza předvolebního vysílání ČT a ČRo před volbami do poslanecké sněmovny neodhalila porušení objektivit, vyváženosti a nestrannosti v celku vysílaných programů nebo jednostranné zvýhodňování některého z kandidujících politických subjektů.

5. LITERATURA

- Bateson, G. (2005) 'A Theory of Play and Fantasy' in K. Salen & E. Zimmerman (Eds.) 'The Game Design Reader: A Rules of Play Anthology', (pp. 314-328). Cambridge, London: The MIT Press.
- Entman, R. M. (1989) 'Democracy without citizens: Media and the decay of American politics'. Oxford University Press on Demand.
- Entman, R. M. (1993) 'Framing: Toward clarification of a fractured paradigm', Journal of Communication 43 (4): 51–58.
- Gitlin, T. (2003) 'The Whole World is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left'. Berkeley: University of California Press.
- Goffman, E. (1974) 'Frame analysis'. Lebanon, NH: University Press of New England.
- Graber, D. A. (1984) 'Processing the News: How People Tame the Information Tide'. New York: Longman.
- Iyengar, S., Kinder, D. R. (2010) 'News that matters: television and American opinion'. Chicago: University of Chicago Press.
- Kahneman, D., Tversky, A. (1984) 'Choice, values, and frames', American Psychologist, 39: 341–350.
- Krippendorff, K. (2004) 'Content Analysis: An Introduction to Its Methodology'. Los Angeles, London: Sage.
- Kronick, J. C. (1997) 'Alternativní metodologie pro analýzu kvalitativních dat.' Sociologický časopis 33(1): 57-67.
- Matthes, J., Kohring, M. (2008) 'The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity', Journal of Communication 58 (2): 258–279.
- Neuendorf, K. A. (2009) 'Reliability for content analysis'. In A. B. Jordan, D. Kunkel, J. Manganello & M. Fishbein (Eds.) 'Media messages and public health: A decisions approach to content analysis' (pp. 67-87). New York: Routledge.
- Neuendorf, K. A. (2002) 'The Content Analysis Guidebook'. Thousand Oaks: Sage.
- Neuendorf, K. A., & Skalski, P. D. (2009) 'Quantitative content analysis and the measurement of collective identity'. In R. Abdelal, Y. M. Herrera, A. I. Johnston & R. McDermott (Eds.), 'Measuring identity: A guide for social scientists.' (pp. 203-236). Cambridge: Cambridge University Press.
- Van Gorp, B. (2005) 'Where is the Frame? Victims and Intruders in the Belgian Press Coverage of the Asylum Issue', European Journal of Communication 20 (4): 484–507.
- Volek, J. (2013) 'Mediální obraz ve volební kampani: první prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce'. In: Media a společnost. Praha.
- Vreese, C. H. De. (2005) 'News framing: Theory and typology', Information Design Journal 13 (1): 51–62.
- Westerstahl, J. (1983) 'Objective News Reporting', Communication research 10 (3): 403-424.

6. PŘÍLOHY

I. Přehled zúčastněných subjektů a výstupy z kvantitativní analýzy pořadu Volební vizitky (viz kap. 3.1.3.3)

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluv	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
Praha	27.09.17	SPO	17	19	20	19	12	15	1 min 42 s	2 min 41 s
	27.09.17	Radostné Česko	25	17	16	16	20	19	1 min 53 s	2 min 53 s
	29.09.17	Volte Pravý Blok	59	29	25	29	25	28	3 min 15 s	4 min 45 s
	29.09.17	Unie HAVEL	51	23	26	24	25	30	2 min 59 s	4 min 14 s
	02.10.17	SPD	58	16	26	29	16	18	2 min 43 s	3 min 51 s
	02.10.17	KDU-ČSL	51	24	26	28	22	30	3 min 1 s	4 min 19 s
	03.10.17	Zelení	60	24	27	10	28	29	2 min 58 s	4 min 9 s
	03.10.17	ODA	58	30	29	29	29	29	3 min 24 s	4 min 30 s
	04.10.17	REALISTÉ	56	29	28	30	29	28	3 min 20 s	4 min 30 s
	04.10.17	DSSS	39	25	30	5	21	20	2 min 20 s	3 min 26 s
	05.10.17	STAN	28	30	21	19	20	30	2 min 28 s	4 min 35 s
	05.10.17	Dobrá volba 2016	57	30	30	30	30	30	3 min 27 s	4 min 59 s
	06.10.17	BPI	36	24	25	23	25	24	2 min 37 s	3 min 39 s
	06.10.17	SPDV	52	19	16	16	20	26	2 min 29 s	4 min 38 s
	09.10.17	Svobodní	33	24	29	28	22	27	2 min 43 s	3 min 40 s
	09.10.17	OBČANÉ 2011	48	27	15	29	18	24	2 min 41 s	4 min 36 s
	10.10.17	KSČM	62	27	30	30	20	18	3 min 7 s	4 min 27 s
	10.10.17	TOP 09	52	30	28	30	30	34	3 min 24 s	4 min 49 s
	11.10.17	ŘN - VU	35	23	10	16	17	12	1 min 53 s	3 min 3 s
	12.10.17	Piráti	38	29	30	33	30	33	3 min 13 s	4 min 28 s
	12.10.17	SPR RSC M Sládka	59	29	29	28	27	29	3 min 21 s	4 min 27 s
	13.10.17	Rozumní	62	30	30	30	30	30	3 min 32 s	4 min 50 s
	13.10.17	ČSNS	19	22	23	28	19	26	2 min 17 s	3 min 17 s
	16.10.17	ODS	54	25	28	22	26	24	2 min 59 s	4 min 10 s
	16.10.17	ČSSD	60	21	24	17	6	17	2 min 25 s	3 min 28 s
	17.10.17	Referendum o EU	56	21	28	24	22	35	3 min 6 s	4 min 11 s
	17.10.17	CESTA	41	16	16	16	22	16	2 min 7 s	3 min 11 s
	18.10.17	ANO 2011	60	30	30	30	30	30	3 min 30 s	5 min 0 s
Středočeský	02.10.17	BPI	56	24	20	27	28	21	2 min 56 s	4 min 5 s
	02.10.17	CESTA	60	25	27	17	20	19	2 min 48 s	4 min 0 s
	03.10.17	ODS	37	18	24	18	17	29	2 min 23 s	3 min 28 s
	03.10.17	Unie HAVEL	16	18	7	10	7	17	1 min 15 s	2 min 27 s
	04.10.17	SPO	52	18	20	12	19	30	2 min 31 s	3 min 27 s
	04.10.17	Radostné Česko	53	27	15	19	14	25	2 min 33 s	3 min 40 s
	05.10.17	KSČM	46	30	22	24	15	16	2 min 33 s	3 min 36 s
	05.10.17	ČSNS	48	32	11	32	18	19	2 min 40 s	3 min 51 s

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	06.10.17	TOP 09	60	30	30	15	24	19	2 min 58 s	4 min 25 s
	06.10.17	SPR RŠČ M Sládka	53	30	22	23	25	17	2 min 50 s	3 min 59 s
	09.10.17	KDU-ČSL	36	30	27	30	27	30	3 min 0 s	4 min 30 s
	09.10.17	SPORTOVCI	50	30	18	30	30	33	3 min 11 s	4 min 24 s
	10.10.17	STAN	56	27	28	27	25	30	3 min 13 s	4 min 22 s
	10.10.17	DSSS	60	23	22	18	21	28	2 min 52 s	4 min 6 s
	11.10.17	Referendum o EU	49	30	18	24	28	30	2 min 59 s	4 min 1 s
	11.10.17	Dobrá volba 2016	28	24	15	19	13	16	1 min 55 s	3 min 3 s
	12.10.17	Svobodní	51	17	15	21	28	28	2 min 40 s	3 min 50 s
	12.10.17	REALISTÉ	53	22	20	25	27	30	2 min 57 s	4 min 1 s
	13.10.17	ŘN - VU	28	20	27	30	21	30	2 min 36 s	3 min 54 s
	13.10.17	ODA	60	31	30	28	21	29	3 min 19 s	4 min 45 s
	16.10.17	Piráti	35	22	19	13	20	20	2 min 9 s	4 min 30 s
	16.10.17	SPD	60	28	28	32	28	31	3 min 27 s	4 min 40 s
	17.10.17	Zelení	29	16	17	16	26	22	2 min 6 s	3 min 10 s
	17.10.17	Rozumní	52	30	13	18	10	24	2 min 27 s	3 min 39 s
	18.10.17	ANO 2011	60	30	32	25	30	30	3 min 27 s	4 min 52 s
	18.10.17	ČSSD	36	22	14	14	18	14	1 min 58 s	2 min 55 s
Jihočeský	02.10.17	REALISTÉ	43	25	26	25	27	29	2 min 55 s	4 min 17 s
	02.10.17	ODA	54	28	26	26	24	23	3 min 1 s	4 min 20 s
	03.10.17	ANO 2011	59	28	29	27	28	29	3 min 20 s	4 min 39 s
	03.10.17	SPORTOVCI	53	27	25	28	12	25	2 min 50 s	4 min 3 s
	04.10.17	ODS	43	23	29	20	23	29	2 min 47 s	4 min 0 s
	04.10.17	DSSS	55	11	26	21	28	25	2 min 46 s	4 min 2 s
	05.10.17	KDU-ČSL	51	24	26	29	13	28	2 min 51 s	4 min 11 s
	05.10.17	ČSNS	24	20	26	17	21	29	2 min 17 s	3 min 37 s
	06.10.17	Piráti	52	19	19	11	21	20	2 min 22 s	3 min 40 s
	06.10.17	SPO	48	30	28	26	28	30	3 min 10 s	4 min 35 s
	09.10.17	STAN	22	29	20	29	20	30	2 min 30 s	3 min 52 s
	09.10.17	SPR RŠČ M Sládka	37	27	22	18	29	16	2 min 29 s	3 min 53 s
	10.10.17	ČSSD	33	18	28	21	21	24	2 min 25 s	3 min 53 s
	10.10.17	Referendum o EU	41	22	21	30	30	28	2 min 52 s	4 min 9 s
	11.10.17	Svobodní	48	30	27	22	27	26	3 min 0 s	4 min 24 s
	12.10.17	KSČM	58	29	29	27	29	29	3 min 21 s	4 min 45 s
	12.10.17	BPI	40	18	17	18	5	17	1 min 55 s	3 min 10 s
	13.10.17	Rozumní	42	27	22	22	23	29	2 min 45 s	4 min 4 s
	13.10.17	ŘN - VU	35	10	21	9	2	17	1 min 34 s	2 min 46 s
	16.10.17	TOP 09	45	20	22	27	29	22	2 min 45 s	4 min 2 s
	16.10.17	Dobrá volba 2016	18	16	30	15	2	12	1 min 33 s	2 min 55 s
	17.10.17	Zelení	52	22	26	25	26	28	2 min 59 s	4 min 10 s
17.10.17	Radostné Česko	42	28	26	24	25	24	2 min 49 s	4 min 4 s	
18.10.17	CESTA	53	28	27	27	14	27	2 min 56 s	4 min 16 s	

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
Karlovarský	04.10.17	SPR RSC M Sládka	56	22	20	17	21	23	2 min 39 s	3 min 57 s
	04.10.17	Referendum o EU	26	26	17	16	14	18	1 min 57 s	3 min 10 s
	05.10.17	ODS	46	24	27	25	24	26	2 min 52 s	4 min 4 s
	05.10.17	KSČM	48	15	16	17	11	29	2 min 16 s	3 min 22 s
	06.10.17	STAN	57	26	30	16	27	25	3 min 1 s	4 min 11 s
	06.10.17	ŘN - VU	43	21	27	23	22	28	2 min 44 s	3 min 57 s
	09.10.17	KDU-ČSL	56	19	13	15	8	13	2 min 4 s	3 min 13 s
	09.10.17	SPORTOVCI	45	27	19	27	22	22	2 min 42 s	3 min 54 s
	10.10.17	SPD	49	29	28	28	18	26	2 min 58 s	4 min 9 s
	10.10.17	SPO	50	27	27	23	30	25	3 min 2 s	4 min 15 s
	11.10.17	REALISTÉ	36	14	15	29	22	26	2 min 22 s	3 min 31 s
	11.10.17	BPI	55	26	27	17	20	29	2 min 54 s	4 min 6 s
	12.10.17	ČSSD	42	24	30	24	19	26	2 min 45 s	3 min 56 s
	12.10.17	ODA	58	25	17	29	22	21	2 min 52 s	4 min 1 s
	13.10.17	TOP 09	43	28	21	24	27	29	2 min 52 s	4 min 3 s
	13.10.17	Rozumní	56	20	22	14	18	25	2 min 35 s	3 min 59 s
	16.10.17	ANO 2011	51	27	27	27	24	26	3 min 2 s	4 min 15 s
	16.10.17	Zelení	51	24	24	26	21	22	2 min 48 s	3 min 54 s
	17.10.17	Piráti	57	19	27	26	24	26	2 min 59 s	4 min 5 s
	17.10.17	Svobodní	36	29	18	21	16	20	2 min 20 s	3 min 31 s
18.10.17	DSSS	56	22	27	29	26	21	3 min 1 s	4 min 38 s	
Plzeňský	02.10.17	ANO 2011	61	30	30	30	31	32	3 min 34 s	5 min 21 s
	02.10.17	TOP 09	40	28	26	23	19	32	2 min 48 s	4 min 3 s
	03.10.17	Zelení	42	18	16	21	17	21	2 min 15 s	3 min 30 s
	03.10.17	BPI	60	30	27	31	29	17	3 min 14 s	4 min 51 s
	04.10.17	SPD	63	24	20	15	13	15	2 min 30 s	3 min 51 s
	04.10.17	KSČM	60	25	32	25	27	30	3 min 19 s	4 min 53 s
	05.10.17	STAN	54	30	30	30	22	32	3 min 18 s	4 min 56 s
	05.10.17	Svobodní	32	30	28	30	30	28	2 min 58 s	4 min 30 s
	06.10.17	ŘN - VU	40	26	32	26	26	25	2 min 55 s	4 min 25 s
	06.10.17	Radostné Česko	38	30	18	20	11	19	2 min 16 s	3 min 34 s
	09.10.17	DSSS	59	22	30	30	23	30	3 min 14 s	4 min 55 s
	09.10.17	ČSNS	60	30	30	30	34	25	3 min 29 s	5 min 17 s
	10.10.17	Piráti	50	18	24	19	20	19	2 min 30 s	3 min 47 s
	10.10.17	ODA	60	30	30	28	30	33	3 min 31 s	5 min 5 s
	11.10.17	ČSSD	60	29	30	31	30	30	3 min 30 s	5 min 12 s
	11.10.17	Rozumní	59	25	26	27	13	21	2 min 51 s	4 min 13 s
	12.10.17	CESTA	36	28	26	24	29	27	2 min 50 s	4 min 10 s
	12.10.17	OBČANÉ 2011	53	28	9	17	21	30	2 min 38 s	4 min 2 s
	13.10.17	ODS	56	23	30	28	30	25	3 min 12 s	4 min 39 s
	13.10.17	SPO	60	30	27	30	30	28	3 min 25 s	4 min 58 s
16.10.17	KDU-ČSL	33	27	25	30	30	27	2 min 52 s	4 min 29 s	

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	16.10.17	SPR RSC M Sládka	47	22	30	30	9	30	2 min 48 s	4 min 25 s
	17.10.17	REALISTÉ	60	30	30	30	8	30	3 min 8 s	5 min 1 s
	17.10.17	Referendum o EU	33	29	29	30	29	30	3 min 0 s	4 min 25 s
	18.10.17	SPORTOVCI	51	27	30	32	30	29	3 min 19 s	4 min 40 s
Ústecký	03.10.17	ANO 2011	63	32	28	30	30	30	3 min 33 s	4 min 59 s
	03.10.17	Referendum o EU	56	23	31	32	32	33	3 min 27 s	4 min 42 s
	04.10.17	STAN	34	16	22	21	15	22	2 min 10 s	3 min 15 s
	04.10.17	CESTA	55	24	26	5	23	18	2 min 31 s	3 min 39 s
	05.10.17	ODS	24	19	19	19	21	21	2 min 3 s	3 min 12 s
	05.10.17	DSSS	55	23	29	19	27	30	3 min 3 s	4 min 2 s
	06.10.17	KDU-ČSL	24	17	30	17	16	26	2 min 10 s	3 min 27 s
	09.10.17	ČSSD	47	28	29	30	18	21	2 min 53 s	4 min 2 s
	09.10.17	Dobrá volba 2016	43	24	28	28	20	30	2 min 53 s	4 min 3 s
	10.10.17	Svobodní	34	29	15	21	18	30	2 min 27 s	3 min 45 s
	10.10.17	ČSNS	31	28	21	30	24	30	2 min 44 s	4 min 0 s
	11.10.17	Piráti	53	28	28	26	28	25	3 min 8 s	4 min 24 s
	11.10.17	TOP 09	43	16	18	19	22	30	2 min 28 s	3 min 32 s
	12.10.17	KSČM	22	27	27	24	28	32	2 min 40 s	3 min 58 s
	12.10.17	ODA	24	17	14	21	19	27	2 min 2 s	3 min 4 s
	13.10.17	ŘN - VU	19	8	9	14	6	11	1 min 7 s	2 min 10 s
	13.10.17	BPI	36	33	32	26	28	28	3 min 3 s	4 min 24 s
	16.10.17	SPD	49	15	25	26	10	25	2 min 30 s	3 min 42 s
	16.10.17	SPR RSC M Sládka	59	23	20	12	26	29	2 min 49 s	4 min 11 s
	17.10.17	Zelení	52	25	24	28	25	24	2 min 58 s	4 min 9 s
	18.10.17	Rozumní	57	33	24	28	30	27	3 min 19 s	4 min 36 s
	18.10.17	REALISTÉ	30	30	24	23	16	30	2 min 33 s	3 min 44 s
Královéhradecký	03.10.17	ANO 2011	53	17	30	23	19	30	2 min 52 s	4 min 6 s
	03.10.17	Piráti	54	24	18	29	24	30	2 min 59 s	4 min 13 s
	04.10.17	Svobodní	54	20	29	30	28	27	3 min 8 s	4 min 22 s
	04.10.17	ODA	52	30	30	30	30	30	3 min 22 s	4 min 47 s
	05.10.17	SPD	29	20	30	20	29	30	2 min 38 s	3 min 58 s
	05.10.17	SPORTOVCI	60	25	13	23	21	26	2 min 48 s	4 min 1 s
	06.10.17	STAN	42	19	15	20	18	19	2 min 13 s	3 min 24 s
	06.10.17	DSSS	43	30	30	30	30	30	3 min 13 s	4 min 41 s
	09.10.17	Rozumní	41	20	28	25	16	19	2 min 29 s	3 min 49 s
	09.10.17	BPI	15	11	19	5	4	10	1 min 4 s	2 min 13 s
	10.10.17	KDU-ČSL	53	30	30	30	30	30	3 min 23 s	5 min 7 s
	10.10.17	REALISTÉ	31	30	30	30	11	28	2 min 40 s	4 min 2 s
	11.10.17	ODS	48	23	30	29	30	21	3 min 1 s	4 min 19 s
	11.10.17	TOP 09	52	23	26	26	17	30	2 min 54 s	4 min 3 s
	12.10.17	ČSSD	56	30	30	30	15	24	3 min 5 s	4 min 31 s
12.10.17	Dobrá volba 2016	23	23	24	15	3	23	1 min 51 s	2 min 57 s	

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	13.10.17	ŘN - VU	60	30	28	30	30	30	3 min 28 s	5 min 5 s
	13.10.17	Referendum o EU	60	20	29	22	21	23	2 min 55 s	4 min 10 s
	16.10.17	Radostné Česko	50	24	22	30	26	22	2 min 54 s	4 min 1 s
	17.10.17	Zelení	41	24	20	25	25	24	2 min 39 s	3 min 46 s
	17.10.17	SPO	60	22	29	30	8	30	2 min 59 s	4 min 25 s
	18.10.17	KSČM	60	17	29	30	30	30	3 min 16 s	4 min 47 s
	18.10.17	CESTA	60	28	22	24	9	30	2 min 53 s	4 min 12 s
Liberecký	03.10.17	ČSSD	60	23	27	26	15	25	2 min 56 s	4 min 8 s
	04.10.17	REALISTÉ	42	25	23	30	21	26	2 min 47 s	4 min 0 s
	04.10.17	ŘN - VU	36	8	21	22	3	20	1 min 50 s	3 min 0 s
	05.10.17	ODS	28	25	15	27	26	29	2 min 30 s	3 min 58 s
	05.10.17	DSSS	40	30	30	34	30	33	3 min 17 s	5 min 3 s
	06.10.17	SPR RSC M Sládka	55	29	28	25	34	32	3 min 23 s	4 min 40 s
	06.10.17	ODA	46	30	28	27	27	28	3 min 6 s	4 min 24 s
	09.10.17	CESTA	60	25	22	19	28	27	3 min 1 s	4 min 32 s
	09.10.17	ČSNS	48	33	22	30	33	28	3 min 14 s	4 min 33 s
	10.10.17	Rozumní	61	23	28	23	16	28	2 min 59 s	4 min 5 s
	10.10.17	Dobrá volba 2016	58	30	29	21	7	30	2 min 55 s	4 min 19 s
	11.10.17	SPD	44	21	30	31	8	31	2 min 45 s	4 min 5 s
	11.10.17	Zelení	57	28	25	31	25	28	3 min 14 s	4 min 25 s
	12.10.17	ANO 2011	60	4	21	9	12	21	2 min 7 s	3 min 22 s
	12.10.17	TOP 09	59	28	22	29	23	25	3 min 6 s	4 min 19 s
	13.10.17	STAN	24	18	17	18	16	17	1 min 50 s	3 min 0 s
	13.10.17	Referendum o EU	44	20	16	15	20	26	2 min 21 s	3 min 29 s
	16.10.17	Piráti	59	24	29	26	25	27	3 min 10 s	4 min 26 s
	16.10.17	KSČM	42	29	31	28	23	15	2 min 48 s	4 min 1 s
	17.10.17	Svobodní	56	27	16	22	30	30	3 min 1 s	4 min 25 s
17.10.17	SPORTOVCI	20	14	17	17	16	24	1 min 48 s	3 min 0 s	
18.10.17	KDU-ČSL	33	26	27	23	20	27	2 min 36 s	3 min 52 s	
18.10.17	SPO	59	30	24	30	30	30	3 min 23 s	4 min 55 s	
Pardubický	03.10.17	SPD	40	23	21	22	16	19	2 min 21 s	3 min 37 s
	03.10.17	Zelení	36	26	30	16	12	20	2 min 20 s	3 min 22 s
	04.10.17	KDU-ČSL	45	28	28	30	30	27	3 min 8 s	4 min 18 s
	04.10.17	SPO	38	27	13	22	17	12	2 min 9 s	3 min 15 s
	05.10.17	ODA	47	26	25	20	22	27	2 min 47 s	3 min 59 s
	05.10.17	Radostné Česko	14	18	10	10	15	9	1 min 16 s	2 min 20 s
	06.10.17	KSČM	60	29	25	24	18	18	2 min 54 s	4 min 9 s
	06.10.17	SPORTOVCI	42	22	20	19	22	24	2 min 29 s	3 min 35 s
	09.10.17	TOP 09	49	21	18	20	11	30	2 min 29 s	3 min 35 s
	09.10.17	STAN	37	21	22	23	13	22	2 min 18 s	3 min 27 s
	10.10.17	DSSS	49	27	28	15	19	23	2 min 41 s	3 min 51 s
10.10.17	SPR RSC M Sládka	43	22	27	28	21	30	2 min 51 s	4 min 4 s	

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	11.10.17	Rozumní	58	26	16	21	29	23	2 min 53 s	4 min 3 s
	11.10.17	BPI	45	29	21	19	14	20	2 min 28 s	3 min 36 s
	12.10.17	REALISTÉ	45	30	29	26	28	27	3 min 5 s	4 min 13 s
	12.10.17	Referendum o EU	32	28	21	21	24	26	2 min 32 s	3 min 37 s
	13.10.17	ODS	31	23	15	19	13	20	2 min 1 s	3 min 10 s
	13.10.17	CESTA	47	16	20	17	20	13	2 min 13 s	3 min 22 s
	16.10.17	Piráti	33	19	15	20	18	15	2 min 0 s	3 min 5 s
	16.10.17	ŘN - VU	23	11	9	11	13	19	1 min 26 s	2 min 35 s
	17.10.17	ČSSD	59	29	26	26	23	28	3 min 11 s	4 min 20 s
	17.10.17	Svobodní	36	17	23	18	23	24	2 min 21 s	3 min 32 s
	18.10.17	ANO 2011	52	27	30	28	25	30	3 min 12 s	4 min 23 s
18.10.17	Dobrá volba 2016	34	28	22	20	19	24	2 min 27 s	3 min 34 s	
Vysočina	03.10.17	Piráti	41	16	20	11	18	17	2 min 3 s	3 min 6 s
	03.10.17	Zelení	47	30	30	30	19	30	3 min 6 s	4 min 20 s
	04.10.17	ČSSD	55	27	27	25	23	30	3 min 7 s	4 min 38 s
	04.10.17	SPORTOVCI	44	29	28	25	25	29	3 min 0 s	4 min 6 s
	05.10.17	KSČM	32	22	26	16	7	16	1 min 59 s	3 min 2 s
	05.10.17	KDU-ČSL	54	23	24	23	20	25	2 min 49 s	4 min 2 s
	06.10.17	BPI	47	30	29	22	26	30	3 min 4 s	4 min 30 s
	06.10.17	Referendum o EU	54	25	25	26	21	30	3 min 1 s	4 min 5 s
	09.10.17	DSSS	46	27	16	23	21	24	2 min 37 s	3 min 38 s
	10.10.17	ANO 2011	60	30	30	30	30	30	3 min 30 s	5 min 12 s
	10.10.17	ŘN - VU	9	6	13	20	11	8	1 min 7 s	2 min 11 s
	11.10.17	SPO	56	24	16	21	11	30	2 min 38 s	3 min 40 s
	11.10.17	ČSNS	53	26	30	22	22	28	3 min 1 s	4 min 15 s
	12.10.17	REALISTÉ	54	26	25	30	28	30	3 min 13 s	4 min 8 s
	12.10.17	ODA	57	17	8	8	10	16	1 min 56 s	3 min 3 s
	13.10.17	STAN	48	23	26	30	13	30	2 min 50 s	4 min 6 s
	13.10.17	CESTA	44	16	21	19	23	29	2 min 32 s	3 min 43 s
	16.10.17	TOP 09	60	30	29	29	30	30	3 min 28 s	4 min 53 s
	16.10.17	Svobodní	52	28	26	18	22	18	2 min 44 s	3 min 50 s
	17.10.17	SPD	60	30	25	28	14	30	3 min 7 s	4 min 15 s
17.10.17	SPR RSČ M Sládka	32	18	20	14	19	14	1 min 57 s	3 min 8 s	
18.10.17	ODS	46	29	28	23	19	19	2 min 44 s	3 min 52 s	
18.10.17	Rozumní	60	30	30	30	30	30	3 min 30 s	5 min 19 s	
Jihomoravský	02.10.17	KSČM	37	25	27	15	28	28	2 min 40 s	4 min 14 s
	02.10.17	SPORTOVCI	50	21	18	20	15	28	2 min 32 s	3 min 48 s
	03.10.17	ČSSD	60	28	29	29	27	28	3 min 21 s	4 min 40 s
	03.10.17	CESTA	38	21	14	14	22	29	2 min 18 s	3 min 33 s
	04.10.17	ŘN - VU	60	28	30	26	28	30	3 min 22 s	4 min 46 s
	04.10.17	Dobrá volba 2016	58	26	24	27	27	28	3 min 10 s	4 min 29 s
	05.10.17	ANO 2011	41	26	27	29	29	30	3 min 2 s	4 min 22 s

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	05.10.17	Piráti	55	29	27	28	24	28	3 min 11 s	4 min 3 s
	06.10.17	DSSS	18	30	21	18	8	15	1 min 50 s	3 min 12 s
	06.10.17	ODA	60	27	30	29	30	28	3 min 24 s	5 min 1 s
	09.10.17	SPD	49	30	30	28	14	30	3 min 1 s	4 min 38 s
	09.10.17	Radostné Česko	60	28	30	30	30	30	3 min 28 s	5 min 22 s
	10.10.17	Zelení	42	23	27	24	20	20	2 min 36 s	3 min 53 s
	10.10.17	REALISTÉ	29	20	18	22	13	23	2 min 5 s	3 min 20 s
	11.10.17	TOP 09	56	26	25	25	23	26	3 min 1 s	4 min 17 s
	11.10.17	SPR RSČ M Sládka	56	30	23	27	23	27	3 min 6 s	4 min 27 s
	12.10.17	Svobodní	50	21	22	23	23	25	2 min 44 s	3 min 58 s
	12.10.17	Rozumní	51	30	30	30	29	26	3 min 16 s	5 min 0 s
	13.10.17	BPI	36	29	20	15	26	29	2 min 35 s	3 min 53 s
	13.10.17	Národ Sobě	57	28	28	26	28	28	3 min 15 s	4 min 30 s
	16.10.17	STAN	47	16	23	25	28	27	2 min 46 s	4 min 0 s
	16.10.17	ČSNS	55	25	29	28	9	28	2 min 54 s	4 min 14 s
	17.10.17	ODS	14	26	29	11	20	20	2 min 0 s	3 min 18 s
	17.10.17	KDU-ČSL	59	30	29	26	27	28	3 min 19 s	4 min 45 s
	18.10.17	SPO	45	29	24	25	26	28	2 min 57 s	4 min 13 s
18.10.17	Referendum o EU	49	22	26	26	25	26	2 min 54 s	4 min 12 s	
Olomoucký	02.10.17	Svobodní	55	28	26	22	26	29	3 min 6 s	4 min 22 s
	02.10.17	SPR RSČ M Sládka	56	30	27	28	22	31	3 min 14 s	4 min 46 s
	03.10.17	STAN	54	25	25	28	21	24	2 min 57 s	4 min 10 s
	04.10.17	ČSSD	51	30	26	27	13	27	2 min 54 s	4 min 9 s
	04.10.17	SPORTOVCI	32	30	15	13	22	21	2 min 13 s	3 min 29 s
	05.10.17	ODS	54	25	22	26	24	27	2 min 58 s	4 min 13 s
	05.10.17	SPD	48	28	26	25	28	30	3 min 5 s	4 min 27 s
	06.10.17	KDU-ČSL	50	15	26	26	26	26	2 min 49 s	4 min 2 s
	06.10.17	Referendum o EU	54	28	19	24	27	26	2 min 58 s	4 min 15 s
	09.10.17	ČSNS	59	29	29	30	29	28	3 min 24 s	4 min 47 s
	10.10.17	REALISTÉ	55	28	19	24	15	28	2 min 49 s	4 min 4 s
	11.10.17	KSČM	50	28	23	24	16	18	2 min 39 s	3 min 56 s
	11.10.17	TOP 09	50	21	28	26	28	25	2 min 58 s	4 min 8 s
	12.10.17	Rozumní	51	29	21	21	27	24	2 min 53 s	4 min 12 s
	12.10.17	ODA	57	27	23	24	28	27	3 min 6 s	4 min 19 s
	13.10.17	DSSS	57	30	28	27	27	22	3 min 11 s	4 min 23 s
	16.10.17	ANO 2011	44	29	30	24	6	30	2 min 43 s	3 min 57 s
	16.10.17	Zelení	22	13	15	7	14	14	1 min 25 s	2 min 34 s
17.10.17	Piráti	34	17	18	25	26	26	2 min 26 s	3 min 39 s	
17.10.17	BPI	31	30	29	20	27	30	2 min 47 s	4 min 14 s	
18.10.17	SPO	53	20	11	22	21	22	2 min 29 s	3 min 38 s	
Zlínský	03.10.17	ANO 2011	60	29	29	29	28	29	3 min 24 s	4 min 48 s
	03.10.17	ODA	22	15	23	19	11	22	1 min 52 s	3 min 4 s

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědi respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluvy	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	04.10.17	SPR RSC M Sládka	36	25	14	12	12	26	2 min 5 s	3 min 24 s
	04.10.17	BPI	56	25	27	22	23	20	2 min 53 s	4 min 14 s
	05.10.17	Zelení	53	26	24	21	29	26	2 min 59 s	4 min 20 s
	05.10.17	CESTA	57	27	23	11	18	20	2 min 36 s	3 min 53 s
	06.10.17	KSČM	46	24	19	26	14	19	2 min 28 s	3 min 40 s
	06.10.17	Dobrá volba 2016	28	14	24	16	4	19	1 min 45 s	2 min 57 s
	09.10.17	REALISTÉ	55	22	25	29	24	30	3 min 5 s	4 min 25 s
	09.10.17	Referendum o EU	58	27	30	30	29	30	3 min 24 s	4 min 39 s
	10.10.17	STAN	23	21	24	22	18	25	2 min 13 s	3 min 30 s
	10.10.17	SPORTOVCI	46	28	23	26	25	28	2 min 56 s	4 min 10 s
	11.10.17	Piráti	56	26	25	24	27	27	3 min 5 s	4 min 20 s
	11.10.17	KDU-ČSL	55	13	28	23	28	25	2 min 52 s	4 min 16 s
	12.10.17	DSSS	57	26	20	22	8	18	2 min 31 s	3 min 44 s
	12.10.17	ŘN - VU	32	29	19	11	22	22	2 min 15 s	3 min 45 s
	13.10.17	SPD	35	25	9	30	13	26	2 min 18 s	4 min 3 s
	13.10.17	SPO	49	26	26	26	21	27	2 min 55 s	4 min 16 s
	16.10.17	ČSSD	56	25	30	27	28	27	3 min 13 s	4 min 30 s
	16.10.17	Svobodní	56	18	24	27	26	26	2 min 57 s	4 min 12 s
	17.10.17	TOP 09	55	24	24	24	29	21	2 min 57 s	4 min 14 s
	17.10.17	Rozumní	48	30	29	20	22	33	3 min 2 s	4 min 37 s
	18.10.17	ODS	51	26	29	24	27	27	3 min 4 s	4 min 30 s
Moravskoslezský	02.10.17	ODS	50	23	18	20	16	23	2 min 30 s	4 min 31 s
	02.10.17	ŘN - VU	38	30	19	30	27	30	2 min 54 s	4 min 20 s
	03.10.17	ANO 2011	41	25	21	25	12	22	2 min 26 s	3 min 44 s
	03.10.17	SPR RSC M Sládka	20	11	11	13	2	18	1 min 15 s	3 min 7 s
	04.10.17	Zelení	60	15	30	30	29	27	3 min 11 s	5 min 2 s
	04.10.17	ODA	52	30	30	27	30	28	3 min 17 s	4 min 31 s
	05.10.17	KSČM	43	29	21	24	22	30	2 min 49 s	4 min 5 s
	05.10.17	BPI	43	18	22	26	5	27	2 min 21 s	4 min 10 s
	06.10.17	SPO	60	14	18	7	3	17	1 min 59 s	3 min 13 s
	06.10.17	Radostné Česko	47	27	22	21	23	13	2 min 33 s	4 min 21 s
	09.10.17	DSSS	32	13	9	19	20	21	1 min 54 s	3 min 42 s
	09.10.17	Referendum o EU	48	30	19	30	30	29	3 min 6 s	4 min 35 s
	10.10.17	SPD	54	30	28	30	25	28	3 min 15 s	4 min 44 s
	10.10.17	SPORTOVCI	31	29	22	24	26	20	2 min 32 s	4 min 36 s
	11.10.17	KDU-ČSL	60	8	22	23	21	20	2 min 34 s	3 min 56 s
	11.10.17	ČSNS	34	28	14	25	22	22	2 min 25 s	4 min 20 s
	12.10.17	Rozumní	51	12	30	30	24	30	2 min 57 s	5 min 0 s
	12.10.17	ČNF	31	29	10	12	5	18	1 min 45 s	2 min 52 s
	13.10.17	Svobodní	60	30	30	28	30	30	3 min 28 s	5 min 20 s
	13.10.17	CESTA	38	27	27	20	20	23	2 min 35 s	3 min 58 s
	16.10.17	STAN	60	27	30	30	21	29	3 min 17 s	4 min 35 s

kraj	datum vysílání	kandidující subjekt	Stopáž odpovědí respondenta na otázky 1-6 (v sekundách)						celková stopáž promluv	celková stopáž vysílání
			1	2	3	4	5	6		
	16.10.17	REALISTÉ	40	28	30	17	22	19	2 min 36 s	4 min 29 s
	17.10.17	Piráti	43	24	29	24	28	30	2 min 58 s	5 min 21 s
	17.10.17	ČSSD	57	27	30	20	30	28	3 min 12 s	4 min 38 s
	18.10.17	TOP 09	57	25	23	29	29	29	3 min 12 s	4 min 20 s
	18.10.17	Dobrá volba 2016	60	30	15	30	6	28	2 min 49 s	4 min 43 s

II. Kódovací klíč: zpravodajství a publicistika

- ☛ Základní analytická jednotka: příspěvek, který:
 - ▶ reflektuje (před)volební agendu a/nebo popisuje chování kandidujících politických stran či jejich představitelů v daném období
 - ▶ je formálně oddělen od ostatních příspěvků zvukovým předělem (na začátku a na konci)

- ☛ **IDENTIFIKAČNÍ PROMĚNNÉ**
 - ▶ A1. Jméno kodéra
 - ▶ A2. Datum – den (formát: DDMM)

- ☛ **IDENTIFIKACE PŘÍSPĚVKU**
 - ▶ B1. Název pořadu
 - Události ČT
 - Události, komentáře
 - Hlavní zprávy ČRo – zpravodajství 12.00
 - Hlavní zprávy ČRo – zpravodajství 18.00
 - Hlavní zprávy ČRo – publicistika 12.00
 - Hlavní zprávy ČRo – publicistika 18.00

 - ▶ B2. Typ příspěvku
 - 1 = čtená zpráva (obsah komunikovaný moderátorem bez dalších vstupů reportéra nebo komentářů či hostů)
 - 2 = kombinovaný příspěvek (obsah komunikovaný moderátorem s vstupy reportéra nebo komentářů či hostů)
 - 3 = reportáž (obsah komunikovaný z terénu, který má povahu záznamu nebo živého vstupu)
 - 4 = rozhovor (obsah, který nemá uvedení ve formě čtené zprávy, není součástí reportáže nebo komb. příspěvku, ale jde o samostatný výstup)
 - 5 = komentář a analýza (obsah, který je postaven na individuálním hodnocení int. nebo ext. komentátora nebo experta)
 - 6 = jiné

 - ▶ B3. Celková stopáž příspěvku

 - ▶ B4. Tematický příspěvek postavený na informování, příp. analýze jedné politické strany
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano

 - ▶ B5A. Volby do PS jsou:
 - 1 = hlavní téma příspěvku
 - 2 = vedlejší téma příspěvku
 - 3 = zmínka
 - 4 = volby do PS nejsou tématem

- ☛ **MLUVČÍ a STOPÁŽ**
 - ▶ Vysvětlivky - za každou politickou stranu kódujeme zvlášť:

- počet mluvčích - představitelů politické strany = zahrnuje součet všech představitelů dané politické strany, kteří v příspěvku vystupují živě nebo ze záznamu
- výskyt lídra = obsahuje příspěvek vystoupení volebního lídra politického subjektu živě/ze záznamu; kódovat 0 (nevýskyt)/1 (výskyt)
- politická strana stopáž = zahrnuje součet všech promluv (live/ ze záznamu) představitelů dané politické strany v daném příspěvku; v SEKUNDÁCH

☛ TÉMATA a HODNOCENÍ

☛ Vysvětlivky:

- Téma
 - program strany
 - chování strany (např. skandály, forma komunikace s voliči, vnitrostranické vztahy, vztahy s ostatními stranami...)
 - představitelé a kandidáti strany
- Politická strana, o které se v souvislosti s daným tématem mluví
- Přítomnost hodnocení politické strany nebo jejich představitelů (proměnná *hodnocení*)
 - neutrální (popis; není přítomno explicitní hodnocení)
 - favorizace
 - defavorizace
- Charakteristika hodnocení politické strany nebo jejich představitelů (proměnná *vysvětlení*)
 - vypsát, v čem spočívá de/favorizace, resp. popsat hlavní téma neutrálního popisu

☛ MLUVČÍ PŘÍSPĚVKU

- ☛ E1a. Mluvčí – novinář (novinář, který komentuje témata příspěvku a nepatří do redakce)
 - počet mluvčích v této kategorii
- ☛ E1b. Mluvčí – novinář – specifikace
 - jméno, médium + pokud se vyjadřuje k některé z kandidujících politických stran/jejich představitelů, uveďte, o kterou stranu/představitele se jedná (např. Alexandr Mitrofanov, Právo, ČSSD a ANO)
- ☛ E2a. Mluvčí – expert (figura, která komentuje témata příspěvku, nepatří do redakce a není novinář)
 - počet mluvčích v této kategorii
- ☛ E2b. Mluvčí – expert – specifikace
 - jméno, organizace, povolání + pokud se expert vyjadřuje k některé z kandidujících politických stran/jejich představitelů, uveďte, o kterou stranu/představitele se jedná (např. Tomáš Lebeda, UJEP Olomouc, politolog, ODS a TOP09)
- ☛ E3. Mluvčí vox populi
 - počet mluvčích v této kategorii
- ☛ E4. Mluvčí VIP – významné osobnosti společenského, kulturního, uměleckého života
 - počet mluvčích v této kategorii

Zpravodajství a publicistika – kvalitativní část

Jméno kodéra	
Název relace	
Datum	
Čas	

A/ U každého pořadu hodnotíme výskyt níže uvedených profesních chyb. Kromě popisu situace je třeba uvést přesný čas, kdy se chyba vyskytla, a politickou stranu, které se dotýkala.

Profesní chyby	Čas	Pol. strana	Popis, vysvětlení
A/ nekorektní interpretace (např. zkreslování, zveličování...) na straně moderátora			
B/ sugestivní otázky (vkládání odpovědi do samotné otázky)			
C/ informační nepřipravenost a/nebo věcná nepřesnost na straně moderátora			
D/ nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj neuveden nebo uveden nepřesně) na straně moderátora			
E/ neschopnost moderátora korigovat "fauly" (např. zesměšňování či užití vulgarizmů) na straně diskutujících			
F/ neovládnutí emocí moderátora (ironie, sarkasmus, zesměšňování)			
G/ zjevné projevy moderátora de/favorizující politickou stranu/ kandidáta nebo politický/hodnotový proud			
H/ nekorektní interpretace dat VVM (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přeceňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování)			
I/ neoddělování faktů a názorů (pouze u zpravodajství)			

B/ U každého pořadu je třeba zkopírovat hodnotící soudy expertů nebo novinářů vztahující se k politické straně/kandidátovi.

Jméno, organizace a funkce experta	Citace

III. Kódovací klíč: diskuse a rozhovory

☛ IDENTIFIKAČNÍ PROMĚNNÉ

- ▶ A1. Jméno kodéra
- ▶ A2. Datum – den (formát: DDMM)

☛ IDENTIFIKACE PŘÍSPĚVKU

- ▶ B1. Název pořadu
- ▶ B2. Celková stopáž pořadu

☛ IDENTIFIKACE DOTAZU

- ▶ C1. Znění dotazu (celkové znění dotazu)
- ▶ C2. Na koho je dotaz směřován? (jméno představitele politické strany)
- ▶ C3. Na představitele které politické strany/subjektu je dotaz směřován?
- ▶ C4. Typ dotazu
 - hlavní dotaz (zadání tematického rámce)
 - vedlejší dotaz (= rozvíjení tématu nastoleného hlavním dotazem)
 - doplňovací dotaz (výzva k upřesnění odpovědi)
- ▶ C5. Míra polemičnosti dotazu
 - neutrální dotaz
 - vstřícný dotaz (nahrávka)
 - kritický dotaz (tvrzení/otázka, která má tendenci zpochybnit stanovisko mluvčího/strany)
- ▶ C6. Zacílení dotazu
 - ad hominem (kritická osobní otázka, která zpochybňuje kredibilitu kandidáta, respektive upozorňuje na informaci, která by mohla zpochybnit jeho obraz)
 - ad rem (= obecně zjišťování)
- ▶ C7. Je dotaz zaměřený na profesní kompetence kandidáta?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C8. Je dotaz zaměřený na osobnostní rysy, morální integritu kandidáta?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C9. Je dotaz zaměřený na hodnotové, ideové, politické postoje kandidáta?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C10. Je dotaz zaměřený na strategii, chování kandidáta v kampani?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C11. Je dotaz zaměřený na program strany?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C12. Je dotaz zaměřený na vztahy strany s ostatními stranami?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C13. Je dotaz zaměřený na vnitrostranické vztahy?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C14. Je dotaz zaměřený na strategie, chování strany v kampani?

- 0 = Ne
- 1 = Ano
- ▶ C15. Je dotaz zaměřený na jiné téma?
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C17. Jedná se o spontánní projev politika? (technická poznámka, projev bez vyzvání moderátora, bez otázky moderátora)
 - 0 = Ne
 - 1 = Ano
- ▶ C16. Stopáž odpovědi respondenta – v sekundách

Diskuse a rozhovory – kvalitativní část

Jméno kodéra	
Název relace	
Datum	
Čas	

U každého pořadu hodnotíme výskyt níže uvedených profesních chyb. Kromě popisu situace je třeba uvést přesný čas, kdy se chyba vyskytla, a politickou stranu, které reprezentant byl v diskusi chybou ovlivněn.

Profesní chyby na straně moderátora	Čas	Pol. strana	Popis, vysvětlení
A/ nekorektní interpretace (např. zkreslování, zveličování...)			
B/ sugestivní otázky (vkládání odpovědi do samotné otázky)			
C/ informační nepřipravenost a/nebo věcná nepřesnost dotazu			
D/ nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně)			
E/ používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem			
F/ neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech			
G/ neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků			
H/ neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli			
I/ neovládnutí emocí (ironie, sarkasmus, zesměšňování) na straně moderátora			
J/ defavorizace politické strany/ představitele (např. zesměšňování, dehonestace) ze strany moderátora			
K/ favorizace politické strany/ představitele ze strany moderátora			
L/ nekorektní interpretace dat VVM (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přeceňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu, prezentace volební prognózy v době hlasování)			

Přijatá usnesení a shrnutí dalšího vývoje

Usnesení přijatá dne 15. května 2018 (zasedání Rady č. 9/2018):

- Rada se seznámila s Analýzou objektivitu a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo a ČT v období před parlamentními volbami v říjnu 2017.
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), žádá provozovatele vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem Kavčí hory, Praha 4, PSČ 14070, o podání vysvětlení, z jakých důvodů zvolil výrazně jiný přístup ke zvaní zástupců politických stran a hnutí do debatních pořadů s předvolební dramaturgií před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v říjnu 2017, konkrétně do cyklu 14 Předvolebních debat na ČT24, do Superdebaty a do předvolebních vydání cyklu Politické spektrum, u prvních deseti subjektů podle výsledků výzkumů volebního potenciálu stran a hnutí, které dostaly prostor v každé ze 14 Předvolebních debat a v Superdebatě, a u ostatních subjektů v pořadí, které dostaly prostor vždy v jediném ze čtyř předvolebních debatních vydání cyklického pořadu Politické spektrum; Rada zejména žádá, aby provozovatel vysvětlil, jak při volbě tohoto klíče pro zvaní hostů do zmíněných debat přihlížel k rozdílům v reálném postavení v politickém a společenském životě u subjektů bezprostředně nad zvolenou hranicí a pod ní. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), žádá provozovatele vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem Kavčí hory, Praha 4, PSČ 14070, o podání vysvětlení, z jakých důvodů v reportáži Výpovědi v kauze nákupu letounů CASA, která byla součástí pořadu Události vysílaného dne 17. října 2017 od 19:00 hodin na programu ČT1, nebyla uvedena stranická příslušnost bývalé ministryně obrany Vlasty Parkanové; Rada žádá provozovatele o vysvětlení této věci v kontextu uvádění stranické příslušnosti politiků v podobných případech v předvolebním období. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

Usnesení přijaté dne 14. srpna 2018 (zasedání Rady č. 13/2018):

- Rada se seznámila s podaným vysvětlením provozovatele vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem Kavčí hory, Praha 4, PSČ 14070, z jakých důvodů zvolil výrazně jiný přístup ke zvaní zástupců politických stran a hnutí do debatních pořadů s předvolební dramaturgií před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v říjnu 2017, konkrétně do cyklu 14 Předvolebních debat na ČT24, do Superdebaty a do předvolebních vydání cyklu Politické spektrum, u prvních deseti subjektů podle výsledků výzkumů volebního potenciálu stran a hnutí, které dostaly prostor v každé ze 14 Předvolebních debat a v Superdebatě, a u ostatních subjektů v pořadí, které dostaly prostor vždy v jediném ze čtyř předvolebních debatních vydání cyklického pořadu Politické spektrum.

- Rada se seznámila s podaným vysvětlením provozovatele vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem Kavčí hory, Praha 4, PSČ 14070, z jakých důvodů v reportáži Výpovědi v kauze nákupu letounů CASA, která byla součástí pořadu Události vysílaného dne 17. října 2017 od 19:00 hodin na programu ČT1, nebyla uvedena stranická příslušnost bývalé ministryně obrany Vlasty Parkanové, a to v kontextu uvádění stranické příslušnosti politiků v podobných případech v předvolebním období.

Dle závěrů zpracované analýzy v předvolebním vysílání České televize a Českého rozhlasu nebyly porušeny zásady objektivit, vyváženosti a nestrannosti v celku vysílaných programů, rovněž nebylo zaznamenáno jednostranné zvýhodňování některého z kandidujících politických subjektů.

Rada se na svém 9. zasedání dne 15. května 2018 s výsledky analýzy seznámila a přijala usnesení, v němž žádala Českou televizi o vysvětlení týkající se přístupu ke zvaní zástupců politických stran a hnutí do debatních pořadů s předvolební dramaturgií (konkrétně do cyklu 14 Předvolebních debat na ČT24, do Superdebaty a do předvolebních vydání cyklu Politické spektrum), dále žádala o vysvětlení, proč nebyla uvedena stranická příslušnost bývalé ministryně obrany Vlasty Parkanové v reportáži zařazené do pořadu Události na programu ČT1.

S vysvětleními provozovatele se Rada seznámila na svém 13. zasedání dne 14. srpna 2018. Provozovatel uvedl, že zástupce kandidujících subjektů do 14 předvolebních tematických debat k volbám do Poslanecké sněmovny, resp. do tzv. Superdebaty, vybíral na základě výsledků dvou celostátních průzkumů aktuálního volebního potenciálu. Při výběru se řídil Kodexem ČT a pravidlem tzv. odstupňované rovnosti. V souvislosti s druhou žádostí o vysvětlení provozovatel objasnil, že stranickou příslušnost Vlasty Parkanové v reportáži v pořadu Události neuvedl z důvodu změn politické příslušnosti v rozhodnou dobu a také kvůli tomu, že ve zmíněné reportáži šlo o výsledky svědků v kriminálním případě a nikoli o politické reakce na celou kauzu. Rada posoudila obě vysvětlení jako uspokojivá a nepřistoupila k dalším právním krokům.